Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationes vitae Christi

Pseudo-Bonaventura

[Straßburg], [um 1496]

urn:nbn:de:bsz:31-289983

Visual Library

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Dg 198 a
B
MF versch.

Ms.-Abt.

7

adh. 8.) Mainz. Joh. Gutenberg. c. 1459.
98.) Tübingen. Joh. Otmar 1498.
12.) Basel. Mich. Furter. c. 149..
10) c. 14 1490

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

AN 669 - 680

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Inhalt.

1. Bonaventura, De vita Christi. H.*3550. ✓ AN 669
2. De vita et origine Pilati. H.*13008. ✗ AN 670
3. Institutio vitae sacerdot. auctore Trithemio. H.*15623. ✗ AN 671
4. Evangel. Nicodemi. H.*11750. ✗ AN 672
5. Meditatio de Passione Domini. 1507
6. Iohannis de lapide de celebratione Miſſae. *9900 ✗ AN 673
7. Tractatus de S. Comunione. (Mainz, Gutenberg c. 1459) AN 674 H. 5808 ✗
8. Tractatus de fraternitatibus. H.*7357. ✗ AN 675
9. M. Conradi de Summenhardt. tractatus de decem defectib[s] viror. monastic. (Tüb. 1498) H.*15180. ✗ AN 676
10. De nefanda in sacerdotes tortura testiculorum. c. 1490. H.*16193. ✗ AN 677
11. Unser lieben Frowen in Ainsideln Cronick. ∅ GW 9919 ✗ AN 678
12. St. Meinrad Leben. Cop. ∅ ✗ AN 679
13. Fr. Baptist Mantuani Carmel. de Patientia. 1501
14. Seneca de IV virtut. cardin. H.*14617. ✗ AN 680

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Sum Dñi Burckhardi de Engen
~~nunc~~ coenobitę Augię Maioris,

Monaſterÿ Augiæ Divitis.

Vita chriſti edita a ſan cto Bonauentura.

HOFBIBLIOTHEK CARLSRUHE

(1)

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

¶ Prologus.

¶ Beati Bonauenture do-
ctoris Seraphici: Ordinis
fratrū minoꝝ: in meditatio-
nes deuotas vite Jesu chri-
ſti ſaluatoris noſtri. Prolo-
gus incipit feliciter.

Inter alia virtutuū et
laudum preconia: de
ſanctiſſima ꝟgine Ce-
cilia legit̃ ꝙ euange-
liū chriſti ſemꝑ porta-
bat ī pectore. Quod ſic intelligere
debemus: videlicet: ꝙ ipſa de vita
dn̄i noſtri Jeſu chriſti in euāgelio
tradita: quedā deuotiora ſibi pre-
elegerat: in quibus meditabat̃ die
ac nocte: corde puro et integro: ac
intentiōe precipua ⁊ feruenti: ⁊ cō-
pleta circulatiōe reincipiens: iterū
dulci ac ſuaui guſtu rumināſ ea
que in arcano pectoris ſui pruden-
ti ꝯſilio collocari reuoluebat. Si-
mile tibi ſuadeo faciendū. Super
oīa nāqꝫ ſpūalis ſtudij exercitia
hoc magis neceſſariū: magiſqꝫ ꝓ-
ficuū credo: ⁊ quod ad excelſiorem
gradū perducere poſſit. Nunqꝫ em̄
inuenis vbi ſic doceri poſſit ꝯ blan-
dimēta vana ⁊ caduca: ꝯtra tribu-
latiōes ⁊ aduerſa: ꝯtra hoſtiū ten-
tamēta ⁊ vitia: ſicut in vita dn̄i no-
ſtri Jeſu chriſti: q̄ fuit ab omi defe-
ctu perfectiſſima. Ex frequenti em̄
⁊ aſſidua meditatione vite ipſius:
adducit̃ aīa in quandā familiari-
tatē cōfidentiā ⁊ amorē ipſius: ita
ꝙ alia vilipendit ⁊ ꝯtemnit: inſuꝑ
fortificat̃ ⁊ inſtruit̃ quid facere vel
fugere debeat. ¶ Dico igit̃ ꝑmo ꝙ
meditatio vite dn̄i ieſu roborat et
ſtabilit mentē ꝯtra vana ⁊ caduca
vt patet in ꝑdicta beata Cecilia: q̄
ita cor ſuū repleuit ac muniuit de
vita Jeſu chriſti: ꝙ in ipſam vana
intrare nō poterant. Unde etiā in
pompa nuptiarū exiſtens: vbi tot
vana gerebant̃ cantātibꝰ organis
ipſa ſtabili corde ſoli dn̄o decanta-
bat dicens. Fiat cor meū ⁊ corpus
meū īmaclatū vt nō ꝯfundar. Se-
cūdo fortificat ꝯtra tribulatiōes ⁊
aduerſa: vt ptꝫ in martyribꝰ. Cir-
ca quod dicit Bernardus. lxj. ſer-
mone ſuꝑ cantica. Inde tolerātia
martyrij prouenit: ꝙ in chriſti vul-
neribus tota deuotiōe verſet̃: ⁊ iu-
gi meditatiōe in illis demoretur.
Stat martir tripudiās ⁊ triūphās
toto licet marceſſito vel lacerato
corpore: ⁊ rimante latera ferro: vbi
tunc aīa martyris. Nempe in tuto
in foraminibus petrinis: in vulne-
ribus ieſu: in vulneribꝰ nimirū pa-
tētibus ad introeundū. Si em̄ in
ſuis viſceribus eſſet ſcrutās ea fer-
rum profecto ſentiret: ⁊ dolorē nō
ferret ſuccūberet ⁊ negaret. Huc-
uſqꝫ Bernar. Inde eſt etiā ꝙ nō ſo-
lum martyres: ſed etiā ꝯfeſſores in
tribulatiōibꝰ ⁊ aduerſitatibꝰ ſuis
tantā patientiā habuerūt ⁊ habēt.
Si legas de beato Franciſco: ⁊ de
beata virgine Clara: poteris inue-
nire quō in multis tribulatōibus
penurijs ⁊ infirmitatibus: nō ſolū
patiētes: ſed etiā hilares exiſtebāt
Quottidie videre potes in inducē-
tibus ſanctā vitā. hoc ideo: qꝛ caꝝ
aīe nō erant: nec ſunt in eoꝝ corpo-
ribus ex deuota meditatōe ipſius.
¶ Tertio dico: ꝙ docet et inſtruit
que ſunt gerēda: vt nec hoſtes: nec
vitia poſſint irruere vel fallere: qꝛ
perfectio virtutū reperit̃ ibidē. Ubi

em̄ charitatē excelſe paupertatis:
eximie humilitatis: profunde orō/
nis ſapiē: mā̄ſuetudinis: obediētie
patientie: ceterarūqꝫ virtutū exem
plar ⁊ doctrinā ſic inuenies: ſicut i
vita chriſti dn̄i virtutū. De hoc ber
nardus in ſer. xxij. ſuꝑ cantica ſic
ait. In caſſum proinde q̇s laborat
in aquiſitiōe virtutū: ſi aliūde eas
ſperandas putat q̄ꝫ a dn̄o virtutū
cuius doctrina ſeminariū eſt pru/
dentie: cuius mīa opus eſt iuſti/
cie: cuius ſpeculū vita temperātie:
cuius mors inſigne fortitudinis ē
ſignū. Hucuſqꝫ Ber. Qui ergo eū
ſequit̄ errare nō poteſt nec falli: ad
cuius virtutes imitandas ⁊ adipi
ſcendas ex frequēti meditat. ōe cor
accendit̄ ⁊ animat̄: deinde virtutē
diuina illuminat̄: ita ꝙ et virtute
induit: et a veris falſa diſcernit: a/
deo vt plures fuerint illitterati et
ſimplices: q̇ magna ⁊ ꝓfunda dei
cognouerūt. Preterea vnde credis
ꝙ beatus Fracīſcus ad tantā vir
tutū copiā: ⁊ ad tam luculentā in/
telligentiā ſcripturaꝝ: ⁊ ad tam ꝑ/
ſpicacē noticiā fallaciaꝝ hoſtis et
vicioꝝ peruenerit: niſi ex familiari
ꝯuerſatiōe ⁊ meditatiōe dn̄i noſtri
Jeſu chriſti. Et ꝓpterea ſic ardenter
afficiebat̄ ad ipſum. Nam in cun/
ctis virtutibus q̄ꝫtum perfectius
poterat imitabat̄ eundē: ac tandē
ipſo complente ⁊ perficiēte Jeſu ꝑ
impreſſionē ſanctoꝝ ſtigmatū: fuit
in eū totaliter tranſformatus. Vi
des igit̄ ad q̄ꝫ excelſum gradū me/
ditatio chriſti perducit. Sed tanq̄ꝫ
fundamentū efficax ad maioris cō
templatiōis gradus ſublimat: q̄ꝛ
ibidē inuenit̄ vnctio que paulatim
purificās et eleuās: aīam docet de

oīb ꝫ de q̇b ꝫ non eſt ſermo ad pn̄s.
Nunc em̄ te in ipſas vite chriſti me
ditatiōes aliqualiter introducere
cogitaui: ſed vellē ꝙ hoc a magis
experto magiſqꝫ docto acciperes:
q̄ꝛ in talibus maxime inſufficiens
ſum. Verꝫ iudicās melius fore ali
qua vtrūqꝫ dicere q̄ꝫ penitus tace/
re: experiar imperitiā meā: ⁊ fami/
liariter tecum loquar rudi ⁊ impo
lito ſermone: tū vt poſſis melius q̄
dicunt̄ capere: tū vt nō aurē ſed mē
tem inde ſtudeas ꝓficere. Non eſt
em̄ in ornamētis ſermonibus: ſed
in dn̄i Jeſu meditatiōibus inſiſten
dū: ad q̄d ⁊ Hieronymi doctrinā in
ducimus dicentis. Sermo rudis
vſqꝫ ad cor penetrat: politus autē
paſcit aures. Spero aūt ꝙ rudita
ti tue ꝯferet aliq̇d mea modicitas:
ſed in hoc magis ſpero ꝙ ſi in his
te exercitare ſedula meditatiōe vo/
lueris: ip̄m dn̄m Jeſum: de quo lo
quimur: magiſtrū habebis. Non
aūt credas ꝙ oīa que ip̄m dixiſſe
vel feciſſe meditari poſſumus ſcri/
pta ſint: ſed ego ad maiorē impreſ
ſionē ea ſic ac ſi ita facta fuiſſent ti
bi narrabo prout ꝯtigerūt vel cōti/
giſſe pie credi pōt: ſm̄ quaſdā ima
ginarias repreſentatiōes: q̄s ani/
mus diuerſimode ꝑcipit. Nam di/
uinā ſcripturā meditari: exponere:
⁊ intelligere multipharie prout ex/
pedire credimus poſſumus: dū ta
men nō ſit ꝯtra fidē vel bonos mo
res. Cum ergo me narrāte inueni/
es: ita dixit vel fecit Jeſus: ſeu alij q̇
introducunt̄: ſi id ꝑ ſcripturā pro/
bari nō poſſit: nō aliter accipias q̄ꝫ
deuota meditatio exigit: hoc eſt ac
cipe perinde: ac ſi dicerē: mediteris
ꝙ iſta fecit vel dixit dn̄s Jeſus: et

ita de ſilibus. Tu aūt ſi ex his fru
ctū ſumere cupis: ita te preſentē ex
bibeas eis q̄ dicta vel facta p dn̄m
narrant᷑: ac ſi tu auribus audires
ea: vel oculis videres: toto mentis
affectu diligēter: delectabil᷑r ⁊ mo
roſe: oībus alijs curis ⁊ ſolicitudi
nibus tunc omiſſis. Quare te ro/
go dilecte mi vt hunc laborē meū
quē ad dei laudē: tuū profectum ⁊
meā vtilitatē aſſumpſi: letanter ſu
ſcipias ⁊ letantius deuotius ⁊ ſolli
citius te exerceas in eodē. Initiuꝫ
igit᷑ ab incarnatiōe ſumendū eſt: ſꝫ
quedā ipſam preceſſiſſe ⁊ ī celis cir
ca deū ⁊ angelos beatiſſimos me/
ditari poſſumus: et in terris circa
glorioſam virginē: q̄ mihi vident᷑ p̄
mitus explicāda: ideo de ipſis pri/
mitus videamus.

De meditatiōibꝫ eoꝝ que precedunt incarnationē. Et p̄mo de ſollicita pro nobis angeloꝝ interceſſiōe. Ca. I

Cum p longiſſima tp̱a vl/
tra ſpaciū q̄nq꞉ miliū an/
noꝝ: miſerabil᷑r iaceret ge
nus humanū ⁊ nullus ꝓpter pctm̄
p̄mi hoīs aſcēdere poſſet ad patriā
beatiſſimi ſpūs cōpatientes tante
ruine: ac de ſua reſtauratiōe ſollici
ti: licet pluries ante: tm̄ aduenīēte
plenitudine tp̱is inſtātius ⁊ deuo/
tius taliter dn̄o ſupplicarūt: ⁊ pro/
cidentes in facies ſuas ante thro/
nū eius oēs ſimul ꝯgregati dixerūt.
Dn̄e placeat maieſtati tue nobilē ⁊
rōnabilē creaturā: ſcꝫ hoīem: ꝓpter
tuā ſolā bonitatē facere: vt ſit ipſi
ſalus hic nobiſcū ⁊ nob ex ipſa no/
ſtraꝝ ꝯtingat reſtauratio ruinaꝝ.
Ecce dn̄e oēs pereūt: ⁊ nēo ſaluat᷑:
⁊ in tot annoꝝ curriculis neminē
hic vidimꝰ. De oībꝫ hoſtes nr̄i triū
phāt: ⁊ de ipſis nō nr̄e ruine: ſꝫ tar
taree ſpelūce replent᷑. Ut q̄d g̊ dn̄e
naſcunt᷑? Quare dn̄e tradunt᷑ be/
ſtijs aīe ꝯfitētes tibi? Et ſi p tuā iu
ſticiā hoc fiat: tp̱s tm̄ mīe eſt. Et ſi p̄
mi parētes mādatū tuū trāſgreſſi
ſunt incaute: ſubueniat miſeratio
tua. Memēto q̄ ad tuā imaginē ⁊
ſil᷑itudinē creaſti eos. aperi dn̄e mi
ſericorditer manū tuā ⁊ imple eos
bn̄dictiōe. Nā oculi oīm ſperāt in
te: ſic oculi ſeruoꝝ ad manꝰ dn̄oꝝ
ſuoꝝ donec miſerearis ⁊ ſubueni/
as remedio ſalutari.

De ꝯtentiōe inter miſericordiā et veritatē. Ca. II

His dictis miſcd'ia pulſat vi
ſcera pr̄is vt ſubueniret: ſe/
cū hn̄s pacē: ſꝫ ꝯ dicebat ve
ritas: ſecū hn̄s iuſticiā: ⁊ inter eos
ꝯtrouerſia facta ē put narrat btūs
Ber. pulcro ⁊ lōgo ſer. j. d' annūcia
tiōe. Sꝫ ego ſuccincte put potero
referā ſententiā. Frequēter em̄ di/
cta ſua melliflua intēdo adducere
ſꝫ plerūq꞉ cū explanatiōe: ꝓpter pro
lixitatē vitandā. Hec ē dictoꝝ ſuo
rū ſentētia. Dicebāt pax ⁊ miſcd'ia
dn̄o. Nunq̇d ineternum proijcias
dn̄e: aut obliuiſceris miſereri? Et
hoc ei lōgo tp̱e ſuſurrabāt. Rn̄dit
dn̄s dicēs: Sorores vr̄e q̄s ꝯtrias
videtis: ⁊ eas pariter audiamus.
Quibꝫ vocatis cepit miſcd'ia dice
re. Eget miſeratiōe diuina creatu/
ra rōnalis: qm̄ miſera facta ē ⁊ mi
ſerabilis valde: venit tempus mi/
ſerendi eius ⁊ iam preterijt. E con/
tra veritas. Oportet domine im/
pleri ſermonē quem locutus es.

Totus moriat̃ adā cũ oībus qui ī
eo erāt: q2 preuaricādo pomũ gu/
ſtauit. Dixit miſcd͞ia: vt q̄d dn̄e fe/
ciſti me? Sic em̄ veritas: ꝙ ego pe
rij ſi nunq̄ȝ miserearis. Econtra ve
ritas. Si predictā ſententiā tuā ꝑ
uaricator euaſerit: etiā nec veritas
tua permanet ineternū. Fuit autē
hec queſtio per patrē miſſa ad filiũ
Ipſa aũt veritas corā eo eadē fate
bat̃. Fateor dn̄e ꝙ bono zelo mo/
uetur miſericordia: ſed nō aſſenti/
rem: q2 preuaricatori potius parce
re vult q̄ȝ ſorori. At miſcd͞ia. Tu
neutri parcis: ſed indignatiōe ſe/
uis cōtra preuaricatorē: vt inuol/
uas pariter ꝛ ſororē. Sȝ nihilomi/
nus fortiſſime veritas allegabat.
Dn̄e ꝯtra te hec queſtio intorquet̃:
ꝛ cauendũ ne verbũ patris euacue
tur. Dixit pax. Parcite vobis a ver
bis iſtis. Uirtutũ non eſt honeſta
ꝯtentio. Uidens controuerſiā ma
gnā: ꝛ rōnes fortes ꝛ efficaces: nō
vidēs quō circa hoīem poſſent mi
ſericordia ꝛ veritas cōſeruari: ſcri/
pſit rex ſententiā ꝛ paci que propin
quius ſtabat dedit legendā: ſic ꝯti
nentē. Hec dixit. Perij ſi Adā nō
moriat̃. Et hec dixit. Perij ſi miſeri
cordiā nō ꝯſequat̃. Fiat mors bo/
na: ꝛ habet vtraq̄ȝ que perijt. Ob/
ſtupuerũt oēs in verbo ſapiētie: et
ꝯſenſerũt vt moriat̃: miſericordiaȝ
ꝯſequēdo. Sed queſierũt quō poteſt
mors bona fore cum ſit horribilis
etiam ipſo auditu? Reſpondit rex
Mors peccatoꝝ peſſima: ſed ſan/
ctorũ eſt glorioſa ſeu precioſa. Ut
ergo reperiat̃ ianua vite: inueniat̃
qui ex charitate moriat̃ nō obnoxi⁹
morti: et ſic mors nō poteſt tenere
innoxiũ: ſed faciet in ea foramē per
quod tranſeant liberati. Placuit
ſermo. Sȝ vbi talis poterit reperi
ri? Redijt ergo ad terrā veritas: et
miſcd͞ia remāſit in celo. Nam iu/
xta ꝓphetam. Dn̄e in celo miſcd͞ia
tua: ꝛ veritas tua vſq̄ȝ ad nubes.
Circuit veritas orbem terraꝝ ꝛ ne
mo mundus a ſorde: nec infans
vnius diei. Miſcd͞ia perluſtrat ce
lum ꝛ neminē inuenit qui ſufficiē/
tem ad hoc habeat charitatē. Oēs
em̄ ſerui inutiles ſumus: ꝛ cũ be/
nefecerimus: dicere debem⁹ ꝙ in/
utiles ſerui ſumus. Si ergo hec vi
ctoria debeat̃ quo nemo maiorem
charitatē haberet: vt aīam ſuā pro
inutilibus poneret. Redeũt ergo
ad ſtatutũ diē anxie multũ: nō in/
uento quod deſiderabāt. Dixit er/
go pax. Uos neſcitis quicq̄ȝ: nec
quicq̄ȝ cogitatis. Nō eſt qui faciat
bonũ nō eſt vſq̄ȝ ad vnũ: ſed q̄ de/
dit ꝯſiliũ ferat auxiliũ. Intellexit er
go deus et ait: Penitet me feciſſe
hoīem quē creaui. Et vocato Ga/
briele dixit ei: Uade dic filie ſyō id
eſt marie. Gaude filia ſyō: ecce rex
venit tibi. Uſq̄ȝ huc Bernar. Ui/
des igit̃ q̄ȝ magna pericula fuerũt
ꝓpter peccatũ: ꝛ q̄ȝ magna difficul
tas ſit īuenire remediũ. In hoc er
go ꝯſenſerũt predicte virtutes pre/
cipue in perſona filij. Nam perſo/
na patris aliqualiter videt̃ terribi/
lis ꝛ potens: ꝛ ſic ſuſpicari quodā/
modo potuiſſent pax ꝛ miſericor/
dia. Perſona vero ſpũſſancti beni/
gniſſima eſt: ꝛ ſic ſuſpicari poterāt
iuſticia ꝛ veritas. Ideo perſona fi/
lij tanq̄ȝ media accepta eſt ad hoc
remediũ faciēdũ. Hoc aũt nō pro/
prie: ſȝ appropriate intelligas. Tũc
impletũ eſt illud ꝓpheticũ. Miſeri

cordia ⁊ veritas obuiauerūt ſibi iu/
ſticia ⁊ pax oſculate ſunt.

De his que poſtea in celis contingere potuerūt poſſumus meditari de vita beate virginis Marie ante incarnationē domini noſtri Jeſu chriſti. Ca. III

Circa virginē vō ex q̄ incar/
natio facta eſt poſſum⁹ me
ditari vitā ipſius. Unde ſci
as ꝙ cū eſſet triū annoꝝ: fuit obla
ta a parētib⁹ in templū: ⁊ ibi ſtetit
vſq; ad decimūq̄rtū annū. Quid
aūt fecerit ibi poſſumus ſcire ex re
uelatiōib⁹ ſanctis factis: vt deuo/
te credit̃ ſctē Eliſabeth: cuius feſtū
ſolēniter celebram⁹: in q̄b⁹ hec in/
ter alia ꝯtinent̃. Qñ inq̄t: pr̄ me⁹ ⁊
mater mea dimiſerūt me in templo
ſtatim in corde meo ꝓpoſui deū ha
bere in patrē ⁊ deuote cogitabām
q̄d facere poſſem deo gratiū: vt mi
hi dignaret̃ dare ſuā gratiā. Et feci
mihi dare legē dei mei: ac ex oībus
preceptis diuine legis tria ſeruaui
in corde meo. ſ. Diliges dñm deuꝫ
tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota aīa
tua: ⁊ ex tota mēte tua: ⁊ ex oīb⁹ vi/
ribus tuis. Itē diliges proximum
tuū ſicut teipm̄. Iteꝝ odio habeb̃
inimicū tuum. Iſta ſeruaui in cor/
de meo: ⁊ ſtatim oēs virtutes ap/
prehendi: ⁊ q̄ in ipīs ꝯtinent̃. Et ſic
volo dicere. Aīa em̄ aliquā virtutē
habere nō p̄t: ſi deum tota virtute
nō diligat. Ab iſto em̄ amore deſcē
dit oīs gratie plenitudo. Poſtq̄ꝫ
autē deſcēdit nō perſeuerat in aīa:
ſed fluit vt aqua: niſi inimicos ſu/
os ſcꝫ peccata ⁊ vitia odio habeat.

Qui ergo vult ſuā gratiā habere ⁊
poſſidere: oportet eum cor ſuuꝫ ad
amorē ⁊ odium ordinare. Uolo er
go te facere ſicut faciebā. Surge/
bam ſemper in medio noctis: ⁊ per
gebā ante altare templi: ⁊ tanto de
ſiderio: tanta voluntate: tāta affe/
ctione qua poterā ⁊ ſciebā: petebā
gratiaꝫ obtinui dei: ſeruando illa
tria p̄cepta ⁊ oīa mandata legis.
Et ſic ſtans ante altare ſeptē peti/
tiōes faciebā deo. Primo petebaꝫ
gratiā qua poſſem implere primū
p̄ceptum. ſ. ipm̄ diligere ex toto cor
de ⁊c̄. Scdō petebā gr̄aꝫ qua poſ/
ſem diligere proximū ſm̄ volunta
tem ſuā ⁊ beneplacituꝫ ſuum: ⁊ vt
faceret me amare oīa q̄ ipē amat ⁊
diligit. Tertio petebā vt ipſe me fa
ceret odire et fugere que ipē odit.
Quarto petebā humilitatē: patiē/
tiam. benignitatē: manſuetudinē:
⁊ oēs virtutes: per quas efficerer
gratioſa ante ꝯſpectuꝫ ſuū. Quin
to petebam vt me faceret videre tē
pus in quo naſceret̃ illa ſanctiſſi/
ma virgo q̄ filium parere deberet:
⁊ vt ꝯſeruaret oculos meos vt poſ
ſem eam videre: ⁊ aures vt poſſem
eam audire: linguā vt poſſem eam
laudare: manus vt poſſem ei ſerui
re: pedes vt poſſem ad ſuum ſerui
tium ire: ⁊ genua vt poſſem dei fi/
lium in gremio tenere. Sexto pete
bam gratiā obediēdi mandatis et
ordinatiōibus pontificis templi.
Septio petebā vt tēpluꝫ ⁊ vniuer
ſum ꝑplm̄ ad ſuū ſuitiū ꝯſeruaret.
His g auditis dixit. O ancilla xp̄i
dulciſſima dn̄a noue etatis: gr̄a ⁊ v
tutib⁹ plena? Rñdit btā vgo. Pro
firmo ſcias: ꝙ ita me reputabā re
am ⁊ viliſſimā ⁊ gr̄a dei indignaꝫ

ſicut tu: ideo petebam mihi gratiā ⁊ virtutes. Et iterū. Filia tu credis ꝙ oēm gratiā quā habui haberi ſine labore. Non eſt ita: imo nullā gratiā donū aut virtutē a deo habui: niſi magno labore: ꝯtinua orōne: ardēti deſiderio: ꝓfunda deuotiōe: multis lachrymis: ⁊ multa afflictiōe: dicēdo: faciēdo ⁊ cogitādo ſemꝑ ſibi placita ſicut ſciebā ⁊ poterā: excepta grā q̄ ſctificata fui in vtero matris. Et addidit. Pro firmo ſcias: ꝙ nulla grā deſcēdit in aīam niſi ꝑ orōnē ⁊ corꝑis afflictōnē. Poſtq̄ aūt fecerimus q̄ ꝑ nos facere poſſumus: licet parua ſint: ipſe venit in aīam ſecū ferēs altiſſima dona: ita ꝙ videt aīa in ſeipſa deficere ꝑdit memoriā: nec recolit ſe feciſſe vel dixiſſe aliq̄d deo gratū ⁊ tūc videt ſibiipſi vilior ⁊ deſpectior q̄ vnq̄ fuerat. Hucuſq̄ de dictis reuelatōibꝫ. ¶ Btūs aūt Hieronymus ꝺ vita ipſius ita ſcripſit. Hāc regulā btā v̄go ſtatuerat ſibi vt a mane vſq̄ ad tertiā orōni inſiſteret: ⁊ a tertia vſq̄ ad nonā ī oꝑe textrino ſe occuparet: a nona vero iterū ab orōne nō recedebat: donec ei angelus apparebat: de cuiꝰ manibꝫ eſcā acciꝑe ſolebat: ⁊ meliꝰ ac melius ī dei oꝑe ⁊ amore ꝓficiebat. Fiebatq̄ vt ī vigilijs reperiret ꝓor in ſapīa dei eruditior: in hūilitate ꝓfundior: ī carminibꝫ dauiticis elegātior: in charitate gratioſior. ī puritate purior: ⁊ in oī v̄tute ꝑfectior. Erat ei ꝯſtans ⁊ imobilis: ⁊ cū q̄tidie meliꝰ ac melius trāſiret: hāc iraſcentē nullus vidit vel audiuit. Ois ſermo eius ita erat grā plenꝰ vt cognoſceret in lingua eius ds. Semꝑ in orōne ⁊ inſtructōe legis dei ꝑmanebat. Et ſollicita erat circa ſuas ſocias: ne aliq̄ ex eis in aliquo ſermone peccaret: ne aliq̄ riſu vocē ſuā exaltaret: ne aliq̄ in iniurijs aut in ſuꝑbia ꝯ parē ſuā excreſceret. Sine intermiſſione bn̄dicebat deū: ⁊ ne forte in ſalutatōe ſua a dei laudibꝫ tolleret ſi aliq̄s eam ſalutaret: illa ꝓ ſalutatōe deo grās reddebat. Deniq̄ ex ea ꝑmo exijt vt dū ſalutant hoīes ſcti deo grās dicāt. De eſca quā ꝺ manibꝫ angeli recipiebat: ipſa reficiebat: quā āt a pōtificibꝫ templi accipiebat: pauperibꝫ erogabat. Quottidie videbat ei angelus loqui: ⁊ q̄ſi chariſſime obtemperare ei. Hucuſq̄ Hieronymus. In anno q̄rtodecimo btā virgo fuit deſponſata Joſeph ꝑ diuinā reuelationē ⁊ redijt Nazareth. Et q̄liter factū fuit: inuenies in legenda ꝺ natiuitate ſua. Et hec ſunt q̄ ante incarnationē dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i poſſumus meditari. Ipſa rumines: ⁊ in eis delecteris toto affectu ea memorie cōmēdando: ⁊ oꝑe imitando: quia deuotiſſima ſunt.

¶ Incipiūt meditatiōes vite domini Jeſu de incarnatiōe eius. Luce. i. Ca. IIII.

Poſtq̄ aūt venit plenitudo tꝑis quo ordinauit btiſſima ⁊ ſūma trinitas generi humano prouidere per incarnationem verbi: propter nimiā charitatem ſuam qua genus humanū diligebat: commouente eum miſericordia ſua: ⁊ nihilominus ad inſtantiam ſupernorum ſpirituum: ⁊ beata virgo rediret Nazareth: vocauit deus omnipotens Gabrielē

archangelum: ꝛ dixit ei. Vade ad
dulciſſimā filiā noſtrā Mariā de
ſponſatā Joſeph: ſuper oēs crea/
turas nobis chariſſimā: ꝛ dic ei ꝙ
filius meus ꝯcupiuit ſpeciē ſuā: et
eam elegit ſibi in matrē: ꝛ roga eā
vt ip̄m letanter ſuſcipiat: q2 per eā
ſalutē toti⁹ generis humani ope/
rari decreui: ꝛ obliuiſci volo iniu/
rie mihi facte. ¶ Attende hic ꝛ re/
cordare que tibi in principio ſupra
dixit vt diſcas oīa que faciūt dn̄m
te exhibere preſentē. Hic ergo ima
gineris ꝛ aſpicias vt potes deum
q2 incorporeus eſt. Sed aſpice eū
tanq̄ȝ magnū dn̄m ſedentē in ſolio
vultu benigno pio ꝛ paterno: qua
ſi ꝯſiliari volentē: ꝛ reconciliādo di
mittentē: ꝛ Gabrielē facie hilari et
iocunda: flexis genibꝫ: ꝛ inclinato
vultu timoroſo ꝛ reuerēti ambaſſi
atam dn̄i ſui attenti ſuſcipientem.
Surgēs itaq; Gabriel iocūdus et
gaudēs volitauit ab alto: ꝛ in hūa
na ſpecie in momēto fuit corā vir/
gine i thalamo domūcule ſue ma
nente. Sed nō tam cito volitauit
Gabriel qn̄ preueniretur a dn̄o ꝛ ſan
ctam trinitatē ibi reperiret q̄ preue
nit nunciū ſuū. Scire em̄ debes ꝙ
excelſum incarnatiōis opus toti⁹
fuit trinitatis: ſed ſola perſona fi/
lij fuit incarnata: ſicut ſi tunicā in
duenti duo ex lateribꝫ eius ſtantes
eū adiuuarēt: ꝛ tunice manicas te
nerēt. Nunc ergo ꝛ hic bene aſpice
ꝛ tanq̄ȝ ipſi factus pn̄s: intellige
oīa que dicuntur ꝛ fiunt. O q̄lis eſt
illa domūcula vbi tales ſunt: ꝛ in
q̄ talia exercentur. Nam licet vbi ſit
ſancta trinitas: tn̄ nūc ibi aliquo
ſingulari mō eſſe mediteris rōne
ſingularis operatiōis. Ingreſſus
igitur Gabriel paranimphus fidelis
ad v̄ginē dixit: Aue gr̄a plena: dn̄s
tecū: benedicta tu in mulieribꝫ. At
ipſa iuxta verba euāgelij turbata
fuit in ſermone ei⁹: cogitās de no/
uitate talis ſalutatiōis. Non em̄
ꝯſueuerat ſic eā ſalutare. In q̄ ſa/
lutatiōe cū videret ſe recōmendari
de tribꝫ tanq̄ȝ humilis dn̄a debuit
ſeu potuit ſe turbare. Cōmēdabatur
ei ꝙ erat gr̄a plena: ꝙ dn̄s erat ſe/
cū: ꝛ ꝙ erat ſup̄ oēs mulieres be/
nedicta. Et humilis nō pōt ſine p̄/
turbatōe ꝛ rubore ſui cōmendatio
nē audire. Turbata em̄ fuit ex vere
cundia honeſta et virtuoſa. Cepit
etiā timere an hoc eſſet verū: nō ꝙ
nō crederet angelū dei vera loqui:
ſed ex eo q2 ꝓpriū eſt humilibꝫ ꝙ nō
examinēt ſuas virtutes: ſȝ defect⁹
potius ruminare: vt ſic poſſint p̄/
ficere reputātes magnā virtutem
paruā: ꝛ paruum defectū magnū.
Tanq̄ȝ ḡ prudēs ꝛ tanq̄ȝ pauida ꝛ
timoroſa ac pudoroſa nihil rn̄dit.
Quid ei rn̄diſſet? Bis audiuit an
teq̄ȝ ſemel rn̄deret. Abhoīabile eſt ei
virginē eſſe loquacē. Angelus aūt
cauſam ſue turbatiōis cognoſcēs
dicit. Ne timeas Maria: nec vere
cūderis de laudibꝫ q̄s dixi tibi: q2
ſic eſt veritas. Non em̄ ſolū plena
es gr̄a ſȝ etiā toto humano generi
recuperaſti et reinueniſti a deo ſa/
lutē. Ecce ꝯcipies ꝛ paries filiū al
tiſſimi qui te elegit in ſuā matrē: ꝛ
ſaluabit oēs q̄ ſperāt in eo. Tunc
ipſa rn̄dit nō ꝯfitendo nec negādo
cōmendatiōes prefatas: ſed certi/
ficari volens de ſua virginitate. ſ.
ne eā perderet: de quo multū plus
timebat. Querit ergo ab angelo d̄
nō ſ. q̄ pꝛequētes dicēs. Quomō

fiet iſtud qm̄ virū nō cognoſco: et
virginitatē firmiſſime deuoui. Et
angelus. Fiet ꝑ operationē ſcti ſpi
ritus q̄ te ſingulari modo replebit
⁊ ei⁹ virtute ꝯcipies ſalua tua vir
ginitate: ideo filius tuus vocabit̄
filius dei. Nihil em̄ eſt impoſſibile
apud deū. Nā Eliſabeth cognata
tua cū vetula eſſet ⁊ ſterilis: iā ſex
ſunt menſes ꝙ filiū ꝯcepit. Intue
re hic ⁊ meditare pro deo: quō tri/
nitas eſt ibi expectās reſponſionē
⁊ ꝯſenſum ſue filie ſingularꝫ: amā
ter ⁊ delectabiliter aſpiciēs verecū
diā eius ⁊ mores ⁊ verba. Et etiaꝫ
qualiter angelus diligēter ⁊ ſapiē
ter ad eā ordinauit verba ſua. ſtās
inclinatus ⁊ reuerēs corā dn̄a ſua
vultu ſereno: fideliter exequēs am
baſſiatā ſuā: ⁊ attente ꝯſiderās ver
ba dn̄e: vt poſſit ꝯgrue rn̄dere: ⁊ ſu
per hoc opere mirifico ꝑficere dn̄i
voluntatē. Et etiā qualr̄ dn̄a ſtat
timorata: ac humilr̄ facie pudoro
ſa preuēta ab angelo: deuote cogi/
ta. Et ꝙ ex verbis iſtis ex improui/
ſo nō extollit̄: nō ſe reputat: ⁊ cum
audit magnalia d̄ ſe qualia nunq̄ꝫ
alicui dicta fuerīt: totū diuine grē
aſcribebat. Tandē prudētiſſima v̄
go verba angeli audiēs ꝯſenſit: ⁊
vt in reuelatiōibꝫ predictis habet̄
profunda deuotione genibꝫ flexis
iunctis manibꝫ dixit: Ecce ancilla
dn̄i fiat mihi ſcḋm verbū tuū. Tunc
filius dei ſtatim totus ⁊ ſine mo/
ra intrauit in vteꝝ virginis: ⁊ ex ea
carnē aſſumpſit: ⁊ totus remanſit
in ſinu pr̄is. Poteſt tn̄ hic ymagi/
nari pie qualr̄ ipe filius tanq̄ꝫ obe
dientiā penalē ⁊ laborioſam lega/
tionē ſuſcipiēs: pr̄i ſe inclinauit et
recōmendauit: ⁊ in eodem inſtanti

aīa creata ⁊ infuſa fuit ꝑfectus hō
ſcḋm oīa corꝑis lineamēta: ſꝫ valde
paruulus: ita ꝙ ī vtero poſtea cre/
ſcebat naturalr̄ vt aliȷ̄: ſed nō fuit
dilata aīe infuſio: vel mēbroꝝ di/
ſtinctio vt in aliȷ̄s. Erat etiā ꝑfect⁹
deus ſicut ꝑfectus hō: ita ſapiēs:
ita potēs ſicut eſt mō. Gabriel aūt
cū dn̄a ſua etiā genuflexit: ⁊ parū
poſt cū ea ſurgēs: ſe tn̄ inclinās vſ
qꝫ ad terrā: ⁊ valefaciēs ei: diſpa/
ruit ⁊ ad patriā rediēs hec narra/
uit. Et fuit ibi nouū feſtū ⁊ exulta/
tio magna nimis. Dn̄a vero tota
inflāmata amore dei: ⁊ magis ſo/
lita ſuccenſa ſentiēs ſe concepiſſe:
grās egit deo de tanto bono flexis
genibꝫ humiliter ⁊ deuote ſuppli/
cans eidē: vt eā dignaret̄ inſtruere
ita ꝙ in his que circa filiū ſuū oc/
currerēt faceret q̄ oportet ſine defe
ctu. Cōſiderare debes q̄nta eſt ho
dierna ſolēnitas: ⁊ iubilare in cor/
de tuo: ⁊ grās agere deo: et agere
diē leticie: qꝛ hodie fecit dn̄s deus
nuptias ī deſponſatiōe nature hu
mane quā hodie ſibi inſeꝑabiliter
vniuit. Hodie ē ſolēnitas nuptiaꝝ
filȷ̄ dei ⁊ dies natalis ī vtero. Ho
die ē ſolēnitas ſpūſſancti: cui attri
buit̄ opus incarnatōis mirificū: ⁊
incipit benignitatē ſuā oſn̄dere hu
mano generi. Hodie eſt ſolēnitas
dn̄e noſtre btē virginis: q̄ a pr̄e in
filiā: ⁊ a filio in matreꝫ: ⁊ a ſpūſctō
in ſponſam recognita eſt ⁊ aſſum
pta. Hodie inchoat̄ celeſtis curie
reꝑatio. Hodie incipit redēptio et
ſalus hūane nature: ⁊ recōciliatio
⁊ edificatio: hāc nouā obediētiā ſu
ſcepit fili⁹ a pr̄e de nr̄a ſalute ꝑagē
da. ⁊ exultauit vt gigas ad curren
dā viā: ⁊ ſe recluſit ī vtero v̄ginali

⁊ factus vnus ex nobis: ⁊ frater nr̄
⁊ pater: ⁊ aduocatus cepit peregri
nari nobiſcū. Hodie lux vera deſcē
dit de celo: ⁊ panis vite decoqui ce
pit in clibano virginalis vteri. Ho
die verbū caro factū eſt: ⁊ comple/
ta ſunt deſideria ⁊ clamores q̇bus
antiqui patres deſiderabant ⁊ in/
enarrabilit̄ dicebāt. Emitte agnū
dn̄e ⁊c̄. Rorate celi deſu. ⁊c̄. Vtinā
dirumperes celos ⁊c̄. Dn̄e inclina
celos tuos ⁊ deſcende ⁊c̄. Dn̄e oſtē
de faciē tuā ⁊ ſalui erimus. Et ſi/
milia inueniunt̄ infinita. Et vltra
nō iraſcet̄ deus: q᷑ plenitudo tp̄is
hodie venit: ⁊ deus pater videt fi/
lium hoīem factū.

Quō Dn̄a noſtra iuit ad Eliſabeth. Luce. i. Ca. V

Poſt hoc recogitās domina
verbū angeli de cōſobrina
ſua Eliſabeth eam viſitare
poſuit: ad ꝯgratulandū ⁊ ſeruien
dum eidē. Exiuit ergo vna cū ſpō/
ſo ſuo ioſeph a nazareth domo ſua
que diſtabat ab hieruſalē. xiiij. mi/
liaria vel circiter. Non retardabat̄
aſperitate vel longitudine vie: ſed
cū feſtinatione iuit: q᷑ nolebat diu
ī publico videri vel inueniri. Et ſic
nō erat ex cōceptu filij aggrauata
vt alie matres. Non ei fuit dn̄s Je
ſus oneroſus matri. Conſpice er/
go hic quō vadit cū ſponſo ſuo re/
gina celi ⁊ terre: ⁊ nō eques ſed pe/
des. Vadūt aūt cū ea paupertas:
humilitas ⁊ verecūdia: oīmꝫ vir/
tutū honeſtas: ⁊ etiā dn̄s ſecum.
Cum autē intrauit domū: ſaluta/
uit eliſabeth dicens. Salue ſoror
mea eliſabeth. Illa aūt exultans ⁊
tota exhilarata ⁊ accenſa ſpūſan/
cto ſurgit ⁊ amplexat̄ eam reueren
ter: ⁊ exclamans pre gaudio dixit.
Benedicta tu inter mulieres ⁊ be/
nedictus fructus ventris tui. Et
vnde hoc mihi vt veniat mater do
mini mei ad me. Ecce eīm ⁊c̄. Quā
do etiā virgo beata ſalutauit eliſa/
beth: repletus eſt Johānes in vte/
ro de ſpūſancto: repleta eſt ⁊ mater
Nec prius replet̄ mater q̄ꝫ filius:
ſed filius repletus: replet ⁊ matrē:
nō quidē in aīa matris aliquid ef/
ficiendo: ſed per ſpm̄ſanctū aliq̇d
in ea fieri cōmittēdo: eo ꝙ ſpūſſan
cti affluentiori gratia refulgebat: ⁊
prior gratiā ſenſit: q᷑ ſicut illa ma/
riā: ſic iſte aduentū dn̄i ſenſit: ideo
exultauit ⁊ ꝓphetiſando locuta eſt.
Vide q̄nta ſit virtus in verbis do
mine: q᷑ ad eius pronūciationē cō
fert̄ ſpūſſanctus. Sic eīm abundā
ter ipſa erat plena: ꝙ eius meritis
ipſe ſpūſſanctus alios ſcientia re/
plebat. Reſpondit aūt dn̄a noſtra
ad eliſabeth Magnificat aīa mea
dn̄m ⁊c̄. Totū ibidē complens io/
cunditatis ⁊ laudis. Deinde ſe ad
ſedendū dn̄a ponēs humilima in
inferiori loco ſe poſuit ad pedes eli
ſabeth. Sed illa in incōtinenti ſur
gens: ⁊ iſtud nō ferēs eam erexit: ⁊
pariter ſederūt. Querit aūt dn̄a de
modo ſue ꝯceptōis: ⁊ eliſabeth ſue
⁊ hec ibi letanter narrant: ⁊ laudāt
deū de vtraqꝫ ꝯceptiōe: ⁊ in gratia
rū actione ꝯſiſtunt: ⁊ dies leticie a/
gunt. Et ſtetit dn̄a quaſi menſibꝰ
tribus: miniſtrās ⁊ ſeruiens ei ex
oībus que poterat humiliter reue
renter gratāter ⁊ deuote: quaſi ob/
lita ſe eſſe matrē dei ⁊ totius mūdi
reginā. O qualis domus: qualis
camera: qualis lectus in quo pari

ter moranť ꝛ requieſcũt tales ma/
tres: talibꝫ filiꝭ fecũdate maria ꝛ
Eliſabeth: Jeſus ꝛ Johes. Sunt
etiã ibi magnifici ſenes Zacharias
ꝛ Joſeph. Aduenięte aũt tpe ſuo:
peperit Eliſabeth filiũ: quē dñа le
uauit de terra ꝛ diligēter aptauit:
vt erat expediēs. Puerulus aũt q̄
ſupſam intelligēs aſpiciebat eã: et
q̄ſi ei porrigere vellet: caput ad eã
vertebat: ꝛ in eã ſolũ delectabať: ꝛ
ipſa delectãter eundē amplexabať
ꝛ oſculabať iocũde. Conſidera ma
gnificentiã Johis: nullus vnq̄ʒ ta
lem baiulũ habuit. In octauo igiť
die circũciſus eſt puer: ꝛ vocatus ē
Johes. Tunc apertũ eſt os Zacha
rie: ꝛ ꝓphetauit dicēs: Benedictus
dñs ꝛc. Dña vero ſtans poſt aliq̄ʒ
cortinã ne ab hoibꝫ videreť qui cō
uenerãt ad circũciſionē Johis: au
diebat attente canticũ illud ī quo
de filio ſuo fiebat mentio: ꝛ oĩa cō
ſeruabat in corde ſuo tanq̄ʒ ſapien
tiſſima. Tandē valefaciēs eliſabet
ꝛ Zacharie benedicēs Johi: rediјt
in domũ habitatõis ſue Nazareth
cũ ſponſo ſuo. In q̄ reuerſiõe pau/
ptatē eiꝰ ad mentē reuocauit. Re/
deunt eñ ad domũ in qua nec pa/
nē: nec vinũ: nec alia neceſſaria in/
ueniũt: ſed nec poſſeſſiones nec pe
cunias. Steterit igiť his tribꝫ men/
ſibus apud illos forte opulentos.
Nũc aũt rediјt ad paupertatē ſuã
vt ꝓprijs manibꝫ victũ procuraret.
Compatere ſibi ad amorē pauper/
tatis accendere.

Qualiter Joſeph voluit
occulte dimittere beatã vir/
ginem: quia grauida erat.
Matthei. i. Ca. VI

Cum aũt dña ꝛ Joſeph ſpõ
ſus eius ſimul habitarēt: ꝛ
ꝛ quieſceret Jeſus in vtero
matris: perpendēs Joſeph ipſam
grauidã: doluit ſupra modũ. Con
ſpiciebat eñ ꝯiugē ſuã ſemel ꝛ plu
ries ꝛ turbabať: ꝛ eidē vultũ oſten
debat turbatũ: ꝛ oclos auertebat
ab ea: ſuſpicãs hoc ex adulterio ve
niſſe: ꝛ cogitabat eã occulte dimit/
tere. Vere de eo dici pōt ꝙ eiꝰ laus
eſt in euãgelio. Dicit eñ ibi ꝙ erat
vir iuſtus: magne eñ virtutꝫ erat.
Cum eñ dr̄ cõiter ꝙ quaſi ſũme ve
recundie doloris ꝛ furoris ſit viro
adulteriũ vxoris: tñ ipſe virtuoſe ſe
temperabat ꝛ eã accuſare nolebat:
patienter pertrãſibat hanc iniuriã:
nõ ſe vindicãs: ſed pietate victus
cedere nolens voluit eã occulte di
mittere. Sʒ nec dña ptranſiuit ſi/
ne pturbatiõe. Perpendebat eñ ꝛ
videbat ipm eſſe turbatũ: ꝛ de hoc
etiã ipſa turbabať. Humiliter tñ
tacebat: ꝛ occultabat dei donũ: et
potius voluit reputari vilis ꝛ ma
la: q̄ʒ ipm bonũ producere ac ꝓpa/
lare: aut de ſe aliq̄d loqui qđ ad ia
ctantiã putareť peruenire. Roga/
bat eñ dñm vt apponere remediũ
dignareť: ꝛ hanc ſibi ꝛ viro ſuo p/
turbationem auferre. Vnde q̄ʒ ma
gna turbatio ꝛ anxietas erat ī eis:
ſed dñs prouidit vtriq̄ʒ. Miſit eñ
angelũ ſuũ q̄ dixit Joſeph in ſom/
nis ꝙ ꝯiunx eius de ſpiritu ſancto
ꝯceperat: ideo ꝯfidenter ꝛ letanter
ſtaret cum ea. Vnde tribulatione
ceſſante rediјt conſolatio magna.
Nam dñs poſt tempeſtatem tran
quillum facit. Queſiuit aũt a vir/
gine glorioſa Joſeph de incarna/
tiõe mirifica: qđ dña diligēter per

oꝛdinē enarrauit eidē. Remanſit ḡ
Joſeph ⁊ ſtat gaudēs cum ꝯiuge
ſua bn̄dicta ⁊ vltra q̄ꝫ dici poſſꝫ: eā
caſto diligit amoꝛe: ⁊ curā ipi⁹ fide
liť agit ⁊ dn̄a fidel'r cū eo moꝛať. ſ.
ſua paupꝛtate letāter viuunt. Stat
etiā dn̄s Jeſus recluſus in vtero
amantiſſime ⁊ dilectiſſime v̇ginis
vſq; ad menſes nouē moꝛe aliaꝝ
mulieꝝ. Stat ⁊ beata virgo q̄ be/
nigne ac patienter ſuſtinet ⁊ expe/
ctat tēpus debitū. Compatere igiť
ꝙ ad tantā humilitatis pꝛofundi/
tatē deuenit pꝛo nobis ſe inclinās
dn̄s maieſtatis: q quo ſolo benefi
cio huius pꝛolixe recluſiōis nunq̄ꝫ
ei digne ſatiſfacere poſſumus: ſed
ſaltē cognoſcamus ⁊ gr̄as agam⁹
toto affectu eidē: ⁊ ꝙ nos ex aliis
ſumere dignatus eſt nō nr̄o meri/
to: ſꝫ ſola eius mera gr̄a beneficio
⁊ dilectōe: recluſi ⁊ collocati ad cau
telā ſumus ab eo in arce religiōis
nō ad penā. Cōpatere igiť dn̄o nr̄o
Jeſu xp̄o: in hoc. ſ. qd̄ eſt in ꝯtinua
afflictiōe: ⁊ fuit ab inſtanti ſue ꝯce
ptōis vſq; ad moꝛtē: ex eo. ſ. ꝙ pa/
trem quē ſūme diligebat cognoſce
bat ꝓpter idola relinqui: ⁊ a pecca/
toꝛib⁹ inhonoꝛari: ⁊ ex compaſſiōe
quā habebat ad aīas ad imaginē
ſuā creatas: quas videbat miſera/
biliter ⁊ vniuerſaliter damnari: et
hoc erat ſibi pena maioꝛ q̄ꝫ fuerat
paſſio coꝛpoꝛalis. Nam ꝓpter hāc
tollendā ſuſtinuit illā. Si vis er/
go ſcire; dulcedinē diſtillantem ex
his fructib⁹ rumina diligēť ⁊ ſepe.

¶ De natiuitate dn̄i noſtri Jeſu chꝛiſti. Lu. ij. ¶ Ca. VII

Aduenīēte igiť nouē menſiū
termino; exijt edictū ab im
peratoꝛe ceſare Auguſto. vt deſcri/
bereť vniuerſus oꝛbis. ſ. quilibet i
ciuitate ſua. Cūq; Joſeph ire vel/
let ad ciuitatē ſuā Bethleē. ⁊ ſciret
partus ſue venerabilis cōiugis tē/
pus: duxit eam ſecum. Vadit ergo
dn̄a hoc iteꝝ longo itinere. Nam
bethleē eſt pꝛope hieruſalē per q̄n/
q; miliaria. Ducūtq; ſecū bouem
et aſinū: ⁊ vadunt ſicut pauperes
mercatoꝛes beſtiaꝝ. Cum autē eſ/
ſent bethleē q2 pauperes erāt ⁊ mľ
ti cōcurrerēt ex eadē cauſa hoſpici
um habere nō potuerūt. Compate
re igiť dn̄e ⁊ conſpice eam delicatā
dominā iuuenē: quindecim eni̅ an
noꝝ erat: ex lōgo itinere fatigatā: ⁊
cum verecundia inter gentes inco
gnitas querentē vbi quieſcat: ⁊ nō
inuenientē. Dīmes licentiāt eam ⁊
ſocium. Et ſic coguntť diuertere ad
quandā viam coopertā: vbi homi
nes tempoꝛe pluuie diuertebant: ⁊
ibidē Joſeph qui erat cū coniuge
ligaminib⁹ foꝛte aliqualiter ſe clau
ſit: Nunc diligenter ꝯſpice oīa: ma
xime q2 referā ea que ab ipſa reue/
lata ⁊ oſtenſa fuerūt: pꝛout a quo/
dā ſancto patre noſtri oꝛdinis fide
digno habui cui puto reuelata fu
iſſe. Cum ḡ veniſſet hoꝛa. ſ. in me/
dia nocte dn̄ice diei ſurgens virgo
appodiauit ſe ad quādā columnā
q̄ ibi erat. Joſeph aūt ſedebat me/
ſtus: eo foꝛte ꝙ nō poterat que di/
cebant parare. Surgens igiť Jo/
ſeph ⁊ accipiens de feno pꝛeſepij:
pꝛoiecit ad pedes dn̄e: ⁊ vertit ſe ad
aliam partē. Tunc filius dei eter/
ni ſine aliqua moꝛa: ſine aliqua le/
ſione: ſine aliqua moleſtia in mo/
mento ſicut erat in vtero: ſic fuit ex̄
vteꝛo ſuꝑ fenū ad pedes matrꝭ ſue.

Que incõtinenti ſe reclinãs recol/
ligens eũ: ꝛ dulciter amplexãs: po
ſuit in gremio: ꝛ vbere de celo ple/
no a ſpũſancto edocta: cepit laua/
re ipſum ſeu linire per totũ corpꝰ
cuȝ lacte ſuo. Quo facto inuoluit
eũ in velo capitis ſui: ꝛ poſuit eum
in preſepio. Tunc bos ꝛ aſinus po
ſuerũt ora in preſepio flantes per
nares: ac ſi rõne vtentes cognoſce
rent: ꝙ puer ſic pauperrime conte
ctus calefactiõe tanti frigoris indi
gebat. Mater vero flexis genibus
adorauit eundẽ: ꝛ grãs agens di/
xit deo. Gratias ago tibi domĩe ſã
cte pater: qꝛ filiũ tuũ mihi dediſti:
ꝛ adoro te deus eterne ꝛ te filiũ dei
viui ꝛ meũ. Similiter aũt Joſeph
adorauit eũ ꝛ accipiẽs ſellũ aſini ꝛ
extrahẽs de ea cuſſinellũ de lana
ſeu de berra: poſuit iuxta p̄ſepe vt
ibi dñã ſederet ſuper eo. Ipſa ergo
ſe poſuit ad ſedendũ: ꝛ ſellã poſuit
ſubtus cubitũ: ꝛ ſic ſtabat dñã mũ
di: tenẽs vultũ ſupra preſepe inni/
xa oculis ꝛ toto affectu ſuper dul/
ciſſimũ filiũ ſuũ. Hucuſqꝫ de reue
lationibus. ¶ His igit̃ ſic oſten/
ſis: diſparuit dñã ꝛ remanſit ange
lus: ꝛ dixit ibi laudes magnas ꝛ lõ
gas quas etiã ille mihi dixit: nec
dicendi vel ſcribendi aptitudinem
habui. Vidiſti ortum dñi ſanctiſſi
mi principis: et partũ ſimiliter re/
gine celeſtis: etiã in vtroqꝫ arctiſſi/
mã paupertatẽ attendere potuiſti.
Multis em̃ indiguerũt ꝛ ipſam cer
tiſſime obſeruauerũt. In his pan/
nis cõplacet ſibi: in his ſericis de/
lectat̃ inuolui. Non cõſolat̃ chriſti
infantia ꝛ lachryme eius: ꝛ preſepe
ꝛ ſtabulũ: garrulos ꝛ cachinantes
ꝛ in ſtolis ambulãtes: ꝛ amãtes ꝓ
prias cathedras: ſed pauperes tri
bulatos et laborantes. Scd̃m ꝙ
ait btũs Ber. Hãc pauptatẽ ſerua
uit beata virgo mater ꝛ filius dei.
Non ſunt ſtabulũ dedignati: non
beſtias: nõ fenum: nõ cetera vilia.
Idem. O pauper: o inops: o p̄mꝰ
ꝛ nouiſſimus. Hoſpes in diuerſo
rio: pauper in preſepio: fugit in egy
pto: ſedet in aſino: cũ pauperibus
offert̃ in templo: ꝛ nudus ſuſpen/
dit̃ in patibulo. Potuiſti aduerte
re in dulciſſima matre ꝛ puero Je/
ſu maximã corporis afflictionem.
Bernardus. Naſcit̃ dei filius cu/
ius in arbitrio erat quodcũqꝫ vel/
let eligere. Tempus elegit quod ẽ
moleſtius: ꝛ tamẽ fratres ipſe eſt
promiſſus olim per Eſaiã: Paruu
lus ſciens reprobare malũ ꝛ elige
re bonũ. Malũ voluptas corpo/
ris eſt: ꝛ bonũ eius afflictio. Sed
hanc elegit ꝛ illã reprobat puer ſa
piens: verbũ infans. Nota itaqꝫ
dño angeloꝝ ibi mlt̃itudo exiſtẽs
ſuũ dominũ adorauerũt. Et ꝯfeſti
ad paſtores iuerũt qui erãt ibi ꝓpe
forte per miliare: nunciãtes eis na
tiuitatẽ ipſam ꝛ locũ. Deinde aſcẽ
derunt in celũ cum canticis ꝛ iubi
latiõibus: ꝯciuibus ſuis ea ſimili/
ter nunciãtes. Tanto ergo ſuper/
na curia exhilarata gaudio: ma/
gnoqꝫ feſto facto: laudibus ꝛ gra/
tiarũ actiõibus deo patri exhibitis
venerũt oẽs quotquot ibi erãt ſuc
ceſſiue per ordines ſuos videre fa/
ciem dñi dei ſui: ꝛ orantes eũ cum
om̃i reuerẽtia ꝛ etiã matrẽ eius: ei/
dem laudes ꝛ cantica perſonabãt.
Quis em̃ eoꝝ nouis auditis in ce
lo remanſiſſet: quin viſitaſſet dñm
ſuũ ſic humiliter ꝯſtitutũ in terra?

Apl'ſ ad hebreos dixit. Et cũ iterꝫ
introduxit ꝓmogenitũ in orbē ter/
re dixit: Et adorēt eum oēs angeli
dei. Et hec de angel'. Venerũt etiaꝫ
paſtores ꝛ adorauerũt eum: q̄ audie
rant ab angel' referētes. Mater ve
ro prudētiſſima oīa que de ip̄o di/
cebant ↄſeruabat in corde ſuo. Il/
li āt gaudētes abierũt. Genu flecte
ei tu q̄ tm̄ diſtuliſti: ꝛ adora dn̄m
deũ tuũ ꝛ poſtea matrē eius: ꝛ re/
uerēter ſaluta ſenē Joſeph. Dein/
de oſculare pedes dn̄i Jeſu in pre/
ſepio iacētis: ꝛ roga dominā vt eũ
tibi porrigat aut permittat accipe/
re. Accipe eũ ꝛ inter brachia tua eũ
retine. Intuere faciē eius ꝛ diligē/
ter ac reuerēter deoſculare ꝛ dele/
ctare in eo. Confidenter hoc facere
potes: qꝛ ip̄e ad pctōres venit pro
eoꝝ ſalute: ꝛ cũ eis humiliter ↄuer
ſatus eſt. Tandē ſeip̄m dimiſit in
cibũ. Unde benignitas ſua patiē/
ter ſe permittit tangi pro tuo velle
Nec imputabit preſumptioni ſed
amori. Semp tñ cum reuerētia et
timore hoc facias: qꝛ ip̄e eſt ſanct⁹
ſanctoꝝ. Poſtea eũ reddas matri
ꝛ ↄſpice diligenter q̄ꝫ ſtudioſe ꝛ ſa/
piēter gubernat eū ꝛ lactat: ꝛ cete/
ra facit obſequia. Sta tu adiuua
eam ſi potes. In his delectare ꝛ io
cundare ac ſedule ea meditari me
mēto: ꝛ q̄ꝫtum potes fias familia/
ris dn̄e ꝛ puero Jeſu: ꝛ intuearis
faciē eius ſepe: in quā deſiderāt an
geli proſpicere. Semp tñ vt dixi cũ
reuerentia ꝛ timore pariter ꝛ amo/
re ne patiaris repulſam. Reputa/
re em̄ te debes indignũ a taliũ con
uerſatiōe. Hodie eſt natalis regis
eterni filij dei: ꝛ puer natus eſt no
bis: ꝛ filius datus eſt nobis. Sol
q̄ erat in nubilo clare refulſit: ſpon
ſus eccleſie ꝓceſſit de thalamo ſuo
Et ſpecioſus forma pre filijs hoīm
ſuā deſideratā faciē oſtendit. Pax
eſt hoīb⁹ annũciata. Hodie naſcit
d̄s ꝛ virgo parit: ꝛ per totũ mundũ
melliflui facti ſunt celi: et in terra
canũt angeli: ꝛ apparuit benigni/
tas et hũanitas ſaluatoris noſtri
dei. Et adoratus eſt d̄s in ſimilitu/
dinē carnis peccati. Ideo eſt dies
iubilatōis gaudij ꝛ leticie magne.

De circũciſione domini. Luce. ij. Ca. VIII

Ctauo aũt die circũciſus ē
puer. ꝛ manifeſtũ eſt nomē
ſalutis noſtre. ſcꝫ Jeſus qđ
ab eterno ſibi impoſituꝫ erat: ꝛ ab
angelo vocatũ priuſq̄ꝫ in vtero cō/
ciperet: ꝛ hoc eſt nomē qđ eſt ſuper
om̄e nomē: vt in hoc noīe om̄e ge/
nu flectat celeſtiũ terreſtriũ ꝛ infer
noꝝ. Nec eſt aliud nomē ſub celo
in quo nos oporteat ſaluos fieri.
Ut ait apl'ſ Petrus. Hodie ince/
pit dn̄s Jeſus ſuum ſacratiſſimũ:
ſuũ precioſiſſimũ ſanguinē pro no
bis effundere. Tēpeſtiue cepit pa/
ti pro nobis: ꝛ qui peccatũ nō fecit
hodie pro noſtris penā portare ce/
pit. Compatere igit ꝛ plora cum eo
qꝛ hodie fortiter plorauit. In iſtis
em̄ ſolēnitatib⁹ multũ gaudere de
bemus ꝓpter noſtrā ſalutē: ſed mł'
tũ compati ꝛ dolere ꝓpter ſuas an/
guſtias tribulationes ꝛ dolores.
Audiuiſti in natiuitate quantā af/
flictionē habuit ꝛ penuriā. Ut in/
ter alia hoc etiam fuit: ꝙ quando
mater poſuit euꝫ in preſepio ad ca/
put eius poſuit quendā lapidem:
interpoſito forte paꝝ d̄ feno. Et vt

habeo a fratre nr̄o q̇ vidit adbuc
illū lapidē vbi apparet ad memo/
riā: miratus puta qꝫ libētius po/
ſuiſſet ꝑuluinar ſi habuiſſet: ſꝫ cuꝫ
aliud nō haberet qꝺ poneret cum
amaritudine cordis poſuit illū la/
pidē. Audis etiā qꝛ hodie ſangui/
nē ſuum fudit: fuit em̄ caro eius ꝓ
cioſa ⁊ tenera cuꝫ cultello lapideo
amara inciſa. Nōne ḡ cōpatiendū
ē ei⸮ Certe ſic: et etiā mr̄i ei⁹ dulciſſi
me. Plorauit ḡ puer Jeſus hodie
ꝓpt̄ dolorē quē ſenſit carne tenera.
Nam verā carnē ⁊ paſſibilē habuit
ſicut ceteri hoīes. Sꝫ eo plorante
credis ne qꝫ mater potuerit lachry
mas ꝯtinere⸮ Plorauit ḡ ip̄a: quā
plorantē filius ſtans in gremio ei⁹
aſpiciēs: puulā manū eius ad os ⁊
ad vultū ſuum poſuit: q̄ſi nutu ro
gās eā ne ploraret. Quā ei tenerri
me diligebat: a lachrymis ceſſare
volebat. Silr̄ ⁊ matris viſcera to/
taliter cōmouebant̄ doloribꝫ ⁊ la/
chrymis filij: ⁊ nutu ⁊ verbis ꝯſo/
labat̄ eum. Intelligebat aūt tanq̄ꝫ
prudētiſſima voluntatē ei⁹: q̄ꝫuis
nōdum loqueret̄ ⁊ dicebat: Fili mi
ſi a ploratu me ceſſare vis: ceſſa et
tu. Non em̄ plorāte te poſſum nō
plorare. Tunc ex cōpaſſiōe matris
filius a ſingultibꝫ deſiſtebat. Ma
ter vero ⁊ ipius ⁊ ſuos oculos ter/
gebat: ⁊ vultū vultui applicās la/
crabat eum: ⁊ q̇bꝫ modis poterat
ꝯſolabat̄ eum. Et ſic faciebat quo/
tiēs plorabat: qꝺ forte puerorꝫ mo
re ſepe faciebat: ad oñdendā miſe/
riā humane nature: quā ꝟe aſſum
pſerat: ⁊ ad occultāduꝫ ſe ne a dya
bolo cognoſceret̄: vt eccleſia cātat:
Vagit infans inter arta po. ⁊c̄.

¶De epiphania dn̄i noſtri
Jeſu xp̄i. Matth. ij. ¶Ca. IX

De āt. xiij. puer Jeſus ma/
nifeſtauit ſe gētibꝫ. i. magꝭ
q̇ gētiles erāt: ⁊ mlt̄a facta
oñdit circa eccleſiā ip̄e dn̄s Jeſus
tali die. Primo recipit eā in ꝑſona
magorꝫ q̇ gētiles erāt: qꝛ eccl'ia ex
gētibꝫ ꝯgregata ē. Scd̄o eccl'ia de
ſpōſata ē xp̄o: ⁊ eidē ꝑ baptiſmū cō
iuncta. nā in baptiſmo deſpōſant̄
aīe xp̄o. Tali die fec̄ ꝑmū miracl'm
ad nuptias: Et tl'i die miracl'm de
multiplicatōe panū ⁊ piſciū q̄l'r ve
nert̄ magi ꝺ ductu ſtelle: ⁊ q̇d inter
eos ⁊ herodē actū ſit: ⁊ alijs hmōi
lege tex. euāgelij. In pn̄ti ḡ nego/
cio ſis pn̄s ⁊ cerne ocl'is mētis: q̄/
liter venert̄ iſti tres reges cū multi
tudine magꝭ: ⁊ ſtan̄ illud tuguriuꝫ
in q̇ natus ē dn̄s Jeſus. Dn̄a ſen/
tit ſtrepitū ⁊ tumultū: ⁊ accepit pue
rū. Intrāt illi domūculā ⁊ genufle
ctūt ⁊ adorāt dn̄m ieſū puerꝫ: reue
rēter adorāt euꝫ vt deū: ⁊ honorāt
vt regē. Aug⁹. Adorāt ei ꝟbum ⁊c̄.
Vide q̄ta fuerit corꝫ fides. q̇d em̄
erat credere qꝫ ille puul⁹ ſic vilit̄ in
dut⁹ cū paupcula mr̄e iuent⁹: ⁊ in
loco ſic abiecto: ſine ſocietate: ſine
familia: ſine oī ornatu eēt rex: ⁊ eēt
ver⁹ ꝺs: ⁊ tn̄ vtrūqꝫ crediderīt. ſtāt
igit̄ gēibꝫ flexis corā eo: colloquūt̄
cū dn̄a ꝑ interp̄tē vl' ꝑ ſeip̄os: qꝛ ſa
piētes erāt: ⁊ forte liguā hebreā ſci
ebant. Querunt ab ea de cōditiōi/
bus: Et illa narrat: illiqꝫ credunt
oīa. Conſpice bn̄ eos: qꝛ curial'r et
reuerenter ſtant loquuntur et au/
diunt. Conſpice bene ⁊ dominā: qꝛ
cum rubore ſtat in verbis iſtis: et
oculis in terrā demiſſis cū verecū
dia loquit̄. Non em̄ cū delectatiōe
ſeu nō delectatur loqui vel videri.

Dña tñ dederat ei vigorē in h magno opere: q illi repreſentabāt vniuerſam eccleſiā ſuā futurā in gentib⁹. Cōſpice etiā puer Jeſum: nōdum loquit: ſ ſtat cū maturitate ꝛ grauitate tanq̄ intelligēs: ꝛ benigne recipit eos. Et ibi multū delectant cū eo tā viſu mētali tanq̄ intus ab eo docti ꝛ illuiati: q̄ corporali: q ſpecioſus forma p̄ filijs hominū. Tandē ꝯſolatiōe magna recepta offerūt eidē aurū thus ꝛ mirrhā. Aperiētes ei theſauros ſuos: ꝛ ponētes aliquē pannū vel tapetū ante pedes dñi Jeſu: obtulerūt q̄libet illoꝝ tria illa in maxima q̄ntitate: p̄cipue d̄ auro. Alias em̄ ꝑ parua oblatiōe nō oportuiſſet aperire theſauros. De leui em̄ habuiſſent ad manū ſeneſcallis eoꝝ. Et tūc reuerēter ꝛ deuote deoſculati ſunt pedes eius: quos tūc puer ſapiētiſſimus vt eos magis ꝯſolaret ꝛ in amore ſuo roboraret: porrexit oſculandos. Manu etiā ſignauit eos ꝛ bn̄dixit. Illi ḡ ſe inclinātes ꝛ valefaciētes cū magno gaudio receſſerūt. Et ꝑ aliā viā regreſſi ſunt ī regionē ſuā. Quid aūt d̄ iſto auro factum eſſe putas q̄d erat ſic magni valoris? Nunq̄d dña reſeruauit ſibi ꝛ depoſitū fecit? Abſit. Non em̄ curat de talib⁹ amator pauptatis: Zelās igit dña fortiter ꝑ paupta/te: ꝛ intelligēs filij voluntatē tā intus dicētis: q̄ exterius ſigna oſtēdentis: q vultū ab auro forte auertebat ꝛ vilipēdebat: infra paucos dies pauperib⁹ erogauit. Grauis em̄ ſarcina ei erat tenere ſeu deferre illud. Unde ſe ita totaliter expediuit: ꝙ q̄n intrauit in templū nō habuit vnde emeret agnū quē offerret: ſ emit turtures ſeu columbas. Unde rōnabile eſt credere: ꝙ magna fuit oblatio magorū: et ꝙ dña zelans paupertatē: plena charitate dedit paupib⁹. Hodie puer Jeſus elemoſinā recipit vt pauper ꝛ q̄ſi matri ſua: ꝛ illi nō ſolū procurabāt acquirere vel ꝯgregare: ſed etiā q̄ dabant retinere nolebant. Semp em̄ in eis creſcebat deſideriū pauptatis: ꝛ ſi bn̄ aduertis: humilitatis creuit ꝓfunditas: in eo ꝙ dñs oīm puer Jeſus alijs etiā q̄ ſuis ſua vilia patere voluit: ꝛ non paruis ꝛ paucis: ſ magnis ꝛ multis regib⁹. ſ. illis ꝛ socijs eoꝝ q̄ pluri mis: ꝛ in tali caſu ꝛ in tpe q̄ multū timendū erat. Nam cū illi venirēt vt inuenirēt regē iudeoꝝ: quem etiā dn̄m eſſe putabāt dubitare poterāt ne talib⁹ vilib⁹ d̄ ipſo viſis reputātes ſe fatuos ꝛ deluſos: recederēt ſine fide ꝛ deuotiōe: ſ nō permiſit humilitatis amator: nec ꝓpt hoc dimiſit: dans nobis exemplū: ne ſub ſpecie alicui⁹ apparētis boni recedamus ab hūilitatis amore: ꝛ ꝙ diſcam⁹ etiā ī alioꝝ ocul' viles ꝛ abiecti velle eſſe ꝛ apparere.

¶ Que facta ſunt in preſepio ante oblationē. Ca. X

Expeditis igit magis: et ad patriā reuerſis: ꝛ tota oblatiōe pauperib⁹ erogata: adhuc dña mūdi cum puero Jeſu et nutricio ſuo ſancto Joſeph apud preſepe in illo locello patiēter ꝛ humilit expectat: eſtq̄ vſq̄ ad. xl. diē: ac ſi eſſet q̄uis alia mlr de ꝑplo: et puer Jeſus eſſet hō pur⁹: ꝛ indigeret legis obſuatōe: ſ nolebāt p̄rogatiua ꝯſingl'ares allegare: iō le/

gē obſuabāt. Stabat igitˀ dña mo
re aliaꝝ mlˀieꝝ dictā diē expectās i.
greſſura i tēplū: ſtabat vigilās ꝛ at
tēta ſuꝑ cuſtodia dilecti filij ſui. O
ꝗs cū q̄ꝫta ſolicitudie ꝛ diligētia eū
obſuabat: vt ne i mīmo eēt ꝺfectꝰ
circa filiū ſuū dilectū. O q̄ꝫta reue
rētia ꝛ cautela ac pio amore ipm cō
trectabat: q̄ ꝟe ſciebat ipm eē deū ꝛ
dñm ſuū: flexis gēibꝫ accipiebat ꝛ
repōebat eū i cunis: cū q̄ꝫta ēt iocū
ditate ꝯfidētia ꝛ auctoritate matˀna
ipm āplexabatˀ oſculabatˀ dulcitˀ ꝛ
delectabatˀ i eo q̄ꝫ cernebat eē filiū
ſuū. q̄ꝫ ſepe q̄ꝫ curioſe ituebatˀ eū in
vultu ꝛ ſingulˀ ꝑtibꝫ eiꝰ ſacratiſſimi
corꝑis. q̄ꝫ ſerioſe ac prudētˀ tenella
mēbra feſtinās cōponebat ꝛ coopie
bat. Sic ei fuit hūilima: ita ꝛ pru/
dētiſſima: vn̄ i ſingulˀ officijs ꝛ ob
ſequijs vigilanti ꝛ dormiēti ſedule
miſtrabat: nō ſolū ifātulo: ſꝫ ēt q̄n
deuo. o q̄ꝫ libētˀ eū lactabat: vix fie/
ri potuit: q̄n magnā ꝛ iexpertā dul
cedinē ꝑ alijs feis in tali filio dele
ctationēq̄ꝫ ſentiret. ſꝫ ꝛ ꝺ ſcō ſene io
ſepħ refert btūs Ber. ſe credere ꝙ
pueꝝ ieſū ſuꝑ genua ſua tenēs eiꝺ
freq̄ntˀ arriſit. Stāte igitˀ dña apꝺ
ꝑſepe: ſta ꝛ tu cū ea: ꝛ delectare fre/
q̄ntˀ cū puero ieſu qꝛ ꝟtꝰ exit ab ipo
Quelꝫ ei aīa fidelˀ marie religioſa
ꝑſona a die natiuitatꝭ vſq̄ꝫ ad puri
ficatōēꝫ dꝫ ſaltē ſelˀ in die ad dictū
ꝑſepe adorare pueꝝ dñm ieſum ꝛ
matrē: ꝛ affectuoſe meditari ꝺ pau
ꝑtate hūilitate ꝛ benignitate ipoꝝ

De purificatiōe btē Marie. Luce. ij. Ca. XI

Aduenīēte q̄.xl. die put i le/
ge ſtatutū ē: exijt dña cū cū
puero ieſu ꝛ ioſeph ꝛ veniūt
a bethleē i hierlˀm: q̄ ſtˀ q̄nq̄ꝫ milia
ria: vt ſm legē ſiſterēt eū dño. Va
de ꝛ tu cū eis ꝛ adiuua portare pue
rū: ꝛ diligētˀ oia q̄ dñr ꝛ fiūt audi et
vide qꝛ deuotiſſima ſt. Adducūt āt
dñm tēpli ad tēplū dñi. Cūq̄ꝫ itraſ
ſent tēplū: emerūt duos turtures:
aut duos pullos colūbaꝝ vt offer
rēt ꝓ eo: ſic ꝓ pauꝑibꝫ fiebat. Et qꝛ
erāt pauꝑrimi: credēdū ē magis ꝺ
pullˀ colūbaꝝ: qꝛ faciliꝰ ꝛ ꝓ miori ꝑ
cio iueniebātˀ: ꝛ iō i lege ponūtˀ i vl
timo loco: ꝛ euāgeliſta tacet agno
q̄ erat oblatio diuitū. Et ecce ſyme
on iuſtꝰ venit i ſpū in tēplū: ꝛ ſic re
ſpōſum accepat agnouit xp̄m dñi
Cū āt feſtinātˀ veniēs vidiſſꝫ eū: ſta
tim cog̃uit eū ꝓphetico ſpū: ꝛ acce/
lerās adorauit eū intˀ brachia ma/
tris. Puer āt bn̄dixit eū: ꝛ aſpiciēs
matrē inclinauit ſe: oñdēs ſe velle
ire ad eū: qꝺ mr̄ itelligēs q̄ꝫuis ad
mirās: porrexit eū ſymeoni. At ille
gaudētˀ ꝛ reuerētˀ eū ſuſcipiēs i vl/
nis ſuis: ſurrexit bn̄dicēs deū ꝛ di
xit. Nūc di. ꝛc̄. Et ꝓphetauit ꝺ paſſi
one eiꝰ. Supuenit ꝛ anna filia ſa/
muelˀ ꝺ tribu aſſer. Reſume textū.
Et adorās eū ſilˀr de eo loq̄batˀ ma
gnalia. Matˀ ꝟo ſuꝑ his admirās
ꝛ oia ruminās ꝯſuabat i corde ſuo
deinde puer ieſus extēdēs brachia
ſua ꝟſus matrē iuitat ad eā. Poſtea
vadūt ad altare ꝓceſſionē faciētes
q̄ hodie repn̄tatˀ ꝑ vniuerſū orbē ꝓ
cedunt alacritˀ illi duo venerabiles
ſenes ioſeph ꝛ ſymeō: tenētes ſe ꝑ
manꝰ: ꝛ cū exultatiōe magˀ iubilā
tes ꝛ pſallētes: Cōfitemi dño qm̄
bonꝰ: qm̄ i ſclˀꝫ mia eiꝰ. Fidelˀ dn̄s
in oibꝫ ꝟbis ꝛc̄. Redēptionē miſit
do. ꝛc̄. Qm̄ hic ē ꝺs ꝺs nr̄ i eternuꝫ
ꝛ i ſclˀm ſclˀi. ipe reget nos in ſclˀa.

Suſcepimꝰ ds miſ. ⁊c̄. Virgo vo
mr̄ ſeqꝛ portās regē glı̄e ieſuȝ. An
na ſociat eā vadēs ex latere cuȝ re
uerētia iubilās: ⁊ ip̄a cū gaudio in
dicibili laudās deū. Ab iſtis paucꝭ
fit ꝓceſſio: paucis qdē: ſȝ magnis
valde ⁊ repn̄tantibꝫ oē genꝰ hoīm
Sunt ei inť eos d maſcul' ⁊ feīs: ſe
nibꝫ ⁊ iuuenibꝫ: vgībꝫ ⁊ viduis. cū
āt ꝑueneȓt ad altare: mr̄ cū reuerē
tia genu flexit ⁊ offert dulciſſimuȝ
filiū ſuū deo pr̄i ſuo dicēs: Accipe
pr̄ excellētiſſime vnigenitū nr̄m: qȝ
ꝭm mādatuȝ nr̄e legis tibi offero:
qꝛ ꝓmogenitꝰ meꝰ eſt: ſȝ rogo pr̄ vt
mihi eū reddas. Et ſurgēs dimiſit
eū ſuꝑ altare. O ds q̄lis oblatio ē
iſta? Nunq̄ȝ a ſcl'o talis facta fuit:
nec fiet: ſtat puer ieſus ſuꝑ altare
ſic̄ qlibȝ alius ꝑuulus: ⁊ facie natu
ra reſpicit matrē ⁊ alios: ac patiēť
⁊ humil'r reſpicit ⁊ expectat qd fieri
deīceps debeat. Aduocāť ſacerdo
tes: redimiťqȝ dn̄s oīm tanq̄ȝ ꝭuꝰ
qnqȝ ſiclis more alioꝝ. Siclus eſt
genꝰ monete: qbꝫ a ioſeph ſacerdo
ti ſolutꝭ. mr̄ letanť reaccipit pueꝝ.
Accepit ēt d manu ioſeph p̄dictas
aues vt offerret eas: ⁊ genuflectēs
obtulit eas dicēs. Accipe clemētiſſi
me pr̄ hāc oblatōȝ ⁊ munuſculū ⁊
ꝓmū donū qd ꝑuulus puer nr̄ ho
die d ſua pauꝑtate pn̄tat. Sȝ ⁊ pu
er ieſus manus ad aues porrigēs
ocl'os leuauit ad celū: ⁊ necduȝ lo
quēs geſtibꝫ ſil' cum mr̄e obtulit: ⁊
poſueȓt eas ſuꝑ altare. Vidiſti q̄
les oblatores ſť iſti mr̄ ⁊ filiꝰ? Nū
qd potuit talis hoſtia: q̄ȝuis ꝑua
ꝑuipēdi vl' ēt repudiari? Abſit. Sȝ
potiꝰ fuit ꝑ manus ſcōꝝ angeloꝝ
i ſuꝑna curia pn̄tata ⁊ accepta val
de ita ꝙ tota iubilat. Poſtea vgo
btā adorās ⁊ recōmēdās ſe eterno
pr̄i: diſceſſit de hirl'm viſitatꝭa eliſa
beth ⁊ volēs videȓ iohēȝ anq̄ȝ d ill'
ꝑtibꝫ diſcederet. Vade ⁊ tu ſꝑ cuȝ
ea quocūqȝ vadit: ⁊ adiuua porta
re pueꝝ. Cū ꝯuenıſſent ad eā feceȓt
magnū feſtū: marie d pueris ſuis:
ſȝ ⁊ pueri letabāť adinuicē: ⁊ iohēs
q̄ſi itelligēſ reuereȓť ſe hēbat ad ip̄ȝ
Accipe ⁊ iohēȝ: qꝛ h̄ puer magnꝰ co
rā dn̄o ⁊ ſic forte bn̄dicet tibi. Aliq
bus āt diebꝰ ibi mora ꝯcta: redeūt
nazareth. Si āt i p̄dictis vis ifor
mari d humilitate ⁊ d pauꝑtate ꝯſi
derata oblatōe: redēptōe: ⁊ legꝭ ob
ſuatiōe: de facili potes aduertere.

De fuga domini in egy
ptum. Matthei. ij. Ca. XII

Cum ꝗ ꝑgerēt vſus nazaret
neſciētes ſuꝑ h̄ ꝯſiliū dn̄i: ⁊
herodes pararet ſe ad necē
pueri ieſu: angelꝰ dn̄i apparuit i ſō
nis ioſeph dicēs ei: vt cuȝ puero et
matre eius fugeret i egyptū: qꝛ he
rodes q̄rebat perdere aīam pueri.
Ioſeph āt euigilās: excitat matrē:
⁊ dic̄ ei. Ipſa vo incōtinēti ſurgēs
nulla mora ꝯcta voluit iter accipe
ꝯcuſſa ſť ei ad hāc vocē oīa viſcera
eius: ⁊ circa filij ſalutē nolebat ne
gligēs iueniri: q̄re d nocte ſtatī in
ceperūt ire vſus ꝑtes egypti. Medi
tare bn̄ p̄dicta et inſta: ⁊ vide quō
pueꝝ ieſuȝ dormiētē eleuet. ꝯſidera
⁊ actus illiꝰ pueri ieſu dn̄ excitať: ⁊
ꝙ nō permittiť qeſcere: ⁊ cōpatere
ip̄is. Attēde diligēť qꝛ ml'ta bona i
pn̄ti negocio ꝯſiderare potes. Pri
mo ꝯſidera quō i ſua pſona ſuſce
pit proſpera ⁊ aduerſa. ⁊ cū ſil'e tibi
ꝯtigerit nō ſis impatiēs. Nā iuxta
montē inuenies vallem. Ecce eūn

ī natiuitate ſua magificatus xp̄s
fuit a paſtoꝛib9 vi ̇ ꝺs: et paꝝ poſt
fuit circūciſus vt pctōꝛ. ꝺeiñ magi
veniētes eū pl'imū honoꝛauer̄t: et
nihilominꝰ ip̄e ī ſtabulo remanēs
ſtabat inf a ialia: ⁊ ploꝛabat vt cu/
iuſdā homūcij filiꝰ. poſtea fuit pre
ſentatꝰ ī tēplū quē ml'tm extuler̄t
ſymeō ⁊ anna. ⁊ nc̄ ab angelo ꝺꝛ vt
fugiat ī egyptū. ⁊ ꝺ ml'tis talib9 po
teris in vita ſua procedere que ad
noſtram inſtructionez poſſumus
retoꝛquere. Cum ergo conſolatio/
nem habueris tribulationem ex/
pecta: ⁊ ecōuerſo: vnde ī eis nec ex
tolli nec frangi debemus. Dat no
bis ꝺn̄s ꝯſolatiōes ad ſpem ſuble
uandā ne deſidamꝰ: ⁊ tribulatōes
ad hūilitatē ꝯſeruandā: vt cogno/
ſcentes miſeriā noſtrā ſtemus ſem
per in ſuo timoꝛe. Ad noſtrā ḡ in/
ſtructionē mediteinur ip̄m hoc fe
ciſſe: vt ſe dyabolo occultaret. Se
cundo ꝯſidera circa dei ꝯſolatōes
⁊ bn̄ficia: qꝛ q̇ ea nō ꝑcipit: nō deī/
ciat ab alio. nec habenti inuideat.
Hoc dico qꝛ angeloꝝ locutōes fie
bāt Joſeph ⁊ nō matri: cū tn̄ lōge
inferioꝛ eſſet ea. Ipſe q̇ ꝑcipit licet
nō ꝑcipiat pꝛo ſuo velle: nō ꝺ3 in/
gratus eſſe nec murmurare cū Jo
ſeph q̇ tantus erat apud deū: non
palā ſ3 in ſomnis tm̄ tales allocu
tiōes ꝑciperet. Tertio ꝯſidera quō
ꝺs dat ⁊ ꝑmittit ſuos ꝑſecutiōib9
⁊ tribulatiōib9 vexari. Nōne mag̃
tribulatio erat matri ⁊ Joſeph cū
viderēt puerū ad occiſionē queri?
Quid em̄ grauius poterat audiri
Erat in hoc eoꝝ tribulatio: qꝛ licet
ſcirēt ip̄m eſſe filiū dei: tn̄ poterat
ſenſualitas eoꝛū turbari et dicere.
Dn̄e ꝺs omp̄s q̇d eſt ꝙ iſte filius
tuꝰ fugiat? Nōne potes eū defen/
dere? Etiā in hoc erat tribulatio ꝙ
in terrā longinquā opoꝛtebat eos
ire quā ignoꝛabant: ⁊ ꝑ vias aſpe/
ras: cū tn̄ ꝺn̄a eſſet inabilis ad eū
dum ꝓpter iuuentutē: ⁊ Joſeph ꝓ/
pter ſenectutē. Ipſe etiā puer quez
poꝛtare debebāt vix erat duoꝝ mē
ſium: ⁊ peregrinari habebant ī ter
ra aliena pauperes ⁊ q̄ſi nihil ha/
bentes. Oia em̄ iſta ſunt afflictio
nis materia. Quarto ꝯſidera beni
gnitatē ꝺn̄i: ⁊ vide quō cito ꝑſecu/
tionē patit̄ ⁊ fugat̄ de terra natiui/
tatiſ ſue: ⁊ tn̄ benigne cedit furoꝛi il
lius quē perdere poterat in momē
to. Pꝛofunda ei eſt hec humilitas
⁊ patiētia magna. Nolebat ei vicem
reddere ⁊ offendere: ſ3 fugiēdo inſi
dias eius vitare. Sic ⁊ ꝯuenit fa/
cere obiurgantib9 repꝛehendētib9
vl' perſequētib9 nos. Non eis reſi/
ſtere vl' de ipſis vindictā accipere:
ſ3 patiēter eos poꝛtare: ⁊ eoꝝ furo
ri cedere: ⁊ qꝺ plus eſt pꝛo eis oꝛa/
re: vt alibi ꝺꝛ in euangelio. Fugie/
bat ḡ ꝺn̄s ante faciē ſerui ſui: imo
potiꝰ ſerui dyaboli. Poꝛtabat euz
mater iuuenis ⁊ tenera valde: ⁊ io
ſeph multū ſenex in egyptū ꝑ viaz
ſilueſtrē: obſcurā: nemoꝛoſaz: aſpe
ram: ⁊ inhabitatā: ꝑ viam etiā val
de longā. Dicit̄ em̄ ꝙ iter curſoꝛū
ſunt vndecim vl' duodecim diete:
pꝛo eis aūt fuit iter duoꝝ menſiū.
Iuerūt em̄ vt ꝺꝛ ꝑ illud deſertū: ꝑ
qꝺ tranſierūt filij iſrl' quadraginta
annis. Sed q̇d faciebant de victu
ſecū poꝛtando? Ubi etiā vl' quō de
nocte q̇eſcebant vl' hoſpitabant̄?
Raro em̄ domos in illo deſerto in
ueniebant. Aut quō poꝛtabant pe
nas eſtus ⁊ ſolē q̇ erant ita delica/

ti. Compatere ergo eis: quia labor diffici
lis magnus et longus eſt tam ipſis
quam puero Jeſu. Vade et tu cū eis: iu
ua portare puerum: et ſi qua alia por/
tant: et ſeruias eis in oībus quibus po
tes. Non debet videri nobis labor
pro nobiſmetipſis penitētiam age
re: pro quibus tantus labor ab aliis et
talibus ac totiēs eſt aſſumptus. De
his aūt que ipſis in deſerto et per viam
contigerūt: quia pauca autentica inue/
niunt̄: nō curo referre. Cum ergo ī
egyptū intrauerit oīa idola prouin
cie corruerūt: ſicut per Eſaiā fuerat
prophetatū. Aſcendet dn̄s ſuper nubē
leuē et ingredietur egyptū: et cōmoue
bunt̄ oīa idola egypti. Fuerūt aūt
ad quandā ciuitatē que vocat̄ her
mopolim: et ibi quandā domuncu
lam conducētes: habitarūt ibi per ſeptē
annos vt peregrini et aduene: pau
peres et egeni: incogniti et deſpecti.
Sed occurrit pia et pulcra et valde
cōpaſſiua meditatio. Aduertas be
ne que ſequunt̄. Unde eñ et quō vi/
uebāt iſti tanto tpe: et nunquid mēdi
cabāt. Legit̄ eñ de dña quod colo acu
et opere textrino ſibi et filio quērebat
neceſſaria. Suebat ergo et vilabat do
mina precioſa mūdi amore paup/
tatis. Multū per oēm modū paup/
tatē dilexerit: et eidē perfecte vſque ad
mortē ſeruauerit fidem. Sed nunquid
ipa ibat per domos petēdo pānos et
alia in quibus operaret̄? Oportuit eñ hoc
per vicinas innoteſcere: alias vacaſ
ſet ab iſtis: quia ille mulieres nō po/
terāt diuinare. Sed cū puer Jeſus
cepit eſſe quinquēnis vel ſic: nunquid
portabat ambaſſiatas matri: petē
do pro ea? Sed nunquid portabat ex
parte matris opa facta: petēs ſolu
tionē et preciū? Nōne in talibus eru/
beſcat puer Jeſus filius dei et ma/
ter ipm mittēs? Sed et ſi aliquotiēs
dū opus reddidiſſet: et preciū peteret
aliqua ſuperboſa rixoſa et loquax per/
ſona eidē iniurioſe rn̄dit: et opus
factū accepit: et eū ſine precio expu
lit: et ſic vacuus domū rediit? O quot
et quante iniurie aduenis: quas dn̄s nō
voluit vitare ſed ſuſcipere: fieri conſue
uerūt. Quid etiā ſi aliquā domū re/
diens et famē patiēs more puerorum
petiit panē: nec vnde daret habuit
mater ſua? Nonne in his et conſimilibus
concutiebant̄ oīa viſcera ſua? Conſo
labat̄ verbis vt poterat filiū ſuum
et vt poterat opē procurabat et ſibi ali
quā forte ſubtrahebat de victu vt fi/
lio refugaret. Hec et his ſimilia de pue
ro Jeſu meditari potes. Dedi tibi
occaſionē: tu vero prout tibi videtur
eſtimabis et proſequeris: ſiſque paruulus
cū paruulo Jeſu: nec paruipēdas talia
humilia: et que puerilia vident̄ medi
tari de ipo. Vident̄ eñ dare deuo/
tionē: augere timorē: et accēdere fer
uorē: et inducere ad cōpaſſionē: pu
ritatē et ſimplicitatē: conferre humili
tatē et paupertatē: vigorē inſtruere: et
conſeruare familiaritatē: et conformita
tem facere: et ſpem eleuare. Nā ad
ſua ſublimia aſcēdere nō valemus.
Sed quod ſtultū eſt dei: ſapientius eſt
hoībus: et quod infirmū potētius. Vi/
det̄ eñ taliū meditatio tollere ſuper
biā: cupiditatē eneruare: ac curio/
ſitatē confundere. Vides quot bona in
de proueniunt. Sis ergo vt dixi cum
paruulo paruulus: et cū grandeſcēte
grādeuus: ſemper tñ humilitate ſer
uata ſequaris eū quocunque ierit: et
intuearis faciē eius ſemper. Et in ſu
perioribus aſcendēs: quam laborioſa fu
it eorum paupertas; et quam verecunda cō

ſidera. Et i oib⁹ querere victū opor
tebat. Quid de veſtimētis dicem⁹
qd ō vtēſilib⁹. ſ. lectis ꝛ aliis infra
domū oportunis? Nunqd dupli/
cia habebat? Nunquid ſuperflua?
Hec ꝯtra paupertatē ſunt: ideo ſi
habere poſſz nollet ea amare amo
re pauptatis. Sz nunqd dn̄a ſuē/
do aut alia operādo faciebat more
quorūdā: opa curioſa? Abſit. Fa/
ciebat hoc q̄ tps perdere nō curat.
Non em̄ poterat licet in tanta ege
ſtate poſita expēdere tps in vanis:
nec alias feciſſet. Eſt em̄ periculo/
ſum vitiū maxime pſonis religio/
ſis. Vis videre quō? Primo qꝛ tē
pus ad laudandū deū ꝯceſſum: ex
pendit̄ in vanis ꝯtra ipm. Multū
em̄ plus occupat d̄ tpe q̄ꝫ expediat
opus curioſum: ꝛ hoc valde malū
eſt. Scdo qꝛ facienti eſt cauſa vane
glie. O quotiēs reſpicit recogitat
ꝛ mēte reuoluit: etiā qn̄ nō operat̄
ꝛ qn̄ debet in deū attendere: vt pul
crū opus faciat. Exinde etiā ſe re/
putat ꝛ vult reputare. Tertio qꝛ ei
cui opus facit: eſt cauſa ſupbie. Ta
li ei oleo nutrit̄ ignis ſupbie: ꝛ ma
gis accendit̄. Sic em̄ rudia ꝛ groſ
ſa ſunt hūilitatis exemplū: ſic iſta
ſupbie. Quarto qꝛ eſt materia re/
trahēdi hoiem a deo. Nam ſm be
atū Gregoriū. Tanto q̄s a ſupno
amore diſiungit̄: q̄ꝫto inferius de/
lectat̄. Quinto qꝛ ipm eſt ei ꝯcupi/
ſcentia oculoꝝ vnū de trib⁹ pecca/
tis ad que oia reducunt̄. Ad nihilū
em̄ talia valēt: niſi vt oculi paſcan
tur inde vane. Nam quotiēs quis
in talib⁹ delectabiliter reſpicit: ꝛ va
ne oculos paſcit: tam q̄ facit q̄ꝫ q̄
portat ꝛ vtrīq̄ totiēs offendit. Sexto
qꝛ multoꝝ alioꝝ eſt laqueus ꝛ rui

na: vel delectabil'r aſpiciēdo: vel ſi
milē ꝯcupiſcēdo: vel diiudicando:
vel detrahēdo: vel murmurando.
Cogita ḡ quotiēs d̄s offendi p̄t an
teq̄ꝫ illa curioſitas ſit deleta. Oim
aūt taliū ille q̄ fecit opus eſt cau/
ſa. Unde ſi pater doceret filiū face
re hmōi nō deberet filius ꝯſentire:
qꝛ pctō nō eſt ꝯſentiendū vllo mō.
Vides ḡ quot mala ex tali curioſi
tate ꝓueniāt. Adhuc eſt aliud ma/
lū ꝛ peius oib⁹: qꝛ curioſitas dire/
cte obuiat pauptati vltra oia p̄di/
cta: ꝛ in hoc ꝙ leuis incōſtantis ꝛ
vani animi eſt iudiciū. Hec aūt ſic
curioſe dixi: vt curioſa vites. Non
tn̄ ſic debet intelligi q̄n aliquo ca/
ſu debeāt fieri opera pulcra ꝛ deli/
cata ſpecial'r i his q̄ diuino cultui
mancipant̄. In oib⁹ tn̄ ois inordi/
nata affectio ꝛ intentio eſt cauēda.
Sz redeamus in egyptū: ꝛ ꝯſpice
dn̄am in laborib⁹ ſuis ſuendo: fi/
lando: texēdo: quō facit oia humi/
liter fidel'r ꝛ ſolicite: ſemp hn̄s dili
gentē curam ſup dilecto filio ſuo: ꝛ
ſup gubernatiōe domus: necnō vi
giliis ꝛ oīonib⁹ iuxta poſſe ſemp in
tenta: ꝛ toto affectu eidē cōpatere:
ꝯſiderās ꝙ nō habuit regnū gra/
tis dn̄a regni. Sed illud forte ſepe
ꝯtigebat: ꝙ alique bone matrone
vidētes eius pauptatē ſanctā ꝛ ho
neſtā ꝯuerſationē: aliqua trāſmit/
tebāt q̄ humil'r ꝛ cū grāꝝ actiōe re
cipiebat. Sed ꝛ ſctūs Joſeph aliq̄
operabat̄ in arte lignaria. Undiq̄ꝫ
ꝯcurrit ſibi cōpatiendi materia. tā
dem dū aliquā morā cū ea ꝯtraxe/
ris: pete licentiā recedēdi: ꝛ bn̄di/
ctionē p̄mo a puero: deinde a ma/
tre: poſtea a Joſeph genib⁹ flexis
cū lachrymis: ꝛ cōpaſſiōe magna

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

valefaciēs eis: q2 tanq3 exbanniti ꝛ exules a patria ſua ſine aliqua ſua cauſa remanēt ad peregrinādū ibi dē ꝑ ſeptē annos i ſudore vult⁹ ſui

De reditu domini de egypto. Ca. XIII

Completis ſeptem annis q̄bus dn̄s peregrinatus eſt i egyptū: angelus apparuit i ſomnis Joſeph dicēs: Tolle puer3 ꝛ matrē eius ꝛ vade in terrā iſrael. Et cū fuiſſet ibi: audiēs ꝙ Archelaus filius Herodis regnaret ibi timuit illo ire. Et iter3 ꝑ angelum āmonitus: iuit ad galileā ciuitatē nazareth. Fuitq3 reditus eius circa feſtū epiphanie. ſ. ſcd̄a die: vt in martirologiis hēt. Uides ḡ: vt dr̄ in ſupiori tractatu: quō dedit ꝯſolatōes ꝛ reuelatōes ꝑ partes: ꝛ nō ita plenas vt expetit ꝛ expoſcit. qđ ex duob9 in hoc feſto p̄t perpēdere: tū q2 in ſomnis ꝛ nō palā vt ibi dixi: tū q2 inter duas vices dixit ei ad quē locū ire deberet. Et dicit h̄ gloſa: ꝙ hoc fit q2 ex frequēti viſitatōe q̄s certior redit̄. Unde qualeſcūq3 ſint nobis debent videri magne: ꝛ inde ſimus grati: q2 ſemꝑ ex parte ſua facit nobis qđ nobis vtili⁹ eſſe cognoſcit. Nunc ḡ circa reditū inſiſtamus. Circa quē diligēter attēde: q2 pia eſt hec meditatio valde. Redeas igit̄ in egyptū ad viſitandū puer3 Jeſum: quē cū extra forte inter pueros inueneris: ip̄e te vidēs ſtati occurret tibi: q2 benign⁹: affabilis ꝛ curialis eſt. Tu v̄o genuflectēs oſculeris pedes eius: et poſt inter brachia tua ip̄m ſuſcipias: ꝛ aliq̄ntulū ab eo quieſcas. Tūc dicet tibi. Data eſt nobis licētia recedēdi ad patriā noſtrā: ꝛ cras hic recedere debemus: bona hora veniſti: q2 nobiſcū iturus es. Cui alacriter rn̄deas te ex hoc multū gaudere: ꝛ ꝙ eū optas ſequi quocūq3 ierit. Ex his collocutiōib9 cū eo delecteris. Dixi iā tibi ꝙ hmōi q̄ puerilia vident̄ meditari multū valēt: ꝛ plus ea ad maiora tranſmittent. Poſtea ducet te ad matrē ꝛ curialiter honorabit te: Tu v̄o genuflectens fac reuerentiā eis ꝛ ſctō ſeni Joſeph: ꝛ requieſce cū eis. Mane ſeq̄nti videbis aliq̄s matronas đ noticia ꝛ hoīes veniētes ad aſſociādū eos vſq3 extra portā ciuitatis: ꝓpter placitā ꝛ ſanctā ꝯuerſationē eoꝝ. Predixerat em̄ diſceſſum ſuū ꝑ viciniā ꝑ plr̄es dies. Prio q2 non erat ꝯueniēs vt ſubito ꝛ q̄ſi furtim inde recederēt. Secus ei fuit q̄n venert̄ in egyptū: q2 timebāt mortem pueri. Incipiūt igit̄ recedere ꝛ Joſeph cū hoīb9 recedit: ꝛ dn̄a ſequit̄ a lōge cū matrōis. Tu v̄o accipiēs puer3 ꝑ manū vade in medio ante matrē. Nā ip̄a poſt ſe n̄ dimitteret eū. Cū āt ſr̄ex portā ioſeph nō ſe patir̄ ampli⁹ ſociari. tūc āt alq̄s ex eiſ cōpatiēs pauꝑtati eoꝝ puer3 vocat ꝛ aliq̄s denarios ei t̄buit ꝑ expēſ. V̄ecūdabat̄ puer accipe: tn̄ amore pauꝑtat; manū parat: pecuniā accipit: v̄ecūde tā ꝛ gr̄as egit. Sic ꝛ plr̄es fecer̄t. Uocat̄ ei a matron; q̄ ſilr̄ fecer̄t ei. Nō min⁹ v̄ecūdat̄ mr̄ q̄3 fili⁹: veꝝ tn̄ gr̄as egit eis hūilr̄. Uere hic ill̄ cōpati potes: cū ille cuius eſt terra ꝛ plenitudo eius: ꝑ ſe ꝛ nutricio ſuo ſic paupertatem artam elegerit ꝛ in tanta penuria vixerit. Multum relucet in eis paupertas ſctiſſima: ꝛ nob amabilē et

imitabilẽ eã oſtendũt. Tandẽ gra/
tias agentes eis: valefaciũt oĩbus
ꝛ iter arripiũt. Sed quõ redijt pu/
er Jeſus infantulus? Difficilioꝛ ei
mihi videtˀ reditus q̃ȝ acceſſus. nã
qñ venit in egyptũ ita paruus erat
ꝙ poterat poꝛtari: nũc aũt ita ma
gnus eſt ꝙ poꝛtari nõ poteſt. ꝛ ita
paruus ꝙ per ſe ire nõ põt. Sȝ foꝛ
te aliq̃s ex illis bonis virꝭ dedit eis
aut cõmodauit aſellũ ſupꝛ quẽ ire
poſſet. O puer egregie et delicate
rex celi ꝛ terre quantũ laboꝛaſti pꝛo
nobis: ꝛ q̃ȝ cito hoc cepiſti. Unde
ꝓpheta pꝛedixit in pſona tua. Pau
per ſum ego: ꝛ in laboꝛibꝫ a iuuen
tute mea. penurias magnas: labo
res arduos: afflictiões coꝛpis cõ/
ſtantiſſime ſumpſiſti. ꝛ habuiſti te/
metipm̃ quaſi odio pꝛo laboꝛe no/
ſtro. Certe ſolus hic laboꝛ de quo
hic tractauimus nũc: ad plenã re/
demptionẽ noſtrã ſufficere potuiſ
ſet aut debuiſſet. accipe ergo puerꝝ
Jeſum: ꝛ pone ſupꝛ aſellũ: ꝛ fidelitˀ
ducas eum. ꝛ cũ deſcendere volue
rit: letanter in bꝛachijs tuis ſuſci/
pias. ꝛ aliquantulũ teneas ſaltem
quouſq̃ȝ veniat mater eiꝰ: que ali/
quantulũ planius ambulat. Tũc
puer ibit ad eã: eritq̃ȝ matri requi/
es magna receptio filij. Uadũt igi
tur ꝛ tranſeũt per deſertũ per q̃ꝰ ve
nerãt. ꝛ ĩ ipo itinere poterꝭ eis ſepe
cõpati: ꝛ recipere eos fatigatos: et
laboꝛe victos: ꝛ tam d̃ die q̃ȝ de no
cte parꝝ q̃etꝭ hñtes. Cum aũt fuerĩt
ꝓpe finẽ deſerti: inuenerunt ſanctũ
Johannẽ baptiſtã qui iam incepe
rat facere ibid̃ penitentiã cũ tñ nul
lum haberet pctm̃. Dicitˀ em̃ ꝙ lo
cus ioꝛdanis vbi baptiſauit Johã
nes Jeſum: eſt ille vnde tranſierũt
filij iſrl' qñ venerĩt de egypto per di
ctum deſertũ: ꝛ ꝙ ꝓpe dictũ locum
in illo deſerto Johãnes penitentiã
fecit. Unde poſſibile eſt ꝙ puer Je
ſus inde tranſiẽs in reditu ſuo in/
uenit eũ ibidẽ. Meditares ḡ quõ
ſuſcepit eũ alacriter: ꝛ ibi aliquan
tulũ ſubſiſtẽs comedunt cũ illo il/
la cruda cibaria que Johes alias
ibi comedebat. Tandẽ ĩmenſa re/
creatõe ſpũs habita valefaciunt ei
Cũ aũt in aduentu ꝛ in receſſu ge
nu flectẽs Johãni: deoſculeris pe
des eius benedictionẽ petẽs ꝛ ei te
recõmendans. Excellẽs em̃ valde
ꝛ mirabilis eſt puer iſte: ipe ei fuit
ṗmus heremita: ṗncipiũ ꝛ via oĩm
in regiõe viuere volentiũ. Fuit etiã
virgo puriſſimus: pꝛedicatoꝛ maxi
mus: pluſq̃ȝ ꝓpheta: martyr gloꝛio
ſus. Poſtea tranſeuntes ioꝛdanẽ
applicuerĩt ad domũ Eliſabeth vbi
magnũ ꝛ iocundũ feſtũ factũ eſt in
ter eos. Et ibidẽ audiẽs Joſeph ꝙ
Archelaus filius Herodis regna
ret in Judea timuit illo ire. Et am
monitus ab angelo in ſomnis ve/
nit in gallileã in ciuitatẽ nazareth
vt pꝛedixi. Ecce reduximꝰ puerꝝ Je
ſum de egypto. Et eo reuerſo ꝯcur
rerunt ſoꝛoꝛes dñe ꝛ alij ꝯſangui/
nei ꝛ amici ad viſitandũ eos. Ipſi
aũt in nazareth quieſcunt ꝛ paupe
rẽ vitã ducũt. Exinde autẽ vſq̃ȝ ad
duodecimũ etatis ſue annũ nõ le/
gitˀ aliq̃d de ipo. Dicitˀ aũt ꝛ eſt ve/
riſimile: ꝙ ibi eſt fons de quo puer
Jeſus deferebat aquã matri ſue:
faciebat em̃ hec ſeruitia humiliter
matri humilis dñs: nec ipa habe/
bat aliũ ſeruientẽ. Potes em̃ me/
ditari ꝙ cũ matre ꝓpꝛia Jeſu ſoꝛo/
res dñe veniebãt: veniebat ꝛ iohes

euaugeliſta q̄ tunc erat annoꝝ q̄n
qꝫ. Nam legit̄ de eo ꝙ obijt anno
a paſſiōe dn̄i. lxvij. etatis ſue anno
xcviij. Et ſic tp̄e paſſiōis. xxxj. ānos
habebat cū dn̄s Jeſus haberet tri
gintatres ꝛ paꝝ plus. Cum ḡ dn̄s
ieſus hoc reditu eſſet ſeptē annoꝝ
Johēs erat q̄nqꝫ annoꝝ. Intuere
eos ſil̄ ſtantes ꝛ ꝯuerſantes prout
dn̄s d̄s dabit tibi. Hic fuit ille di/
ſcipulus quē poſtea familiari⁹ di/
ligebat Jeſus.

Jeſus remāſit ī hierl̄m. Lu. ij. Ca. XIIII

Cum aūt eſſet Jeſus annoꝝ
duodecim: aſcēdit cū parēti
bus in hieruſalē ſc̄m ꝯſuetu
dinē ꝛ preceptū diei feſti: ꝛ durabat
ꝑ ſeptē dies. Laborat nūc puer Je
ſus itineribꝫ legis: ꝛ vadit nunc: ꝛ
honorat patrē ſuū celeſtē in feſtis
ſuis. Eſt em̄ amor ſūmus inter pa
trem ꝛ filiū. Sꝫ maior erat ei affli/
ctio ꝛ dolor cordis acerbior d̄ eius
inhonoratiōe: in pctōꝝ multiplici
um cōmiſſiōe: q̄ꝫ de honore a ꝓparē
tis ꝛ exterioris pompe ꝛ feſti leticia
Stabatqꝫ dn̄s legis obſeruās le/
gem: ꝛ inter alios ꝯuerſans humi
liter q̄ſi q̄libet alius pauperculus
Cōſumatis aūt diebꝫ feſti: recedēti
buſqꝫ parētibꝫ puer Jeſus remāſit
in hirl̄m. Attende hic bn̄ ad oīa q̄
dicunt̄ ꝛ fiunt: ꝛ te preſentē exhibe
as: valde em̄ deuota ꝛ ꝓficua ma/
teria eſt. Dixi aūt iam tibi ꝙ naza/
reth vbi dn̄s habitat diſtat ab hie/
ruſalem ꝑ. lxxiij. miliaria vel circa.
Cum ḡ mater ꝛ Joſeph ꝑ diuerſas
vias incedentes venert̄ in ſero ad
locū vbi dieta cōplebat̄: ꝛ vbi hoſpi
tari deberēt; vidēs dn̄a Joſeph ſi/
ne puero quē cum ip̄o redire crede
bat; querit ab eo vbi eſt puer? Et il
le. Neſcio: q̄ꝛ nō redijt mecū: ſed re/
cum cū redire credebā. Tunc illa
dolori vehemēti ꝯcuſſa cū lachry/
mis dicit. Nō redijt mecū video ꝙ
n̄ bn̄ cuſtodiui filiū meū. Et volēs
ire ꝑ domos q̄ꝫtum decēter potuit
illo ſero circuibat querēs de illo et
dicēs. Vidiſti ne filiū meū? Et vix
p̄ dolore ꝛ ardore deſiderij ſe ꝯtine
bat. Joſeph aūt ſequebat̄ eam cuꝫ
fletu. Quo nō inuento: qualē quie
tem habere poterāt tu ip̄e cogita: ꝛ
maxime mater q̄ artius diligebat.
Et licet a notis ꝯfortaret̄: tn̄ nō po
terat ꝯſolari. Quid em̄ erat perde
re Jeſum. Cōſpice bene eā ꝛ vehe/
mēter cōpatere ei: q̄ꝛ in amaritudi
ne ꝛ anguſtia eſt aīa eius ī hac ho/
ra. Non ḡ turbemur qn̄ tribulatio
nes habemus: q̄ꝛ etiā matri nō pe
percit. Dn̄s em̄ eas ad ſuos veni/
re ꝑmittit: ꝛ ſignū eſt dilectiōis no
bis: q̄ꝛ expedit eas habere. Tandē
dn̄a in camera ſe recludēs in oīo/
nē ꝛ planctū ſe ꝯuertit dicēs: O d̄s
pī eterne clementie: vobis placuit
mihi dare filiū vr̄m: ſed ecce perdi/
di eū: ꝛ neſcio vbi ſit: reddite mihi
illū. O pī tollite mihi hāc amaritu
dinē: ꝛ docete me filiū meū. Reſpi
cite pī ad afflictionē cordis mei: n̄
ad negligentiā meā: incaute ei me
habui: ſꝫ negligēter feci: ſꝫ ꝓpter be/
nignitatē veſtrā reddite eū mihi:
q̄ꝛ ſine ip̄o viuere nō poſſum. O fi
li dulciſſime vbi es: q̄d eſt d̄ te apd̄
quē nunc hoſpitaris? Nunq̄d ad
patrē tuū redijſti in celū? Scio em̄
ꝙ hō verus es ex me nat⁹: ꝛ alias
ab herode queſitū in egyptū te por
taui. Pater tuus ab oī malo te cu

ſtodiat fili mi. Indica mihi vbi ſis
fili mi ⁊ veniã ad te. vel tu redi ad
me: parce mihi hac vice: q: nunq̃z
amplius ꝯtinget mihi vt te cuſto/
diã negligenter. Nunq̇d aliquē of
fenſã feci tibi fili mi. Propter quã
ğ cauſam receſſiſti a me. O fili mi
ne tardes venire ad me. Nunq̃z ex
quo natus es ſine te fui comedi vł
dormiui: niſi nunc ſolũmodo: ſine
te āt ſum: ⁊ neſcio qualr̃ hoc factũ
ſit. Et ſcis q: tu es ſpes mea: vita
mea: ⁊ om̃e bonũ meũ: ⁊ ſine te nõ
poſſum eſſe. Indica mihi ergo vbi
nunc es: ⁊ quõ valeã te inuenire?
Talibꝰ ⁊ ſilr̃ibꝰ dictis mater ꝑ ſe to
tam noctē anguſtiabat ſuꝑ dilecto
filio ſuo. Mane ṽo ſeq̄ēti domũ
exeuntes querebāt eũ ꝑ circũſtan/
tia loca. Nam ꝑ plures vias pate
bat reditus: ſicut q̇ de ſenis vellet
ire piſas: ire poſſet ꝑ podiũ boniti
ꝑ collē aliaq̃z loca. Magne igiť ipſe
q̄ēti circũeundo ibat ꝑ alias vias
querētes eum inter cognatos ⁊ no
tos. Quo tunc etiã nõ inuēto ma/
ter quaſi ſine ſpe anxiebať nec pote
rat ꝯſolari. Tertio die redeũtes in
hiŕlm inueneŕt eũ in templo ſedē/
tē in medio doctoꝝ. Tunc ipã qua
ſi reuiuiſcēs exhilarata genuflexit:
⁊ cũ lachrymis gr̃as egit. Puer āt
vidēs matrē venit ad eam: quē ipa
inter brachia ſuſcipiēs: ſtringēſq̃z
⁊ deoſculãs dulciter: ponit vultũ
ad vultũ: ⁊ eum in gremio ſuo ali/
q̄ntulũ repoſuit: ⁊ ſic cũ eo requie/
uit. Neq̃z em̄ tunc loq̇ pre temeritu
dine potuiſſet. Poſtea reſpiciens
eũ dixit ei. Fili q̇d feciſti nobis ſic?
Ego ⁊ pr̃ tuus dolētes querebamꝰ
te? At ille dixit. Quid eſt ꝙ me q̄re
batis? Neſciebatis q: in his q̄ pa/
tris mei ſunt: oportet me eſſe? At il/
li nõ intellexeŕt. Dixit ğ illi mater.
Volo q̄ redeamꝰ in domũ noſtrã
Nonne vis venire nobiſcũ? At ille
rñdit. Ego faciã qȯ placuerit voƀ.
Et redijt cũ eis Nazareth. Vidiſti
ğ afflictionē matris in dicto nego
cio. Sz q̇d fecit ille puer in illo tri/
duo. Cõſpice eũ ⁊ attende quõ ſe re
cumbit ad hoſpitale paupeꝝ: cũ ve
recundia ſe petit hoſpitari. Tunc
ibidē comedit puer Jeſus cũ pau/
peribꝰ. Conſpice etiã eũ ſedentē in/
ter doctores vultu placito ſapiēti
⁊ reuerēti: ⁊ audiebat ⁊ interroga/
bat eos quaſi ignorãs: qȯ ex humi
litate faciebat: ⁊ ne ipi verecunda/
renť ſuꝑ mirabilibꝰ reſponſis eius
Potes aũt in predictis tria ꝯſide/
rare valde notabilia. Primũ eſt ꝙ
q̇ vult deo adherere nõ debet inter
ꝯſanguineos ꝯuerſari: ſz ab eis re
cedere. Nonne puer Jeſus dimiſit
dulciſſimã matrē cũ patris opibꝰ
intendere voluit? Et poſtea queſi/
tus inter cognatos ⁊ notos n̄ fuit
inuētus. Scd̄m ꝙ q̇ ſpũ viuit nõ
mireť ſi aliq̄n mēte arida remanē/
te videť ſicut derelictũ ſe eſſe a deo
cũ hoc etiã matri xp̄i ꝯtigerit. Nõ
ğ mēte tabeſcat. ſz diligēter eũ que
rat ꝑ ꝯtinuũ exercitiũ ſpũs in ſacr̄
meditatiõ[ni]bꝰ: in bonis operibꝰ ꝑſi/
ſtendo: ⁊ reinueniet eũ. Tertiũ eſt:
ꝙ nõ debz eſſe q̇s ꝓprij ſenſus aut
ꝓprij voluntatis. Nam cũ dñs Je/
ſus dixiſſet ꝙ oportebat eũ patris
operibꝰ intendere: mutauit ꝯſiliũ
ſequēdo voluntatē matris: ⁊ receſ
ſit cũ ea ⁊ cũ nutricio ſuo Joſeph:
et erat ſubditus eis. In quo mira
ri potes eius humilitatē. Hec ſũt
de textu Anſelmi. Ex hinc em̄: id ē

a duodecimo anno vſq3 ad triceſi/
mũ annũ ſaluatoris: miroꝛ ꝙ ſic
trãſilijt calamus ſcriptoꝝ. Hinc
aũt forſitã ſuggerit̃ aĩo lectoris: ne
ſe nimis publicẽt acta minoꝝ. Et
Ber. ſup̱ hoc ṽbo. Cũ eſſet Jeſus
annoꝝ duodecĩ. Ubi inq̃t eras bo
ne Jeſu p̱ illud triduũ: q̃s tibi cibũ
miniſtrauit aut potũ? Certe vt per
oĩa te nr̃e ꝯformares pauptati: et
vt oẽs miſerias ⁊ calamitates ſuſci
peres: q̃ſi vnus de turba pauperũ
ſtipendia per hoſtia mendicabas.
Quis dabit mihi illaꝝ buccellaꝝ
mẽdicataꝝ participẽ fieri: vel ſaltẽ
illius edulij diuinis reliquijs ſagi
nari.

¶ De meditatiõe quid fecit christus a duodecimo anno vſq3 ad triceſimũ vel princi piũ trigeſimi anni. Ca. XV

Verſus dñs Jeſus a tẽplo ⁊
hiꝛl'm cũ parẽtibꝫ ſuis erat
in ciuitate nazareth ſubdi/
tus illis: ⁊ habitauit ibidẽ. Ac inde
vſq3 ad p̃ncipiũ triceſimi anni nõ
reperit̃ in ſcripturis: ꝙ in iſto toto
tp̱e fecerit aliq̃d qđ videt̃ valde mi
rabile. Quid ḡ meditaberis eũ fe/
ciſſe? Stetit ne dñs Jeſus ocioſus
tãto tp̱e: vt nil fecerit dignũ recita/
tiõe ⁊ ſcriptura? Si feciſſet cur nõ
fuiſſet ſcriptũ vt alia facta ſua? oĩo
videt̃ ſtupoꝛ? Sʒ attende hoc bñ:
q2 patẽter videbis: ꝙ nil faciendo
fecit magnifica. Nilq3 đ eiꝰ factis
a myſterio vacat: ſʒ ſic virtuoſe lo/
quebat̃ ⁊ op̱abat̃ ſic virtuoſe tace/
bat ⁊ req̃eſcebat ⁊ ſe ſubtrahebat.
Magiſter igit̃ ſũmus aliqñ doctu
rus ṽtutes ⁊ viã vite: cepit a iuuẽ/
tute op̱a facere virtuoſa: ſʒ mõ mi
rabili ac magnifico: retroactiſq3 tẽ
poribꝫ inaudito. ſʒ reddẽdo ſe aſpe
ctui hoĩm inutilẽ ⁊ abiectũ ac inſi/
pientẽ: vt deuote et ſine temeraria
aſſertiõe cogitari p̃t. Et cũ hac mo
dificatiõe oĩa tibi affirmo: q̃ p̱ au/
ctoritates ſacre ſcripture aut ſcõꝝ
doctoꝝ nõ p̱bant̃: vt in p̃ncipio ti/
bi dixi. Subſtrahebat ḡ ſe a ꝯſoꝛ/
cio ⁊ ꝯuerſatõe hoĩm: ibat ad ſyna
gogã. i. ad eccleſiã: ſtabat ibi mul/
tũ in oꝛone in loco vilioꝛi ſe ponẽs
redibat domũ: ſtabat cũ matre: et
aliqñ ſuũ nutriciũ iuuabat p̱ tran
ſitũ: eũdo vel redeũdo inter hoĩes
ac ſi nõ inueniret hoĩes. Mirabã
tur cuncti cernẽtes iuuenẽ tã ſpe/
cioſuʒ nil facere: qđ apparet laude
dignũ. Expectabãt eñi ꝙ magnifi
ca faceret ⁊ pꝛobi viri op̱a. Cum ei
puer erat p̱ficiebat etate ⁊ ſapĩa co
rã deo ⁊ hoĩbꝫ. Sʒ ecce creſcẽs ⁊ ve
niẽs ad annũ viceſimũquintũ ⁊ vl
tra nulla op̱a faciebat pꝛetendẽtia
aliquã ſpeciẽ pꝛobitatis ⁊ virilita/
tis. Stupebant vehemẽter ⁊ deri/
debant eum dicentes. Jſte eſt qui/
dam inutilis. Jſte eſt idiota ⁊ ho/
mo de nihilo: ſtultus ⁊ inſipiens:
nec litteras diſcit: ⁊ inter gentes in
pꝛouerbiũ venit: ꝙ erat grandis ⁊
captiuus: ⁊ hunc viuẽdi modũ ſic
cõiter tenebat ⁊ ꝯtinuabat: qđ apđ
oẽs cõiter erat vilis: ⁊ abiectꝰ repu
tabat̃: Nõ bñ p̱ p̱phetã fuerat ante
dictũ ĩ p̱ſona eiꝰ. Ego ãt ſũ vermis
⁊ nõ hõ: opꝓbꝛiũ hoĩm ⁊ abiectio
pleƀ ⁊c̃. Uides igit̃ q̃d faciebat nil
faciẽdo: reddebat ſe oĩbꝫ vilẽ ⁊ ab/
iectũ vt p̃dixi. Sʒ an ƀ paꝝ videt̃:
tp̱e q̃dẽ nõ indigebat: ſʒ ego certe ĩ
oĩbꝫ operibꝫ noſtris nullũ maius
reputo: nec difficilius cognoſco.

Ad altiſſimū em̄ gradū mihi ꝑue/
niſſe videtꝛ ac difficilimū: q̇ ad hoc
ꝑuenit corde ꝛ aīo: vere nō ficte ita
ſe vincit ꝛ dn̄atꝛ aīo ſuo: ꝛ ſuꝑbo ſu
percilio carnis ſue qđ nolit reputa
ri: ſed ſꝑ ſperni vt abiectus ꝛ vilis.
Maius eſt hoc q̄ȝ vincere vrbes: iu
xta ſnīaȝ Salomonis dicētꝭ. Me
lior eſt patiens viro forti: ꝛ q̇ dn̄atꝛ
aīo ſuo expugnator ē vrbiū. Quo/
uſqȝ igitꝛ ꝑuenias ad hunc gradū:
nil tibi videaris feciſſe. Nā cum in
veritate oēs ſumus inutiles: etiaȝ
cū bn̄fecerimus iuxta verbū dn̄i: q̊
uſqȝ in hunc abiectōis gradū ꝑue
nimus nōdum in veritate ſumus:
ſȝ in vanitate ꝯſiſtimus ꝛ ambula
mꝰ. Qđ etiā apl's manifeſte oñdit
dicens. Qui ſe exiſtimat aliq̇d eſſe
cū nihil ſit: ipe ſe ſeducit. Si igitꝛ q̄
ras: q̄re ſic fecit dn̄s ieſus. Rn̄deo
tibi q nō indigebat: ſȝ vt nos iſtru
eret. vn̄ ſi nō eſſe aliquā dicimꝰ: in/
excuſabiles ſumus. Aboīabile ꝑr/
ſus ē ſi erigit vermiculus ꝛ vermiū
eſca futurꝰ: vbi ſic ſe humiliās ab/
iecit maieſtatis. Si āt alicui abſur
dū videatꝛ: q ſic inutiliter vixit: aut
q euāgeliſte ml'ta omiſerīt: ꝛ ſil'ia
dicat. Rn̄deri pt q nō erat inutile
tāte virtutis exercitiū ꝑbere ꝛ face
re: imo erat viliſſimū ꝛ oīm v̄tutū
rectū ꝛ ſtabile fundamentū. Hoc
etiā ex verbis ipius dn̄i in euāge/
lio Johis habetꝛ. Cū venerit para/
clitus quē ego mittā vobis a patre
ſpm̄ veritatis q̇ a p̄re ꝓcedit: ille te
ſtimoniū ꝑhibebit de me: ꝛ vos te/
ſtimoniū ꝑhibebitꝭ: qꝛ ab initio. ſ.
p̄dicatōis mecū eſtis. Et Petrus ī
lectiōe bti Mathie dixit. Oportet
ex his viris q̇ nobiſcū ꝯuerſati ſūt
in oī tꝑe: q̊ intrauit inter nos dn̄s

ieſus incipiēs a baptiſmate iohīs
Tunc āt erat Jeſus q̄ſi annoꝝ tri/
ginta. Sȝ nec ipe Johes precurſor
eius fuiſſet: ſi dn̄s Jeſus eo ꝑus p̄
dicaſſet. Itē ſi ꝑus incepiſſet quō
notus nō fuit in tot annis a vici/
nis q̇ dicebāt. Nōne hic eſt filiꝰ fa/
bri: cū poſtea paruo tꝑe filius vo/
caretꝛ Dauid: etiā a cecis. Si ḡ ci/
tius incepiſſet: aut aliq̄ notabilia
feciſſet: ſcripta eſſent aut ſaltē aliq̄
ex eis: nec toto ſic oēs euāgeliſte ta
cuiſſent. Hoc āt qđ dico videtꝛ bea
tus Bernar. ſentire vt infra dicetꝛ.
Quocūqȝ āt modo ſe habeat veri/
tas: ego ſic meditari piū ꝛ valde vti
le puto. Fabricabat āt dn̄s Jeſus
ſic faciēdo gladiū hūilitatis vt ſibi
fuerat dictū ꝑ ꝓpherā Accigere gla
dio tuo ſuꝑ femur tuū potētiſſime
Nullo q̇ppe decētius q̄ȝ gladio hu
militatis deceat ſuꝑbum aduerſa/
riuȝ iugulari. Nam gladio ſue po/
tentie vl' magnitudinis nō legi q
fuerit vſus: ſȝ potiꝰ ꝯtrariū. Pro
illo em̄ tꝑe quo eo maxīe indiguiſ/
ſet. ſ. tꝑe paſſiōis: idē ꝓpheta ꝯque
ſtus eſt ad deum patrē ꝓ filio ſuo
dicēs. Auertiſti adiutorium gladīj
eius: ꝛ nō es auxiliatus ei in bello
Prius cepit facere q̄ȝ docere. Di/
cturus em̄ erat. Diſcite a me qꝛ mi
tis ſum ꝛ humil' corde. Hoc ḡ pri/
mo facere voluit ꝛ nō ficte: ſȝ ex cor
de. Non em̄ poterat in eum cadere
ſimulatio: ſed in tm̄ ſe fundauit in
humilitate vilitate ꝛ abiectōe: ꝛ ſic
ſe in ꝯſpectum oīm anihilauit: q
etiā poſtq̄ȝ predicare cepit: ꝛ loqui
altiſſima ꝛ diuina: ꝛ facere etiā mi/
rabilia ꝛ magnifica opera nō repu
tabāt eum: ſed vilipendebāt ꝛ deri
debāt eum dicētes: Quis eſt hic:

Nunq̇d eſt h filius fabri? ꝛ ſiliꝰ exi nanivit ḡ ſemetip̄m: formā ſerui accipiēs nō cuiuſq̄ȝ ſerui: ſꝫ inuti/ lis per abiectā ꝯuerſionē. Conſide ra oēs actus eius tam p̄teritos q̄ȝ futuros: ꝛ ſp̲ inuenies qđ in eis re lucet humilitas: ſemp̲ em̄ eā ſerua uit vſq̄ȝ ad mortē: ꝛ etiā poſt mor/ tē ſicut pater: q꞉ in fine diſcipuloꝝ pedes lauit: ꝛ crucis patibulū ſu/ ſtinuit. Poſt reſurrectionē glorio/ ſus vocat diſcipulos ſuos fratres Vñ dixit Magdalene. Vade dic fratribꝫ meis Aſcendo ad patrē ꝛc̄ Et paulo poſt. Saule ſaule q̇d me p̲ſequeris? Et in die iudicij dicet. Quādiu feciſtis vni ex fratribꝫ me is minimis mihi feciſtis. Nō ſine cauſa hāc virtutē tm̄ amauit: ſcie/ bat eī ꝙ ſicut initiū oīs pcti eſt ſu/ perbia: ſic humilitas eſt fundamē/ tū oīs boni. Sine hoc fundamēto fruſtra fit edificiū. Unde nec đ vir ginitate: nec de paup̲tate: nec đ ali qua virtute vel opere ſine humili/ tate ꝯfidas. Qualiter āt poſſit ac/ quiri oñdit hic dñs: q꞉ p̲ ſui vilifi/ cationē in oculis tuis ꝛ alioꝝ: ꝛ p̲ exercitiū humiliū opeꝝ. Sic eī di/ cit beatus Bern̄. Qui vult habere humilitatē: oportet ꝙ precedat hu miliatio: ſicut patiētia precedit pa/ cē: ꝛ lectio ſcientiā. Cum ḡ te humi liari videris: habeas hoc ſignū in bonū: q꞉ augmentū eſt grē p̲pinq̄n tis. At paꝝ eſt cū p̲ ſeip̄m nō humi liat đs: ſi tunc libēter accipimus: ſi nō q̄n per aliū hoc facit ſimiliter ſapiamus. Sꝫ redeamus ad intu endū vitā ꝛ actus dñi Jeſu ſpecu/ li noſtri ſicut eſt principale p̲poſitū noſtrū. Conſidera igit̄ illā familiā ſup̲ oēs benedictā: paruā: ſꝫ valde excellentē arte lignaria: Dña vero colo ac acu ac opere textrino labo/ rabat ꝛ faciebat alia domus obſe/ quia q̄ multa ſunt. Parabat victū ſponſo ꝛ filio: ꝛ hmōi expedientia: nō em̄ habebat ſeruientē. Compa/ tere igit̄ ſibi quā ſic p̲prijs manibꝫ laborare oportet ꝛ operari. Cōpa/ tere etiā dño Jeſu: q꞉ ip̄e eam iuua bat fideliter: ꝛ laborabat in his q̄ poterat. Uenit eī vt dicit miniſtra re ꝛ nō miniſtrari. Nōne ḡ in men/ ſa ponēda in cubilibꝫ aptandis et alijs ſecretioribꝫ domus ſeruitijs eā iuuabat. Intuere igit̄ bene cum obſequia humilia facientē: ꝛ etiaȝ dñam et adiuua eos familiariter. Conſpice quō ip̄i tres ad vnā men ſulā ſunt comedētes ſil̄: nō lautas aut exquiſitas cenas: ſꝫ ſobrias ſu mētes. Et poſtea q̄liter colloquūt̄ adinuicē nō inania ꝛ ocioſa verba ſꝫ ſpū ſancto ꝛ ſapīa plena: nec mi/ nus reficiunt̄ mente q̄ȝ corpore. Et quō poſt aliquā recreatiōeȝ ad oīo nē ſe ꝯuertūt in cubilibꝫ ſuis. Non em̄ erat eis domus ampla ſꝫ par/ ua. Meditare ḡ ꝙ habebāt tria cu bilia in aliqua camerula. ſ. vnū q̇li bet eoꝝ. Et intuere dñm Jeſum ſu per vnū in oīone in ſero ſe cōponē tem per ſingulas noctes longiſſi/ mi tp̲is ſpacio ſic humil̄r: ſic vni/ uerſal̄r: ſicut vnus alius paup̲cu/ lus de p̲pl̄o: ſic etiā p̲ſeuerāter quo libet ſero reſpicias eū in hoc ſtrato O đs abſcōdite quare ſic afflige/ bas corpꝰ tuū innocētiſſimū. vniꝰ q̇ p̲pe noctis peregrinatio debebat ſufficere ad totiꝰ mūdi redemptio nem. Amor ad hoc te impulit imē/ ſus vehemēter dolebas p̲ oue per/ dita tuis humeris ad celeſtia repor/

tanda. Te rex regū ⁊ ds̄ eternus q̄
oīm penuriā releuas: ⁊ oīa oībus
ministras prout exigit vniuscuiuſ/
qꝫ conditio. tibi tantā paupertatē:
humilitatē: aſperitatē: afflictionē:
⁊ laborē vigilādo dormiēdo: abſti
nendo: comedēdo: ⁊ alijs tuis oī/
modis actibꝫ per tam longa tem/
poris ſpacia reſeruaſti. Ubi ſunt q̄
querētes ocioſa tp̄is: curioſe orna
ta ⁊ vana. Non didicimus in ſcho
lis huius magiſtri: qui fallere non
vult: nec falli poteſt. Et habētes vi
ctum ⁊ veſtitū: ſm̄ apoſtolū: in his
ꝯtenti ſumus. ad ꝯgruentē neceſſi
tatē nō ad ſupabūdantiā: alijs vir
tutū exercitijs ſtudioſe inſiſtētes.

De itinere domini Jeſu ad baptiſmum. Matthei. iij. Marci. i. Johannis i. Luce. iij.

Ca XVI

Completis itaqꝫ vigintino/
uem annis etatis ſue: qui/
bus vt dictū eſt: ſic abiecte
vixerat dn̄s Jeſus dixit matri ſue.
Tempus eſt vt vadā ⁊ glorificeꝫ et
magnificē patrem meū: ⁊ oſtendā
me iſti mūdo: ⁊ operer aīaꝝ ſalutē
pro qua pater miſit me huc. Con/
forteris igit̄ mater chariſſima: qꝛ ci
to redeā a te. Et genuflectēs humi
litatis magiſter petijt benedictio/
nē. Ip̄a ſimiliter genuflectēs: ⁊ cuꝫ
lachrymis cū amplectens tenerri/
me dixit. Fili mi benedicte vade cū
benedictiōe patris tui ⁊ mea. Eſto
memor mei: citoqꝫ redire memēto.
Sic igit̄ reuerēter ſe licentians ab
ea ⁊ nutricio ſuo Joſeph: arripuit
iter a nazareth verſus hieruſalem
ad iordanē: vbi erat Johānes ba/
ptiſans: qui locus diſtat a hieruſa
lem ſeptuagintaquattuor miliari/
bus. Uadit autē ſolus dn̄s mūdi.
Non eīm habebat diſcipulos. In/
tuere ergo eum pro deo diligenter:
quomō vadit ſolus pedibꝫ nudis
per tanta itinera: ⁊ vehemēter cō/
patere eidē. Quid eſt eīm hoc cogi/
tare? O dn̄e quomō vadis? Nōne
vos eſtis ſuper om̄es reges terre?
Ubi ergo ſunt barones ⁊ comites
duces ⁊ milites: equi ⁊ cameli: ele/
phantes ⁊ currus ⁊ frequētia co/
mitū? Ubi eſt tubaꝝ clangor: ⁊ in
ſtrumētoꝝ ſonitus: ⁊ vexilla rega/
lia? Ubi ſunt qui precedant ad ho
ſpicia neceſſaria preparāda? Nōne
dicit̄? Pleni ſunt celi ⁊ terra maie
ſtatis glorie tue. Quomō ergo ſic
eſtis inglorꝰ. Nōne vos eſtis cui
milia miliū miniſtrabāt in regno
veſtro? Cur ergo ſic ſolus incedi/
tis ⁊ pedibꝫ nudis? Sed modo com/
peri cauſam: quia nō eſt regnū ve/
ſtrum in hoc mūdo. Ideo exinani
uiſtis voſmetip̄m formā ſerui acci
piens: non regis: factus eſtis ſicut
vnus ex nobis peregrinus ⁊ adue
na: ſicut oēs patres noſtri: factus
eſtis ſeruus vt nos efficiamus re/
ges. Ueniſtis inter nos/ad regnū
perhēne viā ponendo ante oculos
noſtros: vt nos valeamꝰ aſcende/
re. Sꝫ quare ip̄am negligimus: q̄/
re nō ſequimur: Certe qꝛ regnū no
ſtrū eſt de hoc mūdo. Non ꝯſidera
mus nos eſſe peregrinos: ſꝫ vana
pro veris: caduca pro certis: tp̄alia
pro eternis acceptamꝰ ⁊ amplecti
mur: Sꝫ ſi iſta nō ſequeremur: nō
retardaremur currere poſt vos in
odorē vnguētoꝝ vioꝝ. Eſſemꝰ eīm
ſine ſarcina: ⁊ iſta tranſitoria quaſi
iā tranſacta reputaremꝰ: ⁊ leuiter

ſupernarem⁹. Uadit ergo dñs Jeſus
ſic humilr̃ ↄtinuat᷒ diebꝫ quouſqꝫ
perueniat ad iordanē: elemoſynā pe
tendo per viā amore paupertatis. Nō
eñ portabat pecuniā. Peruenīēs
igit̃ ad iordanē: inuenit Johannē
baptiſtā baptiſantē pctōres ⁊ ma/
gnā turbā que illic occurrerat ad pre
dicationē ei⁹. Habebāt eñ eum quaſi
ſi xp̄m. Dixit ergo ei dñs Jeſus. Ro/
go te vt me cū iſtis baptiſes. Johā
nes aūt intuēs in eū ⁊ in ſpū ↄcu/
piſcens dixit. Ego a te debeo bapti
ſari. Cui dñs. Sine mō: ſic decet
nos implere oēm iuſticiā. Non di/
cas hoc mō: ne me diuulges: quia
nōdum venit tp̄s meū: ſed baptiſa
me: quia nūc eſt tp̄s humilitatis ⁊ nō
maieſtatis. Ideo implere volo om
nē humilitatē: que tres habet grad⁹
ſm gloſam ſup iſto loco. Primus
eſt ſubdere ſe maiori: ⁊ nō preferre
ſe equali. Scd̄s eſt ſubdere ſe equali
⁊ nō preferre ſe minori. Tertius et
ſūm⁹ eſt ſubdere ſe minori. Et hūc
tertiū gradū tenuit hic xp̄s. Ideo
oēm humilitatē impleuit. Uides
quomō augmētata eſt hūilitas ei⁹
a precedēti tractatu. Subijcit eñ
ſe hic ſeruo ſuo: ⁊ ſic ſe viuificat: et
ſeruū ſuū iuſtificat et magnificat.
Sꝫ in alio ↄſidera quō augmēta/
ta eſt eius hūilitas. Nam vſqꝫ mō
ↄſeruat⁹ eſt hūiliter quaſi hūilis ab/
iectus. Hic etiā vt pctōr voluit ap/
parere. Pctōribꝫ eñ p̄dicabat Jo
hānes penitētiā ⁊ eos baptiſabat:
⁊ dñs Jeſus inter eos ⁊ cū eis vo/
luit baptiſari. Et licet idē dici poſ/
ſit de circūciſiōe: quia ibi voluit appa/
rere pctōr: hic tñ eſt plus: quia coram
turbis hic publice: ibi vero occulte.
Sꝫ nōne hic timēdū fuerat quando vel
let ire: ⁊ intendere ad p̄dicandū ne
ſperneret̃ vt pctōr? Sꝫ nō propterea
dimiſit hūilitatē magis quando ſe profun/
de hūiliaret. Uoluit ergo apparere qd̄
nūc erat in abiectiōe ⁊ deſpectu ſui
propter nos inſtruēdos. Ecōtra nos vo
lum⁹ apparere qd̄ nō ſum⁹ in lau/
dē ⁊ gloriā noſtrā. Sꝫ quid ei in nob
probitatē eſſe videt̃: oſtēdim⁹: defect⁹
quia nr̃os velam⁹: cū ſim⁹ pctōres ⁊
mali. Alia ergo eſt hūilitatē materia.
Sꝫ iā ad baptiſmū dñi redeamus
Poſtq̄ ergo vidit Johēs dñi volūta
tē: obediuit ⁊ baptiſauit eū. Nūc ergo
intuere eū bene. Spoliat ei ſe dñs
maieſtatis: ſicut quilibet ali⁹ homūcul⁹
⁊ mergit̃ in aquis frigidis tp̄e magni
frigoris. Pro nr̃o amore operat̃ no/
ſtrā ſalutē: ↄſtituēs ſacr̃m baptiſ/
mi: ⁊ lauās nr̃a crīa. Deſpōſat ſibi
vlēm ecclīaꝫ: ⁊ ſinglr̃ oēs aīas fide
les in fide ei baptiſmi: aīe deſpōſāt̃
dño: propheta in pſona ipſius dicēte. De
ſpōſabo te mihi in fide. Et ecclīa cā
tat. Hodie celeſti ſpōſo iūcta ē ec/
cleſia: quoniam in iordane lauit xp̄s eius
crīa ⁊c̄. Unde in hoc ope mirabilr̃ tota
trinitas ſe māifeſtat: quia ſpūſſcūs de
ſcēdit ⁊ requieuit in ſpē colūbe: ⁊ patris
vox intonuit. Hic ē fili⁹ me⁹ dil. ⁊c̄

¶ De ieiunio et tentatiōibꝫ dñi Jeſu. ⁊ reditu ei⁹ ad matrem. Matthei. iiij. Marci. i. Joh. i. Luce. iiij. ¶ Ca. XVIII

Poſtq̄ dominꝰ Jeſus fuit
baptiſatus: ſtatim fuit du/
ctus in deſertū ſuper quen
dam montē ibi prope: ad quatuor
miliaria vel circa: qui vocatur qua
rētena: ⁊ ieiunauit quadragita diebꝫ
⁊ quadragita noctibꝫ. Et iuxta Mar
cū ibi cū beſtijs erat. Cōſidera ergo

ipm̃ ⁊ diligenter ꝯſpice: pluriū em̄
virtutū exēpla tibi demōſtrat. Va
dit em̄ in ſolitudine: ieiunat: orat.
vigilat: iacet ⁊ dormit in plana ter
ra: ⁊ humilr̄ cū beſtijs ꝯuerſat̄. Cō
patere igit̄ ⁊ ſpr ⁊ vbiq; ſ; h maxie q2
vita ſua tenera eſt ⁊ corpis afflicti/
ua: ac eius exemplo diſce ab eo in
his exercitari. Nā quattuor hic tā/
gunt̄ que ſpūalis exercitij ſūt: ⁊ mi
rabilr̄ ſeinuicē iuuāt. Solitudo: ie
iuniū: orō: ⁊ afflictio corpis. Sic ⁊
tu exemplo dn̄i vade in ſolitudinē:
id eſt q̄ʒtuʒ potes ſepara te ab alio
rū ꝯſortio: ⁊ ſis ſolitarius fugiēdo
locutiōes ſeculariū. Non q̄res no
uas deuotiōes nō impleas oclos
⁊ aures abiectis: nec alios ſenſus.
Hac em̄ cauſa ſancti pr̄es petebāt
nemora: ⁊ loca remotiſſima ab om
niū hoim̄ ꝯuerſatiōe: ⁊ precipiebāt
diſcipulis ſuis ꝙ eſſent ſurdi ⁊ mu
ti. Vnde ps̄. Obliuiſcere pp̄lm̄ tu
um ⁊ domū patris tui: ⁊ ꝯcupiſcet
rex decorē tuū. Poteris aūt ſolus
eſſe etiā in mlr̄titudine: ſi nō inania
excogites: ſi deſpicias qđ multi ſu
ſcipiunt. ſ. ſi iurgia vites: ſi damna
nō ſentias: ſi nō recorderis iniuria
rū. Alioq̄n nec ſi ſolus es corpe ſo/
lus es. Solus ergo eris in quacū
q; hoim̄ frequētia. Caue tn̄ aliene
ꝯuerſatōis eſſe aut curioſus explo
rator: aut temerarius iudex. In eo
vero ꝙ ꝯuerſabat̄ cū beſtijs: diſce
inter alios humilr̄ ꝯuerſari ⁊ eq̄ni
miter tolerare eos qui irrōnablr̄ ſe
habere vident̄ ac beſtialr̄. In hac
ſolitudine viſita ſepe dn̄m tuū: in/
tuere euʒ: ⁊ cōpatere ſibi: q2 iacet in
terra de nocte. Quilibet chriſtian⁹
dʒet ad min⁹ ſelr̄ viſitare ipm̃ in die
maxie ab epiphania vſq; ad q̄dra/

ginta dies: quib; ipe ibi manebat.
Completis igit̄ dieb;: dn̄s eſurijt.
Tunc tentator acceſſit ad eū: explo
rare volens ſi eſſet filius dei. Et tē
tauit eū primo de gula ſic. Si fili⁹
dei es: dic vt iſti lapides panes fiāt
ſed non potuit magiſtrū decipere.
Taliter em̄ reſpondit: ꝙ nec tenta
tiōi ſuccūmbit: nec ſcire potuit ad/
uerſarius qđ volebat. Non em̄ ne
gauit nec aſſeruit ſe eſſe filium dei.
Auctoritate ſcripture vincit dyabo
lum dicēs. Non in ſolo pane viuit
hō: ſed in om̄i verbo qđ procedit ď
ore dei. Et nota in hoc exemplo dn̄i
reſiſtendū eſſe gule. Nam ab ipſa
inchoandū eſt ſi volumus ſupera
re. Nam qui gule ſuccubuerit vide
tur eſſe imbecillis ad alia vitia de/
uincenda. Sic em̄ dicit gloſa ſup
Mattheū. Niſi gula prius refre/
net̄ fruſtra ꝯtra alia vitia laborat̄.
Poſtea dyabolus aſſumpſit eum
et portauit in hieruſalē: que diſta/
bat inde p decē ⁊ octo miliaria vl̄ cir
ca. Conſidera hic patientiā ⁊ beni/
gnitatē dn̄i. Permiſit em̄ ſe porta
ri ⁊ tentari ab illa cruenta beſtia: q̄
ſuū ⁊ oim̄ amicoꝝ ſanguinē ſitie/
bat ⁊ nūq̄ʒ erat digna ipm̃ tangere
vel videre. Statuens autē eum ſu
pra pinnaculū templi: tentauit de
vana gloria: volens explorare qđ
ſupra. Sed ſimiliter vt ſupra vin/
citur: ⁊ intentione ſua fruſtrauit.
Et tunc vt dicit Bernardus ſuper
pſalmū. Qui habitat in adiutorio
altiſſimi. Quia dominus nil oſten
dit diuinitatis: credit Dyabolus
hunc eſſe hominem. Ideo tentat
eum tertio vt hominē. Aſſumpſit
ergo eum: et portauit in montē ex/
celſuʒ ſeorſum ppe dictū montē de

quarentena p̱ duo miliaria: ⁊ ten/
tauit eū ꝺ auaricia. Sꝫ etiā hic ho
micida ille ſuccubuit. Vidiſti quō
⁊ quotiēs dn̄s Jeſus fuit tētatus.
Unde Ber. Qui quartā tētationē
ꝺ dn̄o nō credit: q: nō legit᷑: Igno
rat ſcripturā que dicit. Tētatus āt
p̱ oīa ꝓ ſilr̄itudine abſq; pctō. Vi/
ctoria itaq; facta venerūt angeli ⁊
miniſtrabāt ei. Hic aūt diligenter
attende ⁊ aſpice dn̄m comedentē
ſolum circūſtantib; angelis: ⁊ ꝯſi/
dera bene que ſequunt᷑ ⁊ que dicū/
tur: q: pulcra ſunt ⁊ deuota. Et q̄/
re quid angeli miniſtrabant vt co/
mederet poſt tantū ieiuniū. De h̄
em̄ ſcriptura nō loquit᷑. Poſſum⁹
aūt hoc victorioſum prandiū ſc̄m
qꝺ volumus ordinare. Et ſi ei⁹ po
tentiā qui dat eſcā om̄i carni ꝯſide
remus: expedita eſt. Quō: Quia
res nouas creare: aut de creatꝭ hr̄e
poterat ſc̄m volūtatē ſuā: ſꝫ nō legi
tur ꝙ hac potentia ꝓ ſe aut ꝓ ſuis
diſcipulis vſus fuerit. Pro turbis
aūt: ſi quas pauit in multitudine
magna ꝺ paucis panib;. De diſci/
pulis autē legimus: ꝙ eo preſente
ſpicas vellebāt ꝓpter famē ⁊ come
debant. Similiter cū fatigatus ꝺ
itinere ſedebat ſuper puteū loquēs
cum ſamaritana: nō ꝺr ꝙ creauit
cibos nouos: ſed ꝙ miſit ad ciui/
tatē diſcipulos ad cibos queren/
dum. Nec eſt veriſimile qꝺ per mi/
raculū ſibi ꝓuiderit: q: miracl'a fa/
ciebat ad alioꝝ edificationē: ⁊ in p̄
ſentia pluriū: ibi aūt nō erant niſi
angeli. Quid ergo circa hoc medi
tabimur: In mōte em̄ illo nō erat
habitatio hominū: et parata ciba/
ria portauer̄t ei angeli: ſicut ꝯtigit
Danieli. Cum em̄ Abacuc ꝓpheta
paraſſet pulmentū meſſorib; ſuis:
portauit eū angelus dn̄i p̱ capillos
de iudea ī babilonē ad Danielē vt
comederet: ⁊ poſtea in momēto re
portauit. Memoremur ergo hic: ⁊
hunc modū aſſumamus ⁊ iocūde
mur cū dn̄o in hoc prandio. Sen/
tiatq; mater ſua excellētiſſima de
hac eadē iocūditate ⁊ victoria: pie/
q; ac deuote ſic meditemur. Veni
unt angeli ſathana repulſo in mul
titudine magna ad dn̄m Jeſum ⁊
adorātes eū prociderūt in terrā dicē
tes. Saluete dn̄e Jeſu ꝺs noſter ⁊
dn̄s noſter. Et dn̄s benigne ac hu/
militer recepit eos: etiā cū capitis
inclinatiōe cogitans ſe eſſe hoīem
minoratū paulominus ab angel'.
Dicunt ei angeli. Dn̄e multū ieiu
naſtis: q̇d vultis vt vob' portem⁹:
Et ille. Ite ad matrē meā chariſſi/
mā: ſi q̇d habet ad manus defer
te: q: de nullis cibis ſic libēter ve/
ſcor ſicut ꝺ ſuis. Tunc duo ex ipis
pergētes in momēto fuer̄t corā ea:
⁊ eā reuerēter ſalutātes faciūt am
baſſiatā ⁊ modicū pulmentū qꝺ ſi
bi ⁊ Joſeph parauerat: ⁊ panē cū
tobalia ⁊ aliīs oportunis portant
Et forte dn̄a piſciculos aliq̇s ſi po
tuit ꝓcurauit. Reuerſi ḡ parāt in
plana terra mēſam: bn̄dictionēq;
ſolēniter agūt. Aſpice hic bn̄ in ſin
gulis q̄ agit: ſedet in terra: cōpoſi/
te ⁊ curialr̄ ⁊ ſobrie comedit: circū
ſtant angeli miniſtrātes dn̄o ſuo.
Alius ſeruit ei ꝺ pane: ali⁹ ꝺ vino:
aliī portāt piſciculos: ⁊ aliī cantēt
de canticis ſyō: ⁊ iocūdant᷑: ⁊ diē fe
ſtū agūt corā deo. Sꝫ ſi dici liceat:
ꝑmixtū eſt eis hoc feſtū ploratōe p̱
maria: ꝓpter quē ⁊ nos debem⁹ plo
rare. Cōſpiciūt eū reuerēter: ⁊ ꝯſide

rantes dñm ꝛ deū ſuū: ac toti⁹ mū
di creatorē: q̇ dat eſcā om̄i carni ſic
humiliatū: ꝛ ſuſtentatiōe cibi cor/
poralis indigentē ꝛ comedentē vt
ceteri de ꝑplo: mouent̄ compaſſiōe
Credo ei ꝙ ſi corde affectuoſe eum
ſic ſtantē ꝯſpiceres: ꝛ eū aliqual̄r
diligeres: ex valida cōpaſſiōe cla/
mares ꝛ diceres. O dñe q̄ꝫta ꝓ me
feciſtis ꝯ oīa opa vr̄a plena ſūt ſtupo
re. Adiuuate me vt aliq̇d patiar ꝓ
vob: ꝓ me tot ꝛ tanta tuliſtis. Cer/
te hoc ſolū deberet te ī eius amorē
accendere. Tandē ſumpta refectōe
dixit angelis vt portēt res: ꝛ dicāt
matri ꝙ redibit ad eā. Ipis āt re/
uerſis dixit om̄ibꝫ. Redite vos ad
patriā ꝛ ad gaudia vr̄a: me eīm ad/
huc oportet peregrinari. Rogo āt
vos vt me recōmendetis pr̄i ac to/
ti curie celeſti. Qui ꝓcedētes ad ter
rā ꝛ bn̄dictionē petētes: ea recepta
redieꝛ̄t ad patriā: ꝛ de ei⁹ victoria ꝛ
his nouis totā curiā celeſtē reple/
uerūt. Dñs āt Jeſus volēs ad ma
trē redire: cepit de mōte deſcēdere.
Cōſpice bn̄ quō vadit ſolus nudis
pedibꝫ dñs oīm: ꝛ ei vehemēter cō
patere. Uenit āt ad iordanē quē io
hānes vidēs ad ſe venientē oñdit eū
digito dicēs. Ecce agn⁹ dei: ecce q̇
tollit pctā mūdi. Ipe eſt ſup quē vi
di ſpm̄ deſcēdentē qn̄ baptiſaui eū
Et ī alia die dum videret eum am/
bulantē iuxta iordanem dixit. Ecce
agn⁹ dei: ecce q̇ tollit pctā mundi.
Tūc Andreas et vn⁹ ex diſcipulis
Johis iueꝛ̄t poſt eū. Benign⁹ aūt
dñs ſitiēs eoꝝ ꝛ oīm ſalutē: ꝛ vt da
ret eis ꝺ ſe fiduciā ꝛ audaciā vertit
ſe ad eos dicēs. Quid q̄ritis? At illi
dixeꝛ̄t. Rabi vbi hitas? ꝛ duxit eos
ad domū vbi ſe reducebat tūc ī ill̄

ptibꝫ: ꝛ ſteteꝛ̄t cū eo vna die. Poſt
ea duxit Andreas fratrē ſuū Petꝝ
ad Jeſuꝫ: quē alacrit̄ ſuſcepit ſciēs
q̇d de eo eſſet facturus. Et dixit ei.
Tu vocaberis cephas. Et ſic ī q̄ꝫdaꝫ
noticiā ꝛ familiaritatē venit cū eis
Poſtea volēs dñs Jeſus redire ī
galileā ad matrē: diſceſſit de ptibꝫ
illis ꝛ cepit reuerti. Quē etiā nunc
cōpatiēdo reſpice: ꝛ vade ſp cū eo.
Nā ſolus vadit more ſolito nudis
pedibꝫ ꝑ tā longā viā. lxxiiij. milia/
rioꝝ. Cōpatiēdoqꝫ ꝯſidera q̇d dña
faciebat illo tpe: qꝛ ꝓuata erat filio
tā dilecto. Cū veniſſet domū: mat̄
eū vidēs vltra q̄ꝫ dici poſſet exhila
rata ſurgit ꝛ ei occurrit: ꝛ ī ample/
xus ſtrictiſſimos recepit. Cui ipſe
reuerenter ſe inclinauit: ꝛ nutricio
ſuo Joſeph: ꝛ cū eis more ſolito re
māſit. Nūc potes ꝯſiderare qual̄r
eum mater interrogat ꝺ oībꝫ q̄ iſto
medio ꝯtigeꝛ̄t qual̄r ei fuerat: ꝛ q̄li
ter cōpatiebat̄ aſpiciendo eum ſic
macilentū ꝛ pallidum.

¶ De apertiōe libri in ſyna
goga. Lu. iiij. ¶ Ca. XVIII

Hucuſqꝫ ꝑ dei gr̄az vitā dñi
ordinate ſexigim⁹ paꝝ ꝛ q̄ſi
nil ꝺ his q̄ ꝯtingeꝛ̄t: aut ꝑ
ipm̄ facta ſūt omittētes. Sed nō ſic
deinceps intendo facere: qꝛ nimis
eſſet longū oīa q̄ dixit ꝛ fecit ī me/
ditationē redigere. ſufficit eīm ꝙ rē
ꝑ eū dictā aut factā: ante mētis o/
culos ponam⁹: ꝛ more beate Ceci/
lie in ſecreto pectoris portem⁹: ita
ꝙ ꝯuerſemus cū eo: ꝛ ei familiares
fiamus. Nam in hoc videt̄ habert̄
maioꝛ deuotio ꝛ dulcedo. Et q̄ſi to
tus fructus haꝝ meditationū in
hoc ꝯſiſtere videt̄: vt ſic vbiqꝫ ꝛ ſp

intueamur deuote: q̃ſi p̄ñtes eſſe/
mus in q̊libet actu ſuo: vt qñ ſtat
cũ diſcipul'; qñ cũ pctõrib; qñ loq̃r
eis; qñ predicat turbe; qñ vadit: ſe/
det: dormit: vigilat: ꝛ comedit aut
alijs miſtrat; qñ ſanat egrotos: vl'
alia miracula facit. In his ãt ꝛ ſil'i/
bus ↄſidera oẽs actus ꝛ g̃dus ſu/
os: marie ↄtemplãs faciẽ ſuã ſicvt
potes imaginari: q: ſup oĩa p̄dicta
videt mihi difficilius: ſ3 qñ refice/
ret iocũdius. Illudq3 attẽte ſerua
ſi forte ip̄e te cũ benignitate reſpi/
ciat. Et hoc tibi p recurſu ꝛ doctri/
na oĩm q̄ ſequunt: vt vbicũq3 nar/
rauero: ſi aliter nõ expreſſero ſingu
lares meditatiões vl' iſtas omiſe/
ro: recurras ad hũc locũ ꝛ ſufficiat
Meditatões ãt deinceps nõ tra/
ctabo plixe donec puenero vſq3 ad
paſſionẽ: d q̄ nil eſt obmittendu3:
nec deinceps ad meditatões acce/
dã. ¶ Poſtq3 g̊ dñs Jeſus rediit
a baptiſmo hũilitat3 mgr̃ ↄuerſa/
tus eſt humil'r vt ante ſolitus erat
Cepit ãt ſe paulatĩ manifeſtare ali
q̊b; p̄dicãdo ꝛ docẽdo. Non em̃ p
totũ annũ ſeq̃ntẽ p̄dicatiõis offici
um aſſumpſit publice vſq3 ad mira
culũ d nuptijs: q̊d fuit eodẽ die an
no reuoluto q̊ baptiſatus fuit. Et
aliq̃ñ p̄dicabat: ꝛ diſcipuli baptiſa
bãt. Nõ tñ a deo p̄dicationẽ ſuã p
ſe ꝛ ſuos diſcipulos freq̃ntabat añ
Johis icarcerationẽ vt poſtea. Et
hoc ei tribuẽs hũilitat3 exẽplũ ſtu
pendũ: dũ Johi ſe lõge inferiori p̄/
dicatiõis officio: put ex ſupiori die
pie pcipi p̄t humil'r deferebat. Nõ
g̊ cepit cũ boatu vel põpa: ſ3 hũil'r
ꝛ paulatĩ. Quadã igit die dũ eſſet
ĩ ſynagoga cũ alijs ĩ eccl'ia iudeoꝝ
ſurrexit legere ĩ libro Eſaie. Et legit
locũ ĩ q̊ ſcriptũ eſt. Spũs dñi ſup
me, ꝓpt q̊d vnxit me euãgeliſare pau
perib; miſit me. ꝛ cũ plicuiſſet librꝝ
dixit. Hec ſcriptura ẽ hodie ĩpleta
ĩ aurib; vr̃is. Cõſpice quõ hũil'r ſu
ſcipiẽs lectoris officiũ benigno et
placito vultu legit: ꝛ int eos expõit
ſcripturã: ꝛ quõ ſe ĩcepit hũil'r ma/
nifeſtare cũ dixit. Impleta ẽ hodie
ſcriptura. i. ego ſũ ille d q̊ loq̃r. Et
ora oĩm erãt intẽta in eũ ꝓpt effica
ciã v̈boꝝ: aſpectũq3 hũilẽ ꝛ decorẽ
Fuit ei pulcerrim⁹: fuit eloq̃ntiſſi/
mus: de q̊ dictũ ẽ. Specioſus for/
ma p̄ filijs hoĩm: diffuſa ẽ gr̃a. ꝛc.

¶ De vocatiõe diſcipuloꝝ. De prima. Johannis. i. De ſecunda. Luce. v. De tertia. Matthei. iiij. Marci. i. De vocatiõe Matthei. Matthei. ix Marci. ij. Luce. v. ¶ Ca. XIX

Cepit etiã dñs Jeſus voca/
re diſcipl'os ꝛ ſe ſolicitũ red
dere circa ſalute3 noſtram:
ſemper tamen humilitate ſeruata
Et vocauit Petrum ꝛ Andreã tri/
bus vicibus. Prima quando erat
circa iordanem: ꝛ tunc venerunt in
aliqualem eius noticiam. Secun
da de naui quãdo ceperunt piſces
vt narrat Lucas Luce. v. Tunc em̃
ſecuti ſunt eum animo redeundi
ad propria. Ceperunt autẽ doctri/
nam eius audire. Tertia de naui:
vt narrat ſanctus Mattheus cu3
dicit. Venite poſt me: faciam vos
fieri piſcatores hominũ. Tunc em̃
relictis rhetibus ſuis: ſecuti ſunt
eũ. Sil'r vocauit Jacobũ ꝛ Johan
nẽ in p̄dictis duab; vicib; vltimis
Et in eiſdẽ locis ↄtinet de ip̄is in q̊

bus ꝯtinetur de Petro ꝛ Andrea.
Vocauit etiã Johannẽ d̃ nuptijs
vt dicit Hieronymus: tñ in textu
euangelij nõ habet᷑. Item vocauit
Philippũ dicẽs: Sequere me. Si
militer ꝛ Mattheũ publicanum.
De mõ vero vocatõis alioꝝ nõ eſt
ſcriptũ. Conſidera ḡ ꝛ ꝯſpice eum
in predictis vocatõibꝫ ꝛ ꝯuerſatõe
cum ipſis: qm̃ affectuoſe vocat eos
reddẽs ſe eis affabilẽ: modeſtũ: be
nignũ: ꝛ obſequioſum: intus ꝛ ex/
tra: ducẽs eos ad domũ matris: et
familiariter vadẽs ad domos eoꝝ.
Docebat etiã eos ꝛ curam de ipſis
habebat precipuã: ſicut mater de
vnico filio ſuo. Dicit᷑ ꝙ beat⁹ Pe/
trus referebat: ꝙ qñ in aliquo lo/
co dormiebãt cũ eo: ſurgens de no
cte recooperiebat eos: qꝛ tenerrime
diligebat eos: ſciẽs q̇d de eis eſſet
facturus. Et q̃uis eſſent hoĩes ru
dis ꝯuerſatiõis ꝛ humilis natiõis
tñ principes mũdi ꝛ duces in bello
ſpũali oĩm fideliũ ꝯſtituturuſ erat
eos. Et ꝯſidera ꝓ deo a qualibꝫ ce/
pit eccleſia. Noluit dñs eligere ſa/
pientes ꝛ potẽtes huius ſeculi: ne
ipſoꝝ ꝓbitati aſcriberent᷑ opa que
fienda erant: ſibi hoc reſeruauit: ꝛ
ſua bonitate ſapientia et potentia
nos redemit.

¶ De miraculo mutatiõis aque in vinum facto ad nuptias. Johis. ij. ¶ Ca. XX

Q Uãuis dubiũ ſit cuius fue
rint nuptie facte ĩ cana ga/
lilee: tamẽ ꝙ fuerint Johã
nis meditari debemus: vt in ꝓlo/
go Johãnis Hieronym⁹ affirma
re videt᷑. In eis em̃ fuit dña noſtra
nõ vt inuitata: nõ vt extranea: ſed
qꝛ maior dignior ꝛ ꝓmogenita erat
inter ſorores ibi in domo ſororis q̃
ſi ĩ domo ſua extitit: ꝛ tanq̃ꝫ admi/
niſtratrix ꝛ dña nuptiaꝝ. Nõ ex tri
bus colligere poſſum⁹. Primo ex
eo ꝙ in euãgelio ꝯtinet᷑ ꝙ mater ie
ſu erat ibi: ſed d̃ Jeſu ꝛ d̃ diſcipuliſ
eius d̃r ꝙ fuer̃t ibi vocati: ꝛ ſic de
alijs q̇ ibi fuer̃t intelligi debet. Cũ
ḡ ſoror eius Maria Salome vxor
Zebedei miſiſſet ad eã nazareth: q̃
diſtat a cana ꝑ quattuor miliaria
vel circa: dicens ꝙ volebat facere
nuptias filio ſuo Johãni: iuit cum
ea ꝛ preuenit ꝑ aliquos dies ad p̃/
parationẽ: ita ꝙ qñ alij fuer̃t inui/
tati ipſa iam erat ibi. Scdõ poſſu/
mus colligere ex eo ꝙ ipſa perpen
dit defectũ vini dum nõ erat: nõ ſi/
cut vna ex diſcumbẽtibꝫ: ſed ſic qꝛ
ꝑ manus eius res ibãt: ꝛ vidit ſibi
deficere vinũ. Si em̃ tunc diſcubu
iſſet: nunq̇d iuxta filiũ mater mu/
lier inter oẽs verecũdabat᷑. Et ſi ali
bi inter mulieres: nunq̇d defectuꝫ
vini perpẽdiſſet magis q̃ꝫ alij? Et
ſi perpendiſſet nõne ſurrexiſſet de
prandio vt iret ad filiũ? Incõueniẽ
tia vident᷑ hec. Et veriſile eſt ꝙ tũc
nõ diſcumbebat. De ipſa nanq̃ꝫ d̃r
ꝙ erat valde obſeq̇oſa. Tertio col/
ligit᷑ ex eo ꝙ ipſa precepit miniſtris
vt irent ad filiũ ꝛ facerẽt qd̃ man/
daret. Et ſic videt᷑ ꝙ preeſſet eis: et
ꝙ nuptie gubernarent᷑ ꝑ eã. Ideo
ſolicita fuit ne defectus ibi ꝯtige/
ret. Igit᷑ ſcḋm hunc modũ ꝯſpice do
minũ Jeſum inter alios comeden
tem: ſicut quẽuis d̃ ꝑplo: ꝛ ſedentẽ
in loco humili: nõ inter maiores vt
ex ipſo loco colligim⁹. Non eĩ mo/
re ſuperboꝝ volebat ꝓmos accu/
bitus in cenis. Nã docturus erat.

Cum vocatus fueris ad nuptias:
recumbe in nouiſſimo loco. Ipſe
vero prius cepit facere q̄ȝ docere.
Conſpice dn̄am obſequioſam a la/
tere ⁊ ſolicitā ad cuncta recte ⁊ or/
dinate faciēda prebēdo ⁊ oſtenden
do miniſtris q̇d ⁊ qualiter diſcum
bentibꝫ apponēda deſerant. Cunqȝ
poſt finē ꝯuiuij redirēt ad eam mi/
niſtri dicētes: Nō habemus plus
de vino qđ apponamus eis. Ipſa
rn̄dit. Ego prouidebo ꝙ habebitiſ.
Expectate parumper. Et exiens ad
filiū q̇ humiliter: vt dixit: ſedebat ī
fine menſe ꝓpe hoſtium camere: di
xit ei. Fili mi vinū hic deficit: ⁊ ſo/
ror noſtra eſt pauper: ⁊ neſcio qua
liter habere poſſumus. Qui rn̄dit
ei. Quid mihi ⁊ tibi mulier? Dura
reſponſio: Sed ad naturā fuit ſcḋm
Bernar. in iſto loco ſexto epipha/
nie: vbi ſic dicit. Quid tibi ⁊ illi do
mine? Nunq̇d quod filio ⁊ matri?
Quid ad illā pertinet queris: cum
ſis bn̄dictus fructus ventris eius
īmaculati? None ipſa eſt que ſaluo
pudore ꝯcepit: ⁊ ſine corruptiōe te
peperit: in cuius vtero nouē men/
ſibꝫ moratus es: cuius vberibꝫ vir
gineis lactatus es: cum q̄ duode/
cim annoꝝ factus in hirlm aſcen/
diſti ⁊ eras ſubditus illi? Nunc er
go dn̄e quid moleſtus es illi dicēs
Quid mihi ⁊ tibi ⁊c̄. Multū qui/
dem per oēm modū. Sȝ manifeſte
iam video: ꝙ nō quaſi indignans:
aut ꝯfundere volēs virginis ⁊ ma
tris tenerā verecūdiā dicis. Quid
mihi ⁊c̄. cum veniētibꝫ ad te iuxta
preceptū eius miniſtris: nil cuncta
tus facias qđ ſuggeſcit. Et q̇d er/
go ſic reſpōderas prius? Vtiqȝ ꝓ/
pter nos vt nos ꝯuerſi ad deū iam
nō ſoliciti ſumus carnalitatibus:
aut circa parētū neceſſitates: vt ne
ceſſitudines illi nō impediunt ex/
ercitiū ſpirituale. q̄ȝdiu em̄ in mū/
do ſumꝰ: ꝯſtat nos debitores eſſe
parētibꝫ. At poſtq̄ȝ reliq̇mus noſ/
metipſos: multomagis ab eoꝝ ſo/
licitudine liberi ſumus. Unde le/
gimꝰ quendā fratrē in heremo cō/
uerſantē: cum ad eū carnalis fra/
ter auxilij gratia aduenisset reſpō/
diſſe vt audiret alteꝝ fratrē eoꝝ cū
ille vtiqȝ iam obijſſet. Cunqȝ alius
q̇ venerat rn̄deret: q: ille obijt. he/
remita quoqȝ ꝙ ſiľr obijſſet rn̄dit.
Optime ergo nos docuit dn̄s: ne
ſoliciti ſumus ſuper ꝓpinquos car
nis noſtre pluſq̄ȝ religio poſtulet:
qn̄ ipſe talia matri rn̄dit. Quid mi
hi et tibi mulier? Sic in alio loco
cū ſuggereť ei: ꝙ mater eius ⁊ fra/
tres foris ſtarēt querētes ei loqui:
rn̄dit. Que eſt mater mea: ⁊ q̇ ſunt
fratres mei? Ubi mō ſunt qui taȝ
carnaliter ⁊ inaniter ſuꝑ carnalibꝫ
ꝓpinquis ſuis ſoliciti ſunt: ac ſi ad
huc viuerēt: ⁊ ipſi cū eis. Hucuſqȝ
Bern̄. De hac ergo rn̄ſione mater
nō diffidens: ſȝ de ſua benignitate
preſumēs: redijt ad miniſtros di/
cens: Ite ad filiū meū: ⁊ quecūqȝ
dixerit vobis facite. Qui cūtes im
pleuerūt iuxta verbum dn̄i hydrias
aqua. Quo facto dixit eis. Hauri
te nūc ⁊ ferte architriclino. In hoc
aūt nota duo. Primo diſcretionē
dn̄i: q: ꝑmo miſit honorabili viro.
Scḋo q: longius ſedebat ab eo: q:
dixit: ferte illi: quaſi ab eo remoto.
Sȝ cū ille ſederet in loco honora/
biliori: colligere poſſumus: ꝙ dn̄s
nolens ibi ſedere: elegit locū humi
liorē. Ergo miniſtri dederūt vinū illi

ꝛab aliꝭs diuulgãtes miraculũ ſciẽ
tes quõ factũ fuerat. Et crediderũt ĩ
eum diſcipuli eius. Finito ↄuiuio
dñs vocauit Johannẽ ſeorſum di
cens: Dimitte hanc vxorẽ tuã ꝛ ſe/
quere me: qꝛ ad altiora te perducã.
Qui ſecutus eſt. In hoc ḡ ꝙ inter
fuit nuptꝭs dñs: dedit intelligi ꝙ
longe dignius eſt ſpũale matrimo
niũ q̃ʒ carnale. Receſſit ḡ idẽ dñs
Jeſus volẽs ad ſalutẽ hoĩm dein/
ceps publice ꝛ palã intendere. Pri
mus ãt voluit reducere matrẽ ad
domũ ſuã. Talẽ eñ dominã talez
ſocietatẽ licebat habere. Accepit ḡ
eã ꝛ Johannẽ ꝛ alios diſcipulos: ꝛ
iuerũt in capharnaũ ꝓpe nazareth
ꝛ poſt aliq̃s dies nazareth. Cõſpi/
ce ergo quõ vadunt ꝑ viã mater et
filius. Humilr̃ ꝛ pedeſtre vadunt
ſʒ multũ amãter: O q̃les duo ſt̃il/
li? Nunq̃ʒ tales in terra viſi ſt̃. Cõ/
ſpice etiã diſcipulos reuerẽter ſeq̃n
tes ꝛ auſcultãtes verba dñi. Non
eñ erat ocioſus: ſʒ ſemꝑ aliq̃d bo/
ni dicebat ꝛ faciebat. Non poterat
in tali comitatu tediũ comitanti/
bus generari.

De ſermone dñi in mon/ te. Math. v. Lu. vi. Ca. XXI

Conuocatis dñs Jeſus di
ſcipulis ſuis ſeorſum a tur
bis aſcendit cũ eis in mon/
tẽ thabor ꝓpe nazareth ad duo mi
liaria: vt eos imbueret eloquꝭs ſu
is. Decebat eĩ vt prius eos inſtrue
ret: ꝛ ſpecialr̃ eos q̃s ſuꝑ alios in/
ſtituturus erat magiſtros et duces.
Tunc ḡ de multis inſtruxit: et ille
ſermo pulcerrimꝰ fuit ꝛ copioſus:
nec mirũ quẽ os dñi cõpilauit. Do
cuit ãt eos d̃ btitudinibꝰ: de oꝛone
de ieiunꝭs ꝛ elemoſina: aliꝭſqꝫ plu
ribus ad virtutes ꝑtinẽtibꝰ: q̃ ipſe
poteris reperire. Legas eñ diligẽ/
ter ꝛ ſepe ꝛ cõmenda memorie que
ibi dicunt̃: qꝛ ſunt ſpũaliſſima: que
nunc nõ ꝓſequor: qꝛ nimis eſſet lõ/
gũ: nec expoſitiões ſꝑ vident̃ in me
ditatiões cadere. Hoc ḡ hic tange
re ſufficiat ꝙ dñs in huius ſermo/
nis initio a pauꝑtate incepit: dans
intelligere: ꝙ pauꝑtas eſt totiꝰ ſpi
ritualis edificꝭ fundamentũ ꝑma
riũ. Non eĩ ꝑt expedite ſequi pauꝑ
tatẽ ſpiritualẽ: q̃ oneratus ẽ tꝑali/
bus rebꝰ. Vñ dic̃ Gregꝰ. Vñ pau
peres ꝛc̃. Conſpice ḡ ꝛ ↄſidera dñm
Jeſum humilr̃ ſedentẽ in terra ſu/
ꝑillo mõte: ꝛ diſcipulos circa eum
Quõ ſtat inter eos ſic̃ vnus ex eis:
ꝛ quõ affectuoſe: benigne: pulcre:
ꝛ efficaciter loquit̃ cũ eis: ad actus
ꝑdictos virtutũ eos inſtruẽs. Re
ſpice ꝛ diſciplos quõ reuerẽter hu
milit̃ ac tota mentis affectuoſitate
aſpiciũt in eũ: ꝛ auſcultãt illa ṽba
mirifica eadẽ memorie cõmendãt:
ꝛ iocũditate mag̃ fruũt̃ tã in ṽb q̃ʒ
ĩ aſpectu. In hac ↄſideratõe iocun
deris tu: ꝛ aſpiciẽdo ac ſi cũ videres
loq̃ntẽ: ꝛ approximãdo eis forte vo
catus fueris: ꝛ oĩm orãdo ibidẽ: et
vt dñs tibi dabit. Cõpleto aũt ſer/
mone ↄſpice ipm̃ dñm Jeſum vna
cũ diſcipulis ipis deſcendentẽ de
mõte: ꝛ cũ eis familiarit̃ loquentẽ
etiã eũdo ꝑ viã. Et quõ ille ſimpli/
ciũ cetus gradatĩ ſequit̃ nõ curio/
ſe ordinati: ſʒ ſicut pulli poſt galli/
nã: ꝛ q̃libʒ vt meliꝰ audiat eidẽ ma
gis approximat: ꝛ quõ turbe illi af
fectuoſo currũt aĩo: ꝛ infirmos ſu
os eidẽ ſanãdos offerũt. Ipe vero
ſanabit oẽs. Hic ꝑt interponi q̃li/

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ter dixit matri q̄ ammō oportebat
eū eſſe ſine ipa ad pluriū ſalutē: qꝛ
volebat intēdere p̄dicatōibꝰ ꝛ aliīs
que p te meditare poteris.

De ſeruo Centurionis et filio reguli liberatis a dn̄o. Matthei. viij. Luce. vij. Johannis. iiij. Ca. XXII

Capharnaū erat q̄dā Centu
rio. i. centū militū dn̄s: qui
ſeruū habebat īfirmū. Mi
ſit ḡ fide plenus ad dn̄m Jeſum vt
eū ſanaret. Humil'r āt dn̄s rn̄dit.
Ego veniā ꝛ curabo. Qd̄ cū ſciuit
Centurio remiſit ad eū dicēs. Dn̄e
nō ſum dignus vt intres ſub tectū
meū: ſꝫ tm̄ dic vbo ꝛ ſanabit puer
meus. Jeſus āt cōmendās fidē eiꝰ
nō iuit vlterius: ſꝫ ſeruū a lāguore
curauit. Cum āt in eadē ciuitate eſ
ſet: q̄dā regulus. i. paruus rex: iuit
pſonalit' ad Jeſū rogās eū vt veni
ret ad domū ſuā: ꝛ ſanaret filiū ſu
um infirmū. At dn̄s Jeſus ire no
luit: filiū tn̄ ſanauit. In his āt ꝯſi
dera meritū fidei ꝓpt' Centurionē ꝛ
humilitatē dn̄i volētis ire ad ſeruū
ꝛ refugiētis reguli pompā. Cōſide
ra q̄ nos nō debemus acceptare p
ſonas. Plus em̄ honorat dn̄s hic
ſeruū militꝭ: q̄ꝫ filiū regis: ſic ꝛ nos
debemus nō ad oculū ſeruire: nec
ſm̄ exigentiā exterioris pompe: ſꝫ
ſm̄ neceſſitatē vel bonitatē eius q̄
ſeruitio indiget: ita vt nō ex cōpla
centia: ſꝫ ex charitate ſeruiamus.

De paralitico liberato a domino miſſo per tectum. Marci. ij. Ca. XXIII

In ciuitate predicta: Ca
pharnaum: cum domi
nus doceret in quadam
domo: ꝛ eſſent ibi ꝯgregati phari
ſei ꝛ legiſdoctores ex oī caſtello iu
dee ꝛ hi'rm ꝛ galilee venerūt q̄dā vo
lentes ingredi domū cū paralitico
qui ē portabāt vt a dn̄o ſanaretur.
Cūq ꝓpter mltitudinē nō poſſent
intrare domū aſcenderūt ſup tectū
domus ꝛ inde intromiſerūt eū: ꝛ po
ſuerūt eū ante Jeſum. Dn̄s āt Je
ſus vidēs fidē illoꝝ dixit. Dimittū
tur tibi pctā tua. Ipi aūt ꝛ legiſdo
ctores obſeruabāt eū: ex malicia ꝛ
intra ſe dicebāt eū blaphemaſſe: qꝛ
ſolus ds̄ p̄t pctā dimittere: ꝛ ip̄e h
ſibi attribuebat quem puꝝ hoīem
eſſe credebāt. Ait ergo benignus ꝛ
humilis dn̄s ſcrutans corda ꝛ re
nes deus. Quid cogitatis mala ī
cordibꝰ veſtris? Et addidit. Vt ſcia
tis quia filius hominis habet po
teſtatē in terra dimittendi peccata
Paralitico ait. Surge ꝛ ambula.
Iſte autē liberatus ſurrexit: ꝛ om
nes eos ſtupor inuaſit. Hic potes
ꝯſiderare plura bona ꝛ pulcra do
cumenta. Primū: quia ex hoc fuit
victa cecitas iudeorum. Nam ma
nifeſte cognoſcere potuerūt domi
num Jeſum eſſe deum: qui dimit
tebat peccata. Secundū: quia pro
pter peccata veniunt infirmitates
Et etiam hac ſolutione peccatorū
aliquando contingit liberatio cor
porum: vt patet de curato apud pi
ſcinam: cui dicitur a domino: ne
amplius peccet: ne aliquid ſibi de
terius contingat. Tertium conſi
dera: q̄ magnū ſit meritū fidei. nā
alteriꝰ fides alteri ꝓdeſt: ſic ſup̄ p
xime habuiſti ī ſeruo Cēturiōis: ſic

etiā habebis infra in chananea: in
cuiꝰ fide filia fuit ſanata. Hoc q̊t/
tidie ꝯtingit in pueris q̇ baptiſanł
q̇ ſi ante annos diſcretiōis moriā/
tur in alterius fide gratiā ſuſcipi/
unt: ꝑ quā per meritū chriſti ſaluā
tur: qδ eſt ꝯtra quoſdaꝫ hereticos
maledictos. Circa vero modū me
ditandi δ ipo inter eos ſedēte ⁊ be/
nigne malignis rn̄dente: ⁊ miracu
lū faciēte: recurre ad generalē me/
ditationē quā tibi dixi.

¶ De ſocru Symonis Pe/ tri liberata a febribus. Mat thei. viij. Marci. i. Luce. iiij. ¶ Ca. XXIIII

Contigit dn̄m Jeſum in di
cta ciuitate caphernaū di/
uertere ī domū Symonis
Petri: vbi ſocrus eius magnis fe
bribꝫ tenebał. Humilis autē dn̄s
familiariter tetigit manū eius ⁊ cu
rauit eam: ſic vt incōtinenti ſurge
ret: eiqꝫ ⁊ diſcipulis miſtraret. Sꝫ
q̇d miniſtrauit eis nō eſt ſcriptuꝫ.
Cogita ergo ꝙ in domo pauperis
diſcipuli ſui pauper comedit: pau/
pertatis amator aliq̄ cibaria groſ/
ſa: que cito parari poterāt: ſibi ap/
poſita. Cōſidera deniqꝫ ip̄m dn̄m
iuuantē preparare: maxime in do/
mo diſcipuli: ⁊ queuis humilia: co
gita aūt de tobalia ponēda: aut de
cenatis leuādis: ⁊ δ ſimilibꝫ. Ta/
lia faciebat humilitatis magiſter:
q̇ miniſtrare venerat nō miniſtra/
ri. ⁊ ſe ad familiariter ſedendū po/
nebat in medio mēſe ⁊ comedebat
alacriter: precipue tamen inꝰ pran/
dio relucebat paupertas q̄ꝫ maxi/
me amabat.

¶ De dormitiōe dn̄i in na/ uicula. Matthei. viij. Marci iiij. Luce. viij. ¶ Ca. XXV

Intrans dn̄s Jeſus in na/
uiculā cum diſcipulis ſuis
poſuit ſe ad dormiendū: po
nens caput ſuꝑ ceruical. Jp̄e eni̅
multū vigilabat δ nocte in orōni/
bus: qꝛ de die in predicatōibꝫ labo
rabat. Cum aūt dormiret orta tem
peſtate diſcipuli periclitari time/
bant: nec audebant eum excitare.
Tandē timore coacti excitauerūt eū
dicētes. Dn̄e ſalua nos perimus.
Qui ſurgēs increpauit eos δ mo/
difica fide: ⁊ imperauit vētis ⁊ ma
ri: ⁊ ceſſauit tempeſtas. Jn predi/
ctis ꝫ̊ ſuis actibꝫ intuere eū quali/
ter dormijt ⁊ cōpatere ei: qualił te/
net caput: qualiter ſurgit a ſomno
dum vocāt eū: ⁊ ſimilia. Sꝫ ſc̄m ge
neralē regulā predictā hic tu ꝯſide
rare potes: ꝙ licet circa nos ⁊ fa/
cta noſtra dn̄s videał dormire: ma
xime cū tribulamur: ſemꝑ tn̄ dili/
gentiſſimus cuſtos noſter eſt: ideo
debemus eſſe in fide ꝯſtantes δ ni
hilo heſitantes.

¶ De filio vidue ſuſcitato per Jeſum ⁊ reddito matri ſue. Luce. vij. ¶ Ca. XXVI

Cum ſemel iret verſus ciui
tatē que vocał Naym ob/
uiauit multitudini homi/
nū portantiū iuuenē mortuū: filiū
vidue ad ſepulcrū. Prius igił do/
minus pietate motus tetigit fere/
trū ⁊ portātes ſteterūt. Jp̄e aūt dixit:
Adoleſcēs tibi dico ſurge: ⁊ ſtatim
ſurrexit q̇ fuerat mortuus: ⁊ reddi
dit eū matri ſue. Oēs aūt ſtupue/
runt ⁊ laudauerūt deū dicentes: qꝛ
ꝓpheta magnus ſurrexit in nobis:

⁊ q: ds viſitauit plebē ſuā. In ꝯſiderationibꝰ recurre vt prius.

¶ De puella ſuſcitata ⁊ martha liberata. Math. ix. Marci. v. Luce. viij. ¶ Ca. XXVII

Ad petitionē cuiuſdā principis ibat dñs Jeſus cū eo: ad ſaluandā filiā ſuā. Cū ꝗ turba magna iret cū eo: quedā mulier grauiter infirma: que dr̄ fuiſſe Martha ſoror Marie Magdalene: erat inter eos q̄ dicebat intra ſe Si tetigero tm̄ fimbriā veſtimenti eiꝰ ſalua ero ⁊ timide appropinq̄ns tetigit ⁊ liberata eſt. Dixit āt dñs. Quis me tetigit? Uide patientiā: q: ſepe cōprimebatᷓ a turbis q̄ volebant ei appropinquare. Ipe aūt ſciebat q̄d dicebat: ⁊ tm̄ dixit: Tetigit me aliq̄s. Ego ſenſi virtutē de me exiſſe. Tunc Martha vidēs ꝙ nō latuit eum: reuerēter acceſſit ad eū ⁊ corā oībꝰ ob quā cauſam tetigit dixit: ⁊ negocium publicauit. Dñs aūt libēter curauit eā: a qua ipe mltam familiaritatē poſtea habuit. Tunc dixit. Uade: fides tua te ſaluā fecit. In hoc ergo miraculo habes fidei cōmendationē. Habes etiā ꝙ dñs vult miracula eſſe nota ꝓpter vtilitatē cōmunē: ſed quātum erat in ſe ꝓpter humilitatē abſcōdebat: vt habes hic. Qd̄ eñ fecerat diuina poteſtate: fidei illiꝰ attribuebat. Habes etiā hoc qd̄ eſt notabile ad humilitatis cuſtodiā. Sicut beatus Bernardus introduxit hoc mō. Quilibet dño perfecte ſeruiēs p̄t dici fimbria: pars extrema veſtimēti dñi ꝓpter ſuā humilē reputationē. Qui ergo ad tm̄ ſtatum peruenerit: ꝙ ſe ſciat a dño exaudiri in liberādis infirmis: propter hoc nō extollatᷓ: nec ſibi attribuat: q: nō ipe ſed dñs facit. Quāuis eñ Martha tangeret fimbriā ⁊ ad eius tactū liberari ꝯfideret ſic tetigit: Nec tñ a fimbria: ſed a dño virtus liberatiōis proceſſit. Unde ipe dixit. Senſi virtutē d̄ me exiſſe Nota igiᷓ hic bene: ⁊ nil imperpetuū tibi attribuas: q: totū eſt a deo Tandē dñs Jeſus iuit ad domuꝫ iſtius ꝑncipis ⁊ inuentā filiā mortuā ſuſcitauit. Nam aſcendens in domū duxit ſecū Petrū Jacobū ⁊ Johannē: ⁊ patrē ⁊ matrē puelle: ⁊ inuenit eos flentes: ⁊ dixit eis. Recedite nō eſt mortua puella: ſꝫ dormit. Et quidā deridebant eū: ſcientes q: mortua eſt. Et eiecta turba: intrauit ad eā ⁊ tetigit manū eius dicens. Tabitacumi: id eſt puella: tibi dico ſurge. Que ſtatim ſurrexit: ⁊ iuſſit illi dare manducare. Et exijt fama hec per vniuerſam terrā illā. Hic nota patientiā illam quō vilipendabatᷓ tam alta maieſtas: ⁊ ſimilia vt ſupra.

¶ De ꝯuerſiōe Marie magdalene. Lu. vij. ¶ Ca. XXVIII

Curialis dñs inuitatus q̄dam die a Symone leproſo: iuit ad prandiū cum eo: qd̄ facere ſolitus erat: tū ex ſua curialitate: tum ex benignitate ⁊ zelo quē habebat ad ſaluādas aīas pro quibꝰ de celo deſcenderat. Comendendo eñ cum hoībus ⁊ ꝯuerſando cū eis ad amorē ſui eos trahebat: etiā amore paupertatis. Nam ipe pauperrimus erat: ⁊ de mūdi huius ſubſtātia nihil pro ſe ⁊ ſuis ſupererat. Humiliter ergo ⁊ cū gra

tiarũ actiõe ſpeculũ hũilitatis Je/
ſus cũ inuitabat recipiebat pro lo
co ⁊ tpe. Audiẽs aũt Magdalena
ꝙ in domo Symonis recũberet:
quẽ forte iã predicantẽ ſepe audie/
rat: ⁊ ardẽter amabat: tacta dolo/
re cordis intrinſecus pro pctis: et
amoris ei⁹ igne ſuccenſa: ꝯſiderãs
ꝙ ſine ipo ſalutẽ obtinere nõ poſſz
⁊ amplius differre nõ valẽs: perre
xit ad locũ ꝯuiuij: facie aũt inclina
ta ⁊ oculis: ante cõiuiuas trãſiens:
non ꝗeuit donec ꝑuenit ad dilectũ
ſuũ. Et tunc ilico ad pedes ei⁹ pro
ſtrata viſceroſo dolore pariter ⁊ ru
bore repleta de pctis ſuis: procum
bens vultũ ſuꝑ ipius pedes ex q̄/
dã ꝯfidenti: q: iã intenſe eũ ſuꝑ oĩa
diligebat: cepit fortiter fletib⁹ ⁊ ſin
gultib⁹ abundare: ac tacite intra ſe
dicere. Dñe firmiter ſcio credo ⁊ cõ
fiteor vos deũ ⁊ dñm meũ eſſe. In
magnis aũt ⁊ multis offendi ma/
ieſtatẽ veſtrã· peccaui in oẽm iuſti/
ciã veſtrã: ⁊ multiplicata ſunt pec
cata mea ſuꝑ numeꝝ harene maris
ſz ad veſtrã miſcðiam ꝯfugio: ⁊ ve/
niã peto: emẽdare pctã mea parata
ſum: ⁊ nunq̄z ab obedientia vr̄a di/
ſcedã. Nõ patiar queſo a vobis re/
pulſam quẽ ſuꝑ oĩa diligo. Non ꝙ̊
me repellatis a vobis: ſz punite me
vt libet: tñ miſcðiaz peto. Interim
tñ lachryme decurrẽtes largit pe/
des dñi lauert ⁊ balneauert. Vnd
hic manifeſte videre potes: ꝙ dñs
Jeſus diſcalciatus ibat. Tandẽ a
fletu ceſſans cũ perpenderet ⁊ indi
gnũ iudicaret: ꝙ ſue lachryme dñz
ꝯtigiſſent: capillis ſuis eos terſit.
Ideo aũt capillis: q: ꝓm aliud pre
cioſius nõ habebat q̄ eos tergeret
Et q: etiã q̄b⁹ ad vanitatẽ vſa fue/
rat: ad vtilitatẽ cõuertere volebat.
Et ne vultũ a dñi pedib⁹ elõgaret:
amore creſcẽte oſculabat eos amã
ter ⁊ ſepe. Quia etiã pedes dñi ꝓpt
diutinã diſcalciationẽ calidi erant
vnguebat eos ꝓcioſo vnguẽto. Cõ
ſpice igit bene ipam: ⁊ ſuꝑ his mo/
roſe mediteris ob eius deuotionẽ:
q: ita ſingulariter fuit a dño dile/
cta: ⁊ q: ſolẽne fuit hoc factũ. Con/
ſpice etiã dñm Jeſum q̄z benigne
ſuſcipit eã: ⁊ q̄z patiẽter ſuſtinet q̇c
q̇d facit: ceſſat ⁊ quieſcit a comedẽ/
do donec negociũ cõpleat. Ceſſant
⁊ ꝯuiue ⁊ oẽs ſuꝑ hac nouitate mi
rant. Symõ aũt vehemẽter iudica
bat in corde ſuo: ꝙ a tali fẽia ꝑmit/
tebat ſe tangi: q̄ſi non eſſet ꝓpheta:
nec etiã cognoſceret. Dñs aũt cogi
tatiõib⁹ cordis eius rñdit: ⁊ ſe veꝝ
ꝓphetã oñdit: ⁊ exemplo debitoris
eum ꝯuicit. Et volẽs aperte demõ
ſtrare: ꝙ oĩa in dilectiõe ꝯſumant:
dixit. Dimittunt ei pctã multa: qm̄
dilexit multũ Et dixit ad eã. Vade
in pace. O verbũ delectabile ſuaue
q̄z libẽter illud Maria Magda/
lena audiuit: q̄z ꝑfecte recepit: ⁊ ꝑ/
fecte ad eũ ꝯuerſa: deinceps hone/
ſte ⁊ ſancte vixit: ac eidẽ ⁊ matri ei⁹
ꝑſeuerãter adheſit. Meditare iſta
diligenter: ⁊ q̄zta poteris charitate
coneris imitari: q: hec maxime ver
bo ⁊ opere meruit cõmendari. Hic
expreſſe habes: ꝙ charitas int deũ
⁊ hominẽ pacẽ reformat: q: operit
multitudinẽ pctõꝝ. Scðm Bern.
Quãtitas cuiuſlibet eſtimat ꝺ mẽ
ſura charitatis quã habet: vnde q̄
multũ charitatis habet magna fit
q̄ paꝝ fit parua: q̄ nihil: nihil. Di/
cente aplo. Si charitatẽ nõ habue
ro nihil ſum. Sine hac em̄ ipoſſi/

bile eſt placere deo: cū qua placet q̇
cūq3 placet. Si videas q̄ te toto cor
de virtute ⁊ ope charitatē habere:
q̄ facit oīa dura ⁊ aſpera libēter por
tare ꝓ deo ⁊ proximo.

Quomodo Johānes baptiſta diſcipulos ſuos miſit ad xp̄m. Lu. vij. Ca. XXIX

Gloriosus miles ⁊ precurſor
dn̄i Jeſu Johes baptiſta:
cū eſſet in vincul' ⁊ incarce/
ratus ab Herode ob iuſticie defen
ſion ē: q2 redarguebat eū: eo ꝙ tene
bat vxorē fratris ſui viuētis: volēs
inducere diſcipl'os vt ſeq̄rent dn̄3
Jeſum: cogitauit ad eū ipos mitte
re: vt auditis ⁊ viſis oīb9 verb ei9 ⁊
factis: exardeſcerēt in amorē eius ⁊
ſequerent ip̄m. Iuerūt igit ex par/
te Johis dicētes. Tu es q̇ ventur9
es: an aliū expectamus. Dn̄s autē
Jeſus habebat turbā magnā corā
ſe. Conſpice bene ip̄m: quō placite
recipit nūcios iohis: ⁊ q̄3 ſapiēter:
pmo factꝫ: poſtea verbis: rn̄dit eis
In eoꝝ preſentia ſurdos ſanauit:
cecos ⁊ mutos ⁊ multa alia mira/
cula fecit: ⁊ predicauit ꝑpl'o: ⁊ ꝓpter
eius abſentiā dixit inter alia. Ite ⁊
renūciate iohi q̄ audiſtꝫ ⁊ vidiſtis.
Iuerūt igit ⁊ ea retulerūt iohi: q̇ ea li
benter audiuit. Illi ei diſcipuli: vt
pie credo: poſt mortē iohis xp̄o ad
heſerūt firmiter. Dn̄s āt ieſus poſt
eoꝝ diſceſſum Johannē corā ꝑpl'o
laudauit. ſ. ꝙ erat pluſq̄3 ꝓpheta: ⁊
ꝙ inter natoſ mulieꝝ maior eo nō
ſurrexerat. ⁊c̄. vt d̄ his ⁊ alijs ī euā
gelio habes.

De morte beati Johannis baptiſte. Matthei. xiiij. Marci. vi. Ca. XXX

Hic pōt occurrere ꝯſideratō
de morte beati iohis bapti
ſte. Cum igit Herodes ille
nequiſſim9 ⁊ adultera illa peſſima
ſil' forte cū dixiſſent illū occidere vt
pcti ſui redargutorē nō haberent:
ꝯtigit vt in die ꝯuiuij ſaltaret miſe
ra filia Herodias: ⁊ daret ei caput
iohānis: ⁊ ſic fuit in carcere decol/
latus. Uide quantus vir quā vili/
ter ⁊ enormiter regnante ⁊ imperā
te nequicia occubuit. O d̄s quali
ter hoc fieri permiſiſti. Quid eſt co
gitare ꝙ talis moriat iohānes qui
tante ſanctitatis ⁊ perfectiōis erat
vt putaret eſſe chriſtus. Igit ſi vis
hoc negociū ruminare poſt nepha
ria opera eoꝝ cogita iohānis ma/
gnitudinē: ⁊ excellentiā ſingularē:
tunc vere poteris ſtupere. Audiſti
quomodo fuit a domino cōmen/
datus: audi ⁊ quomodo cōmenda
tur a ſancto Bernardo. Johānes
inquit: vbiq3 maior in omībus et
ſingulis mirabilis ſuper omnes.
Quis ſic glorioſe annūciatus eſt?
Quis ſic ſpecialiter in matris vte/
ro legitur ſpiritu ſancto fuiſſe reple
tus? Quē legiſti intra matris vte/
rum exultaſſe? Cuius natiuitatem
vidiſti eccleſiam celebrare? Quis
puer ſic heremū cōcupiuit? Quis
tam ſublimiter fuit conuerſatus?
Quis penitentiam ⁊ regnū celorū
primus oſtendit? Quis regem glo
rie baptiſauit? Cui ſe primū trini/
tas reuelauit aperte? Cui tale teſti/
moniū perhibuit dn̄s? Quē ſic ho
norat eccleſia? Aſſimilat em̄ eum
om̄ib9 ordinib9 angeloꝝ ſanctoꝝ:
imo videtur quaſi preferre. Et Jo/
hannes os aureū ſimiliter ſūme ex
tollit eū dicēs. Johes ſcala vt. ⁊c̄.

Si ergo adinuicē comparas excel lentiā ⁊ dignitatē Johānis: ⁊ pro/ funditatē ſceleꝝ eoꝝ qui eum occi derūt: merito habebis materiā ſtu pendi ⁊ murmurādi: ſi fas ſit dice/ re: etiā ꝯtra deū. Nam ad hunc ta lem ⁊ tantū mittiť ſpiculator: col/ lum parat humiliter: genuflectit: ⁊ deo gratias agens: ponit ſacra/ tiſſimū caput ſuper aliquo trunco vel lapide: ⁊ patiēter ictus ſuſtinet quouſqꝫ totaliter abſcindať. Ecce quomō vadit Johannes amicus dn̄i Jeſu ⁊ ꝯſanguineus: deiqꝫ ma ximus ſecretariꝰ. Uere nobis ma/ gna ꝯfuſio eſt ſi patientiā in quibꝫ cunqꝫ aduerſitatibꝫ nō habemus. Johānes innocēs mortē talem ſu ſtinuit patiēter: ⁊ nos plerūqꝫ pec/ catis aggrauati: ⁊ ira dei digni: nō poſſumus etiā paruas iniurias et grauamina tolerare: imo plerūqꝫ nec verba. Dn̄s aūt Jeſus tunc e/ rat in partibꝫ illis Judee: ſed nō in terra illa. Cum aūt mors Johānis ei fuiſſet nunciata: fleuit pius dn̄s pugilē ſuū ⁊ ꝯſobrinū: fleuerūt ⁊ di ſcipuli eius cū eo: fleuit ⁊ beata vir go: que ipſum natū de terra leua/ uit: ⁊ tenere dilexit. Sed dn̄s con/ ſolabať matrē ſuam. Ipſa vero di cebat. Fili quare nō defendiſti eū ne ſic moreretꝰ? Et dn̄s ad eā. Re/ uerenda mater nō expediebat ei ta lis defenſio. Nam ipe pro pr̄e meo mortuus eſt: ⁊ pro defenſiōe ſue iu ſticie. Cito autē erit in ſua gloria. Ipſe em̄ pater nō intendit defende re ſuos tali modo in hoc mūdo: qꝛ nō ſūt diutius in eo moraturi: nec eoꝝ patria hic eſt: ſed in celis. Jo/ hānes eſt ſolutꝰ a vinculis corpo/ ris: nec eſt vis in mūdo moriendi. Seuit hoſtis in eū quantū potuit ſed ipſe cū patre meo regnabit in/ eternū. Conſoleris mater chariſſi/ ma: quia Johāni ſemper erit bene Poſtea vero lapſis aliqͥbꝫ diebꝫ di ſceſſit dn̄s Jeſus de partibꝫ illis: ⁊ rediit in galileā. Tunc aūt predictꝭ oībꝫ te preſentē exhibeas: ⁊ ea me/ diteris deuote quocūqꝫ ierit domi nus Jeſus ſequeris.

De locutione dn̄i cum ſa/ maritana ad puteū. Johan nis. iiij. Ca. XXXI

Cum dn̄s Jeſus ḋ iudea in galileā rediret: q̄ eſt via vigi ti miliarioꝝ ⁊ ampliꝰ vt di/ xi tibi pluries: ⁊ trāſiret ꝑ ſamariā fatigatꝰ eſt ex itinere. Cōſpice nunc pro deo hic: quō fatigatus eſt: ⁊ ſu dorē emittēs plane incedit. Sepe fatigatus eſt: ⁊ tota vita ſua labo/ rioſa fuit. Poſuit ḡ ſe dn̄s ad ſedē dum ſuꝑ quendā puteū ⁊ quieſce/ bat: diſcipuli āt iuerūt ad queren/ dos cibos in ciuitatē. Uenit ḡ mu lier quedā que vocabať Lucia pro aqua ad puteū. Dn̄s aūt Jeſus ce pit loqui cū ea: ⁊ de magnis factis tractare: ⁊ ſeipſm eidē manifeſtare. De qͥbꝫ autē cū ea loquebať: ⁊ qua liter diſcipuli redierīt: ⁊ qualiter ad verbū mulierꝭ ciuitas venit obuiā ei: ⁊ q̄liter ipe cū eis ſtetit: iuit: di/ ſceſſit: nō intēdo referre. Plana eſt em̄ euāgelica hyſtoria lege ipam: ⁊ ipm dn̄m aſpice ī actibꝫ ſuꝑdictis: Ex ipa hyſtoria q̄dā pulcra ⁊ vtilia nota ꝓpť hūilitatē dn̄i ieſu: tū qꝛ ſo lus remāſit humiľ dn̄s: diſcipulis āt euntibꝫ ꝯſidērci ſe hēbāt ad eū: tū ēt qꝛ cū illa mlře culaol ſ ḋ magniſ loq̄bať: ſic ⁊ ſic tractabat hūiľr ac

de pari loquebant̃ adinuicē. Non
eñ dedignabat̃ eam: ſꝫ talia cū ea
dicebat: ꝙ ſi multi ſapiētiſſimi re/
ſpondiſſet ꝺ talibꝫ magnū fuiſſet.
Non ſic faciunt ſuperbi: ſi eñ am/
pulloſa verba ſua funderent inter
paucos nedū cum vno: ea perdit
reputarēt: nec illos reputarēt eoꝝ
verba ſuſcipere. Scḋo paupertatē
ipſius ꝛ afflictionē corpis. Conſide
ra etiā humilitatē ꝛ multa cū eis.
Habes eñ ꝙ diſcipuli iuerunt ad
ciuitatē ad querendū cibos: ꝛ que
ſitos portauerīt: ꝛ volebāt mandu/
care: ſꝫ ſi eos ibi manducaſſet: cer/
te ibi ad puteū aut ad aliquē riuū
ſiue fontē potaſſet. Uides ergo hic
qualiter famelicus ꝛ fatigatus re/
ficiebat̃. Unde colligere potes ꝙ
humilis dñs ac paupertatis ama/
tor: cū ibat per mundū: ſepe come/
debat extra ciuitates ꝛ hoīm habi
tatiōes ad aliquē riuū vel fontem
q̄ntumcūqꝫ fatigatus aut afflictꝰ
foret. Nec habebat coacta exquiſi/
ta cibaria: nō vaſa curioſa: nō deli
cata vina: ſꝫ habebat aquā viuā ex
ipo fonte viuo q̇ vineas fecunda/
bat: ꝛ creauerat oīa que mouent̃ in
aq̇s. Et panē vt paupꝫ ſedēs in ter/
ra comedebat. Tertio ꝯſidera quō
intentus erat ſpirituali ſtudio. nā
cum diſcipuli inuitarēt eum vt co
mederet dixit. Ego cibū habeo mā
ducare quē vos neſcitis. Meus ci
bus eſt vt faciā voluntatē patris
mei qui miſit me. Nec voluit man
ducare: ſꝫ expectabat eos q̇ erant
in ciuitate vt eis predicaret: prius
operari volens ea q̄ ſpiritus erant
q̄ꝫ ea q̄ corpis: q̄ntūcunqꝫ indige/
ret. Cōſpice igit̃ eum in predictis:
ꝛ eius virtutes imitare.

¶ Quomodo Jeſus ductus fuit ad ſupercilium montis vt eum precipitarent. Luce. iiij. ¶ Ca. XXXII

Cum rediſſet dñs Jeſus na
zareth: ꝛ illi eū rogarent vt
miracula faceret: ꝛ ipe eos
miracul' indignos oñderet: illi fu/
rori accenſi expuleīt eū extra ciuita
tē. Benignus ḡ dñs ante eos fu/
giebat: ꝛ illi pſequebant̃ eū. Quid
tibi videt̃? Intm̄ furor eoꝝ exarſit:
ꝙ eum vſqꝫ ad ſupciliū mōtis du/
xeīt vt eum inde precipitarēt. Dñs
āt diuina virtute tranſiēs p mediū
illoꝝ ibat. Nōdum eñ mori elege/
rat. Et dicit gloſa: ꝙ qñ dñs Jeſus
ꝺ manibꝫ eoꝝ lapſus de mōte de/
ſcenderet: ꝛ ſub rupe lateret: ſaxuꝫ
ſubterfugit: ꝛ locū ei dedit q̄ntum
erat ſua capacitas ac ſi fuiſſet ꝺ ter
ra: ꝛ ruge veſtis eius ibi remanſe/ latente
rūt: ac ſi ſtuppe eſſent. Cōſpice igit̃
eū ante ipos fugiētē ꝛ letantē ſub
rupe: ꝛ cōpatere afflictionē ſuis: et
in hūilitate ac patia ipm imiteris.

¶ Qualiter dñs Jeſus ſanauit quendā habentē manū aridā. Lu. vi. Marci. iij. Mathei. xij. Ca. XXXIII

Quadam die ſabbati doce/
bat dñs Jeſus in ſynago/
ga: vbi erat quidā habens
manū aridā: fecit āt Jeſus ſtare in
medio: vt queſiuit ab illis ſapiēti/
bus: Si licebat in die ſabbati be/
nefacere. Ipſi vero tacuerūt. Dñs
āt Jeſus habenti manū aridā di/
xit: Extende manū tuā: ꝛ ſanatus
eſt. Pluries diebꝫ ſabbatoꝝ fecit
miracula dñs Jeſus ad eoꝝ ꝯfu/

fuſionē q̄ legē carnaliter intellige/
bant: quā ſpūaliter obſeruare no/
lebāt. Nō em̄ in die ſabbati erat a
bono abſtinendū: ⁊ ab operibꝫ cha
ritatis: ſꝫ a pctīs: ⁊ ab oībꝫ ſeruili/
bus. At inde illi multū ſcandaliſā
tur: ⁊ ꝯſpirāt ꝯtra eū dicētes. Non
eſt hic hō a deo q̄ ſabbatū nō cuſto
dit. Sꝫ ꝓpterea dn̄s nō dimittebat
imo ſtudioſus faciebat: vt eos eru
eret ab errore. Cōſidera igit̃ eū in p̄
dictis operatiōibꝫ: ⁊ eius exemplo
nō ceſſes a bono opere: etiā ſi aliuſ
inde ſcandaliſet̃ iniuſte. A bono eī
opere neceſſario ad ſalutē aīe: aut
profectū ſpūs ꝯferēte: nō debet̃ q̄s
ceſſare ꝓpter ſcandalū alterius. A
comodo vero corꝑali ſm perfecte
charitatis exigentiā abſtinendū ē
ꝓpter ſcandalū fratrꝭ. Ad Ro. xiiij.
Bonū ē nō mādūcare carnē nec
bibere vinū: neqꝫ in quo frater tuꝰ
offendit ſcandaliſet̃ aut infirmat̃.

De multiplicatiōe panū
Math. xiiij. Marci. vi. ⁊. viij
Luce. ix. Johannis ſexto.
Ca. XXXIIII

De duabꝫ vicibꝫ legit̃: q̄ be/
nignus dn̄s multiplicauit
paucos panes: ⁊ inde mul
ta milia hoīm ſatiauit. Nos tn̄ in
vnū redigamus meditationē in q̄
ꝯſideramꝰ dicta ⁊ facta ipius. Di/
cit em̄ tunc. Miſereoꝛ ſuꝑ turbaꝫ:
qꝛ ecce iam triduo ſuſtinēt me: nec
habēt q̄ manducent: ⁊ ſi dimiſero
eos ieiunos deficiēt in via. Quidā
eī ex eis de longe venerāt: ⁊ poſtea
panes multiplicauit: ita vt oēs co
mederēt abundāter. Conſidera ḡ in
his plura bona. ſpecial'r quō dn̄s
Jeſus erat miſericoꝛs curialis ⁊ ḡ
tus diſcretus ⁊ circūſpectus. Pri
mo ꝯſidera quō erat miſericoꝛs qꝛ
miſcdia traxit eū ad ſubueniendū
eis. Ideo dixit: Miſereoꝛ ſuꝑ tur/
bā. Nā miſcdia eius plena eſt ter/
ra. Scdo curalis ⁊ gratus ex cau/
ſa quā aſſignat. Ecce inq̄t iam tri/
duo ſuſtinēt me. Uide curialitatē
⁊ gratitudinē magnā et mirabilē.
Nā quaſi beneficio ab eis recepto
ſic loquit̃ cū in veritate ipſoꝝ non
eſſet ſꝫ ſuū. Sed ſic eſt: vt alibi dꝛ.
Delicie mee cū filijs hoīm: cū ſibi
nil accreſcat: nobis aūt proueniat
ſalus. Illos ergo qui cū ſequunt̃:
⁊ precepta eius ac monita cuſtodi
unt: diligit dn̄s: nec eī manū clau/
dit quin eis plene ſubueniat ⁊ eū ex/
pedit eis. Tertio diſcretus ⁊ circū
ſpectus: eo q̄ ꝯſiderabat eoꝝ indi
gentiā ⁊ impotentiā qualiter defi/
cere poterāt. Uides ergo q̄ꝫ ſapida
⁊ q̄ꝫ melliflua fuerīt iſta verba ſicut
ſpecialiter poſſumus in aliquo ſpe
ciali negocio prouidere. Non ergo
habeamus elatiōis materiā: cum
de manu dn̄i aliquā ꝯſolationē re
cipimus: vel aliquē profectū ſpūa
lis exercitij ſentimꝰ: qꝛ nō a nobis
ſꝫ ab ipō habemus ⁊ eſt. Ideo ſi be
ne attēdis: q̄ꝫto ꝑfectiores ſunt ſer
ui dei: deo ꝓpinquiores ⁊ in donis
eius excellētiores: ⁊ tāto humilio/
res eſſe eos videbis. Quia nil ſibi
attribuūt niſi defectus ⁊ pctā. Et
q̄ꝫto q̄s eī magis approꝓinquat tā
to magis eſt illuiatꝰ. Ideo dei ma
gnificentiā ⁊ ſuā miſeriā clarius vi
det: ⁊ ſic ī eis nō p̄t habere locū ſu/
perbia: nec vana gloria: q̄ ex igno/
rantie cecitate ꝓcedūt. Non em̄ q̄
bene ſe ⁊ deū cognoſceret ⁊ exami/
naret ſuꝑbire poſſet. Et eſt lōga via

q̃ ad deũ venimus: ꝛ ſpecialr̃ inui/
ſibilib loquoꝛ q̇ in tam longã re/
gionẽ ab eo diſgreſſi ſumus ꝑ pec/
cata. Ad euz igit̃ rediens q̇s: dꝛ de
lõga via venire. Poſt verba ſic di/
cta fecit omp̃s facta. Conſpice igit̃
q̃liter illos panes accipiẽs: ꝛ gra/
tias patris agẽs: dedit diſcipulis
vt apponerẽt turbe: ꝛ in manib eo
rũ ita multiplicauit: vt oẽs ꝓ ſuo
libito comederẽt: ꝛ multa ſupereſ/
ſent fragmẽta. Cõſidera igit̃ q̃liter
aſpicit eos comedere: ꝛ in eoꝝ iocũ
ditate letat̃. ꝯſpice illos etiã quõ ď
iſto miraclo admirant̃: vnꝰ ad alte
rũ inde loquit̃: letant̃: ꝛ cum gr̃aꝝ/
actiõe manducãt: nõ ſolũ corporis
ſ; ſalrẽ aliqui ex ipĩs: ꝛ mẽtis refe/
ctionẽ percipiẽtes. S; nunq̇d fuit
ibi dña noſtra vt de panib libẽter
mulierib porrigeret: ꝛ ď eaꝝ recre
atiõe gauderet? Scriptura de hoc
nõ loquit̃. Tu aũt meditare prout
dñs tibi dederit.

De fuga dñi Jeſu quando turba voluit eum facere regẽ. Joh. vi. Ca. XXXV

Poſtq̃z dñs Jeſus ſatiauit
turbas: vt ſupius cõtinet̃:
voluer̃t eũ facere regẽ. Cõ/
ſiderabãt em̃ ꝙ poſſet eoꝝ neceſſi/
tatib ſubuenire. Dñs ãt Jeſus vi
dens volũtatẽ eoꝝ: fugit ab eis in
montẽ: ita ꝙ illi nõ perpender̃t nec
euz inuenire potuer̃t. Noluit ergo
tp̱aliter honorari. Et vide quõ ve/
re ꝛ nõ ficte hunc fugit honorem.
Miſit em̃ diſcipulos per mare: et
ipſe aſcendit in montẽ: vt ſi eum in
ter diſcipulos quererent: ipſum in
uenire nequirẽt. Diſcipuli aũt no/
lebant ab eo ſeparari: ſ; ip̃e coegit
eos intrare nauiculã ꝛ transfreta/
re. Bonũ erat eoꝝ deſideriũ. ſcili/
cet velle ſemper cũ domino ſtare: ſ;
ip̃e aliter prouidebat. Conſpice er/
go eos quomodo ab eo inuite de/
ſcendunt: ꝛ quomodo coegit eos:
oſtendens penitus ſe ita velle: ꝙ ſi
ne ip̃o vadunt in naui. Tunc ipſi
obedierũt: quantũcunq; graue et
durũ videret̃ eis. Sic quotidie no
biſcum facit: vellemus em̃ bene ꝙ
nunq̃; a nobis diſcederet: ſed ipſe
aliter ſe habet cũ anima: vadit ꝛ re
dit nõ ꝓ velle ſuo: ſ; pro noſtro bo
no. Jdeo forte ſubſtrahit ſe: ſcdm̃
Bernardũ: vt auidius reuocetur ꝛ
fortius teneat̃. Unde aliquãdo ſi/
mulabat ſe longius ire: nõ qꝛ hoc
vellet: ſ; quia volebat audire: ma/
ne nobiſcũ dñe qm̃ adueſperaſcit.
Eſt ire quidẽ diſpenſatiuũ: redire
ſemper voluntariũ ergo ſi morã fe
cerit: nõ tardat quo ad meritũ: ſed
quo ad votũ. Debet igit̃ anĩa deũ
inuocare inſtanter: ꝛ interim ſuſti/
nere procellas maris exemplo di/
ſcipuloꝝ nauem intrantiũ ꝛ expe/
ctantiũ liberationẽ. S; redeamus
ad dominũ Jeſum. Jngreſſus em̃
diſcipulis mare: ipſe ſolus aſcen/
dit in montem: ꝛ ſic euaſit manus
eoruz qui querebant eum. Uides
quanto ſtudio ꝛ cautela regnũ de/
clinauit ꝛ honorẽ. Exemplũ nobis
in hoc dedit vt ſimiliter faciamus
Non em̃ pro ſe: ſed pro nobis fu/
git. Cognoſcebat em̃ quantũ pec/
catum ſit ad honores aſpirare: ſi/
ue prelatiõis ꝛ pompe ſiue ſcientie.
Et hoc probat̃ multipliciter. Pri/
mo: quia oportet procurare et nu/
trire amicos; quibus habeantur

honores augeant. Et in hmői mul
ta faciunt ad amicoꝝ cõplacentiã
que ſunt ꝯtra deũ ⁊ iuſticiã: ⁊ etiaꝫ
faciunt fieri. Scdo qꝛ inuidẽt ⁊ de
trabunt hñtib9 vt ipi honorabilio
res habeant: ⁊ ita in odiũ ⁊ in inui
diã labunt. Tertio qꝛ ſe reputat et
reputari putat tali honore dignũ:
⁊ ſic cadit in eleuationẽ ⁊ ſuperbiã
q̃ demergit hoĩem in profundũ: qꝛ
ds ſupbis reſiſtit: humilib9 ãt dat
gratiã. Multos habet hõ ꝯtradi/
ctores: anteq̃ȝ perueniat ad hono/
rẽ. O q̃ȝ difficilis via. Sȝ dato ꝙ
pueniat: dicit ſcriptura ꝙ potẽtes
potẽter tormẽta patient: ⁊ nõ loq̃/
tur de ſolitudinib9 ⁊ anxietatibus
quas q̃s patit hic: ſȝ iñ futuro: qꝛ
quaſi ſemp in amaritudinibus eſt
oculus eius ⁊ alius ſenſus: qꝛ ſepe
inuidet cui ſe poſteriorem iudicat:
aut putat ab aliis reputari. Si vo
velimus ad veꝝ honorẽ peruenire
aſcendamus ad xp̄m vel cũ chriſto
ad paradiſum: ſȝ vix inueniunt qui
patiant trahi: q̃ velint per viã duci
mandatoꝝ. Sȝ multi blandiunt
ſibi: ſuperbi d honore ſciẽtie: vl' ſub
ſpe lucri q̃ exercẽt ad alioꝝ ſalutẽ.
Sȝ vtinã ſi fieri poſſet ſic fideliter
miniſtraret ſicut fidel'r ſe ingeſſit: ſȝ
forte impoſſibile preſidẽti eſt: vt ex
amara radice ambitionis fructus
charitatis oriat. Naȝ ſm Criſoſto
mũ ſuper Mattheũ: Tale quidẽ ẽ
vti honorib9: ac ſi aliquis cũ puel/
la ſpecioſa conuerſetur: ⁊ legem ac
cipiat ne ipſam vnq̃ȝ oculos iactat
impudicos.

Quomõ dñs Jeſus ora/ uit in monte et deſcendens ambulauit ſuper aquas vbi Petrus merſus eſt. matthei xiiii. Marci. vi. Johãnis. vi. Ca. XXXVI

Sicut in ſupiori tractatu ha
buiſti dñs Jeſus coegit di/
ſcipulos intrare in nauicu/
lam: ⁊ ipe ſolus aſcendit in montẽ
Cõpleamus ergo que dñs Jeſus
operatus eſt per illud miraculũ de
panibus: qꝛ iſta materia ꝯtinua eſt
⁊ ea que in iſtis tribus tractatib9
ſimul facta fuerũt. Ipſam tñ diſiun
xi vt melius capere poſſes: ⁊ vt eo/
rũ moralitates poſſent melius ex/
plicari. Poſtq̃ȝ ergo diſcipuli nauẽ
intrauerũt: ipe in montem aſcendit
vbi ſtetit in oĩone vſq̃ȝ ad quartã vi
giliã noctis. i. tres partes tranſie/
rant ⁊ quarta reſtabat. Ex quo ha/
bemus ꝙ dñs Jeſus pernoctabat
in oĩone: ⁊ pluries legimus eũ oĩo
ni intendiſſe. Conſpice igit eũ qua
liter oret ⁊ ſe humiliat corã patre:
querit ſolitaria loca: ⁊ ſolus vadit
ad ea: affligit ſe: ⁊ vigilat vigilias
longas. Intendit paſtor bonus ꝑ
ouib9 ſuis: orat eñi nõ pro ſe: ſȝ ꝑ
nobis tanq̃ȝ mediator noſter apd
patrẽ. Orat etiã vt exemplũ nobis
det orandi. Frequẽter inde diſcipu
los monuit: ⁊ hoc opere cõproba/
uit: vñ dicebat eis qm̃ oportet ſem
per orare ⁊ non deficere: ⁊ quõ im/
portunitas oĩonis impetrat qd po
ſcit: ꝓponẽs exemplũ de iudice ⁊ vi
dua. Luce. xviii. Hortat etiã ad ꝯfi
dentiã impetrandi petita. Petite
inq̃t ⁊ dabit vobis: ꝓponens illud
exemplũ d amico diuitis panẽ ꝓpt
importunitatẽ petendi impetrãtis
Luce. xi. Eſt eñi virtus eius efficax
ad impetrandũ oĩa proficua: ⁊ re/

mouendū oīa nociua. Jdeo ꝓ prin
cipali exercitio: oꝛonis exercitiū de
bemꝰ habere. Nil: alijs neceſſarijs
curis tm̄ exceptiſ: nos debet tm̄ de
lectare quantū oꝛare: q꞉ oꝛatio fac̄
ↄiungi: moꝛari: conuerſari cū deo.
Nam vt dicit Hieronymꝰ. Sepe
coꝛde tepido ad oꝛationē acceda/
mus perſeuerātibꝫ aūt repente in
fundit̄ gratia: pingueſcit pectꝰ: re/
plet viſcera pietatiſ inundatio: ⁊ ſic̄
ſi qs p̄mat lac ↄcepte dulcedinis
vbera dare nō tardabunt: vt expe/
riamur quibꝫ ſtudiū eſt frequenter
oꝛare. Sed q̇d eſt: ꝙ licet ab oꝛone
nō ceſſemꝰ vix vnq̄ꝫ reperire videt̄
aliquis noſtrū q̇s ſit fructꝰ ſue oꝛo
nis: ſꝫ ſicut ad oꝛationē accedimꝰ:
ſic inde recedimꝰ. Nemo rn̄det ver
bū. Nemo donat quicq̄ꝫ. Sꝫ iudi/
ciū fidei ſequere: non experimentū
tuū. Tua fides verax eſt: tuū expe/
rimentū nō. Que eſt ergo veritas
fidei niſi qđ pꝛomittit filiꝰ dei: quic
quid oꝛantes petitis credite: q꞉ ac/
cipietis ⁊ fiet vobis. Nemo parui/
pendat oꝛationē ſuā: q꞉ dn̄s nō vi/
lipendit: ſꝫ anteq̄ꝫ exeat de oꝛe deꝰ
ſcribit eā in libꝛo ſuo: ⁊ vnū đ duo/
bus indubitanter ſperare debemꝰ
q꞉ aut dabit qđ petimꝰ: aut qđ no/
uit melius ⁊ vtilius. Nos aūt ne/
ſcimus oꝛare vt opoꝛtet: ſꝫ miſeret̄
đs ſuper noſtris ignoꝛātijs: ⁊ oꝛa/
tionē benigne ſuſcipiens qđ nobis
aut nō eſt vtile: aut nō tā cito dari
neceſſe ē minime tribuit: oꝛatio tn̄
infructuoſa erit: ſicut pater carna/
lis paruulo petenti panē libenter
poꝛrigit: querēti cultellū nō ↄcedit
ſꝫ magis ipi panē quē dederat frā
git. Tria aūt poſſumꝰ petere: duo
ſunt p̄ſentiſ tp̄is. i. bona coꝛpoꝛis
⁊ bona aīe. Tertiū eſt beatitudo vi
te eterne. Orandū eſt ergo pꝛo ne/
ceſſitatibꝫ: tn̄ cū intentiōe ſemꝑ ꝑ/
ueniendi ad aliud. Et qui ſic oꝛat
nō illa videt̄ petere: ſed illud pꝛo q̄
alia poſtulamꝰ: ſꝫ frequētius ⁊ ar/
dentius pꝛo dei gratia impetrāda:
⁊ pꝛo vita eterna ardētiſſime ⁊ ↄti/
nue ⁊ toto coꝛde. Si tigit̄ oꝛo que
pꝛo tp̄alibꝫ eſt reſtricta circa ſolas
neceſſitates: ſꝫ que ꝓ virtutibꝫ aīe
eſt: ſit libera ⁊ pura: ⁊ que ꝓ ſpūali/
bus eſt: ſit in oī hūilitate fundata:
ↄfidens de ſola miſeratiōe diuina
ſꝫ redeamus ad dn̄m ieſum. Dū g̃
dn̄s ieſus oꝛaret in mōte: diſcipuli
erāt in mari afflicti ⁊ anguſtiati: q꞉
ventus erat eis ↄtrariꝰ: ⁊ nauis ꝓ
cellis ⁊ fluctibꝫ iactabat̄. Conſpice
ergo ⁊ cōpatere eis: q꞉ ī magna tri
bulatiōe ſunt. Tēpeſtas em̄ inua/
ſerat eos: tp̄s nocturnū erat ⁊ abſ/
q̄ꝫ ſuo dn̄o ſunt. Quarta aūt vigi/
lia noctis deſcendit dn̄s de mōte:
et ambulās ſuper mare appꝛopin/
quauit eis. Cōſpice igit̄ qualiter fa
tigatus ex vigilia lōga ⁊ oꝛatiōe ꝓ/
lixa ſolus deſcendit noctiſ tempe đ
mōte laboꝛioſo: ⁊ foꝛte petroſo: nu
dis pedibꝰ: ⁊ vadit ſupꝛa mare fir/
mo veſtigio ſicut ſuꝑ terrā: cogno/
uit em̄ mare creatoꝛē ſuū. Cū autē
appꝛopinquaret naui: diſcipuli cla
mauerūt putātes eſſe fantaſma. At
benignus dn̄s nolens eos amplīꝰ
vexari ſeruauit eos dicēs. Ego ſuꝫ
nolite timere. Tunc Petrus de po
tentia dn̄i ↄfiſus ad iuſſuꝫ eius ce/
pit ambulare ſupꝛa mare: ⁊ poſtea
titubans cepit mergi: ſꝫ cū dextera
dn̄i ne mergeret̄ erexit. Ubi dic̄ glo
ſa ſuper Mattheū. Supꝛa mare
ambulare facit vt oſtendat diuinā

poteſtatē. Mergi facit ne infirmi/
tatē obliuiſcaꝛ: ne putet ſe equalē
deo: ꝛ ne ſuperbiat. Intrauit autē
dñs nauem: ꝛ ceſſauit quaſſatio: ꝛ
oīa fuerūt placata. Diſcipuli ꝗꝫ euꝫ
reuerēter ſuſcipiunt: multūqꝫ gauiſi
ſunt: ꝛ in quiete magna remāſerūt.
Cōſpice bene ipm̄ ꝛ diſcipulos in
oīb[us] ſupradictis: qꝛ pulcra ſūt ꝛ de/
uota valde. In hoc āt facto mora/
liter ꝯſiderare potes: qualiter dñs
facit nobiſcū: ſpiritualiter patitur vt af/
fligant electi in hō interiori ꝛ exterio
ri hoīe: qꝛ flagellat oēm filiū quē re
cipit. Et q̄ ſunt extra diſciplinā nō
filij ſꝫ adulteri ſunt. Ad Hebreos
xij. Expedit nobis tribulari ꝛ affli/
gi hic. Nam inde erudimur: virtu/
tē acquirimus: ꝛ qđ magis eſt pre/
mia eterna expectamus. Ideo nō
debemus in his frangi: ſꝫ expecta/
re eas. Nō ergo mireris ſi dñs diſcipu
los ꝗs ita diligebat vexari pmitte/
bat pcellis: ꝯſiderabat eīm ad vtili
tatē eoꝝ. Nec etiā mireris ſi pmit/
tit amicos ſuos vexari. Pluries
eīm legitur nauiculā fluctib[us] ꝛ vētis
ꝯtrarijs exagitari ſꝫ nunq̄ꝫ ſubmer
ſam. Patienter ergo te habeas in ad/
uerſis: ꝛ gaudeas amore dñi q̄ per
ſe in ſuis hanc viā excelſam tenuit
ꝛ monſtrauit.

De Chananea muliere. Matthei. xv. Marci octauo. Cap. XXXVII

Cum dñs Jeſus laborans
circūiret pdicando ꝛ ſanā/
do infirmos: acceſſit ad euꝫ
mulier chananea. i. de terra chana
an: q̄ erat gentiliū ꝛ nō iudeoꝝ: ro
gans eū vt ſanaret filiā ſuā: q̄ a de
monio vexabatur. Erat eīm fides ī ea
qꝛ hō poſſet facere. Et dño nihil re/
ſpōdente: nihilominus ſtabat ꝛ p/
ſeuerabat clamans ꝛ petens ab eo
miſcdiaꝫ: intm̄ vt diſcipuli p ea ro
garent. Cunqꝫ dñs Jeſus rn̄deret
nō debere dari panē filioꝝ canib[us]:
ipa ſe humiliās rn̄dit vt more ſal/
tē canis poſſet đ micis habere: ꝛ ſic
meruit exaudiri. Cōſpice igitur dñm
ꝛ diſcipulos: atqꝫ ipaꝫ in predictis iu
xta modū tibi datū ſuperius. Ni/
hilominus ꝯſidera ꝟtutes huius
mulieris: ꝛ eas ad tuā vtilitatē cō/
uerte: q̄ fuerūt maxie tres. Prima
fuit fides magna: q̄ ſe ad ſuā filiaꝫ
extendit. Secđa orationis pſeueran
tia: qꝛ nō ſolū pſeuerās fuit: ſꝫ etiā
iportuna ſperās: qꝛ dñs importu/
nitatē acceptet: ꝛ ad eaꝫ mittat: vt
iā dictū eſt. Tertia hūilitas pfun/
da: qꝛ nō putauit ſe dignā inter fili
os cōputari: nec habere panē inte/
grū: ſꝫ ꝯtenta fuit accipere đ micis.
Vn̄ valde ſe hūiliauit: iō qđ poſtu
lauit obtinuit. Et tu ſi corde inte/
gro in oratiōe pſeuerās te humilia
ueris: credas qꝛ quicquid petieris
obtinebis. Et ſic apl'i petierūt p cha
nanea: ſic ꝛ angelus tuus p te ro/
gabit: ꝛ offeret orōnē tuā deo: qui
ſm Bern̄. vnus eſt ex ſodalib[us] ſpō
ſi in hō ipm deputat[us] miniſter ꝛ ar/
biter mutue ſalutatōis. O quō de
lectabitur in hō: ꝛ ꝯuerſus ad deū di/
cet. Gratias tibi ago dñe: qꝛ deſide
riū cordis eius tribuiſti ei: ꝛ volun
tate labioꝝ eius nō fraudaſti eum.
Ipe eſt qui in om̄i loco ſedulus ſo
licitat monet ꝛ ſuggerit anime di/
cens. Delectare in dño: ꝛ dabit ti/
bi petitiōes cordis tui. Ipe ſi mo/
ram fecerit expecta eum: quia ve/
niet ꝛ non tardabit. Sicut ceruus

deſiderat ad fontes aquaꝝ: ita deſiderat anima mea ad te deus. Itē. Tota die expandi manꝰ meas ad te. Dimitte illam quia clamat poſt nos. Reſpice de celo ⁊ vide deſolatam. Fidelis eſt nūcius qui diſcurrit inter dilectum ⁊ dilectā: vota offerens ⁊ referens dona: excitat illā: placat illum. Interdum etiā licet raro repꝛeſentat eos pariter ſibi ſeu hunc rapiens: ſeu illū adducens ſi quidem domeſticus eſt ⁊ notus in pallatio: nec veretur repulſam: ſed quottidie videt faciē patris eius. Hucuſq3 Bernardus. Uides q̄3 fideliter angeli noſtri ſeruiunt nobis. Ideo quottidie debemus eos reuerere: laudare: honoꝛare: gratias agere: ⁊ in eoꝝ pꝛeſentia q̄ ſemper nobis aſſunt: nil illicitū vel turpe cogitare: dicere vel operari debemus. Unde Bernardus ſuper illud. Angelis ſuis deus mandauit de te: vt cuſtodiant te in oībꝫ vijs tuis. Quantū tibi debet hoc verbū conferre reuerentiā deuotionem ⁊ fiduciā. Primū pꝛo pꝛeſentia. Secūdū pꝛo beniuolētia. Tertium pꝛo cuſtodia. Caute igit̄ ambula vbi aſſunt angeli in oībus vijs ſicut mandatū eſt eis. Tu ergo non audeas eos pꝛeſente quod me vidente non auderes. Nos autem non debemus eſſe ingrati illis qui deo cum tanta charitate obediunt: ⁊ nobis in tanta neceſſitate ſubueniunt. Simus ergo deuoti.

Quomodo aliqui ex verbis domini ſcandaliſati ſūt Matthei. xv. Marci. vij. Johānis. vi. Ca. XXXVIII

Non mireris ſi ex verb̄ ⁊ factis noſtris aliq̄ndo ſcandala oꝛiant̄: quantūcunq3 bene ⁊ fideliter fiant cū ipi domīo: qui errare nō poterat: pluries contigerit idem. Dum em̄ quadā vice phariſei interrogarēt dominū: quare diſcipuli non lauabant manus quādo manducabant. Dn̄s dure reſpōdit eis: increpando eos q̄ exterioꝛē mundiciā nō interioꝛē querebāt: de quo illi ſcandaliſati ſunt: ſed dn̄s nō curauit. Alia vice dum dn̄s ſpiritualia in ſynagoga doceret: aliq̄ ex diſcipulis eiꝰ tanq̄3 carnales nō intellexerūt ⁊ receſſerunt nec d̄ hoc etiā curauit: ſ3 ad duodecim diſcipulos ait. Nūquid ⁊ vos vultis abire? Cui Petrus pꝛo ſe ⁊ alijs reſpōdit. Dn̄e ad quē ibimus verba vite eterne habes? Conſidera em̄ in pꝛedictis ⁊ alijs ſimilibꝫ: quomō publice loquebat̄: ⁊ docebat veritatē: de ſcandalo prauoꝛū nō curans. Nota hic etiam plura. Primo q̄ pꝛopter alterius ſcandalum nō debemus recedere a veritate iuſticie. Secūdo quia de interiori mundicia magis q̄3 de exterioꝛi honeſtate curare debemꝰ. Quod dn̄s alibi dicit apertiꝰ. ſcilicet Luce vndecimo. Tertio quia ſpiritualiter viuere debemus: ita q̄ verba dn̄i nō videant̄ nobis extranea: ſicut illis diſcipulis qui receſſerunt: ſed potius cognoſcamꝰ ip̄a eſſe vite eterne: vt ſimul cū duodecim diſcipulis ip̄m imitemur pfecte.

De retributiōe relinquentiū oīa chriſti ſequentiū. Matthei. xix. Marci. x. Luce. xviij. Ca. XXXIX

Cum fidel' ⁊ prudẽs diſcipu
lus Symon Petrus que/
reret a dño pro ſe ⁊ aliĳs ſo/
ciĳs de retributõe ipoꝝ: rñdit dñs
Jeſus inter alia: ꝙ oẽs qui tpalia
dimittũt ⁊ eũ ſequũt: centuplũ ac/
cipient in hoc mũdo: ⁊ vitã eternã
in futuro. Nota bene hãc retribu/
tionẽ ⁊ gaude gaudio magno ⁊ lau
des ⁊ gratias referas deo: ꝙ ad ta
lẽ negociationẽ te adduxit: vt ma/
nualiter de vno recipias centuꝫ: ⁊
nihilomin⁹ poſtea vitã eternã. hoc
aũt centuplũ ſpiritualiũ aut tpa/
liũ vel corporaliũ eſt cõſolatio in/
ternaꝝ delectationũ ⁊ virtutũ: q̃s
ꝑ experientiã cognoſcimus: nõ per
doctrinã. Cũ em̃ aĩa guſtat odorẽ
paupertatꝭ: nitorẽ caſtitatꝭ ⁊ patiẽ:
ceteraꝝq; virtutũ ſaporẽ ⁊ delecta
tur in eis: nõne centuplũ tibi rece/
piſſe videt᷑? Et ſi vlteri⁹ aſcendit vt
recipiat viſitationẽ ſpõſi: eiuſq; p̃/
ſentia delectet᷑ ⁊ gloriet᷑: nõne tunc
recipit pluſq̃ millecuplũ oĩm que
dimiſit ꝓ deo? Ergo veꝝ eſt qᵭ lo/
quit᷑ veritas: nõ fallit q̇n centuplũ
in hoc mũdo recipiat: nõ tm̃ ſel': ſꝫ
pluries. Unde afficit᷑ ita aĩa ex ta/
li guſtu ⁊ accenditur: ꝙ nõ ſolũ id
qᵭ dimiſit: ſꝫ etiã totũ mundũ arbi
tret᷑ vt ſtercora: vt ſponſũ ſuũ lucri
facere poſſit: ⁊ paꝝ ſibi feciſſe videt᷑
Unde beatus Bern̄. Dicit aliq̇s
ſecularꝭ. Oſtẽde mihi centuplũ qᵭ
ꝓmittis ⁊ libẽs vniuerſa relinquo.
Ut q̇d oſtendã? Fides nõ hꝫ meri
tũ: cui hũana rõ prebet experimen/
tũ. Deficit ſcrutãs ſcrutinio. Niſi
crediderꝭ: nõ intelliges mãna ab/
ſconditũ qᵭ in apocalipſi victori ꝓ
mittit᷑: ⁊ nomẽ nouũ qᵭ nemo ſcit
niſi q̇ accipit. An nõ deniq; poſſidꝫ
oĩa cui oĩa cooperant᷑ in bonũ? An
nõ centuplũ habet oĩm q̇ repletur
ſpũſancto: ⁊ q̇ xp̄m habet in pecto
re? Nõne longe pluſq̃ templũ viſi
tatio ſpũſſancti eſt ⁊ pñtia chriſti?
Quã magna multitudo dulcedi/
nis tue dñe: quã abſcõdiſti timẽti/
bus te. Perfeciſti eis q̇ ſperãt in te
Hoc ergo centuplũ adoptatio fi/
lioꝝ eſt gloria ꝯſcientie regnũ dei:
qᵭ intra nos eſt: nõ eſca: nõ potus
ſꝫ iuſticia pax ⁊ gaudiũ in ſpũſan/
cto. Sane gaudiũ nõ tm̃ in ſpe glo
rie: ſꝫ in retributiõibꝫ. Hec eſt illa
pax quã chriſt⁹ ſuis reliq̇t diſcipul'
q̃ ſuꝑetat oẽm ſenſum: cui oẽ ꝯcu
pitũ in mũdo nõ põt cõparari: quã
expertus nouit: inexpert⁹ ignorat:
quã nemo ſcit niſi q̇ accipit. Lete/
mur ⁊ regratiemur deo quo ad cẽ/
tuplũ recipiendum vocati ſumus
Hucuſq; Ber. licet nõ iſto ordine.

Qualiter dñs Jeſus queſiuit a diſcipulis quid homines dicerent de chriſto. Matthei. xvi. Marci. viij. Luce. ix.

Ca. XL

Veniẽs dñs Jeſus in partes
ceſaree Philippi: queſiuit a
diſcipulis: q̇d de ipo hoĩes
dicerẽt: ⁊ q̇d ſentirent ipi de ipo et
de aliĳs. Quidã aũt rñdert ſic: aliĳ
vero ſic ⁊c̃. Petrus autẽ ꝓ ſe ⁊ pro
aliĳs dixit. Tu es chriſtus fili⁹ dei
viui. Et chriſtus ad eũ. Tu es Pe/
trus ⁊ ſuꝑ hanc petrã edificabo ec
cleſiã meã. Tũc dedit ei ꝓ ſe ſuiſq;
ſucceſſoribꝫ claues regni celoꝝ. ſcꝫ
poteſtatẽ ligandi ſuꝑ terrã ⁊ ſoluẽ
di. Cõſpice eũ ⁊ ipos vt ſ̄. Et nota
ꝙ quẽ Petrũ nunc chriſtus voca/

uerat pax. poſt vocauit ſathanā: eo
ꝙ ꝓpter amorē carnalē quē ipe Pe
trus habebat ad chriſtuz: diſuaſit
ei de paſſiōe ſua vt nō fieret. Et tu
dn̄i exemplo oēs babeas ꝑ aduer/
ſarijs q̇ ꝑ corpali alleuiatōe ab ex/
ercitio bono ſpirituali tevolūt ob/
ſeruare zc.

¶ De tranſfiguratione dn̄i in monte Thabor. Matthei xvij. Marci. ix. Luce nono. ¶ Cap̄. XLI

Aſſumens dn̄s Jeſus tres
ex diſcipulis ſuis: aſcendit
in montē thabor: ꝛ trāſfigu
rat⁹ eſt ante eos: oñdens ſe eis glo
rioſum: venerūtq; Moyſes ꝛ He/
lias loquētes cū eo de paſſiōe ſua
futura. Dicebāt aūt ei. Dn̄e nō ex/
pedit vt moriaris: qꝛ vna gutta tui
ſanguinis redimeret totū mundū
Dn̄s aūt dicebat. Bonus paſtor
aīam ſuū ponit ꝑ ouib; ſuis: ſic et
me oportet facer̄. Affuit etiā ibi ſpi
ritusſanct⁹ in ſpecie nubis lucide.
Affuit ꝛ pater in voce dicēs. Hic ē
filius meus dilectus in q̄ mihi cō/
placui ipm audite. Diſcipuli autē
ceciderūt in terrā ꝛ cū excitati fuiſſēt
nō viderūt niſi ſolū Jeſum. Cōſpice
bene predicta ꝛ te preſentē exhibe:
quia magnifica ſunt.

¶ Qualiter dn̄s Jeſus duabus vicib; eiecit ementes et vendentes de templo. Johānis. xi. Matthei. xxi. Marci xi. Luce. ix. ¶ Ca. XLII

Duab; vicib; eiecit dn̄s ven
dentes ꝛ emētes d̄ templo
q̄d inter eius magna mira/
cula deputat̄. Nam licet eū alias
vilipenderēt: tunc tn̄ ante eū fuge/
runt. Et q̄uis eſſent m̄lti: nō ſe de/
fender̄t: ſ; ipe ſolus cū q̇buſdā fu/
niculis oēs eiecit. Et hoc ideo qꝛ ſe
eis terribilē oſtendit in facie. Accē
ſus em̄ zelo vehemēti: eo ꝙ pater
ſuus ſic inhonorabat̄ ab illis: ma
xime ī loco vbi magis honorari de
beret: fecit ipas eiectiōes. Conſpi/
ce ipm bene ꝛ cōpatere: qꝛ etiā ipe
cōpaſſiōe doloris plenus eſt. Ac ni
hilomin⁹ time. Nos em̄ q̇ in tem/
plo dei ſum⁹ de ſpeciali eius ꝛ ma/
gna grā deputati: ſi ſecularib; ne/
gocijs: vt ipi faciebāt: nos implice
mus cū ad laudē dei ſemꝑ debea/
mus intendere: merito ab eo eie/
ctionē ꝛ indignationē eius timere
poſſum⁹ ꝛ debemus. Si ig̃ nō vis
iſto timore vexari: nulla rōne nego
cijs ſecl̄arib; te audeas implicare.

¶ De probatica piſcina. Johannis. v. ¶ Ca. XLIII

Erat in hiꝛl'm quedā aqua
rū ꝯgregatio: in q̄ lauaban
tur oues de quib; fiebāt ſa
crificia. In eadē dr̄ fuiſſe lignū cru
cis. Quolibet aūt anno ſemel cuz
aqua cōmouebat̄ ab angelo: ſana/
bat̄ aliq̇s infirmus. ſ. q̇ primus de
ſcendebat ī aquā poſt ei⁹ ab ange/
lo motionē. Vn̄ multi infirmi ꝓpt̄
ea iuxta eā morabāt̄ ꝯtinue. Erat
aūt quidā infirmus iacens in gra/
bato paraliticus ꝑ triginta annos
hūc ig̃ ieſus q̄dā die ſabbi ſanauit.
Conſpice bene ipm tūc infirmū eū
tem ꝛ loquentē more ſolito. In hoc
aūt facto nota tria. Primū eſt: ꝙ ſi
cut h̄ dn̄s req̇ſiuit infirmū ſi vellet
ſanari ita inexcuſabiles ſūt pctōres

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nō ꝯſentientes voluntati diuine ⁊
ſue ſaluti: qꝛ ſm Aug. Qui crea/
uit te ſine te nō iuſtificabit te ſine te
Scōm: qꝛ multū cauere debemꝰ:
ne relabamur ī pctm̄ qꝛ ſi ſanati re
cidiuamꝰ: digne nr̄i criminis ma/
gnitudo acriꝰ punieť. Sicut huic
dn̄s dixit. Uade ⁊iā amplius noli
peccare: ne deterius tibi aliq̇d ꝯtin
gat: Tertiū eſt qꝛ maligni de oibꝫ ꝑ
dunt: ſicut boni de oibus lucranť
Nam cū hic liberatꝰ portaret gra/
batū ſuum: ⁊ diceret ei a iudeis: ꝙ
non licebat die ſabbati: ip̄e rn̄dit.
Qui me ſanū fecit ille mihi dixit.
Tolle grabatū tuū ⁊ ambula. Illi
āt dixerť. Quis eſt ille q̇ dixit tibi:
tolle grabatū tuū ⁊c̄. Non em̄ dice
bant. Quis eſt ille q̇ te ſanū fecit.
Et ſic accipiebāt qď poſſent repre/
hendere: nō qď poterant laudare.
Sic curiales ⁊ carnales homīes in
malā iudicāt partē: frequenter que
vident: ⁊ quaſi de oibus perdunt.
Spiritualr̄ āt viuentes oia refeřt
in laudē dei: ſiue ſit ꝓſperitas: ſiue
ſit aduerſitas: ⁊ nō dubitāt q̇n oia
recte fiant dn̄o cuncta recte operā
te vl̄ iuſte permittēte: ⁊ oia in bonā
partē interpretanť. iuxta doctrinā
beati Ber. Caue aliene ꝯuerſatōis
eſſe aut curioſus explorator: aut te
merarius iudex: etiā ſi perperā q̇d
actum deprehēderis. Nec ſic iudi/
ces proximū: ſꝫ magis excuſa. Excu
ſa intentionē ſi opus nō potes: pu
ta ignorantiā: puta ſurreptionē: pu
ta caſum: ꝙ ſi oēm diſſimulationē
certitudo rei recuſat: ſuade nihilo/
minꝰ tibi ⁊ dicito apud temetip̄m
vehemens nimis fuit tentatio: q̇d
feciſſꝫ ď me ſi i me accepiſſet ptātē.
Hucuſqꝫ Ber. Quō aūt de oibus
lucranť ſpirituales: etiā de ſuis et
alienis pctis ⁊ de rebus nociuis: ⁊
de dyaboli opibus oſtendit Bern̄.
Dyabolus eiuſqꝫ ſatellites: cū ma
ligna ſit ſemꝑ eoꝝ intentio: nocere
quidē ſemꝑ cupiūt: ſꝫ bonis emu/
latoribꝫ quibꝫ ďr. Et q̇s eſt q̇ vobis
noceat ſi boni emulatores fueritis
abſit vt poſſint. Magis etiā volē/
tes coopanť in bonū bonis. Huc
uſqꝫ Ber. Lauāt em̄ manus ſuas
in ſanguine pctōris. Si g̊ ſpiritua
lis ⁊ oia tibi in bonū cedent. Et va
let hmōi ꝯſideratio ad tolerātiā tri
bulationū ⁊ tentationū: ⁊ ad ani/
mi quietē. Nam per hmōi ꝯtinuū
exercitiū poſſet q̇s venire ad tantā
aīe tranquillitatē: ꝙ vix vl̄ raro de
aliqua re turbareť. Unde etiā ſcri/
ptū eſt. Non ꝯtriſtabit iuſtū quic/
quid ei acciderit.

Quomodo diſcipuli dn̄i vellebant ſpicas propter famē et fricabāt manibꝫ. Luce vi. Math. xij. Ca. XLIIII

Diſcipuli dn̄i Jeſu quadam
die ſabbati vellebāt ſpicas
eſuriētes: nō hn̄tes vn̄ ꝓcu
rarēt qď manducarent. Ibant per
agros: ⁊ vellentes ſpicas fricabāt
manibꝫ ⁊ comedebāt. Reprehēde/
banť aūt a phariſeis dicētibꝫ: nō li
cet hoc facere die ſabbati. Dn̄s aūt
defendebat eos: ⁊ multa talia facie
bat in die ſabbati dn̄s: vt ſupra di/
xi: vt de habenti manū aridā ſana/
to. Intuere igiť diſcipulos ⁊ cōpa/
tere eis in tanta neceſſitate ꝯſtitu/
tos: q̄uis gaudentes hoc ipi face/
rent ob paupertatis amorē quem
ante oēs virtutes et beatitudines
cōmendauerat eis magiſter eoꝝ et

dñs. Quid tamē eſt cogitare prin/
cipes mundi preſente oīm ꝯditore
ad tantā paupertatē redactos: vt
tali pabulo more aīaliū oporteret
eos ſubſtētari? Aſpiciebat eos do/
minus ꝛ cōpatiebat̄ eis: quia tener
rime diligebat eos ſ; nihilominus
gaudebat: tam ꝓpter eos quos in
hoc multū mereri ſciebat: q̄ȝ ꝓpter
nos quibꝫ relinquebant exemplū.
In hoc eñ exemplo ad multas vir
tutes proficere poſſum⁹. Nam hic
mirabiliter pauꝑtas relucet. Pō/
pa mundi ꝯtemnēda oſtendit̄: ſum
ptuoſa cibaria ꝛ ſaporoſa deſtruū
tur: ꝛ gule voracitas cū ſua turpi fe
toſitate ꝛ inſatiabili appetitu tota/
liter euacuat̄. Tu ergo hoc aīatus
exemplo: totis viribus paupertatē
amplectere: que ſic enituit in dño ꝛ
in dña matre eius: ꝛ prefatis mun
di principibꝫ: ꝛ oībus qui perfecte
chriſtū imitari voluerūt: ꝛ pauper/
tatē cordis dico: nō tantū in exteri
oribus. Nam virtutes in aīa col/
laudāde ſunt. Paupertas eñ ſcḋm
Bernardū nō reputat̄ virtus: ſed
paupertatis amor. Amicitia pau/
peꝝ regū amicos conſtituit: amor
paupertatis reges. Nam regnū ce
lorū pauperꝝ eſt. Beatus qui poſt
ea nō abijt q̄ poſſeſſa onerāt: ama/
ta inquināt: amiſſa cruciāt.

De miniſterio Marthe et Marie. Luce. x. Ca. XLV

Cum quadā vice dñs Jeſus
in bethaniā iret ad domū
Marthe ꝛ Marie: illi toto
affectu diligenter reuerēter ꝛ mul/
tum alacriter ſuſceperūt eundē: et
Martha quidē ſoror maior ſtatim
ſe parauit ad refectionē: ꝛ honora/
bilē aduentū Jeſu cū diſcipulis ꝓ/
curauit. Maria vero ad pedes dñi
ſe poſuit: ꝛ dñs nolēs eſſe ocioſus
more ſuo loquebat̄ verba vite eter
ne. Ipa vero Maria oculis auri/
bus in eū intēta iocūdabat̄ in verb
eius vltra q̄ȝ dici poſſet: nec quicq̄ȝ
aliud cogitabat. Martha vero mo/
leſte hoc tulit: ꝛ a dño cōpelli ad la
borandū ſecū miſterio poſtulauit:
ſ; ſniam ꝯtrariā reportauit: ꝛ Ma
riā optimā partē elegiſſe audiuit.
Maria vero q̄ in verbis dñi quie/
ſcebat ad clamorē ſororꝫ q̄ſi a ſom
no euigilās ď ſua comite timuit: ꝛ
facie īclinata ad terrā ſiluit: ſ; poſt
dñi refectionē ſecurius ꝛ iocūdius
ſedit. Cōſpice bene dñm ingrediētē
ꝛ illas q̄; letiſſime ſuſcipiētes: ꝛ de
inceps alia in predictis eoꝝ actibꝫ
q̄; pulcerrima ſunt.

De diſtinctiōe cōtemplationum. Ca. XLVI

Circa vero dēs q̄ ꝑiſtas duaſ
ſorores dicūt ſcti duplicē vi
tā itelligi. ſ. actiuā ꝛ ꝯtēpla
tiuā: ꝛ ſcḋm hāc duplicē vitā ꝯtinue
viuere nos opȝ. Uita actia deſigt̄
ꝑ marthā: ꝯtēplatiua ꝑ mariā: Sȝ
actie ſſ̄t ꝑtes due: ṗma ē quā q̇s ex/
ercet ad ſuā ṗncipalē vtilitatē cor/
rigēdo emēdādo ſe a vicijs: ꝛ infor
mādo vͭtutibꝫ: ꝛ iſtō idē fit ſcḋario
ad ꝓximi vtilitatē ꝑ opa iuſticie: et
obſeq̇a caritatꝫ ac pietatꝫ. Scḋa ꝑs
ē q̄ñ q̇ſ ſuū exercitiū ꝯfert ṗncipalr̄
ad vtilitatē ꝓximi: q̄;uis ēt ad ſuū
mai⁹ meritū vt alios corrigendo ꝛ
docēdo ꝛ adiuuādo ī aīaꝝ ſalutē vt
faciūt ṗlati ṗdicatores ꝛ hmōi. ꝛ i/
ter has duas ꝑtes actīe vite ꝛ ꝯtē/
platīa vita iſte ſit ordo: ṗmo vt q̇s
ſe exerceat ꝛ laboret ī orone: ſacra
lectiōe: ꝛ alijs opibꝫ bonis: ꝛ obſe/

quu̍ſ in ꝯuerſatiōe cōmuni ſe corri
gendo a viciȷ́s: ꝛ acq̄rēdo virtutes
Scd̄o vt quieſcat in ꝯtēplatiōe: ſo
litudinē mentis querēs: ꝛ ſoli deo
vacās toto poſſe. Tertio vt ꝑ duo
dicta exercitia v̓tutibꝫ ꝛ vera ſapiā
imbutus illuiat᷒ ꝛ feruidus fact᷒
ad alioꝝ ſalutē tendat. ¶ Tria ſūt
genera ꝯtēplatiōis: duo p̄ncipal̓r
ꝓpt̓ ꝑfectos: tertiū addit̓ ꝓ impfe/
ctis. Primū ꝑfectoꝝ eſt ꝯtēplatio
de eterni regis maieſtate: eternita/
te: diuinitate: ꝛ gl̓ia. Scd̄m eſt ꝯtē
platio ꝺ̓ felicitate: ꝛ gl̓ia celeſtis cu
rie: ac ciuitatis ſupne. Tertiū ꝓ in/
cipientibꝫ ꝛ impfectis eſt ꝯtēplatio
hūanitatis xp̄i: q̄ in hoc libello de/
ſcribit̓: a q̄ incipiendū eſt q̄ vult a/
ſcēdere ad maiora. Nunq̄ꝫ ad ſub/
limia de te mente eleuari poſſe ꝯfi
das: niſi in hoc diligēter te etiā lō/
go tp̄e exerceas. Et hāc ꝯtēplatio/
nē nō oportet ꝙ p̄cedat actiua vi/
ta: tū qꝛ de rebꝫ corporalibꝫ eſt. ſ. de
actibꝫ xp̄i ſ̓m hūanitatē: vn̄ tanq̄ꝫ
facilior nō ſolū ꝑfectis: ſꝫ rudibus
ꝓponit̓ intuēda: tū qꝛ in ea ſicut in
actiua: ꝛ a viciȷ́s purgamur: ꝛ vir/
tutibꝫ induimur: vn̄ cū hac actiua
ꝯcurrit. Qꝺ̓ aūt dr̄ ꝙ actiua dꝫ pre
cedere ꝯtēplatiuā: verū eſt in aliȷ́s
ſuis ſublimioribꝫ generibꝫ. ſ. cele/
ſtis curie ꝛ maieſtatis dei: q̄ tm̄ ꝑ/
fectis reſeruat̓. ¶ Sciendū aūt ꝙ
ſi volumus introduci in hāc dupli
cē vitā: ꝙ p̄ma pars actiue requi/
rit ſocialē ꝯuerſationē inter alios:
ſicut ꝯtēplatiua ſolitudinē: ideo in
actiua ꝯuerſandū eſt cū aliȷ́s: quia
melius ꝛ citius q̄s ſuū ꝓpoſitū ꝯſe
quit̓. Erubeſcit ei in alios ꝺ̓ viciȷ́s
q̄ habet: ꝛ de virtutibꝫ q̄s nō habꝫ
vñ in vtriſq̄ꝫ ſe corrigit: qꝺ̓ in ſolitu
dine ſic nō ꝯtingeret: qn̄ in ea nec
ip̄a p̄renderet. Nō em̄ eſſet q̄ corri/
geret: nec corā q̄ erubeſceret. Pro/
pterea ꝓficit in correptiōibꝫ ꝛ mori
bus alioꝝ cū eſt in ꝯgregatiōe. Co
natur em̄ vitare defectus pro qui/
bus aliȷ̄ corripiunt̓ ꝛ diſplicet ei nō
acquirere virtutes pro quibus cō/
mendatur: aut placet aliȷ́s: ideo te
ſic facere oportet: donec fueris in
actiua: et caute obſerues virtutes
alioꝝ ꝛ vitia proponendo tibi mo/
res alioꝝ et virtutes. Unde Bern
hardus. Ue mihi inquit vnus ex
noſtris: quia monachū vnū in vi/
giliȷ́s ꝯſideraui in quo triginta vir
tutes numeraui: quaꝝ vnam non
inuenio in me. Et fortaſſe ille nul/
lam tantā habebat quanta eſt hu/
iuſmodi ip̄a religioſe emulatiōis
humilitas. Hic itaq̄ꝫ fructus fit
noſtri ſermonis: vt ad altiora ſem/
per intendas: quia in hoc ſtat ple/
nitudo humilitatis. Nam ſi forte
ī re aliqua maior tibi fratre aliquo
gratia collata videt̓ in multis: ta/
mē ſi bonus emulator fueris: iudi
care te poteris inferiorē. Quid em̄
ſi forte tu laborare aut ieiunare po
tes melius illo: ꝛ ille te patiētia ſu/
perat: hūilitate vl̓ caritate? Quid
tota die circa id qꝺ̓ videris habere
in ſimplici cogitatiōe verſarꝭ? Eſto
magis ſolicitus vt ſcias q̄d deſit ti
bi. In ꝯtēplatiua aūt vita lōge alit̓
te viuere oportet: qꝛ ꝯtēplator ſoli
deo vacare dꝫ: ꝛ manere in ſolitudi
ne ſaltē mētꝭ. Nil ei ad eū ꝺ̓ aliq̄bꝫ
rebꝫ cōibꝫ vl̓ ꝓpriȷ́s. Nil de ꝓximis
q̄ ad obſeq̄a corꝑalia ꝓ illo tp̄e: ſꝫ
oīone: deuotiōe: cōpaſſiōe intendit̓
ad eos. Nihil etiā ad eū de ſeipſo.
oīa breuit̓ dꝫ poſt tergū dimittere ꝛ

proijcere: ⁊ tanq̄ʒ inſenſibil' ⁊ mor-
tuus eſſe vt ſoli deo vacare poſſit:
niſi neceſſitas eū implicet vel inui
tum. Oportet ꝙ̄ imoꝛet actu: ⁊ ta-
cet exēplo Marie: q̄ quantūcunqʒ
⁊ quotiēs interpellata fuit: ſemper
tacuit ⁊ dimiſit rn̄dere deū ⁊ facere
nec vnq̄ʒ ꝯqueſta eſt: ꝙ̄ ſoroꝛ ſua re
liquit eā ſolā vacare. Sʒ ⁊ dn̄s ſp
rn̄dit ⁊ defendit eā a phariſeo indi
gnāte: a ſoroꝛe ꝯquerēte: a diſcipu-
lo murmurāte ſeu diſcipulis. De-
bet ḡ ꝯtemplatoꝛ om̄ia dimittere:
maxīe exercitia coꝛpalia ſi vult va-
care deo: qꝛ talis occupatio recte
opponit' vacatiōi: ⁊ eſt vnū de ma-
ioꝛibꝰ impedimētis: q̄ poſſit habe-
re ꝯtemplatoꝛ.

¶ De impedimentis ꝯtemplationis ⁊ que vita preferatur actiua vel ꝯtemplatiua et que maioꝛis eſt meriti. ¶ Cap. XLVII

Contemplatiōis quattuoꝛ
ſunt impedimēta ſeu quat
tuoꝛ ſ' modi q̄bꝰ ꝯtēplatoꝛ
impedit'. Primū eſt infirmitas ⁊ d
fectus coꝛpalis: tm̄ ei aīa ad coꝛp⁹
afficit': ꝙ̄ ex eo patiēte famē: ſiti: fri
gus: aut hmōi: vel infirmitatē in
quacūqʒ parte coꝛpis ꝯtēplari nō
delectat': niſi dn̄s faciat de ſpeciali
gr̄a. Scōm eſt ſolicitudo curaꝝ vl'
occupationū: qꝛ ſicut puluis miſ-
ſus ⁊ electus in oculo coꝛpali im-
pedit viſum eius: ſic cura terrenoꝝ
actuū ꝯfundit intellectū. Tertium
pctm̄: ⁊ h̄ dupliciter: pmo cū pctm̄
eſt in aīa: ſcdo cū fuit deletū p ꝯtri-
tionē ⁊ ꝯfeſſionē: ſʒ tn̄ adhuc in me
moꝛiā reuocat'. Nam ſicut tenebꝛe
impediunt viſuʒ coꝛpalē: ita pctm̄
cū eſt in aīa impedit eā: qꝛ ē tenebꝛo
ſa. Quare tpe ꝯtēplatiōis dꝫ caue-
re a cogitatiōibꝰ pctōꝝ. Si em̄ tpe
dēmus nos reputare pctōꝛes: ſed
ſinglr nō dēmus reflectere noſtrā
cogitationē ſup aliq̄ pctō tpe q̄ vo
lumus ꝯtēplari. Quartū impedi-
mentū ꝯtēplatiōs ē fantaſma coꝛ-
poraliū imaginū: qd eſt difficilius
oībꝰ pdictis: iō mltꝫ valet in h̄ ſta-
tu ſolitudo. Oportet ei ꝯtēplantē
eſſe ſurdū mutū ⁊ cecum: vt vidēs
nō videat: audiēs nō ītelligat: nec
loq̄ delectet': eſſeqʒ ita abſtractū ab
alijs trāſitoꝛijs ⁊ deo ꝯiunctū: ꝙ̄ ī
vidēdo loquēdo ⁊ audiēdo nō mi-
nuat curſū ſuū: ſʒ fugiat q̄ʒtum pt.
Et ſi qn̄cūqʒ neceſſitas ad id co-
git nō repoꝛtet imagines q̄ p has
feneſtras ad aīam intrāt dum ꝯtē
platiuis ⁊ actiuis nō tenet' obſerua
re mōres alioꝝ ne inde fantaſma
repoꝛtet. Ergo magꝭ dꝫ ceſſare a ſe
culariū colloquio. Et hec dicta ſuf
ficiant de impedimentis ꝯtempla
tionis. ¶ Queritur autē ſi vita cō
tēplatiua preferatur actiue: quia
dꝛ optimā ptē elegit ſibi Maria.
Qd ſi veꝝ eſt: vbi erit illud. Si q̄s
mihi miſtrauerit honoꝛificabit euʒ
pr̄ meus. Et illud. Qui maioꝛ ē ve.
⁊c. Et eꝯ: q̄ eſt ꝯſolatio laboꝛis q̄ſi
in eius ſuggilationē ſoroꝛis ptē at-
tollere. ¶ Rn̄ſio. Vnū videt' ex du
obꝰ: qꝛ aut d electōe Maria lauda
tur ꝙ̄ ps ipa inq̄ʒtuʒ in nob eſt ſit ī
oībꝰ eligēda: aut vt veꝝ fuiſſe dica
tur in ptē aliquā pcipitaſſe ſniam:
licet ad obediētiā pceptoꝝ ad vtrā
liber ſit parata. Vn̄ Dauid bis di-
xit. Paratū coꝛ meū ds paratū coꝛ
meū. vt oñdat ꝙ̄ erat paratus ⁊ va
care deo: ⁊ pximis miſtrare. Hec

pars optima eſt q̄ nō auferet̃. Bo/
nū em̄ acquirit gaudiū q̇ bene mi/
niſtrauerit. Eſt melior forte q̇ bene
deo vacauerit. Optim⁹ aūt q̇ per/
fect⁹ eſt in vtroqꝫ. Ex his ſumit̃ vi/
tā ꝯtemplatiuā preferenda actiue.
Que aūt ſit maioris meriti d̄s no
uit: credere tñ qui fert̃ amore ma/
iori magis meret̃: ſꝫ ꝯtēplatiua cō/
munit̃ videt̃ magis affici ad amo/
rē: ⁊ maxime in ſpeculatōe dñi frui
deo ꝯuerſari: cū deo voluntatē ei⁹
agnoſcere: q̄ ad ꝯtēplatiuū ꝑtinēt.
Et h̄ vident̃ tenere ſancti: ꝙ ꝯtēpla
tiua ſit maioris meriti. Sꝫ quicq̄d
fuerit d̄s vult d̄ vtriſqꝫ. Et ſic mul/
ta membra in eodē corpe nō habēt
eundē actū: ita nos multos in cor
pore eccl̃ie multis mod̃s oportet
ſeruire deo. Et nō oīb̷ idē ſpūs da
tur: ſꝫ alijs dat̃ ſermo ſapientie ⁊c̄.
Unuſq̇ſqꝫ ḡ in ſua vocatiōe ꝑma/
neat: vt q̇ aptus eſt ꝯtēplatiōi mo/
ret̃ in ea: q̇ vero miſterio ꝓximi: ex/
erceat ſe ī illo. Nam ⁊ dñs ſicut di
xit ꝙ Maria optimā partē elegit.
ſic Petro ſuas oues cōmendauit:
cū ter ei hoc impreſſit: Paſce oues
meas. Huc uſqꝫ d̄ dictis Bernh̄.
Quāuis pluries d̄r ꝙ ꝯtemplator
ſoli deo vacare debet. ⁊ nō obmitte
re: h̄ eſt verꝫ generaliter ſꝫ nō ſemꝑ
Nam ꝓpter tria q̇s a iocūda ꝯtem/
platōe ſe ad tp̄s ſeparat: ⁊ ſe recipit
in actiuā. Prima cauſa eſt ꝓpter lu
crū aīaꝝ: vt habet̃ ē. quō ꝯtempla
tiua precedit ſcd̄am partē actiue.
Sciens em̄ ſponſa voluntatē ſpō
ſi zelantis aīaꝝ ſalutē: exit ad tp̄s
cū neceſſariū eſt ad ip̄a operandā:
⁊ poſtea redit ad ꝯtēplatōēꝫ. Scd̄a
rōne offi cij iminētis. Nam cū pre/
latus ſubditoꝝ neceſſitatib̷ habet
intendere: omittit tūc ꝯtemplatio/
nē. Uñ dicit Bernhar. in tali caſu.
Non querā q̄ mea ſunt neqꝫ q̄d eſt
vtile mihi: ſꝫ q̄d vultis id mihi vti/
le iudicabo. Id ſolū deprecor vt fi/
at illis acceptū fructuoſūqꝫ mini/
ſteriū meū: ſi forte ex h̄ in die mala
inueniā miſcd̄iaꝫ in ocul̃ pr̄is eoꝝ.
Dicit etiā q᷒ dū cōperit aliq̇d ꝓfe/
ciſſe ex ſuis meritis: tunc nō piget
pretuliſſe curā Symonis ocio ꝓ/
prio ⁊ quieti: vt cum hō iracundus
mutat̃ in mitē: ⁊ ſuperb̷ in humilē
puſillanim⁹ in fortē ⁊c̄. Tertia qñ
more ſuo recedēte ſponſo nō ſentit
aīa ſolitas ꝯſolatiōes: vadit em̄ et
redit ſpōſus ꝓ ſuo velle: vt dictum
eſt: qñ voluerīt facere Jeſum regē:
⁊ cū recedit: aīa languet ex deſide/
rio eius: ⁊ toto conatu ſuo reuocat
eū dicēs. Reuertere dilecte mi. Et
ſic nec tūc redijt: vocat ſodales ſpō
ſi in auxiliū ſui. i. angelos: ⁊ dicit.
Adiuro vos filie hieruſalē: ſi vide/
ritis dilectū meū nunciate ei: q̇ꝛ a/
more langueo. Si nec ſic redire di
gnat̃: aīa tūc ſciens voluntatē ſpō
ſi: reducit ſe in actiuā vt vel ſic fru/
ctificet ſpōſa: q̇ꝛ nō decet ꝯtempla/
tiuū eſſe deſidioſum. Et hec de ꝯtē
platiōe dicta ſufficiāt.

Quomodo dñs Jeſus p̄/
dixit iudeis ꝙ eccleſia deuo
luere ⁊ gentiles per ſimilitu
dinem cultoꝝ vinee qui fili
um dñi ſui occiderunt. Mat
thei. xxi. Luce. xx. Marci. xij.

Ca. XLVIII

Dominus ac redēptor nr̄ ze
lans aīaꝝ ſalutē ꝓ q̄b̷ ve/
nerat poſiturus aīam ſuā:

oību modis nitiꝛ eas ad ſe trahere: ꝛ de inimicoꝝ faucibꝰ eripere. Vñ nitebať aliqñ ſermonibꝰ blandis ꝛ humilibꝰ: qñqꝫ minis ꝛ terroꝛibꝰ: ſic varias modos ꝛ remedia ſalutꝫ prout expedire videbať ꝓ loco ꝛ tpe ꝛ audientiū virtute: i hoc aūt loco fuit vſus ꝯtra phariſeos ꝛ pncipes verbis duris: ꝛ exēplo terribili tan qꝫ iuſto ꝛ vero vt eidem ipi tulerint ꝯtra ſe sniam. Propoſuit āt eis pa rabolā ꝺ cultoꝛibꝰ vineę: q̄ dñi nū cios veniētes ꝓ fructibꝰ occiderūt ꝛ etiā filiū eius. Querētes autē ab illis q̄ pena digni erāt: dño rñdeꝛt malos male perdet: ꝛ vineā ſuā lo cabit alijs agricolis. Et dñs ieſus approbās intulit. Sic auferet a vo bis regnū dei: ꝛ dabiť genti faciēti fructꝰ eius gentilibꝰ. ſ. ex qbꝰ ſumꝰ nos ꝛ vlꝛis eccl'ia. Interpoſuit etiā exēplū ꝺ lapide āgulari q̄ ḃcat xp̄s q̄ debebat iudeos ꝯfringere. Tunc ipi intelligētes ꝙ ꝺ ipis eſſent hec parabole nō coꝛecti: ſꝫ magis irati ſunt: qꝛ eos excecauerat eoꝝ mali cia. Cōſpice eū in p̄dictis quidē hu militer ſedentē inter illos nepha rios: tñ cū auctoꝛitate loquentē: et cū poteſtate ac vigoꝛe virtutis de nunciantē eis caſum ꝓpriū.

Quomodo voluerūt cape re dñm Jeſum in ſermone. Matthei. xxij. Luce. xx. Mar ci. iij. Ca. XLIX

Sicut ml'tis modis nitebať dñs Jeſus oparí ſalutē iu deoꝝ: ſic econuerſo illi qbꝰ oībꝰ poterāt modis conabanť ad i llius deſtructionē ꝛ interitū. Cogi taueꝛt ꝯ eū decipe: ſꝫ defeceꝛt ſcru tantes ſcrutinio. Miſeꝛt āt delibe rato ꝯſilio diſcipulos ſuos cū fa miliaribꝰ Herodis regis vt quere rent: Si liceat cenſum dari ceſari: an nō. Cogitaueꝛt ei ꝙ ex ħ redde rēt eū exoſum: vl' ceſari vel turbis iudeoꝝ: q̄ſi nō poſſet niſi ꝯ ſe rñde re. At ipe ſcrutatoꝛ coꝛdiū cogno ſcēs eoꝝ maliciā rñdit. ꝙ q̄ ad deū deo: ꝛ q̄ ad ceſarē ceſari redderent. vocās eos hypocritas: q̄ verƀ blā dis: ꝛ aīo fallaci loq̄banť. Illi aūt ſua intentōe fraudati cū verecūdia receſſeꝛt. Cōſpice ipm ꝛ attēde vt ſ̄ Et etiā ꝯſidera ħ: ꝙ nō vult dñs ꝙ plati ꝛ dñi tpales in ſuo debito de fraudentur. Vñ pctm̄ eſt non ſol uere pedagiū ꝛ gabellas: q̄ ꝓ dños tpales debite ꝛ eq̄liter oꝛdinanť.

De ceco in hierico illumi nato a dño Jeſu. Math. xx. Marci. x. Luce. xviij. Ca. L

Benigniſſimꝰ dñs ex nimia charitate ꝺ ſinu patris pro noſtra ſalute deſcendit: ſci enſqꝫ qꝛ tempus viſitatiōis ſue in ſtabat ad eundū vſus hieruſalē ꝓ ipa paſſiōe ſuſcipienda ſe parauit: quā diſcipulis etiā tunc pꝛedixit: ſꝫ nō intellexeꝛt eū. Cum autē appꝛo pinquaret hierico: cecus quidā ſe debat ſecus viam mendicās. Cum aūt intelligeret a turbis Jeſum in de trāſire: foꝛtiter cepit clamare mi ſericoꝛdiā. Et licet increpareť a tur ba: nō verecundabať nec tacebat. Ad cuius fidē ꝛ fauoꝛē dñs Jeſus reſpiciens: fecit eum adduci ad ſe: ꝛ ait. Quid vis vt faciam tibi? O dulciſſimū verbū. Quid vis vt fa ciā tibi? Cecus ad eū. Dñe vt videā lumē. Et piꝰ dñs ꝯceſſit dicēs. Re ſpice. ꝛ ſic eū illuiauit. Cōſpice dñꝫ

ꝛ curialitatē eius diligenter: ꝛ ꝯſi/
dera hic ꝺ virtute fidei ꝛ oratiōis: ꝛ
quō oratōis īportunitas nō diſpli
cet: imo placet. Simile habuiſti ſu
pra de chananea. Et ipſe docet in h
caplo: ꝙ oportet orare ſemꝑ et nō
deficere: dans exemplū de iudice a
q̄ vidua ex importunitate petendi
impetrauit qꝺ petebat. Alibi etiaꝫ
dat exemplū ꝺ eo q̄ de nocte cōmo
dauit panes ex importunitate pe/
tendi. Etem̄ ꝑſeuerātibꝫ in petitōe
facit dn̄s quicq̄d petierit debite ac
iuſte: adeo vt dicat dn̄s ſingulis.
Quid vis vt faciā tibi? ꝛ facit: imo
etiā plus ſepiſſime q̄ȝ petit: ꝛ q̄ȝ hō
audeat petere. Exemplū in Zacheo
de q̄ infra ꝓxime dicet. Igit habe/
as ꝓ ꝯſtanti: ꝙ quicq̄d fideliter et
ꝑſeuerāter petieris a dn̄o obtineb.
Nec verecundari debes: ſicut nec
iſte cecus: nec chananea: nec Za/
cheus verecundati ſunt petere gra
tias: ꝛ eas obtinuert. Sic nec nos
verecundari debemus deo ſeruire
ꝛ pctm̄ deponere: grãſq̄ȝ nobis ne
ceſſarias poſtulare. Habere nāq̄ȝ
pudorē ꝛ verecundiā: ad virtutem
qn̄q̄ȝ pertinet: qn̄q̄ȝ etiā ad magnū
pctm̄. Eſt ei pudor adducēs pctm̄:
ꝛ eſt pudor adducēs gloriā: que in
huius ceci ꝯſideratiōe veniunt: po
tes ꝯſiderare de duobꝫ aliȷ̄s cecis
tunc a dn̄o illuīatis qn̄ exijt de hie
rico. Iſte fuit ante ingreſſum illu/
minatus. De illis āt ꝺr Matthei
xx. ꝛ Marci. x. vbi ponit nomē vniꝰ
Nam eodē mō clamauert vt iſte: ꝛ
rn̄ſum ſic: ꝙ a dn̄o lumē recepert.

Qualiter dominus intrauit domū Zachei. Luce. xix. Capitulū. LI

Cum dn̄s ingrederet ciui/
tatē hierico ꝛ ambularet ꝑ
eā. Zacheus ꝓnceps publi
canoꝝ h audiēs ꝛ deſiderās eū vi/
dere: nec valēs ꝓpter multitudinē
turbe: aſcendit in arborē ſiccomoꝝ
vt ita poſſet videre eū. Jeſus āt co
gnoſcēs ꝛ acceptans fidē eius ꝛ de
ſideriū dixit: Zachee feſtinās deſcē
de: q2 hodie in domo tua oportet
me manere. Tunc ille deſcendit cū
gaudio magno: ꝛ cuꝫ reuerētia ſu/
ſcepit eū: ꝛ ei ꝯuiuiū preꝑauit. Vi/
diſti curialitatē dn̄i Jeſu. Plus de
dit Zacheo q̄ȝ ille deſideraſſet: de/
dit em̄ ſeipm̄: qꝺ ille petere nō fuiſ
ſet auſus. Hic habes ꝺ ꝟtute ora/
tiōis. Nam deſideriū magnū: ꝛ nō
vox magna eſt orō. Unde ꝓpheta.
Deſideriū paupeꝝ exaudiuit dn̄s
preparationē cordis eoꝝ audiuit
auris tua. Et Moyſi dixit dominꝰ
Quid clamas ad me: cuꝫ ipſe tunc
ore taceret: ꝛ corde loqueret. Con/
ſpice igit dn̄m ſedentē ꝛ comeden/
tē cum illis pctōribꝫ. Poſuit ſe in
medio menſe cuꝫ Zacheo: ꝛ aliquē
ex illis honoratis poſuit in capite:
familiariter ꝛ domeſtice loquebat
cū illis: vt eos ad ſe attraheret. Cō
ſpice etiā diſcipulos libenter cum
pctōribꝫ eiſdē ꝯuerſantes: colloq̄n
tes cū eis: ꝛ eos ad oꝑa bona ꝯfor/
tantes et ꝯuertentes. Sciebāt em̄
voluntatē eſſe magiſtri ſui: ꝛ ſalu/
tē illoꝝ cupiebāt.

De ceco a natiuitate illuminato a domino. Johannis. ix. Ca. LII

Cum dn̄s Jeſus tranſiret ꝑ
hieruſalē: vidit cecū a nati/
uitate: cui nomen ꝺr fuiſſe

Cedonius et inclinans ſe humili/
ter dñs fecit lutū d ſputo: ⁊ liniuit
oculos eius: mittēs eum ad nata/
toria ſyloe vt lauaret. Fuit ille ce/
cus ⁊ lauit oculos ſuos: ⁊ lumē re
cepit Iſtud miraculū fuit ſolenni/
ter examinatū ab illis maliuolꝭ: et
ceſſit in ꝯfuſionē illoꝝ. Vide hyſto
riā euangelij: q2 ſatis plana ⁊ pul/
cra eſt. In predictis ꝯſpice dñm vt
ſupra. Cōſidera etiā q̄ꝫ magna fuit
ceci gratitudo: q2 ꝯſtanter ⁊ vtiliter
defendit partē dñi Jeſu: etiā cōtra
ꝓncipes ⁊ maiores iudeoꝝ: nec in
vno v̄bo pepercit eis: cū tn̄ adhuc
dñm Jeſum nō vidiſſet. Multuꝫ
eſt em̄ cōmendabilis virtus grati/
tudinis ⁊ deo accepta: ⁊ deteſtabi/
le vitiū ingratitudinis. De q̄ ma/
teria Bern. Diſce ad ſingula dona
gratias agere deo. Diligēter inq̄t
cōſidera q̄ tibi apponunt̄ ne dona
dei gratiarū actiōe fruſtrent̄: nō grā
dia: nō media circa: nō puſilla. De
niq̄ꝫ iubemur colligere fragmenta
vt nō pereant. i. nec minima bene/
ficia obliuiſci. Nunq̄d nō perijt qđ
nō donat̄ ingrato? Ingratitudo ē
inimica aīe: exinanitio meritoꝝ:
virtutū diſperſio: bonoꝝ perditio.
Ingratitudo eſt ventus vrens: ex/
ſiccans ſibi fontē pietatis: rorem
miſcdie: fluentia gratiaꝝ.

¶Quomō abſcondit ſe Je/ ſus exiens de templo quan/ do iudei voluerunt eum la/ pidare. Joh. viij ¶Ca. LIII

Ecce incipiunt myſteria paſ/
ſionis dñi Jeſu. Dum igit̄
dñs Jeſus quadā vice pre/
dicaret in templo ⁊ doceret: diceret
q̄ꝫ inter alia. Si q̄s ſermonē meū
ſeruauerit mortē nō videbit ineter
num. Judeis inter alia rn̄dentibꝫ.
An tu es maior p̄re noſtro abraā:
q mortuꝰ ē? Dixit: dñs. Anteq̄ꝫ fie
ret Abraā ego ſum. Ex quo verbo
ſumētes occaſionē quaſi impoſſi/
bile vel mendaciū loqueret̄: tulerūt
lapides vt lapidarēt eum. Ipe ve/
ro abſcondit ſe: ⁊ exiuit de templo.
Nunq̄d em̄ venerat hora paſſiōis
ſue? Cōſpice igit̄ bene cū dolore ve
hemēti: quō dñs oīm ſic vilipenda
bat̄ ab ill'nequiſſimis ſuis; ⁊ quō
volēs eoꝝ nequicie cedere: abſcon
dit ſe in aliquo loco templi poſt ali
quā columnā: vl' inter aliquas ꝑ/
ſonas. Latuere etiā ſuos diſcipl'os
meſto ⁊ inclinato capite tāq̄ꝫ imbe
cilles ⁊ debiles recedētes.

¶Quomodo alia vice iudei voluerūt lapidare dñm Je/ ſum. Johā. x. ¶Ca. LIIII

Cum quadā alia vice in fe/
ſto enceníoꝝ: ⁊ dedicatiōis
tēpli. Jeſus eſſet in porticu
Salomonis: putauerūt eum lapi/
dare illi lupi rapaces: cum furore
maximo ſtridētes dentibꝫ dicentes.
Quouſq̄ꝫ aīas noſtras tollis: ſi tu
es chriſtus: dic nobis palā? At mi
tiſſimus agnus dixit eis humil'r.
Loquor vobis ⁊ nō creditis. Ope
ra que ego facio in noīe patris mei
hec teſtimoniū ꝑhibēt d me. Cogi/
ta q̄ꝫ benigne loq̄bat̄ eis: illi aūt fu
rioſe caninis latratibus perſtrepe
bant. Tandē nō potuerūt occulta/
re venenū cordis ſui: Acceperūt er/
go iudei lapides: ſꝫ ipe blando ſer/
mone loquebat̄ eis dicens. Multa
bona opera oſtendi vobis: ꝓpter q̄
vultis me lapidare; ⁊ inter alia di/

xerũt ei. Tu hõ cũ ſis: facis teipm
deũ. Uide eoꝝ inſaniã: ipi volebãt
ſcire ſi eſſet xp̃s: ꝛ qꝛ verb ꝛ operib
ſe cõprobabat: volebãt eũ lapida/
re. Uere excecauerat eos malicia
eoꝝ: nec aliquã excuſationẽ habe/
re poſſunt: qn potuerint ꝛ debue/
rint credere dñm Jeſum eſſe filiũ
dei. Quia vero nec dũ venerat ho/
ra eius: exiuit de manib⁹ eoꝝ ꝛ re/
ceſſit trans iordanẽ in loco vbi fue
rat iohes baptiſans: q̇ diſtat a hie
ruſalẽ per. xviij. miliaria: ꝛ ibi ſtetit
cũ diſcipul' ſuis. Cogitem⁹ igit taꝫ
ipm q̃ꝫ diſcipl'os recedere: ꝛ eis cõ
patiamur toto poſſe.

De reſurrectione Lazari. Johannis. xi. Ca. LV

Preſens miraculũ valde ce
lebre: multũqꝫ ſolẽne cũ de
uotiõe meditandũ occurrit
Jdeo ſi nos attentos exhibeamus
ac ſi pñtes fuiſſem⁹ in his q̃ dicta
vl' facta fuerũt: ꝛ libẽter ꝯuerſemus
cum domino Jeſu ꝛ diſcipulis ſu
is: ꝛ cũ iſta bñdicta familia ſic deo
deuota ꝛ a dño dilecta. ſcꝫ Lazaro
Martha ꝛ Maria Magdalena.
Languẽte igit Lazaro: ſorores ei⁹
q̃ familiariſſime dño erãt: miſerũt
ad eũ ad locũ ad quẽ receſſerat di/
centes. Lazar⁹ frater nr̃ quẽ amas
infirmat: ꝛ ampli⁹ nõ dixerũt: vel qꝛ
ſufficiebat amãti ꝛ bene intelligẽti
vel qꝛ timebãt ipm ad ſe vocare cũ
ſcirẽt maiores iudeoꝝ inſidiari ſi/
bi ꝛ cupere mortẽ ſuã. Dñs aũt au
dito nuncio ſoluit duos dies: ꝛ po
ſtea inter alia dixit diſcipulis ſuis.
Lazar⁹ amic⁹ nr̃ dormit ꝛc̃. q̃re in
euãgelio. Jteꝝ dixit. Lazarus mor
tuus ẽ: ꝛ gaudeo ꝓpt vos vt ſciatꝫ
qꝛ nõ erã ibi. Uñ mirabilẽ bonita
tẽ ac dilectionẽ dñi circa diſcipl'os.
Jndigebãt adhuc maiori robore ꝛ
virtute. Uñ ipe libẽter opabat co
rũ pfectũ. Redierũt g̊ ꝛ venerũt ꝓpe
bethaniã. Martha autẽ cũ ſciuit:
venit ei obuiã: ꝛ ꝓcidens ad pedes
ei⁹ dixit. Dñe ſi fuiſſes hic frat me⁹
nõ eẽt mortu⁹. Et dñs rñdit q ſur
geret: ꝛ d̃ reſurrectiõe mlta tracta/
uerũt. Poſtea mittit eã pro Maria
quã ſinglariter diligebat. Jpa v̈o
vt ſciuit feſtine ſurrexit: ꝛ venit ad
eũ: ꝛ ꝓcidẽs verba ſilia dixit. Dñs
ãt vidẽs dilectã ſuã ſic afflictã la/
chrymoſã ꝛ deſolatã de fratre ſuo:
nõ potuit lachrymas ꝯtinere: ꝛ tũc
lachrymat⁹ eſt. Cogitem⁹ ipm: ꝛ il
las diſciplas: ꝛ illos diſcipl'os: an
nõ ꝛ ipi fuerũt lachrymati. Poſt ali
quã morã ſic cũctis plorãtib dixit
dñs. Ubi poſuiſtis eũ? Jpe tñ be/
ne ſciebat: ſꝫ more hũano loq̃bat.
Tũc ille dixerũt. Dñe veni ꝛ vide. Et
duxerũt eũ ad ſepulcrũ. Et venit cũ
ill' ꝯſolãs eas. Jpe v̈o ꝛ ſua pñtia
ꝯſolabat valde. Cũqꝫ ſic inciderẽt:
dicebat Magdalena. Dñe q̃l'r fu/
it vob ex q̃ receſſiſtis a nob: dolor
fuit mihi d̃ vr̃o receſſu: ꝛ cũ hic era
tis: d̃ vr̃a morte timebã: ꝛ nũc vos
rediſſe gaudeo: ſꝫ ꝛ timeo de vob:
ſcitis ei q̃ꝫta machinãt aduerſum
vos pncipes ꝛ maiores nr̃i: iõ nõ
fuimus auſe mittere pro vobis vt
veniretis: gaudeo quia veniſtis: ſꝫ
rogo pro deo vt caueatis ab illis.
Dñs aũt dixit. Nõ timeatꝫ: qꝛ pr̃ ſu
ꝑ his ꝓuidebit: ꝛ ſic colloq̃ndo ve/
nerũt ad monumentũ. Tunc iuſſit
dñs ab eo leuari lapidẽ ſuperpoſi/
tũ: ſꝫ ꝯtendebat Martha dicens.
Dñe iã fetet: q̃driduan⁹ eſt. O ds
vide amorẽ mirabilẽ iſtaꝝ ſoroꝝ er

ga dn̄m Jeſum: nolebāt ei ꝙ feroꝛ
tāgeret nares ei⁹. Tūc dn̄s fecit la
pidē leuari. Quo facto: ip̄e eleuatꝫ
ocul' in celū dixit. Gratias tibi ago
pr̄ qꝛ audiſti me. Ego ꝟo ſciebā qꝛ
ſp̄ me audis: ſꝫ ꝑ iſtos dico: vt ſci
ant qꝛ tu me miſiſti. Aſpice ip̄ꝫ orā/
tē ſic: ⁊ ꝯſidera zelū ei⁹ ad ſalutē aīa
rum. Deiñ clamauit dicēs: Lazare
veni foras. Et ſtatī reuixit: ⁊ exijt fo
ras: ligat⁹ tn̄ ſic fuerat ſepult⁹. Di
ſcipuli ꝟo ad dn̄i preceptū ſoluerūt
eū: q̄ ſolutus ip̄e ⁊ ſorores ſue ge/
nua flectētes gr̄as egerūt ei d̄ tāto
beneficio: ⁊ duxerūt eū ad domū ſuā
Stupebāt aūt q̄ ibi fuerāt ⁊ vide/
bāt: ⁊ diuulgatū eſt h̄ miraculū: et
multitudo magna d̄ hirl'm ⁊ alijs
ꝑtib⁹ venerūt ad videndū Lazarꝫ. Et
p̄ncipes iudeoꝝ ſe ꝯfuſos vidētes
ip̄m occidēdo cogitauerūt.

De maledictione ficus. Matthei. xxi. Ca. LVI

Q Uāuis ſcd̄m fidē imaginarie
maledictio ficus: ⁊ p̄ntatio
adultere in tēplo fuiſſe cre/
dant᷑ poſt aduentū dn̄i in hirl'm ſu
ꝑ aſellū: qꝛ tn̄ videt᷑ nil poſt ip̄m ad
uentū meditari. niſi de ſua cena et
paſſiōe: ⁊ eaꝝ circūſtantijs: iō cogi
taui iſta duo hic ponere. Cū g̃ dn̄s
illic vadēs verſus hirl'm: eſuriēs:
vidit ficū ornatā ⁊ pulcrā de folijs
eiqꝫ appropinqn̄s nō inueniret fi/
cus: maledixit ei: ⁊ ſtatī aruit ita vt
mirarent᷑ diſcipuli. Cōſpice igit᷑ eū
⁊ diſcipulos in p̄dictꝫ iuxta formā
generalē p̄dictā. Conſidera etiā: qꝛ
h̄ myſtice factū eſt a dn̄o: cū ſciret
tp̄s nō eſſe ficuū. Per talē aūt ar/
borē virentē folijs: fructib⁹ ꝟo ca/
rentē: intelligi p̄nt verboſi: loqua/
ces ſine oꝑib⁹: necnō hypocrite: ⁊ ſi
mulatores: q̄ exteriorē apparentiā
hn̄tes: vacui ſūt ⁊ infructuoſi.

De muliere in adulterio deprehenſa. Johnnis. viij. Cap̄. LVII

V Igilabant in malicijs ſuis
peſſimi p̄ncipes ⁊ phariſei
ꝯtra dn̄m Jeſum: ⁊ ſolicite
ꝑtractabāt quō eum per aſtutias ⁊
fallacias vincerent. ⁊ notabilē po/
pulo redderent. Sꝫ retorquebant᷑
in eos eoꝝ ſagitte. Cum igit᷑ quedā
mulier in adulterio deprehenſa eſ/
ſet: ⁊ ſcd̄m legē deberet lapidari: ad/
duxerūt eam ad Jeſum in templo
querentes q̄d de ea faciendū eſſet:
quaſi volētes eū ponere in perple/
xitate: vt ſi legē ſeruandā diceret: d̄
īpietate arguerent᷑. ſi ꝟo miſeri d̄cer
neret d̄ iiuſticia notaret᷑. ſapiēs āt
dn̄s rhetia cognoſcens ⁊ declinare
ſciens: inclinauit ſe humiliter: ⁊ di
gito ſcribebat ī terra. Et vt dic̄ Cri
ſoſtomus ſcribebat peccata eoꝝ:
erat illa ſcriptura tante virtutis et
auctoritatis ꝙ quilibet eoꝝ cogno
ſcebat peccata ſua. Dominus aūt
ſe erigens dixit. Qui ſine peccato
eſt veſtrū: primus in eam lapidem
mittat. Et iterꝝ ſe inclinabat curia
lis dominus: etiam pro emulis ſu
is ⁊ aduerſarijs ne ſcilicet verecun
darentur. Et ſic omnes illi receſſe/
runt ⁊ euanuerunt ab oculis eius.
Mulierem autē admonitam: ne
amplius peccaret: licentiauit. Con
ſpice igitur bene ipſum in om̄ibus
predictis verbis ⁊ factis.

De conſpiratione iudeo/rum contra dominū: ⁊ de fuga ei⁹. Joh. xi. Ca. LVIII

APpropinquante aūt tp̄e q̊
dn̄s Jeſus diſpoſuerat no
ſtrā redemptionē per effu/
ſionē ſui ſanguinis operari arma/
uit dyabolus ſatellites ſuos ⁊ acu
it eoꝝ corda ꝯtra ip̄m dn̄m vſqꝫ ad
occiſionē eius: ⁊ ex bonis operibꝰ:
marie ꝑter reſuſcitationē Lazari:
magis ac magis accendebant̄ tā/
q̄ꝫ magna inuidia tabeſcētes. Nō
volentes ergo furorē ſuū protelare
collegeṙt pontifices ⁊ pharisei ꝯſi/
liū: in quo Cayphas ꝓphetauit de/
liberādo ip̄ꝫ agnū inocētiſſimū oc
cidere. O prauū ꝯſiliū. O peſſime
duces ꝑpl'i: ⁊ cōſiliarij neq̄ſſimi q̄d
agitis? Miſeri q̄d vos tantus fu/
ror exagitat? Que eſt hec ordina/
tio? Nō ꝓpoſitū? Que cauſas occi
ſionis dn̄i dei noſtri? Nōne ip̄e in
medio veſtri eſt: quē tn̄ neſcitis: et
intelliget oīa verba veſtra: ⁊ ſcruta
tur renes ⁊ corda? Sꝫ ſic fieri opor
tet vt deliberaſtis: qꝛ pr̄ ſuus tradi
dit eū in manibus veſtris: ac p̱ vos
occidet̄. Ip̄e quidē morie̅t: ⁊ reſur/
get vt ſaluet ꝑpl'm ſuū. Diuulgatū
eſt autē ꝯſiliū iſtud: ⁊ ſapiens dn̄s
volens locū dare ire: et qꝛ nōdum
erant oīa cōpleta: abijt in regionē
iuxta deſertū in ciuitatē effrem. Et
ſic fugit humil' dn̄s locū ante faciē
neq̄ſſimoꝝ ſeruoꝝ. Cogita nephā
dos in ſuo ꝯſilio peſſimo eſtuātes.
Quid tūc putas Magdalenā di/
xiſſe? Sꝫ qualis erat animus matr̄
dn̄i Jeſu cū ſic eum recedere vide/
bat: qꝛ iudei volebāt eum occidere.
Potes hic meditari dominā ⁊ ſo/
rores eius tunc remāſiſſe cū Ma/
gdalena: ⁊ dominū Jeſum omnes
eas conſolatum fuiſſe de ſua reuer
ſione.

Quomodo dn̄s Jeſus re
dijt bethaniā vbi Magdale
na vnxit pedes eius ⁊ caput
vnguēto precioſo. Matthei
xxvi. Marci. xiiij. Johannis
xij: Cap. LIX

SIcut ex ſuperioribꝫ patet qꝫ
dn̄s Jeſus ad noſtram in
ſtructionē fugiēdo vſus eſt
prudētia: oñdens qꝫ loco ⁊ tp̄e fu/
rorē pſequentiū q̄n̄qꝫ declinare de/
bemus: ita nūc fortitudine vtit̄: qꝛ
tp̄e debito iminente ſponte redit vt
ſe offerat paſſiōi: ⁊ ſe in manus p̱/
ſequentium traderet: ſic aliq̄n̄ ſfuit
vſus tp̱antia: fugiēs honorem q̄n̄
turbe volueṙt eū facere regē. Et e/
cōtra tunc iuſticia vſus fuit q̄n̄ vo
luit vt rex honorari: q̄n̄ ꝑpl's cū ra/
mis palmaꝝ occurrit ei ſatis ho/
neſte: honorē voluit: ideo aſellam
aſcendit: vt refert Bern̄. in ſer. dici
oliuaꝝ. Iſtis ḡ quattuor virtutibꝫ
ſcꝫ prudētia fortitudine tp̱antia iu
ſticia vſus eſt dn̄s virtutū ad no/
ſtrā inſtructionē. Redijt autē dn̄s
die ſabbati ante diē oliuaꝝ betha/
niā que eſt ꝓpe hirl'm ad duo milia
ria: ⁊ ibi feceṙt ei cenā in domo Sy
monis leproſi: ibiqꝫ fueṙt Maria
⁊ Martha ⁊ Lazarus. Erāt forte ⁊
ꝯſanguinei: ⁊ multi domeſtici eidē
Symonis. Tūc Maria fudit ſup̱
caput eius librā vnguēti precioſi ⁊
ex eo vnxit ſibi caput ⁊ pedes. ⁊ q̊d
alia vice fert̄ eadē feciſſe ex ꝯtritiōe
Diligebat em̄ eū ſup̱ oīa: ⁊ d̊ obſe/
quendo ei nō poterāt ſatiari. Sꝫ d̊
hoc murmurat Judas proditor: p̱
qua dn̄s Jeſus rn̄dit: ⁊ eam more
ſolito defendit: tn̄ ꝓditor indigna/

tus rem̃ãſit: ⁊ iñ ꝑditiõis occaſio/
nẽ ſumpſit: ⁊ die mercurij ſeq̃nti ꝓ
xxx. argẽteis tradidit ⁊ vẽdidit. A/
ſpice eũ cenantẽ cũ iſtis amicis ſuis
⁊ ꝯuerſantẽ cũ eis illꝰ paucis dieb᷒
ſ. vſq3 ad paſſionẽ ſuã. Amplius aũt
ĩ domo Lazari. Domꝰ ei eiꝰ ⁊ ſoro
ris erat ſuũ refugiũ ſpeciale. ibi co
medebat ⁊ dormiebat cũ diſcipulꝰ
ſuis. Ibi ⁊ mr̃ eiꝰ dñã nr̃a cũ ſuis
ſororib᷒ q̇eſcebat. Multũ honora
bãt eã oẽs ⁊ marie Magdalena ſꝑ
eã aſſociãdo: ⁊ ab ea nõ recedẽdo.
Cogita quõ mr̃ dñi ſtat ſolicita de
dilectiſſimo filio ſuo: nec ab illo ſe
vllo tp̃e ſepabat. Et cũ dñs Mag/
dalenã defenderet dixit. Mittẽs h̃
vnguentũ ĩ corpꝰ meũ ad ſepelien
dũ me fecit. An nõ credis ꝙ hꝰ ver
bi gladiꝰ aĩam mr̃is ptrãſiret: q̇d
ci de ſua morte poterat expꝛeſſius di
cere. Silr̃ oẽs alij ſtabãt pterriti ⁊
anxij cogitatiõib᷒ pleni: colloquẽ/
tes adinuicẽ vnꝰ cũ altero hinciñ ꝺ
materia eoꝝ q̃ tũc dure ⁊ aſpere tra
ctari timebãt: ⁊ maxie qñ ibãt ĩ hie
ruſalẽ: qꝺ faciebãt q̃libet die. mlt̃a
ei ab iſta die ſabbati vſq3 ad diẽ ce/
ne locutꝰ eſt iudeis: ⁊ opatus palã
ĩ hirlz: ꝺ q̇b᷒ ñ intẽdo loq̇: niſi ꝺ ad
uẽtu ſr̃ aſellũ ne meditatõ paſſiõis
eiꝰ impediat: ſumꝰ ei in ianuis paſ
ſiõis vñ totũ tuũ collige ſpm̃ ne ſis
ad alia diſtractꝰ: vt tã ad myſteria
q̃ p̃cedũt: q3 ad ip̃az paſſionẽ mẽte
vacua ⁊ valde ꝑuigili poſſis intẽde
re: interim libenter in bethania cõ/
uerſari cũ predictis.

De aduentu domini Je/
ſu in hieruſalem ſuper aſel/
lum: Matthei. xxi. Marci. xi
Luce. xix. Joh. xij. Ca. LX

Frequentabat miniſteria ĩ/
plebant ſcripture ꝑ dñm Je
ſum: appropinquante tp̃e q̃
zelabat remediũ mũdo cõferre per
ꝓpꝛij corporis paſſionẽ. Igit die ſe/
quẽti ſũmo mane. ſ. die dñica para
uit ſe ad eundũ in hirlm nouo ⁊ in
ſueto mõ ſicut fuerat ꝓphetatum.
Cumq3 pergere vellet mater pio af
fectu retinebat eum dicẽs. Fili mi
quo vis ire? Tu ſcis ꝯſpirationẽ iu
deoꝝ ꝯtra te factã: quõ vadis inter
eos: rogo te nõ vadas. Silr̃ diſci/
pulis et alijs videbat intolerabile
ꝙ ibat: ⁊ vt poterãt retinebãt eum.
Dicebat Magdalena. Magiſter
nõ eatis ꝓ deo: vos ſcitis iudei de/
ſiderãt mortẽ veſtrã. Si vos eatis
in manus eoꝝ hodie: vos capiẽt ⁊
habebunt intentũ ſuũ. O ꝺs quõ
diligebãt eũ: ⁊ quõ erat eis amarũ
ſi q̇s lederet ip̃m. Ip̃e tñ qui ſalu/
tem oĩm ſitiebat: rñdebat eis. Vo
luntas patris mei eſt vt vadã: nõ
timeatis: q2 ip̃e nos defẽdet: ⁊ h̃ ſero
huc illeſi redibimus. Cepit igit ire
⁊ illa parua comitiua: ſ3 fidelis: ſe/
cuta eſt eum. Cũq3 veniſſet bethfa
ge. ſ. viculũ quendã in medio itine
ris miſit duos diſcipulos in hieru
ſalẽ vt adducerẽt aſinã ⁊ pullũ eiꝰ
alligatos in loco publico: ⁊ ad mi/
niſteriũ paupeꝝ deputatos. Quo
facto: dñs primo ſuper aſinã ⁊ pa/
rum poſt ſup pullũ aſcendit humi
liter: ſup quos diſcipuli veſtimẽta
poſuert: ⁊ ſic equitabat dñs mũdi.
Et q3uis iuſtiſſimũ eſſet eu3 hono/
rari: tñ tp̃e honoris dñs mundi ta
lib᷒ dextrarijs vſus eſt. Cogita q̃li
ter in hoc vituperauit pompã mũ
di. Non eñ fuert hec aĩali frenis ⁊
ſellꝰ deauratis ornata: more ſtulticie

mūdi:ſʒ vilib⁹ pannis ⁊ duob⁹ fu/
niculis: tñ nō eſt rex mūdi. Turbe
aūt hoc ſciuer̃t ⁊ exier̃t obuiā ei: et
eū vt regē cū hymnis ⁊ canticis: cū
veſtimentoꝝ ſuoꝝ expanſiōe: ⁊ ra/
moꝝ arboꝝ fractiōe: ⁊ magna leti/
cia ſuſceper̃t. Immiſcuit aūt cum
iſta leticia fletū. Nam cū eſſet ꝓpe
hirl'm: fleuit ſup illā dicēs. Quia
ſi cognouiſſes ⁊ tu ⁊c̃. ¶ Et debes
ſcire ꝙ trib⁹ vicib⁹ legimus deū fle
uiſſe. Primo ỏ morte Lazari. ſ. hu
manā miſeriā. Scd̃o hic. ſ. huma/
nā cecitatē ⁊ ignorantiā. Tertio in
paſſiōe ſua. ſ. humanā culpā ⁊ ma
liciā: q꞉ videbat ꝙ ſua paſſio ꝓ oī/
bus ſufficiebat: ſʒ nō oībus ꝓficie/
bat: q꞉ nec reprobis: nec duris cor/
de: nec īpenitētib⁹. De hac lachry/
matiōe ỏr ad Hebreos. Cum cla/
more valido ⁊ lachrymis ſe offerēs
⁊ exauditus eſt ꝓ ſua reuerētia. De
trib⁹ his vicib⁹ habet᷑ in textu: ſed
alibi tenet eccl'ia ꝙ fleuit. ſ. infan/
tulus. Vñ cantat. Vagit infans ī
ter arta poſitus p̃ſepia Nō fecit vt
myſteriū incarnatiōis dyabolo ze/
laret᷑. Cogita ip̃m flentē q̄ flere de/
beres cū eo: flet ei fortiter ⁊ largit᷑:
q꞉ non ſimulate: ſʒ vere dolebat de
ip̃is: vñ corde amaro flebat eoꝝ pe
riculū eternale. Predixit etiā eorū
excidiū tp̄ale. Aſpice diſcipulos q̄ʒ
diligēter vadūt iuxta eū cū metu ⁊
reuerētia. Ip̃i ſunt comites ⁊ baro
nes ſui. Aſpice ⁊ matrē ſequentē cū
aliis feīab⁹ ſeq̄ntib⁹: eiqʒ miniſtrā
tibus. Nec dēs credere ꝙ ip̃o flen
te potuer̃t lachrymas ꝯtinere. In/
trauit ḡ dñs Jeſus cū iſto triūpho
⁊ honore turbaꝝ in ciuitatē: ỏ quo
tota ciuitas eſt cōmota. Venit āt
ad templū: ⁊ eiecit vendētes ⁊ emē
tes. Et hec fuit ſcd̃a eiectio: ⁊ ſtetit
dñs Jeſus in templo predicās pu
blice ꝑpl'o: ⁊ rñdens p̃ncipibus et
phariſeis vſqʒ in ſero. Et licet hic
fuiſſet honoratus illa die: nō fuit
q̄ eum inuitaret ad prandiū. Tota
igit᷑ die ip̃e ⁊ ſui ieiunauer̃t: ⁊ ſero
cum eis bethaniā rediꝛt. Cogita q̄ʒ
humil'r vadit cū illis ꝑ ciuitatē: q̄
ſic mane honorifice venerat. Vnỏ
potes ꝯſiderare ꝙ paꝝ curandū ē
de honore mūdano: q̄ breuiter ter/
minat᷑. Conſidera etiā quō Mag/
dalena ⁊ oēs alii gaudebāt qñ ho
norabat᷑ a turbis: ⁊ maxīe cū betha
niā redierunt illeſi.

¶ Quō dñs Jeſus mortem ſuā p̃dixit matri. ¶ Ca. LXI

HIc pōt interponi meditatio
valde pulcra: ỏ qua tñ ſcri
ptura nō loquit᷑. Cenāte nā
q̄ʒ dño Jeſu die mercurii in domo
Marie ⁊ Marthe ⁊ matre eius ī
alia parte domus cū mulieribus
Magdalena miniſtrans rogabat
dñʒ dicēs. Magiſter ſitis memor
vt faciatis hic paſcha nobiſcū. Ro
go vos ne negetis hoc mihi. Quo
nō acquieſcēte ⁊ dicēte: ꝙ in hirl'm
faceret paſcha. Illa recedit cū la/
chrymis: ⁊ vadit ad matrē rogans
eā: vt illa cū ip̃o ibi paſcha teneat.
Cena igit᷑ facta venit dñs ad ma/
trē: ⁊ ſedet cū ea ſeorſum loquens
cū ea: copiā ſue p̃ſentie prebēs quā
in breui ſubſtracturus erat ab ea.
Aſpice q̄ʒ reuerēter dña ſuſcipit eū
⁊ cū eo affectuoſe morat᷑: ⁊ q̄ʒ reue/
renter ip̃e ſe habet ad ip̃am. Tunc
ill' colloquētibus Magdalena ve
nit ⁊ poſuit ſe ad pedes eoꝝ dicēs.
Dña ego inuitabā magiſtrū vt hic

paſcha faceret: ſꝫ vult ire in hirl'm:
rogo vos ne pmittatis ip̄m ire. Ad
quē mater. Fili mi rogo te nō ſic fi
at: ſꝫ hic facias paſcha. Scis ei ꝙ
inſidie ad te capiendū pate ſunt et
ordinate. Et dn̄s ad eā. Mat̄ mea
voluntas patris mei eſt vt ibi faciā
paſcha: qꝛ tp̄s redemptiōis venit:
mō implebunt̄ oīa que de me ſcri/
pta ſunt: ⁊ faciēt de me quicq̄d vo/
lent. At illa cū ingenti dolore vt au
diuit: intelligens bene ꝙ de morte
ſua loqueret̄: dixit ei mater vix va/
lens verba ꝯcepta pferre. Fili mi to
ta ꝯcuſſa ſuꝫ ad vocē iſtā ⁊ cor meū
dereliq̄t me. Prouideas pr̄: qꝛ ne/
ſcio quid dicā. Nolo ſibi ꝯtradice/
re: ſꝫ ſi placeret ſibi rogo eū vt diffe
rat ad pn̄s: ⁊ faciamus hic paſcha
cū iſtis amicis noſtris. Si vero ſi/
bi placet poterit prouideri de alio
mō redemptiōis ſine morte ſua: oīa
eīm poſſibilia ſunt ei. O ſi videres
inter hec verba dn̄am plorantē mo
deſte: ⁊ Magdalenā quaſi ebriā ḋ
magiſtro ſuo largiter ⁊ magnis ſin
gultibꝰ flentē forte nec tu poſſes la
chrymas ꝯtinere. Cōſidera tu quo
ſtatu eſſe poterat: qn̄ talia tracta/
bant̄. Dixit ergo dn̄s blande ꝯſo/
lans eas. Nolite flere. Scitis eīm
ꝙ obedientiā patris oportet imple
ri: ſꝫ pro certo ꝯfidite: qꝛ cito reuer/
tar ad vos: ⁊ tertia die reſurgā in/
columis. In monte ergo ſyon ſc̄m
voluntatē patris faciā paſcha: qui
mons eſt in hirl'm. Dixit aūt Ma
gdalena. Eum hic nō poſſum tene
re. Simus ergo ⁊ nos in domo no
ſtra de hirl'm: ſꝫ credo ꝙ nunq̄ꝫ ha
bui paſcha ita amarꝫ. Acq̄euit do/
minus Jeſus vt ip̄e in dicta domo
faceret paſcha.

De cena dn̄i Jeſu. Mat/
thei. xxvi. Marci. xiiij. Luce
xxij. Johis. xiij. Ca. LXII

Aduenīēte iam tp̄e ⁊ iminen
te miſerationū et miſcd'iaꝝ
dn̄i quo diſpoſuerat ſaluaꝫ
facere plebē ſuā: ⁊ eā redimere: non
auro neqꝫ argēto: ſꝫ p̄cioſo ſangui
ne ſuo voluit cenā cū diſcipulis no
tabilē facere anteq̄ꝫ ab eis p morte
diſcederet: inſignū memoriale re/
cordationis: Et vt impleret myſte/
ria que reſtabāt. Fuit aūt hec cena
magnifica valde: ⁊ ea q̄ fecit ibi do
minus Jeſus. Ad que intuenda cū
intentiōe ſūma te preſentē exhibe:
qꝛ ſi hoc digne ⁊ vigilanter feceris
nō patiet̄ te dn̄s cū aliīs redire ieiu
num. ¶ Circa iſtā cenā ſunt quat/
tuor p̄ncipal'r attendenda q̄ ibi no
tabiliter facta fuer̄t: que occurrūt
meditanda. ſ. corpalis cenatio: pe/
dum diſcipuloꝝ p dn̄m Jeſum ab
lutio: ſacramēti ſui ſacratiſſimi cor
poris ⁊ ſanguis inſtitutio: pulcerri
mi ſermonis per ip̄m compoſitio.
¶ Circa primū attende ꝙ Petrus
⁊ Johes iuerūt ḋ iuſſu dn̄i ad que
rendū amicū ſuū in mōte ſyon vbi
erat cenaculū grande ſtratū ad pa
randū. Sꝫ ⁊ dn̄s Jeſus cū aliīs di
ſcipul' dicit ouis aduesperaſcēte iā
die ciuitatē intrauit: ⁊ ad locū ip̄m
iuit. Aſpice ip̄m ſtantē in aliq̄ par/
te domus: ⁊ loquentē cū eis ſalu/
bria. Legi ī legēda bti Martial': ꝙ
ip̄e cū aliq̄bus de ſeptuaginta fuit
ip̄o ſero ad miſtrandū eidē Jeſu ⁊
duodecī recūbentibꝰ: ſꝫ ⁊ aquā por
tauit dn̄o Jeſu qn̄ lauit pedes di/
ſcipuloꝝ. Cum autē eſſent oīa in ce
naculo parata: dilectiſſimꝰ Johes

qui ſolicite ibat ad iuuandū in pre
fata prepatiōe venit ad dn̄m Jeſu3
dicēs. Dn̄e vos poteſtis cenare qn̄
placet: q2 parata ſūt oīa. Aſpice attē
te q̄ dicunt᷑ ⁊ fiūt: q2 myſterioſa ſūt
valde: nec abbreuiāda: ſ3 dilatāda
ſicut cetera facta dn̄i Jeſu. Jn hoc
eī eſt maxia res meditationū oīm
de ipō: ſ3 iſtius magis ꝓpter ardua
amoris inſignia q̄ ī hac cena fuer̄t
Surgit igit᷑ dn̄s Jeſus ⁊ diſcipuli
eius cū eo. Johēs vero lateri eiꝰ ſe
iungēs: ab eo ſe deinceps nō ſepa/
uit. Nullus ei ſic fidel'r adheſit vt
Johēs. Nam cū captus fuit ſecu/
tus eſt eū in atriū p̄ncipis ſacerdo
tū: nec in crucifixiōe: nec in morte:
nec poſt mortē dimiſit eū q̄uſq3 fu
it in ſepulcro. Jn hac aūt cena iu/
xta eū ſedit: licet eſſet iunior alījs.
Jntrāt ḡ cenaculū: lauāt manus:
⁊ circūſtantes benedicāt menſam.
Scire aūt debes ꝙ ipā mēſa erat ī
terra ⁊ more antiq̄ꝝ ſeder̄t in terrā
ad cenā. Erat aūt vt credit᷑ quadra
de pluribꝫ tabulis: quā ego vidi ro
me in eccl'ia lateranēſi: ⁊ eā mēſu/
raui. Eſt aūt in vno quadro duorū
brachioꝝ ⁊ palmi vl' circa: ita ꝙ li/
cet arte tres diſcipuli vt credit᷑: ſede
bāt in quolibet quadro: ⁊ dn̄s ī ali
quo angulo: ita ꝙ oēs in vno cati
no comedebāt: ꝓpter hoc dixit dn̄s
Jeſus. Qui intingit mecū manu3
in catino: hic me tradet: q2 oēs in/
tingebāt. Benedictōe igit᷑ perfecta
ꝑ dexterā dei: ſedēt circa menſam.
Johāne ſedente circa dn̄m Jeſum
S3 attende ꝙ dupliciter potes h̄
meditari. Vno mō ꝙ ſedeāt ſicut
dixi. Alio mō vt ſtent recti cū bacu
lis in manibꝫ: comedētes agnū cū
lactucis agreſtibꝫ: ⁊ alia obſeruan

tes que ī lege obſeruant᷑: dūmodo
poſtea ſedeāt ad aliq̄d aliud man/
ducandū: vt ex pluribꝫ locis colli/
git᷑. Nam nec Johēs ſupra pectus
dn̄i niſi ſedēdo potuiſſet recūbere.
Delato igit᷑ agno paſcali aſſato: ac
cepit eū verus ⁊ īmaculatus agnꝰ
dn̄s Jeſus: q̄ erat in medio eoꝝ ſi/
cut q̄ miniſtrat: ſcindit eum in fru/
ſta: diſcipulis alacriter porrigit: et
ad comedendū ꝯfortat. Jpi vō co/
medebāt: ſ3 alacriter nō capiebāt:
ſemꝑ pauidi ne nouitas ꝯtra dn̄m
fieret. Cenātibꝫ aūt eis patefecit fa
ctū apertius ⁊ inter alia dixit. De/
ſiderio deſideraui hoc paſca vobi/
ſcū manducare anteq̄3 patiar: vnꝰ
aūt vr̄m me tradituruꝰ eſt. Hec vox
in corda eoꝝ tanq̄3 gladius intra/
uit: ⁊ comedere ceſſauer̄t aſpicien/
tes ſeipōs ⁊ dicentes. Nunq̄d ego
ſum rabbi? Cogita in q̄to dolore
poſiti ſunt auditis verbis iſtis. Jl
le aūt ꝓditor ne viderent᷑ hec verba
pertinere ad eū: comedere nō ceſſa
uit. Johānes aūt ſtupefactꝰ ⁊ cor/
dialiter gladiatus verſus eū ſe in/
clinauit: ⁊ ſuꝑ pectꝰ eius recubuit
Petro autem dominus nō dixit:
quia vt dicit Auguſtinus: ſi illum
proditorem ſciuiſſet: dentibus de/
ſcripſiſſet. Sed per Petrum figu/
rantur actiui: per Johannem con
templatiui. Unde habes hic argu
mentum ꝙ contemplatiuus non
intromittit ſe de extrinſecis operi/
bus: de ipiſq3 offenſis dei vindictā
non expedit: ſed interius gemens
per orationem ad deum ſe conuer/
tit: et fortius ei per contemplatio/
nem approximans: eiq3 adherens:
omnia ſue diſpoſitioni committit.
Et de tempe vocatiōis intellige cū

habet copiã ſponſi aĩa. Aliqñ autẽ ꝯtemplatiuus ex zelo dei ⁊ aiaꝝ: exterius exit ad primũ: vt dicunt ſancti. Hic habes ꝙ nec Johãnes dixit Petro: licet ad mutũ queſiſſet. Vñ potes colligere ꝙ ꝯtemplatiuus ſecretũ dei reuelare nõ debet. Vñ legit̃ de beato Franciſco: ꝙ reuelatiões occultas nõ diuulgabat exterius: niſi q̃tum fraterne ſalutis zelus vrgebat: vl' ſupne reuelatõis dictabat inſtinctus. Aſpice dñi benignitatẽ qualiter dilectũ ſuũ ſup pect⁹ retinet. O q̃z tenerrime ſe ad inuicẽ diligebãt. Cogita diſcipl'os triſtes ad vocẽ dñi: nec comedẽtes ſe inuicẽ aſpiciẽtes: ⁊ ſuper his ꝯſiliũ capere neſciẽtes. ¶ Circa ſcd̃m diligẽter attende. His em̃ ſic ſe habentib⁹: ſurgit dñs a cena: ſurgũt ⁊ diſcipuli ignorãtes quo ire vellet Ipſe vero deſcendit cũ eis in alium locũ inferius in eadẽ domo: vt dicunt q̃ locum videt̃: ⁊ ibi oẽs fecit ſedere: aquã ſibi iubet afferri: ponit veſtimẽta ſua: lintheo ſe precinxit: aquã miſit in peluim lapideam vt lauaret pedes eoꝝ. Recuſat petrus: ſed audita chriſti cõminatione ſapiẽter mutat ꝯſiliũ in melius. Inclinat ſe ſũma maieſtas ⁊ magiſtra humilitatis vſq; ad pedes piſcatoris. Stat curuus ⁊ flexis genib⁹ corã ipſis ſedẽtib⁹ lauat ꝓpꝛijs manib⁹: ⁊ tergit ⁊ oſculat̃ oĩm pedes. Sz ⁊ illud ſuperexaltat humilitatẽ: q: ⁊ proditori eadẽ prebet officia. O q̃z benigna eſt tanta benignitas ⁊ humilitatis profunditas Hoc cõpleto myſterio redit ad locum cene: ⁊ iteꝝ recũbens: eos ad ſuũ exemplũ imitãdũ ꝯfortat. Potes meditari ꝙ dñs Jeſus exemplum dedit nobis in iſto ſero q̃nq; magnaꝝ virtutũ. Primũ humilitatis: lauando pedes. Scd̃m charitatis: in ſacramẽto ſui corporis ⁊ ſermone: q̃ eſt monitis charitatis plenus. Tertiũ patiẽ: ſuſtinẽdo ꝓditorẽ ⁊ oꝓprobria m'lta q̃ñ fuit captus ⁊ ductus vt latro. Quartum obediẽtie: eundo ad mortẽ ⁊ paſſionem ex obedientia patris. Quintũ oꝛonis: orando trib⁹ vicib⁹ in orto. In his q̃ virtutib⁹ eũ imitari conemur. ¶ Tertio circa tertiũ meditãdo: obſtupeſcite illam digniſſimã charitatẽ qua ſe nobis tradidit ⁊ reliquit ſeipm̃ in cibũ. Cum ergo dominus lotis pedib⁹ diſcipuloꝝ iterũ recubuiſſet: volẽs finẽ dare legalib⁹ ſacrificijs: ⁊ nouũ incipere teſtamentũ: ſeipm̃ veꝝ ſacrificiũ dedit: ⁊ accipiẽs panẽ: ⁊ oculos leuauit ad patrẽ: ꝯfecit altiſſimũ ſacrm̃ corporis ſui: ⁊ dans diſcipulis ait. Hoc eſt corpus meũ qđ ꝓ vob̃ tradet̃. Sil'r ⁊ calicẽ. Hic eſt ſanguis meus q̃ ꝓ vobis fundet̃. Et ꝓpꝛijs manib⁹ cõmunicat dilectã familiã ſuã: ⁊ in amoris recordationẽ ſubiunxit. Hoc facite in meã cõmemorationẽ. Hoc ẽ memoriale qđ aiaꝝ facit deo gratã: cum ſuſcipit digne manducãdo. Hec fidel'r meditare ⁊ toto diuini amoris igne inebriare: ⁊ in ipm̃ dñm Jeſuz pre amoris ⁊ deuotiõis vehemẽtia total'r trãſformare. Nihil em̃ maius: chari⁹: ⁊ dulcius nobis relinquere potuit: q̃z ſeipm̃. Ipſe nanq; quẽ in ſacramẽto altaris ſumimus: ille idẽ eſt q̃ ex virgine incarnatus eſt: ⁊ mirabiliter natus: q̃ ꝓ nobis mortẽ ſuſtinuit: q̃ ſurgẽs glorioſe: ⁊ aſcendens ſedet a dextris dei: ipſe q̃ crea/

uit celũ ⁊ terrã ⁊ oĩa: q̄ põt nob̄ da
re vitã ⁊ mortẽ: paradiſum ⁊ infer/
num. ¶ Circa quartũ vero ad ſoẽm
cumulũ ſuperfluentẽ attende alia
dilectiõis inſignia. Fecit em̄ eis ſer
monẽ pulcerrimũ: plenum ignitis
carbonib⁹ dilectiõis. Cõmunicauit
ãt diſcipulis ⁊ Juda peſſimo: licet
in cõmunione nõ fuerit ſm aliq̄s:
dixit ipe Jude dñs Jeſus: qd̄ facis
fac citius. Jlle autẽ infelix iuit ad
pncipes ſacerdotũ: q̇b⁹ cũ die pre/
cedenti vendiderat triginta argen/
teis: ⁊ petijt ab eis cohortẽ ad ipm
capiendũ. Jnterim aũt dñs Jeſus
fecit diſcipul' dictũ ſermonẽ: ex cu/
ius ornata vtili ⁊ venerãda magni
tudine q̇nq3 pncipaliter meditan/
da aſſume. Primo qualitẽr predi/
cens eis diſceſſum ſuũ ꝯfortat eos
Dicebat em̄ adhuc modicũ vobi/
ſcum ſum: ſ3 nõ derelinquã vos or
phanos: vado et venio ad vos: et
gaudebit cor vr̄m. Hec ⁊ his ſimi
lia q̄ ſuccincte tranſeo: dicebat eis
q̄ corda eoꝝ totaliter penetrabant
Non em̄ de receſſu ſuo poterãt ali
quid pacifice tolerare. Scd̃o circa
ſermonẽ mediteris qualiter cordia
liter ⁊ inſtanter inſtruxit eos d̄ cha
ritate dicẽs plurib⁹ vicib⁹. Hoc eſt
mandatũ meũ vt diligatis inuicẽ.
Et his ſil'ia: q̄ poteris in euãgelio
legere. Tertio circa ſermonẽ medi
teris q̄liter monuit eos ad obſer/
uantiã mandatoꝝ ſuoꝝ. Si dili/
gitis inq̇t me mãdata mea ſerua/
te: ⁊ ſi precepta mea ſeruaueritis:
manebitis in dilectiõe mea: ⁊ ſil'ia
Quarto circa ſermonẽ cogita qua
liter dat eis ꝯfidentiã ꝯtra tribula
tiões q̄s eis predixit venturas eſſe
Jn mũdo inq̇t preſſurã habebitis

in me aũt pacem: ſ3 ꝯfidite: ego vici
mundũ. Et iteꝝ. Si mundus vos
odit: ſcitote q2 ⁊c̄. Jtem. Mũdus
gaudebit: vos aũt ꝯtriſtabimini: ſ3
triſticia vr̄a vertet͛ in gaudiũ: ⁊ ſil'ia
Quinto q̄liter Jeſus aſpiciens in
celũ ꝯuertit ſe ad patrẽ dicẽs. Pa
ter ſerua eos q̊s dediſti mihi. Cu3
eſſem cũ eis ego ſeruabã ⁊c̄. Mirꝫ
certe quõ diſcipuli q̇ tam vehemẽ/
ter dñm ſuũ amabãt: hec verba ſu
ſtinere potuer͛t. Si g̊ que in hoc ſer
mone dicta ſunt attente diſcuſſer͛
⁊ meditãdo ruminaueris diligent͛
in eoꝝ dulcedine requieſcẽs: meri/
to inardeſcere poteris in tantã di/
gnationẽ: benignitatẽ: prouiden/
tiã: diligentiã ⁊ charitatẽ: ⁊ alia q̄
per eũ hoc ſero geſta ſũt. Aſpice q3
efficaciter deuote ⁊ delectabilit͛ lo/
quens imṗmit diſcipulis q̄ narrat
in amenitate verboꝝ ei⁹ ſpũs. Co/
gita q̄l'r diſcipuli ſtant meſti ⁊ capi
tib⁹ inclinatis: lacbrymãtes ⁊ ſuſpi
rãtes: ſunt ei pleni triſticia vſq3 ad
ſummũ: vñ ipe teſtimoniũ perhi/
buit dicẽs. S3 q2 hec dixi vob̄: tri/
ſticia impleuit cor vr̄m. Jnter alioſ
aũt aſpice Johannẽ ei familiariter
coherentẽ: q3 attente ⁊ diligẽter a/
ſpicit dilectũ ſuũ ⁊ anxiat͛: oĩa em̄
verba recolit. Nã ipe ſcribẽs ſolũ/
mõ ea nob̄ tradidit. Jnter alia q̊3
eis dixit. Surgite eamus hinc. O
q̄3tus pauor tunc in eos intrauit:
neſciẽtes q̊ ire deberẽt: d̄ ei⁹ ſepara
tiõe plurimũ formidãtes. Poſtea
locutus eſt eis cõplendo ſermonẽ
eundo p viã multa edificatoria ver
ba. Tandẽ cunctis cõpletis myſte
rijs vadit cũ eis in ortũ trãs torrẽ/
tẽ cedron: ⁊ ibi ſuũ pditorẽ ⁊ arma
tos ꝯ eũ iudeos expectat. Que ãt

ſequunť ſpectãt ad paſſionẽ: q̄ oĩa ibi reſeruamus.

¶ De paſſione dñi Jeſu in generali. Math. xxvi. ⁊ xxvij Marci. xiiij. Luce. xxij. ⁊ xxiij Jo. xviij. ⁊ xix. ¶ Ca. LXIII

Occurrit vt de paſſiõe dñi Jeſu nunc tractemus. Qui ḡ in paſſiõe dñi Jeſu gloriari deſiderat: ſedula intentiõe debet in ea inſiſtere. Naȝ multa ꝑſcrutanti eã pñt occurrere inſeparate: q̄ ſibi preſagia ⁊ participia glorie videbũtur. Te ḡ hortor: vt q̄ ſingulariter attẽdiſti ꝓmiſſa q̄ de ipſius vita dicta ſunt: hic multo viglãtius totã apponas aĩaȝ ⁊ virtutẽ vt affectuoſe diligẽter ⁊ moroſe ac ꝑſeuerãter: nõ ꝑ ſaltus: aut attediatus mediteris in ea: q: hic apparet maxĩa eiꝰ charitas: q̄ corda nr̃a taliter ↄcremare deberet. Cuncta vero cũ ſolita modificatiõe accipe: q̄ ſic pie meditari pñt vt narrabo. Non eĩ in opuſculo aliq̄d affirmare intendo: qđ nõ p ſanctã ſcripturã: per dicta ſanctoꝝ: ꝑ opiniões ꝓbatas affirmeť Videť ãt mihi poſſe ñ ĩcõgrue dici: ꝙ nõ ſolũ illa penal' ⁊ mortal' crucifixio dñi ieſu: ſȝ etiã q̄ ꝓceſſeꝛt fr̃ vehemẽtiſſime cõpaſſiõis amaritudinis ⁊ ſtuporis. Quid eĩ eſt cogitare: ꝙ dñs noſter ſuꝑ oĩa đs benedictus: ab hora q̄ nocte captus fuit vſqȝ ad ſextã ſue crucifixiõis horam fuit in bello cõtinuo doloribꝰ magnis: obprobrijs. illuſionibꝰ: et tormentis. Non eñ ſibi dabať vel modica requies. Sȝ in quali bello ⁊ ↄflictu: audi ⁊ vide. Alius eñ apprehendit: alius ligat: alius inſurgit in eũ: alius exclamat: alius impellit: alius blaſphemat: alius expuit in eũ: alius circũuoluit: alius interrogat: alius ↄtra eũ falſos teſtes querit: alius querẽtes aſſociat alius ↄtra eum falſum teſtimoniũ dicit: alius accuſat alius illudit: alius oculos velat: alius faciẽ cedit: alius collaphiſat: alius ad columnã eum ducit: alius dum ducitur percutit: alius expoliat: alius vociferat: alius inſultat in eũ: aliꝰ ad vexandũ ſuſcipit: alius ad colũnam ligat: alius in eũ imperiũ facit alius eũ in cõtumeliã purpura veſtit: aliꝰ eum ſpinis coronat: alius harundinẽ in manu eiꝰ ponit: aliꝰ furebunde eũ accipit: vt ſpinoſum caput per [illegible]tiat: alius deriſorie genuflectit: aliꝰ vt regẽ ſalutat. Hec ⁊ his ſimilia multa: nõ ſolũ alius: ſȝ ⁊ alij plurimi intuleꝛt. Deduciť ⁊ reducíť: ſpernitur: reprobať: voluitur: circumfertur hucilluc quaſi ſtultus ⁊ imbecillis. Sed ⁊ tanq̄ȝ latro et impijſſimus malefactor: modo ad Annam: modo ad Cayphã: modo ad Pylatũ. Et ibidẽ modo intus: modo foris induciť ⁊ reducitur. Item ad Herodẽ: ab eo veſte alba indutus ⁊ illuſus: et ſic remittitur ad Pylatũ. Deus meus quid eſt hoc? Nonne tibi videtur duriſſimũ et amariſſimũ bellum? Sed expecta parumper ⁊ duriora videbis: quia ſtant contra eũ minaciter ⁊ conſtanter principes ⁊ ſeniores populi: ⁊ milia populi: et clamabant vt crucifigatur. Conſentitur a iudice ⁊ ſententia datur vt crucifigať. Crux humeris ſuis fractꝭ apponiť in q̄ crucifigať. Concurꝛt vndiqȝ ciues ⁊ aduene: maiores ⁊ miores: ribaldi ⁊ iniq̄ pctõres

nō ad cōpatiendū: ſꝫ irridendū: nō
eſt q̇ eū cognoſcat: ſꝫ luto ꝛ imun/
dicys eū impetūt ꝛ affligūt: ꝛ dum
ignominiā ſuā portat factus eſt in
parabolā. Contra eū loquebanṫ q̇
ſedebāt in porta: ꝛ in eū pſallebant
q̇ videbāt vinū. Impelliṫ ꝛ anxiaṫ:
trahiṫ: acceleraṫ: ꝛ ſic fatigatꝰ ꝛ ma
ceratus; flagellatꝰ: ꝛ opprobrijs la
ceſſitus: ꝛ vſqꝫ ad ſummū laceratꝰ
nō ſiniṫ quieſcere: nec eiſe in ocio:
vix poteſt refocillare ſpm̄ quouſqꝫ
peruentū eſt ad caluarie locū vndi
qꝫ īmundiſſimū. Et hec oīa cū im/
petu ꝛ furore fecerṫ. In ipō aūt lo/
co finis ꝛ quies bello de q̄ tracta/
mus imponiṫ. Sꝫ que eſt illa quí/
es? Crucifixio. eſt: lectꝰ ꝺoloroſus
eſt. Ecce qualꝰ quies aſperior bello.
Uides ergo quō vſqꝫ ad horā no/
nā perpeſſus eſt longū durū ꝛ ꝯti/
nuū bellū. Uere intrauerṫ aque vſ
qꝫ ad aīam ſuā: ꝛ vere circūdederṫ
eū canes mlṫi: terribiles ꝛ feroces.
Et vere ꝯſiliū malignantiū obſedit
eū: q̇ vt gladiū biſacutū acuerūt in
eū: ꝛ liguas ꝛ manus. Ex his igiṫ q̄
dicta ſunt: expedita videnṫ que de
paſſiōe dn̄i dici poſſunt ſūmatim i
tribꝫ primis horis. ſ. matutinali ꝓ
ma ꝛ tertia. Sꝫ meditatio paſſiōis
in hora matutinali nō eſt ſic ꝑcur/
renda. Non eſt em̄ tanta amaritu/
do ꝛ pena dn̄i noſtri Jeſu chriſti ſic
leuiter pertractāda. Nam hec cuꝫ
quadā generalitate dicta ſunt: ſꝫ vi
demus ſingula diligēter. Non em̄
decet nos tedere illa cogitare: que
dn̄m pro nob̄ nō teduit tolerare.

Meditatio paſſionis do/ mini Jeſu in hora matuti/ nali. Ca. LXIIII

Reaſſume igiṫ meditatiōes
iſtas a principio paſſiōis: ꝛ
proſequere vſqꝫ ad finē: de
qbꝫ breuiter tangā. Tu vero vt pla
cet exercita te in altioribꝫ: vt dn̄s ti
bi dabit. Attende igiṫ ad ſinglꝫa ac
ſi preſens eſſes: ac cerne eū attente
cū a cena exiens ſermone cōpleto i
ortū cū diſcipulꝫ: vadit vltimo nūc
ab eis itinere ſociādus: qꝫ ſtudioſe
qꝫ ſocialꝫr ꝛ familiariter loquiṫ cuꝫ
eis: ꝛ ad orationē hortatur: quō ipe
puſillū infra iactū lapidis progre/
diens humilꝫr poſitus orat patrē.
Hic parumper ſuſtine ꝛ mirabilia
dn̄i tui pia mēte reuolue. Orat nē
dn̄s Jeſus: ſꝫ hactenꝰ legiṫ oraſſe
pluries: ſꝫ pro bonis tunc vt aduo
catus noſter: tunc autē pro ſe orat.
Cōpatere ergo ſibi ꝛ mirare ꝓfun/
dam humilitatē ſuā. Cuꝫ em̄ ſit ds
patri ſuo coeternus ꝛ coequalꝫ: ob/
litus videṫ ſe deū eiſe: ꝛ orat vt hō:
ſtat quaſi quidā homūculus ꝺ po
pulo deū orans. Attende ꝑfectiſſi/
mā obedientiā. Quid ei orat? Cer/
te orat vt nō moriaṫ ſi patri eiꝰ pla
cet: ꝛ cū patre habet expedire iſtud
negociū: ꝛ nō exaudiṫ ꝑm aliquam
voluntatē q̄ erat in eo. Fuit em̄ in
ipō multiplex voluntas vt dicā: et
in hoc tu cōpatere. Uult em̄ pater
penitꝰ vt moriaṫ: ꝛ ei qꝫuis vnico
filio dilecto nō pepercit: ſꝫ pro nob
oībꝫ tradidit illū. Sic em̄ ds dile/
xit mūdū: vt filiū ſuū vnigenitū da
ret. Dn̄s Jeſus hāc obedientiā ſu
ſcipit ꝛ exequiṫ reuerēter. Uide etiā
indicibilē charitatē circa nos tam
patris qꝫ filij cōpaſſionē: admira/
tiōe ꝛ veneratiōe digniſſimā ꝑ nob
mors induciṫ ꝛ ſuſtineṫ ꝓpṫ nimiaꝫ
charitatē. Orat ḡ dn̄s Jeſus patrē

prolixe dicēs: Mi pater clemētiſſi
me: rogo te vt exaudias orationē
meā: ⁊ ne deſpexeris deprecationē
meā: intende mihi ⁊ exaudi me: qꝛ
ꝯtriſtatus ſum in exercitatiōe mea
⁊ anxiatus eſt in me ſpūs meus: in
me turbatum eſt cor meū. Inclina
ad me aurē tuā: ⁊ intende voci de/
precatōis mee. Tibi pater cōplacu
it me in mundū mittere: vt pro in/
iuria nobis ab hoīe facta: ſatiſface
rē: ⁊ ſtatim cum voluiſti dixi: Ecce
ego vadā. Et tunc ī capite libri ſcri
ptum eſt de me vt facerē voluntatē
tuā ſicut volui: voluntatē tuā ⁊ ſa
lutare tuū dixi. Pauper ego ſum ⁊
in laboribus a iuuentute mea: fa/
ciens voluntatē tuā: ⁊ oīa que mā
daſti mihi feci: paratus cōplere q̄
reſtant. Si tm̄ pater fieri poteſt: tol
le a me tantā amaritudinē: que mi
hi parata eſt ab aduerſarijs meis.
Vides em̄ q̄ꝫta machinanꝛ aduer
ſum me ⁊ quot ⁊ q̄ꝫta falſa mihi ī/
ponunt: ꝓpter q̄ accipere aīam meā
ꝯſiliati ſunt. Sꝫ pater ſi feci ea: ſi ē
iniq̄tas in manib⁹ meis: Si reddi
di retribuētib⁹ mihi mala: decidā
merito ab inimicis meis inanis.
Ego em̄ que placita ſunt tibi ſemꝑ
feci. Ipi vero poſuerꝛt aduerſū me
mala ꝓ bonis: ⁊ odiū pro dilectiōe
mea: ⁊ diſcipulū meū corruperꝛt: et
ſuū ducē ad me perdendū fecerꝛt: ⁊
appenderꝛt mercedē meā trigita ar/
genteis: q̄bus ſum ab eis vendit⁹.
Rogo igiꝛ te pater mi vt trāſferas
a me calicē iſtū. Si autē tibi aliter
videꝛ: nō mea voluntas ſꝫ tua fiat.
Exurge in adiutoriū meuꝫ: feſtina
pater vt adiuues me. Dato em̄ di/
lectiſſime pater ꝙ me neſcirēt filiū
tuū: qꝛ tm̄ cum eis innocentiā duxi
⁊ multa eis beneficia ꝯtuli: nō de/
berent in me ſic crudeles exiſtere.
Recordare ꝙ ſteterim in cōſpectu
tuo vt loquerer ꝓ eis bonū: ⁊ auer
terē indignationē tuā ab eis. Nun
q̄d redditꝛ pro bono malū: qꝛ fode/
runt aīe mee: ⁊ mortē mihi turpiſſi
mā parauerꝛt. Tu vides dn̄e ne ſi/
leas: ne diſcedas a me: qm̄ tribula
tio proxima eſt: ⁊ nō eſt q̄ adiuuet.
Ecce in ꝯſpectu tuo ſunt oēs q̄ tri/
bulant me querētes aīaꝫ meā. Im
properiū expectauit cor meū ⁊ miſe
riā. Et redijt dn̄s Jeſus ad diſcipu
los excitans eos ⁊ de orādo exhor/
tans. Itē ſcđo ⁊ tertio ad orationē
redijt in trib⁹ diuerſis locis ab in/
uicē diſtantib⁹ ꝑ iactū lapidis: nō
q̄ꝫtum quis excutiens proijcere pt̄:
ſꝫ q̄ꝫtum ſine magna violentia lapi
dem mitteret. Et vt habeo a fratre
meo q̄ ibi fuit adhuc in ipis locis
veſtigia ſunt eccleſiaꝝ: que ibi fa/
cte fuerꝛt. Rediēs ergo dn̄s Jeſus
ad orationē vt dixi ſcđo ⁊ tertio eū/
dem ſermonē orauit ⁊ addidit. Pa
ter iuſte ſi ſic decreuiſti vt crucis pa
tibulū pro genere hūano ſuſtineā:
fiat voluntas tua. Sꝫ recōmendo
tibi dilectiſſimā matrē meā: ⁊ dile/
ctiſſimos diſcipulos meos quos
huc uſqꝫ ſeruaui cū eſſem cum eis.
Pater mi ſerua eos a malo. Et in/
terim ſacratiſſimus ſanguis cor/
poris ſui vndiqꝫ in mūdo ſudoris
erumpēs in hac agonia ſeu certa/
mine dū prolixus orat vſqꝫ ad ter/
rā abundanter decurrit. Conſide/
ra q̄ꝫta eſt aīe ſue anguſtia: illudqꝫ
aīaduertere debemus ꝯtra impa/
tientiā: qđ Jeſus trib⁹ vicibus ora
uit anteq̄ꝫ reſpōſum acciperet. Cū
aūt ſic orat ⁊ anxiatur dn̄s Jeſus:

ecce angelus dñi ꝑnceps Micha
el aſtitit ꝯfortās eū ⁊ dicens. Sal/
ue dñe deus meus Jeſu: Orationē
tuā et ſudorē ſanguineū patri tuo
obtuli in ꝯſpectu totius curie ſuꝑ/
ne: ⁊ oēs procidētes ſupplicauim⁹
vt calicē hunc tranſferret a te. Et
pater rn̄dit. Nouit dilectiſſimus fi
lius meus ꝙ hūani generis redē/
ptio quā ſic optamus ſine ſui ſan/
guinis effuſiōe decenter fieri nō po
teſt: iō ſi ſalutē vult aīaꝝ oportet ꝑ
ip̄is mori. Quid ḡ fore decernis?
Tunc dixit dñs Jeſus angelo. Sa
lutē aīaꝝ oīno volo: iō potius eli/
go mori vt ſaluent̄ quas ad imagi
nē ſuā pater creauit: fiat igit̄ volun
tas patris mei. Et angelus ad eū.
Conforta ⁊ viriliter agere: excelſuꝫ
ei decet magnifica facere. Cito trāſ
ibunt penoſa: ⁊ perpetua glorioſa
ſuccedent. Dicit pater ꝙ ſp̄ tecū eſt
⁊ matrē tuā ⁊ diſcipulos ip̄e ꝯſer/
uabit ⁊ reddet incolumes. Et hūi/
lis dñs hūiliter ⁊ reuerenter ſuſci/
pit hanc ꝯfortationē a ſua creatu/
ra ꝯſiderās ſe minoratū paulomi/
nus ab angelis dū eſt ī hac lachry/
maꝝ valle. Et ſicut triſtabat̄ vt hō:
ſic in verbis angeli ꝯfortatus fuit
vt hō: ⁊ valefecit ei rogās vt eū pa/
tri recōmendaret ⁊ toti curie celeſti
Surgit igit̄ tertio ab orōne totus
ſanguine madefactus quē aſpice
tergentē ſibi vultū vel lauantē: to/
tūqꝫ afflictū reuerenter cerne: inti/
meqꝫ cōpatere: qꝛ nō ſine ingenti a
cerbitate doloris ſi hoc ꝯtigere po
tuit. Dicunt tn̄ ſapientes expoſito
res: ꝙ dñs Jeſus patre morabat:
nō tā timore patiēdi: q̄ꝫ cōpaſſione
prioris ꝓpl'i: qꝛ cōpatiebat̄ iudeis q̄
de morte ſua perdebant̄. Non em̄
debebāt eū occidere: qꝛ ex ip̄is erat
⁊ in lege eoꝝ ꝯtinebat̄: ⁊ tanta eis
ꝯtulerat beneficia. Vn̄ orabat pa/
trē vt ſi fieri poſſet cū ſalute eoꝝ ꝙ
credat multitudo gentiū. Si vero
iudei cecādi ſunt vt alij videāt fiat
voluntas tua nō mea. Fuit ei tunc
in chriſto quadruplex volūtas: vo
luntas carnis: ⁊ hec nullo mō vo/
lebat pati: voluntas ſenſualitatis:
⁊ renuebat ⁊ timebat: voluntas rō
nis: ⁊ hec obediebat et ꝯſentiebat.
Nam iuxta Eſaiā. Oblatus eſt qꝛ
ipſe voluit: volūtas deitatis: q̄ im/
perabat ⁊ ſniam dictabat. Igit̄ qꝛ
verus erat hō: ⁊ vt verus hō in ma
gna erat anguſtia poſitus: intime
q̄ꝫtum potes cōpatere ei. Cōſidera
diligenter ⁊ vide oēs actus ⁊ affli/
ctiōes dñi tui. Venit aūt poſt hec
ad diſcipulos: ⁊ dixit eis. Dormite
iā ⁊ requieſcite: q̇ ibi aliquantulū
dormierūt. Bonus āt paſtor vigila
bat ſuꝑ cuſtodia puſilli gregis ſui.
O grandis amor vere in finē dile/
xit eos: cū in tanta poſitus agonia
procurat eoꝝ quietē. Videbat a lō
ge aduerſarios ſuos: venientes cū
armis ⁊ fuſtib⁹: nec tn̄ diſcip'los ex
citauit: niſi cū ꝓpe ⁊ iuxta eū fuerūt.
Tunc aūt dixit eis. Satis dormi/
ſtis: ecce q̇ me tradet aꝓpinquat
Et adhuc eo loquēte venit ille neq̄ꝫ
Judas ante eos peſſimus merca/
tor ⁊ oſculatus eſt eū: dr̄ ꝙ moris
erat dñi Jeſu diſcipulos q̊s mitte/
bat cū oſculo recipere redeūtes. Et
ꝓpterea proditor oſculū illis in ſi/
gnū dedit ⁊ precedēs alios cū oſcu
lo rediit quaſi dicat: nō ſū ego cuꝫ
iſtis armatis: ſꝫ rediēs more ſolito
te ſaluto. Aue rabbi. O vere prodi
tor. Intuere ⁊ ꝓſequere dñm Jeſū:

q̄ꝫ benigne ſuſcipit īfelices amplexus ⁊ oſcula proditoria: quē paulo ante ſūmo cibauerat cibo eius lauerat pedes: ⁊ quō ſe patit̄ capi: ligari: percuti: ⁊ furibūde duci: ac ſi eſſet malefactor ⁊ impotens ad ſe defendendū: quō etiā cōpatit̄ diſcipulis fugiētib⁹ ⁊ errantib⁹: ⁊ dolores eoꝝ cernere potes: q̄ꝫ inuiti et dolētes ⁊ ſuſpiria dantes: vt orphani ⁊ timore preteriti recedebant. Et magis augebat̄ eoꝝ dolor qn̄ videbāt magiſtrū ⁊ dn̄m ſuū ſic viliter trahi per canes illos: ⁊ quaſi agnū māſuetū ſine reſiſtentia ſequi. Aſpice qualiter manib⁹ poſt tergū ligatis exclamidatus tunica ſuccinct⁹ nō curioſe: capite diſcooptus: curuus ex vatigatiōe ⁊ vehemēti accelerantiōe incedēs. Cum āt p̄ntat̄ p̄ncipib⁹ ⁊ ſeniorib⁹ ꝯgregatis: illi q̄ſi leo capta preda exultant examināt falſos teſtes ꝓcurāt: ꝯdemnāt: ⁊ expuūt in eius faciē ſanctiſſimā: oculos velant: collaphiſant: ⁊ alapis cedunt dicētes. Propbetiſa nobiſ chriſte q̇s eſt q̇ te percuſſit. Et multis obprobrijs vexāt in oīb⁹ patiēter ſe habentē. Tandē illi maiores receſſerūt mittentes eū in quendam carcerē de ſubtus ſolariā: q̇ adhuc videri poteſt: vel eius veſtigiū: ⁊ ligauerunt eū ad quandā columnā lapideā: cuius pars ibi poſtea murata fuit: ⁊ adhuc apparet vt habeo a fratre meo qui vidit: dimiſerūtqꝫ eū: ⁊ cum eo quoſdā armatos acutioris cuſtodie qui eū per totā noctē vexauerūt: deriſiōib⁹ vacantes: Cogita qualiter illi audaces ⁊ peſſimi ꝯuiciātes ei dicebāt. Credebas tu eſſe melior ⁊ ſapientior principibus ⁊ ſapientib⁹ noſtris? que ſtulticia erat tua? Non debebas ꝯtra eos os aperire. Quō fuiſti ita auſus? Nunc apparet ſapientia tua. Tu ſtas mō ſicut cōuenit paribus tuis. Dignus em̄ es morte ⁊ tu habebis eā. Et ſic per totā noctē modo vnus mō alius inſultat verbis ⁊ factis ꝯtra eū quanta poſſunt dicunt ⁊ faciūt iſti peſſimi ꝯtra dn̄m. Intuere dn̄m verecundū ⁊ patienter tacentē ad om̄ia tanq̄ꝫ in culpa deprehēſum: vultu in terra depreſſo ⁊ compatere ei. O dn̄e ad quoꝝ manus veniſti? Quanta eſt patiētia tua? Vere iſta eſt hora et poteſtas tenebraꝝ. Et ſic ſtetit rect⁹ ad columnā ligatus vſqꝫ mane. Interim aūt Johānes vadit ad dn̄am ⁊ ſocias intra domū Magdalene in qua cenā fecerāt: ⁊ narrat om̄ia que de dn̄o Jeſu ⁊ diſcipulis ꝯtingerant. Tunc indicibilis planctus ⁊ clamor factus eſt. Cogita in quāto dolore ſūt poſite de dilectiſſimo dn̄o ſuo: q̄ꝛ bene vident et credunt ip̄m mortuū. Tandē dn̄a ſe dedit ī partē: ⁊ ad orationē ſe ꝯuertit dicens. Pater reuerendiſſime: pater pijſſime: pater miſericordiſſime recōmendo vobis vnigenitū veſtruꝫ dilectiſſimū. Nō ſitis ei crudelis: q̇ cunctis eſt benignus. Pater eterne ne moriat̄ filius meus: nihil em̄ malefecit. Sed pater iuſte ſi redēptionē vultis humani generis: obſecro per aliū modū faciatis. Omnia em̄ poſſibilia ſunt vobis. Rogo vos pater ſanctiſſime ſi vobis placet: non moriatur filius meus. Liberate eum de manu peccatorum: et reddite ipſum mihi. Ipſe per obedientiā et reuerentiā veſtrā nō ſe iuuat: derelinquit ſeipſum: et

vt imbecillis ⁊ impotēs eſt inter il
los: ideo vos eū iuuate. Hec ⁊ his
ſimilia orabat dña noſtra toto affe
ctu ⁊ conatu ſuo: ⁊ cū amaritudi/
ne magna. Compatere igiꝶ ei quā
ſic cernis afflictā.

Quomodo principes du/xerunt Jeſum ad Pylatum mane. Ca. LXVII

Mane aūt facto tempeſtiue re
dierunt pncipes ⁊ maiores
pplī: ⁊ feceꝛt ei ligari manuſ
poſt tergū dicentes. Ueni nobiſcū
latro: veni ad iudiciū: hodie cōple/
buntꝶ maleficia tua: mō apparebit
ſapīa tua: ⁊ ducebāt eum ad pyla/
tū ⁊ ipe quaſi nocēs ſequebaꝶ eos:
cū eſſet agnus mitiſſim⁹. Cum aūt
mater ⁊ Johānes ⁊ ſocie: nam ſū/
mo mane exierūt vt venirēt ad euz:
occurrerēt ei in biuio: vidētes eū ſic
vituperabiliꝛ ⁊ enormiter ab illꝭ ad
duci canibꝫ: qͣꝫto dolore replerentꝶ:
dici nō poteſt. In illo autē mutuo
aſpectu fuit dolor vtriſqꝫ. Nā ipſe
dñs affligebaꝶ multū ex cōpaſſiōe
erga illos maxīe q̄ ad matrē. Nam
ſciebat ꝙ pro ipo dolebat vſqꝫ ad
mortē: ⁊ vſqꝫ ad ſeparationē aīe a
corpe. Conſidera ⁊ intuere qͣꝫ com/
paſſiua ſūt oīa iſta. Duciꝶ ergo ad
Pylatū: ⁊ ſui eū a longe ſequunꝶ:
nec poterāt appropinquare. Accu/
ſaꝶ ab illis de multis. Ipe vero ta/
cebat: ſꝫ pauca preſidi loquebatur.
Preſes aūt nō vidēs in eo cauſam
mortis: miſit eū ad Herodē. He/
rodes āt volens videre de ſuis mi
racilis gauiſus eſt: ſꝫ nec miraculū
nec verbū aliqͦd potuit habere ab
eo. Igiꝶ Herodes reputās eū ſtul
tū: i deriſionē induit eū veſte alba:
⁊ remiſit eum Pylato. Et ſic vides
quō dñs Jeſus nō ſolū malefactor
ſꝫ ſtulꝛ⁹ reputat⁹ eſt. Ipe āt oīa pa
tientiſſime tolerabat. Attende qua
liter duciꝶ ⁊ reduciꝶ demiſſo capi/
te ⁊ vultu: ⁊ oīm clamores ꝯuitia ⁊
ſubſannatōes audientē. Et forte la
pidū percuſſiōes ⁊ imunditias ia/
cientes: ⁊ matrē ⁊ ſuos cū ingenti
merore a longe ſequentē. Reducto
qͣꝫ eo ad Pylatū illi canes cū auda
cia magna et ꝯſtantia proſequunꝶ
ſuas accuſatiōes. Sꝫ Pylat⁹ nul
lā cauſā mortis inueniēs: nitebaꝶ
eū dimittere. Dixit ergo: Corripiā
eū ⁊ dimittā. O Pylate tu dñm ca
ſtigas: neſcis qd agis: qꝛ nec mortē
nec flagella meruit. Rectius age/
res ſi te ad ſuū nutum corrigeres.
Juſſit āt eū flagellari. Spoliaꝶ er/
go dñs Jeſus: ad columnā ligaꝶ:
duriſſime flagellaꝶ: ſtat nud⁹ corā
oībꝫ elegās verecundus ⁊ ſpecio/
ſus forma pre filijs hoīm: ſuſcipit
ſpurciſſimoꝝ flagella dura ⁊ dolo
roſa: caro illa tenerrima: ⁊ innocē/
tiſſima: mundiſſima: pulcerrima:
flos oīs carnis: ⁊ totius humane
nature repleꝶ liuoribꝫ et fracturis
fluit vndiqꝫ regius ſanguis de oī/
bus partibꝫ corpis ſuperaddiꝶ: rei
teraꝶ: inſpiſſaꝶ liuor ſup liuorē: do/
nec tortoribꝫ ⁊ inſpectoribꝫ fatiga/
tis: iubeꝶ ſolui a colūna ad quā li/
gatus fuit. Ueſtigia crucis oſten/
dit: vt in hyſtorijs ꝯtineꝶ. Hic eum
diligenter ꝯſidera ꝑ morā longā: ⁊
ſi ei nō cōpatieris cor lapideū te ha
bere reputa. Tunc impletuz eſt qͦd
dictū eſt per Eſaiā. Uidimus eū et
nō erat aſpectus: ⁊ reputauim⁹ eū
q̄ſi leproſū ⁊ hūiliatū a deo. O dñe
qualis fuit ille tā audax ⁊ temera/

ruis q̇ te ſpoliauit: q̇ te ligauerunt
audacioreſ? Sz ⁊ illi audaciſſimi q̇
te flagellauerūt: ⁊ tu ſol iuſticie tu
os radios ſubtraxiſti: iō ſunt tene/
bre ⁊ poteſtas tenebraꝝ: Oēs ſunt
te potētiores. Amor tuus ⁊ iniqui/
tas noſtra ſic te fec̄ imbecillē. Ma
ledicta ſit iniq̄tas pro qua ſic affli/
geris. Soluto eo a columna ducit̃
ſic nudus: flagellatus: ꝑ domū ꝑ/
ſcrutando ꝓ pānis ſuis: q̇ ſparſim
ꝑ domū ꝓiecti fuerāt a ſpoliatoribꝫ
Erat tremebundus ⁊ afflictus ꝓpt̃
frigus. Cumq̄ʒ ſe vellet veſtire: ꝯten
dunt peſſimi dicētes Pylato. Dn̄e
hic ſe regē facit coronemꝰ eū more
regio. Et accipiētes clamidē ſericā
rubeā veterē ⁊ turpē ⁊ veſtierūt eū:
⁊ ſpinis coronauer̄t. Cogita quas
afflicióes ſuſtinet prout ipi volunt
purpurā ſuſcipit: caput corone ſpi
nee parat: arundinē tollit: ⁊ corā ſe
genu flectentibꝫ nō dat reſpōſum:
ſʒ caret ⁊ obmuteſcit. Cerne igit̃ eū
cū cordis amaritudine: marie cuʒ
caput eiꝰ plenū ſpinis ḡuit̃ ⁊ ſepe ꝑ
cutit̃. Qualiter depreſſo collo pati
enter cū dolore magno ictus acer/
bos ſuſcipit. Perforabant eñ ca/
put eius ſanctiſſimū ille ſpine acer
biſſime: ⁊ totū ſanguie madefacie
bant. O miſeri quō vob̄ timendū
apparebit caput illud: qđ nunc ſic
ꝑcutitis. Illudebāt eñ ei tanq̄ʒ re/
gnare volenti: oīa ſuſtinet q̄ſi coꝝ
ſeruus. Sed nec illis ſuffecerat ꝙ
maiorē illuſionē totā cohortē ꝯgre
gauerūt: ſʒ etiā corā Pylato ⁊ toto
populo adduxerūt eum foras pu/
blice ſic illuſum: ⁊ portantē ſpineā
coronam: ⁊ purpureū veſtimentū.
Cerne quō ad terrā ſtat demiſſa fa
cie corā tota multitudine vociferā
te ⁊ clamāte. Crucifige crucifige eū
⁊ ſemꝑ eū irrident ⁊ ei inſultante.
Quaſi ſapiētiores eo fuer̄t: ⁊ qua/
ſi mō apparet ꝙ ipē inſipiēter ſe ha
buit ꝯ̄ ꝑ̄ncipes ⁊ phariſeos q̇ ſic eū
aptari fecer̄t ⁊ ad talē finē ꝑduci: ⁊
ſic non ſolū dolores ⁊ penas: ſʒ ob
probria ſuſcipiebat ab eis.

Meditatio paſſiōis ad tertiam. Ca. LXVI

Petit ḡ tota iudeoꝝ multitu
do magnis vocibꝫ vt cruci
figat̃: ⁊ ſic ꝯdemnat̃ a ꝑ̄ſide
miſero Pylato. Non recordant̃ be
neficioꝝ ⁊ opeꝝ eius. Nō mouent̃
ꝓpter innocentiā eius: ⁊ qđ videtur
crudelius: nō trahunt̃ ꝓpter affli/
ctionē quā ei vident ſuſtinere: ſʒ ex
ultāt ꝑ̄ncipes ⁊ maiores: q̄ habēt
intentū ſuū prauū: rident ⁊ irridēt
eū q̇ eſt verus ⁊ eternus deꝰ: ⁊ mor/
tem accelerāt q̄ʒtum pn̄t. Reducit̃
aūt dn̄s Jeſus intus ſpoliatus il/
la purpura: ⁊ adhuc nudus coraʒ
eis adducit̃: ⁊ dat̃ ei reueſtiendi li/
centia. Attende diligēter ⁊ ſtatū eiꝰ
ꝯſidera: ⁊ in ſingulis actibꝫ vt inti/
me cōpatiaris ⁊ ſil̃ patiaris. Auer
te parūper oculos a deitate: ſz eum
puꝝ hoīem ꝯſidera ⁊ videbis iuue
nem elegantē: nobilē: innocentē: et
amantiſſimū: totū flagellatū: ſan/
guinibꝫ liuoribꝫ reſperſum: pānos
ſuos ſparſim vndiq̄ʒ proiectos: de
terra colligentē: ⁊ cū quadā verecū
dia reuerentia ⁊ rubore ſe corā illis
ſemꝑ ipm̄ irridentibꝫ reueſtientē:
ac ſi eſſet a deo derelictus: ⁊ oī au/
xilio deſtitutus: iō pietate ⁊ cōpaſ/
ſione mouearis. Nam mō colligit
vnā tunicā: mō aliā: ⁊ ſic corā illis
ſe veſtit. Redeas poſtea ad deitatē

cum rubore ⁊ reuerētia reueſtientē
ac ſi eſſet viliſſimus hō ⁊ ſeruꝰ em/
pticius ſub illoꝝ dñatione ꝯſtitu/
tus: ⁊ ab eis pro aliquo exceſſu cor
reptus ⁊ caſtigatus. Diligēter mi/
rare eius humilitatē: ⁊ diligēter ei
teipm̄ ꝯforma. Eiſdem etiā ꝯſidera
tioībꝫ cōpatiens intueri potes eū/
dem cū ad columnā ligatus: ſic e/
normiter flagellatᷣ. Tunc eo veſti/
to ducunt foras ne mortē differāt:
⁊ tunc venerabile lignū crucis lon
gū ⁊ groſſum ⁊ multū graue ponūt
ſuper humeros eius: et ipſe tanq̄ȝ
agnus manſuetiſſimus ſuſcipit ⁊
portat. Et vt dr̄ in hyſtorijs opinio
eſt crucē dñi quindecim pedes ha/
buiſſe in altū. Et tunc ducitᷣ accele/
ratᷣ ⁊ obprobrijs ſaturatᷣ. Ductus
aūt foras fuit cū duobꝫ latronibꝫ.
Et hec eſt ſocietas ſua. O dñe Je/
ſu q̄ȝtam verecundiā iſti vr̄i amici
faciunt vobis: latronibꝫ vos ſociāt
ſȝ ⁊ deterius faciūt: qꝛ vobis crucē
portandā imponūt: qđ de latroni/
bus nō legitᷣ. Unde nō ſolū Eſaiā
cum iniq̄s deputatus eſt: ſȝ vt ini/
quoꝝ iniquior. Mirabilis eſt pa/
tientia tua dñe. Conſidera quō va/
dit ſubtus crucē curuus ⁊ fatiga/
tus: ⁊ cōpatere ei q̄ȝtum potes ī an
guſtias et obprobia poſito. Quia
vero ꝓpter multitudinē gentiū me
ſtiſſima mater appropiuquare neq̄
bat iuit per aliā viā breuiorē celeri
ter cū Johē ⁊ ſociabꝫ: vt alios pre/
cedēs ei appropinquare poſſet. Cū
autē extra portā ciuitatis ex ꝯcur/
ſu viaꝝ eum habuit obuiū: cernēs
eum ſic oneratū ligno tam grandi
ſemimortua eſt pre anguſtia: nec ei
verbū dicere potuit: nec dñs illi ac
celeratus ab eis q̄ eum ad crucifi/
gendū ducebāt. Ulterius paꝝ ꝓ/
cedens vertit ſe ad mulieres flen/
tes dicēs. Filie hierl'm nolite flere
ſup me: ſȝ ſuper vos ⁊ ſup filios ve
ſtros ⁊c̄. Ex his duobꝫ locis appa/
rent veſtigia eccleſiaꝝ que ibi facte
fuerāt in hoꝝ memoriā: vt habui a
fratre meo q̄ vidit: qui etiā dicit: ꝙ
mons caluarie vbi fuit crucifixus
diſtabat a porta multū: vñ nimis
erat longa portatio crucis. Cum ḡ
vlterius proceſſiſſent: ⁊ ita eſſet fa/
tigatus ⁊ fractus ꝙ amplius por/
tare nō poſſet: depoſuit eā ⁊ illi peſ
ſimi mortē eius differre nolētes: ti
mētes ne Pylatus ſententiā reuo
caret: qꝛ oñderat voluntatē dimit/
tendi eum: coegerᷣt quendā vt cru
cē portaret. Jp̄m autē ſic oneratū:
⁊ vt latronē ligatū: duxerᷣt ad locū
caluarie. Nōne igitᷣ hec que in ma
tutinali p̄ma ⁊ tertia horis paſſus
eſt: tibi videntᷣ abſq̄ȝ aliq̄ crucifixio
ne vehemētiſſimi doloris eſſe: ama
riſſimi eſt ſtupendi horroris? Certe
ſic puto: ⁊ ad cōpaſſionē multū va
lentia: ⁊ paſſionē inferētia. Sic igi
tur cōpleta videntᷣ que de his tribꝫ
horis dicenda fuerᷣt.

Meditatio paſſiōis ad horam. vi. ⁊. ix. Ca. LXVII

c Um igitᷣ dñs Jeſus vitupe
rabiliter ductus ad locū fe
tidū caluarie venit: ꝯſpice/
re potes operarios malos vndiq̄ȝ ne
quiter operari. His autē toto mē/
tis intuitu te p̄ñtem exhibeas: ⁊ co
gita ſingl'a q̄ fiūt ꝯ dñz: ⁊ q̄ dicuntᷣ
ab ip̄o dño ⁊ fiunt. Uide igitᷣ ocu/
lis mētis alios figere: alios para/
re clauos ⁊ martellos: alios para
re ſcalas ⁊ neceſſaria. alios ordina

re q̃d facere debeāt: alios ip̄m ſpo
liare. Spoliatus autē ⁊ nudus eſt
corā tota ml'titudine etiā nunc ter
tia vice. Renouant̄ fracture ꝓpter
pānos ad carnē applicatos ⁊ adhe
rentes. Nunc ꝯſpicit mater filiū ſui
ſic corpus tractari: dolore mentis
affligit̄: ⁊ ſupra modū triſtat̄ cū ru
bore: q2 eum videt totaliter nudū:
q2 nec femoralia dimiſerīt ei. Acce
lerat mater ⁊ approximat filio ⁊ am
plerat̄ ⁊ cingit eū velo capitis ſui.
O in q̃ta amaritudine eſt aīa ſua.
Nō credo ꝙ ei verbū dicere potue
rit: q̃z libēter amplius iuuaret eum
ſi poſſet: ſ3 nō poterat eum iuuare:
eripit̄ ei de manib9 ſuis furibunde
⁊ ducit̄ ad pedē crucis. Hic modū
crucifixiōis diligēter attende. Po
nunt̄ due ſcale: vna retrorſu3: alia
in brachio ſiniſtro ſuper quas ma
leatores aſcendūt cū clauis ⁊ mar
tellis. Ponit̄ alia parua ſcala a p
te anteriori attingens vſq3 ad locū
vbi pedes figi debebāt. Compelli
tur dn̄s Jeſus aſcendere crucē per
paruā ſcalā. Ip̄e vero ſine rebellio
ne ⁊ ꝯtraditiōe: humiliter facit q̄c
quid volunt. Cum igit̄ eſt in ſupe
riori gradu pue ſcale vertit ad cru
cērencs ap̄it illa regalia brachia:
expandit manus pulcerrimas ⁊ ex
celſas eas porrigens crucifixorib9
ſuis. Aſpicit in celū ad patrē dicēs
Ecce meip̄m vſq3 ad mortē humi
liaui vt voluiſti ꝓpter humani ge
neris amorē: placet accepto: et me
pro eis offero q̄s mihi fratres eſſe
voluiſti. Accepta igit̄ ⁊ tu ac deīn̄d
placabilis eſto eis mei amore ⁊ om
nem veterē maculā abſterge ⁊ elon
ga ab eis. Pro eis me offero. Qui
autē poſt crucem eſt: accipit manū
eius dexterā ⁊ eā cruci fortiter affi
git. Quo facto ille qui ex eius late
re ſiniſtro eſt: ſiniſtrā accipit manū
trahit quātū poteſt: extendit ⁊ aliū
clauū affigit percutit ⁊ infigit. De
ſcenduntq3 poſt hec illi de ſcalis ⁊
remouent̄ om̄es ſcale: pendet dn̄s
ex grauedine corporis deorſum tra
hentis: ſolum clauis manib9 ⁊ nō
pedib9 infixis ſuſtentatus. Nihilo
minus occurrit alius q̄ per pedes
quantū poteſt eum trahit: eo ſic ex
tracto: alius cōfigit ambos pedes
duriſſimo clauo. Sunt qui credūt
ꝙ hoc modo fuerit crucifix9 ſtan
te cruce in terra. Aliȷ̄ vero ꝙ cruce
extēſa ſup terrā eū crucifixerīt ⁊ poſt
ea crucifixū eleuauerīt ⁊ crucē fixerīt
ī terra. Quid ſi magis placet: aſpi
ce quomō eū deſpicabiliter capiūt
ip̄i ſicut ribaldū: ⁊ proſternunt eū
ſuper crucē in terra: furibunde bra
chia eius accipientes: ⁊ poſt violē
tam extenſionē crucifigentes. Si
militer de pedib9 factū intuere: q̄s
traxerunt quantū potuerunt. Ecce
crucifixus eſt dn̄s Jeſus ſic in cru
ce extenſus: ꝙ omnia oſſa eius di
numerari poſſent: ſicut per prophe
tā cōqueri̅t. Fluit vndiq3 ſanctiſſi
mus ſanguis ex illis maximis ſciſ
ſuris. Sic coanguſtat9 eſt ꝙ ſe mo
uere non poteſt niſi in capite. Illi
tres claui ſuſtinent totū corporis
pondus: dolores acerbiſſimos to
lerat: ⁊ vltra q̄3 dici vel cogitari poſ
ſit affligit̄. Pendet inter latrones
vndiq3 pene: vndiq3 obprobria: vn
diq3 conuicia: nec adhuc ſic angu
ſtiato parcunt. Nam aliȷ̄ blaſphe
mant dicentes. Vach qui deſtruis
templū dei ⁊ in triduo ⁊c. Aliȷ̄ di
cūt. ſeip̄m ſaluū facere nō poteſt. ⁊

alia multa ꝯuitia dicunt. Sꝫ ⁊ p̃n
cipes ſacerdotū clamāt. Si filius
dei es: deſcēdas nūc de cruce ⁊ cre
demus tibi. Sꝫ ⁊ milites q̇ cruci/
fixerūt eum: diuiſerūt veſtes in ſua
preſentia. Et hec oīa dicunt̃ ⁊ fiunt
p̄ſente meſtiſſima matre eius: cuiꝰ
cōpaſſio multū augebat filij paſſi/
onē. Et ip̄a econuerſo pendebat in
cruce cū filio: ⁊ potius elegiſſet mo
ri cū ip̄o: q̃ꝫ amplius viuere. Un/
diqꝫ anguſtie ſunt ⁊ tormēta q̃ ſen
tiri p̄nt ſꝫ enarrari nō p̄nt. Stabat
mater iuxta crucē filij: inter crucē
eius ⁊ crucē latronis nō auertebat
oculos a filio. Anguſtiabat̃: ⁊ ipſa
toto corde orabat patrē dicēs. Pa
ter ⁊ d̄s eterne placuit vobꝭ vt filius
meus crucifigeret̃; nō eſt tp̄s nunc
a vobꝭ eū repetere. Sꝫ videtꝭ in q̃ꝫ/
ta anguſtia eſt aīa mea: rogo miti/
getꝭ eiꝰ penas. Pater recōmēndo
vobꝭ filiū meū. Silr̃ filius orabat
patrē pro ea: et tacite in ſe dicebat.
Pater mi vides quō affligit̃ ma/
ter mea debui crucifigi: non ip̄a: ſꝫ
ip̄a eſt mecū in cruce: ſufficit cruci
fixio mea: q: totius ꝑplī iporto penā
⁊ pctā. Ip̄a tn̄ nil meret̃: vides etiā
totā deſolatā: merore ꝯfectā: recō/
mendo eā tibi vt dolorē eius tole/
rabiliorē facias. Erāt aūt iuxta cru
cem cū dn̄a Jobes ⁊ Magdalena
⁊ due ſorores dn̄e. ſ. Maria Jaco/
bi ⁊ Salome: ⁊ forte alieq̃ oēs ma
xime Magdalena diſciplā ſua fle
bat: nec poterat ꝯſolari de ſuo dile
cto magiſtro dn̄o ſuo. Compatie/
bant̃ oēs dn̄or dn̄e: ⁊ ſibiip̄is reno
uabat̃ ſepe dolor: q: ſemꝑ augebat̃
paſſio dn̄i ſui in conuicijs ⁊ factis.
Dn̄s aūt in cruce pendēs vſqꝫ ad
exitū ſp̄ūs nō fuit ocioſus: ſꝫ facie/
bat nobꝭ vtilia: dixitqꝫ ſeptē verba:
que reperiunt̃ in euāgelio. Primū
fuit in ip̄o crucifixiōis actu: cū ora
uit ꝓ ſuis crucifixoribꝫ dicēs. Pa/
ter ignoſce illis: q: neſciunt q̇d fa/
ciunt. Qd̄ verbū magne pietatis:
magni amoris ⁊ benignitatis fuit
Scd̄m fuit ad matrē cum dixit. Ec
ce filius tuꝰ: ⁊ Johannē. Ecce ma/
ter tua. Tertiū fuit ad latronē: cui
dixit. Hodie mecū eris in paradi/
ſo: in quo patet largiſſima miſcd̄ia
Quartū fuit. Hely hely lamaſaba
thani. Qd̄ eſt. Deus meus deꝰ me
us vt quid dereliquiſti me. Quaſi
dicat. Pater tantū dilexiſti mūdū
ꝙ pro eo me tradidiſti: ⁊ derelinq̇ſ/
ſe me videris. Quintū fuit cum di
xit. Sitio. In quo verbo fuit ma/
gna cōpaſſio matris ⁊ ſociaꝝ eius
ac Johānis: ſꝫ peſſimis magna fu
it leticia. Nam licet exponi poſſit ꝙ
ſalutē aīaꝝ ſitiebat: tn̄ in veritate
ſitiuit: quia pro ſanguinis euacua/
tione erat totus ſiccatus et areſa/
ctus. Et cum illi maligni cogitare
non poſſent in quo ei amplius no/
cerent: acceperūt vexandi materiā:
cum ei dederūt acetū ⁊ fel: quia ma
ledictus furor eorum ſic erat perti
nax: quia ei quantū potuerunt no
cuerunt. Sextū verbū fuit cum di
xit. Conſummatū eſt. Quaſi dicat
Pater obedientiā quā mihi dedi/
ſti ꝑfecte cōpleui: ⁊ adhuc quicq̇d
mandare vis faciā. Ego em̄ in fla/
gella paratꝰ ſum: ſꝫ totū qd̄ de me
ſcriptū eſt ꝯſūmatū eſt: ſi tibi pla/
cet reuoca me. Et pater ait ad eum
Ueni dilectiſſime fili bene om̄ia fe
ciſti: nolo ampliꝰ anxierꝭ. Ueni q:
i ſinu meo ⁊ in t̃ brachia mea te ſuſci
piā. Et tūc cepit oculꝭ languere mo

re morientiū: ⁊ tot⁹ palleſcere: mō claudendo oculos: mō aperiēdo: ⁊ caput inclinare: mō in partē vnā: mō in partē aliā. Deficiētib⁹ virib⁹ ⁊ venis iā vacuis. Tandē addidit ſeptimū verbū cū clamore valido ⁊ lachrymis dicēs. Pater ī manus tuas cōmēdo ſpm̄ meū. Et h̄ dicēs emiſit ſpm̄ inclinato capite verſus matrē. Siliter iclinauit ſe verſus patrē ſuper pectus: quaſi gratias agens ei ꝙ ipm̄ inuocabat. Et tra/didit ei ſpm̄ ſuū. Ad hunc clamorē ꝯuerſus fuit Centurio q̄ erat ibi ⁊ dixit. Uere filius dei erat iſte: au/diens ꝙ ſic clamās expiraſſet. Nā alij hoies cū moriunt̄: clamare nō poſſunt ideo credidit in eū. Fuit āt ita magn⁹ iſte clamor ꝙ ſicut a ſapientiſſimo viro intellexi: vſq3 in i/fernū fuit auditus. O qualis erat tunc anima matris: cū ſic videbat eū deficere: languere: lachrymari ⁊ mori. Credo ꝙ ꝓpter anguſtie amaritudinē abſorpta erat: ⁊ quaſi in/ſenſibilis facta ⁊ ſemimortua: nūc multomagis q̄3 qn̄ obuiauit ei portanti crucē. Quid tūc Maria magdalena fidelis ⁊ dilecta diſcipula Quid Johes ab eo pre ceteris dilect⁹? Quid alie due ſorores dn̄e fa/ciebant? Sȝ quid facere poterant? Replete erāt amaritudine ⁊ dolo/rib⁹. Ecce dn̄s pēdet ī cruce mortu⁹ ⁊ recedit tota multitudo: remanet meſtiſſima mater: cū illis quattuor ponit ſe ad ſedendū iuxta crucem: ꝯtemplat̄ dilectiſſimū filiū ſuū ex/pectans a deo auxiliū quō eū habere ⁊ ſepelire valeant. Sȝ ⁊ tu ſi be/ne ꝯtempleris dn̄m tuū ꝯſiderare potes: ꝙ a plāta pedis vſq3 ad verticē capit̄ nō eſt in eo ſanitas. Nō eīn in eo eſt mēbꝝ nec ſenſus cor/poris q̄ ſuā infirmitatē ⁊ afflictio/nē ⁊ paſſionē nō ſenſerit.

De mora noſtre dn̄e iuxta crucem. Ca. LXVIII

C Ommorantib⁹ igit̄ ⁊ ſedentib⁹ verecundis dn̄a mater Jeſu: Johāne: Magdale/na ⁊ ſororib⁹ matris Jeſu ab vna parte iuxta crucē: ⁊ aſpiciētib⁹ quaſi ſine intermiſſiōe dn̄m Jeſum ſic in cruce pedentē inter latrones ſic nudū ſic afflictū: ⁊ ab oīb⁹ dereli/ctū: ecce armati multi veniebāt a ciuitate q̄ mittebant̄ vt ipis crucifi/xis frangerēt crura ⁊ occiderēt eos ac ſepelirēt: ne in magno die ſabbati corpa eoꝝ remanerēt in cruce pēdentia. Tunc dn̄a ⁊ oēs ſurgunt: aſpiciunt ⁊ vident eos. Renouat̄ dolor pauor ⁊ timor creſcit. Multū ei dn̄a timet ⁊ neſciens q̄d faciat di/cebat ſibi. Fili mi dilectiſſime qua/re redeunt iſti q̄ amplius facere volunt? Nōne te occiderūt fili mi? Putabā ipos eſſe ſatiatos de te: ſȝ vt video adhuc te mortuū perſequū/tur. Te defendere non potui: nec a morte liberare: ſȝ veniāt ⁊ ſtabo iuxta crucē ad pedes tuos fili mi. Rogo patrē tuū vt illos placabiles tibi faciat: ego āt q̄d potero faciā. Et tunc oēs q̄nq3 flentes iuerunt ⁊ poſuerunt ſe ante crucē dn̄i. Appropīquant aūt illi cū furore magno et ſtrepitu ⁊ vidētes latrones adhuc viuere frangunt eis crura: occidūt deponunt: ⁊ in quadā fouea velo/citer proijciunt. Redeūtq3 ad Je/ſum. Tunc timēs mater ne ſic facerent filio ſuo: tacta dolore cordis ītrinſecus ad arma ſua. ſ. ad humi

litatē recurrit: et genib᷒ poſitis ac
brachijs cancellatis: vultu lachry
mabili: ⁊ voce rauca ſic eos alloq̇t
dicēs. Uiri fratres rogo vos ꝑ de
um altiſſimū: ne me amplius vexe
tis ꝓ dilecto filio meo. Ego ſū me/
ſtiſſima mater eiꝰ ⁊ ſcitis ꝙ nunq̄
offendi nec aliquā iniuriā vob̄ feci
Et ſi filius meus viſus eſt eſſe ꝯtra
rius: ipm̄ ꝑemiſtis: ⁊ vob̄ remitto
oēm offenſā ⁊ iniuriā filij mei. hāc
tn̄ miſcdiaꝫ mecū facite ne ꝯfringa
tis eū vt ſaltē eū integrū tradere va
leā ſepulture. Nō expedit vt eiꝰ cru
ra frangatis: videbitis qꝛ iā mor/
tuus eſt: ⁊ magna hora eſt ꝙ deceſ
ſit. Johes Magdalena et ſorores
matris dn̄i ſtabāt genib᷒ flexis cū
ea amariſſime flentes. O dn̄a q̇d
eſt qđ agis ad pedes nephandoꝝ
ſtans ⁊ orās inexorabiles: pietate
flectere credis crudeliſſimos ⁊ peſ
ſimos ⁊ hūilitate ſuꝑbos⁈ Aboia/
tio ſuꝑbis hūilitas. Unus ḡ Lon
ginus noīe tunc ſuꝑb᷒ ⁊ impiꝰ: ſed
poſt ꝯuerſus ⁊ ſanctus: porrigens
lanceā de lōge illoꝝ ploratus ⁊ p̄/
ces ꝯtemnēs: latus dextrū dn̄i Je
ſu aperuit vulnere grādi: ⁊ inde ſā
guis ⁊ aq̄ exiuit. Tunc mater ſemi
mortua cecidit inter brachia Ma
gdalene. Johes aūt dolore vrgēte:
ſūmo vigore inſurgit ꝯ illos dicēs
eis. Uiri neq̇ſſimi hanc impietatē
facitis. Nōne videtis qꝛ mortuꝰ eſt
q̄re vultis ⁊ hāc ſuā matrē occide
re⁈ Recedite: qꝛ nos ſepelie mꝰ eū.
Tūc illi ſicut dn̄o placuit receſſerūt.
Excitat̄ aūt dn̄a ſurgit q̄ſi euigilās
querēs quid ſit de dilecto filio ſuo.
Rn̄dent ꝙ nō erat facta ꝯ eū noui
tas aliq̄: ſuſpirat ⁊ anxiat̄. Aſpicit
filiū ſic vulneratū dolore mortis at

terit̄. Sꝫ vides quotiēs hodie mor
tua ē: totiēs certe quotiēs videbat
ꝯ filiū parari vl̄ nouitatē fieri. Un̄
nunc impletū eſt in ea qđ ſibi dixe/
rat Symeō. Nam pluries hodie h̄
ſibi ꝯtigit. Sꝫ nunc vere filij corpꝰ
⁊ matris aīaꝫ hꝰ lancee gladius ꝑ/
forauit. Ponūt aūt ſe oēs in terra
ad ſedendū ꝓpe crucē. Neſciūt q̇d
facere debeāt. Corpus ei deponere
⁊ ſepelire non pn̄t: qꝛ nec vires hn̄t
ſufficiētes: nec inſtrumēta. Rece/
dere aūt eo ſic remanēte nō audent
⁊ diu ſic remanere nō valēt: nocte
appropinq̄nte. Uides in q̄ſta per/
plexitate ſunt. O benigne ds̄ qua/
re hāc matrē pre oīb᷒ electā mundi
ſpeculū reclinatoriū tuū ſic permit
tis tribulari⁈ tp̄s eſſet vt aliq̄ntulū
reſpiraret. Interī aūt pluries ꝑ viā
veniētes aſpiciūt. ſ. Joſeph ab ari/
mathia ⁊ Nichodemū ducētes ſe/
cum alios portātes inſtrumēta vt
corpꝰ de cruce deponāt: ⁊ q̄ſi centū
libras myrrhe ⁊ aloes: q̇ veniebāt
ad ſepeliendū eū Tunc oēs ſurgūt
cū timore magno. O ds̄ q̄ſta eſt af
flictio iſtoꝝ hodie. Circūſpiciēs āt
Johes dixit. Bn̄dictus dn̄s q̇ no/
bis mittit auxiliū. ego cognoſco ibi
Joſeph ⁊ Nichodemū. Tunc dn̄a
reſumptis virib᷒ dixit. Bn̄dictus
dn̄s q̇ memor eſt noſtri: nec dereli/
q̇t nos. Fili occurras eis: qꝛ veniūt
in auxiliū nr̄m. Uadit ḡ iohes ob/
uiā eis velocit̄: ⁊ attingēs eos ſein
uicē amplexant̄ cū magno fletu: n̄
valētes ꝑ longā morā ſibijnuicē lo
qui p̄ anguſtia ⁊ cōpaſſiōe. Deinde
venerūt ad crucē: ⁊ q̄rit Joſeph q̇ ſit
ille cū dn̄a ⁊ q̇d eſt de alijs diſcipu
lis Dixit āt iohes illas q̇ ibi erāt:
de diſcipulis aūt rn̄dit ſe neſcire qꝛ

nullus hodie ſibi fuit. Querit ꝺ͛ hiſ
que ꝯ dn̄m facta ſit: ⁊ narrat ei Jo/
hānes ꝑ ſingula. Cum aūt ꝓpe cru
cē fuerīt: genuflectētes ⁊ flentes ad
orauerīt dn̄m. Applicātes aūt rece/
pti ſunt reuerēter ꝑ dn̄aꝫ ⁊ alias ſo
cias cū genuflexiōe ⁊ inclinatione
vſqꝫ ad terrā. Silr̄ et ip̄i genufle/
ctentes cū ploratu magno ſteterūt
ſic ꝑ magnā morā. Tandē dn̄a di/
xit. Benefeciſtis habentes memo/
riā magiſtri veſtri: qꝛ multū vos di
lexit. Et fateor vobis ꝙ in aduentu
veſtro viſū eſt mihi nouā oriri lucē
Neſciebamꝰ em̄ q̇d facere debere/
mus: dn̄s autē vob̄ retribuat. Et il
li. Dolemꝰ toto corde noſtro de his
que ꝯ eū facta ſunt Preualuerīt im
pij ſuꝑ iuſtū: libēter eripuiſſemꝰ eū
a tanta iniuſticia ſi potuiſſemꝰ. ſal
tē hoc modicū obſequiū p̄ſtabimꝰ
dn̄o ⁊ magiſtro veſtro. Surgētes
g̊ parauerīt ſe ad deponendū eum.
Tu āt diligēter attende depoſitio/
nis modū: ponunt̄ due ſcale a late
rib9 crucis apposite. Joſeph aſcen
dit ſuꝑ ſcalā lateris dextri: ſatagit
extrahere clauū manus ip̄ius: ſed
difficile eſt: qꝛ clauus groſſus ⁊ lō
gus eſt: ⁊ in ligno valde cōfixus et
ſine oppreſſiōe manus dn̄i nō videt̄
poſſe fieri: ſed nō eſt vis qꝛ fideliter
facit ⁊ totū acceptat dn̄s. Et euul/
ſo illo Johānes clam innuit Jo/
ſeph dictum clauū ſibi porrigi: ne
ip̄m dn̄a videat. Deinde Nichode
mus extrahit aliū clauū manus ſi
niſtre: ⁊ eum dat ſimiliter Johāni.
Deſcendit Nic. demus et venit
ad clauū pedum. Joſeph autē ſu/
ſtentabat corpus. Felix ille qui cor
pus dn̄i meruit ſuſtentare ⁊ ample
xari. Tunc pendentē dexteram ma
num domina reuerenter ſuſcipit
ponit ad vultū ſuū intuetur ⁊ oſcu
latur cum lachrymis ⁊ validis ſu/
ſpirijs. Euulſo autē clauo pedum
pauliſper aſcendit Joſeph: ⁊ om̄es
accipiunt corpus dn̄i ⁊ ponunt in
terra. Domina ſuſcipit caput cum
ſcapulis in ſuo gremio: Magda/
lena pedes: apud quos olim tan/
tam gratiā habuerat. Alij circum/
ſtant ⁊ om̄es faciunt planctū ma/
gnū ſuper eum. Om̄es em̄ plan/
gunt eum amariſſime quaſi vnige
nitū: ſm̄ quod dicit propheta.

Meditatio paſſionis do/mini Jeſu in hora comple/torij. Ca. LXIX

Post aliquā morā cum nox
appropinquaret rogat Jo/
ſeph dominā vt permittat
eum inuolui lintheaminibus ⁊ ſe/
peliri. Ipſa vero contendebat di/
cens. Nolite tam cito fratres mei
mihi filiū meū accipere: vel me ſe/
cum ſepelite. Flebat irremediabili
ter: aſpiciebat vulnera manuū ⁊ pe
dum et lateris: modo vnū: modo
aliud: videbat ſpinaꝝ puncturas:
depilationē barbe: faciem ſputis ⁊
ſanguine deturpatā: ⁊ caput ton/
ſum: ac deflendo ⁊ aſpiciēdo nō po
terat ſatiari. Legi ꝙ dn̄s cuidā per
ſone deuote reuelauit ꝙ ip̄e fuit tō
ſus capillis ⁊ depilatus barba: ſed
euangeliſte non ſcripſerunt om̄ia.
Et quidē ꝙ fuerit tonſus: nō poſſꝫ
per ſcripturā probari. Sed depila
tio barbe poſſet probari. Dicit em̄
Eſaias ī ꝑſona dn̄i. Corpꝰ meū de
di ꝑcutiētib9: ⁊ genas meas vel̄. ⁊c̄
Unde ip̄a mater aſpiciebat flebil̄r
⁊ moroſe videre volebat. Tardente

ãt hora dixit Jo͞hes Dña ꝯdeſcēda
mus cũ Joſeph ⁊ Nichodemo ⁊ ꝑ
mittamus aptari tractari ⁊ ſepeli/
ri corpus dñi noſtri: qꝛ ꝓpͤ nimiã
moraꝫ pati poſſent a iudeis calũ/
niã ⁊ iniuriã. Ad hanc vocem dña
tanq̄ꝫ grata⁊ deſerta cogitãs ꝙ ſipi
Jo͞hi cõmiſſa eſt noluit amplius
ꝯtendere: ⁊ ſignans ⁊ benedicēs eũ
permiſit aptari ⁊ tractari vt volue
runt. Tunc Joſeph ⁊ Nichodemꝰ
⁊ alĳ ceperūt inuoluere corpꝰ ⁊ apta
re cũ linteamine: ſicut moris eſt iu
deis. Dña vero ſꝑ tenebat in gre/
mio caput eius: qd̓ ante ſibi ſerua
uerat aptandũ: ⁊ Magdalena pe
des. Cuꝫ aũt venerūt ad crura dixit
Magdalena. Rogo vos vt ꝑmit/
tatis me aptare pedes apud quos
ſum miſcd̓iaꝫ ꝯſecuta. Quibꝫ per/
mittētibꝫ illa eos tenebat ⁊ videba
tur deficere pre dolore: ⁊ quos la/
chrymis cõpunctiõis irrigauerat:
nunc multomagis lachrymis do/
loris ⁊ paſſiõis lauit. Aſpiciebat pe
des ſic ꝑforatos vulneratos cruē/
tatos ⁊ ſanguinolentos ⁊ amariſ/
ſime flebat. Nã vt veritas de ipa ꝑ
hibuit. Dilexit multũ idõ fleuit mul
tũ: maxie in hoc vltio obſequio ma
giſtri ſui ſic afflicti: ſic flagellati: ſic
vulnerati: ſic mortui: ⁊ ſic ad nihi/
lũ redacti. Vix ſibi vita ſtare pote/
rat libenter expiraſſe ad pedes dñi
ſui: nõ videbat remediũ doloris ſui
nec ꝯſeruauerat ei in talibꝫ obſeq.
Nouũ ⁊ vltimũ obſequiũ eſt qd̓ ei
nunc preſtat. Et in hoc amaricatur
aĩa ſua; qꝛ nõ poteſt illud facere vt
vellet. Vellet ei totũ corpus apta/
re lauare ⁊ vnguere: ſed nõ eſt tꝑs
nec locus. Nõ poteſt plus; nec po
terat illud; facit qd̓ poteſt; lachry/
mis pedes lauat ⁊ deuote abſter/
git: amplexatᷣ: oſculatur: inuoluit:
aptat fideliter vt melius põt. Sic
igitᷣ aptato reliquo corꝑe reſpiciũt
ad dñaꝫ vt ipa cõpleat: ⁊ oẽs plan
ctũ reincipiunt. Tunc ipa vidēs ꝙ
amplius nõ poterat differre: ponit
vultũ ſuũ ſuper faciē filĳ dicēs. Fi
mi dilectiſſime in gremio mortuũ
teneo: duꝝ eſt diuortiũ mortis. Jo
cunda⁊ delectabilis fuit inter nos
ꝯuerſatio tua: ſine querela ⁊ offen
ſa inter nos fuimꝰ: ⁊ tu vt innocēs
occiſus es. Fili mi fideliter tibi ſer
uiui ⁊ tu mihi: ſꝫ in hac pugna tua
doloroſa: nec tibi pr̄ auxiliari vo/
luit: nec ego potui. Vñ teipm̄ dere
liquiſti pro amore humani generꝭ:
qd̓ redimere voluiſti. Dura ⁊ peno
ſa ⁊ cara nimis fuit iſta redēptio: d̓
qua tñ gaudeo pro ſalute hoim: ſꝫ
in tuis doloribꝫ ⁊ in morte tua af/
fligor valde. Scio ꝙ tu nõ peccaſti
⁊ tñ culpa occiſus es morte valde
turpiſſima ⁊ amara. Modo g̃ fili
diſiuncta eſt noſtra ſocietas: ⁊ me
a te nunc ſeparari oportet. Sepe/
liã g̃ te meſtiſſima mater tua: ſꝫ po
ſtea quo ibo ⁊ vbi morabor fili mi?
Quõ ſine te viuere potero? tecũ li/
bēter ego ſepelirer: vt vbi eſſes ego
eſſem tecũ: ſꝫ qꝛ nõ poſſum corpore
tñ ſepeliar mente. Aĩam meã ſepe/
liã in tumulo cũ corꝑe tuo: eã tibi
cõmitto: eã tibi cõmēdo. O fili mi
q̄ꝫ amara eſt ſeparatio iſta. Et inte
rim multomagis rigauit faciē filĳ
q̄ꝫ Magdalena pedes. Abſtergit
ãt ⁊ deoſculatᷣ eũ ⁊ oculos eius ⁊ in
quodã ſudario caput eius inuol/
uit ⁊ dilgēter aptauit. Tandē iteꝝ
benedixit ⁊ ſignauit eũ. Tunc oēs
adorãtes flexis genibꝫ ⁊ pedes aꝰ

deoſculátes accipiunt ꝛ portāt ad
monumentū. Dñā tenebat caput:
Magdalena pedes: reliq̄ autē ſta
bāt i medio. erat āt ibi ꝓpe locū cru
cifixiōis ſepulcꝝ vbi eū ſepelierunt
genibꝫ flexis cū magnis fletibꝫ ꝛ ge
mitibꝫ ꝛ ſuſpirijs. q̄ facto mr̄ ipm
iterꝝ bñdixit ꝛ amplexabat̄ ſtās ſupꝝ
eū: ſꝫ leuātes eā poſuer̄t magnū la
pidē ad hoſtiū monumēti. Joſeph
āt volēs redire ad ciuitatē: dixit do
mine. Dñā mea rogo vos ꝓpt̄ deū
ꝛ amorē filij vr̄i dñi nr̄i vt diuerta
tis i domū meā ſcio ꝙ domū ꝓpriā
nō habetꝭ: vtamini mea vt vr̄a: oīa
mea vr̄a ſt̄. Silr̄ ꝛ Nichodemꝰ di/
cebat. O q̄lis cōpaſſio. Regia mū
di nō hꝫ vbi caput ſuū reclinet: per
hos dies lugubres viduitatis ſue
ſub alieno tecto eā reducere opor/
tet. Vere dies viduitatꝭ ſunt iſti: qꝛ
dñs Jeſus erat filiꝰ eius: ꝛ ſpōſus
ꝛ pr̄ ꝛ frater: ꝛ oē bonū: ꝛ oīa ſil̄ eo
mortuo ꝑdidit. Vere vidua ē ꝛ de/
relicta. ꝛ q̄ diuertat nō hꝫ. Ip̄a aūt
ſe inclinās humil̄r ꝛ gr̄as agēs re
ſpōdit ſe eſſe cōmiſſā Johi. Quibꝫ
ille iohes adhuc cū rogātibꝫ dixit:
ꝙ volebat eā ducere i montē ſyō in
domū vbi magr̄ cenauit heri cū di
ſcipul̄ ſuis: ꝛ ibi cū ea ſtare volebat
Illi āt ſe inclinātes dñe ꝛ adorātes
ſepulcꝝ receſſer̄t. Et iſti vt dic̄ euā/
geliū remanſer̄t iuxta ſepulcꝝ. Ap
ꝓinq̄nte āt nocte dixit iohes dñe.
Nō eſſet honeſtū hic morari vel de
nocte redire i ciuitatē: iō ſi vob̄ pla
cet recedamꝰ. Tūc ſurgit dñā ꝛ ge
nuflectēs ad ſepulcꝝ amplexatur ꝛ
bñdixit ſepulcꝝ dicēs. Fili mi non
poſſum ampliꝰ ſtare tecū ego recō
mēdo te pr̄i tuo. Et eleuatꝭ ocul̄ in
celū cū lachrymis ꝛ affectu magno
ait. Pater eterne cōmēdo vob̄ filiū
meū ꝛ aīaꝫ meā quā dimitto cū eo
ꝛ cepeer̄t recedere. Cum āt fuer̄t ad
crucē ibi flexit genu ꝛ adorauit di/
cēs. Hic reqeuit filius meꝰ ꝛ hic ē
ſanguis p̄cioſus eiꝰ. Silr̄ ꝛ oēs fe
cerūt. Cogitare potes ꝙ ip̄a prius
crucē adorauit: ſic ip̄a p̄us natū fi/
liū adorauit. Exīn recedūt verſus
ciuitatē: ꝛ ꝑ viā vertebat ſe retro re
ſpiciēs. Cum āt fuer̄t in loco vltra
quē ſepulcꝝ ꝛ crucē amplius vide
re nō potuiſſent vertit ſe flexit genu
ꝛ adorauit. Silr̄ ꝛ oēs fecer̄t cū la
chrymis. Appropinq̄ntes āt ad ci/
uitatē ſorores dñe velauer̄t eā tan/
q̄ꝫ viduā cooperiētes q̄ſi totū vul/
tū eiꝰ ꝛ p̄cedebant: dñā q̄ꝫ inter io/
hannē ꝛ magdalenā ſeq̄bat̄ ſic ve/
lata. Tunc magdalena ī ingreſſu
ciuitatis volēs ſumere viā q̄ ducit
ad domū ſuā ꝛ illuc eos ducere: p̄/
uidit ſibi ante ꝛ dixit. Dñā p̄cor vos
amore mgr̄i mei eamus ad domū
noſtrā ꝛ ibi melius ſtabimꝰ. Scitꝭ
ꝙ ip̄e libēter veniebat ad eā. Ipſa
vr̄a ꝛ oīa mea vr̄a ſt̄: rogo vt venia
tis: ꝛ hic plangere reinceper̄t. Dñā
āt tacēte ꝛ annuēte verſus iohan/
nē adhuc illa rogat iohannē. Qui
rñdit. Decētius eſt vt eamꝰ ad mō
tē ſyō: maxīe qꝛ ſic rñdimꝰ amicis
nr̄is: ſꝫ tu potius venies cū ea. Di/
xit Magdalena: bene ſcis ꝙ veniā
cū ea quocūqꝫ ierit: ꝛ nunq̄ꝫ dimit/
tā eā. Intrātibꝫ aūt illis in ciuitatē
ꝯcurr̄t vndiqꝫ virgines ꝛ matrone
bone cū perpēdere potuer̄t: ꝛ aſſo/
ciāt eā vndiqꝫ fit planctus magnꝰ
Sꝫ ꝛ boni hoīes ꝑ q̄s tranſibāt cō
patiebāt̄ ꝛ mouebant̄ ad fletū dicē
tes. Ecce magna iniuſticia facta eſt
hodie ꝑ p̄ncipes nr̄os ꝯ filiū huiꝰ

dñe: ⁊ ds ꝑ eo mag̃ ſigna oſtendit.
Caueāt q̇d fecerūt. Cū āt venerīt ad
domū: tc̄ ipa vertēs ſe verſus illas
inclinauit ſe gr̄as agēs. Ipe incli/
nantes ⁊ genu flectentes fecerunt
plāctū magnū. Intrauit g̃ dña do
mū: ⁊ Magdalena ⁊ ſorores poſt
eā. Johes āt ponēs ſe ſup oſtio ro
gauit illas vt redirēt ad domos ſu
as: q꞉ hora erat tarda: ⁊ gr̄as agēs
clauſit oſtiū. Tunc dña ꝑ domū a/
ſpiciēs dicebat. Fili mi dulciſſime
vbi es: q꞉ hic te nō video? O iohes
vbi ē filiꝰ meus? receſſit a nob̄ gau
diū noſtꝝ: noſtra delectatio: lumē
oculoꝝ nr̄oꝝ: receſſit āt cū magna
anguſtia vt vidiſtis: ⁊ h̄ eſt qd̄ mi/
hi mag̃ auget dolorē: q꞉ receſſit to
tus afflictus: totꝰ laceratus: totus
anxius ⁊ ſitibūdus: coactꝰ: oppreſ/
ſus: violētatus: nec ei in aliq̄ ſubue
nire potuimꝰ. Oēs dereliquerunt
eū: ⁊ pr̄ eius ops̄ ds ipm noluit li/
berare. Et q̄ꝫ cito hec oīa facta ſunt
vos vidiſtis q̄ꝛ nulliꝰ vnq̄ꝫ vl̄ ſcele
ratiſſimi hoīs: ſic fuit accelerata: p̄
cipitata ⁊ fulminata dānatio. O fi
li mi hac nocte captꝰ fuiſti: ī mane
p̄ſidi traditus: ⁊ ī tertia ꝯdēnatus
⁊ iā mortuus es. O fili mi q̄ꝫ ama
ra ē iſta tua ſeꝑatio: ⁊ memoria tur
piſſime mortꝭ tue. Tandē iohes ro
gat eā vt deſiſtat: ⁊ ī hunc modū cō
ſolatus eſt eā. Tu āt ſi ſcires eā cō
fortare ⁊ ꝯſolari vt parūper come/
deret ⁊ alios comedere faceret: q꞉
adhuc ieiuni ſr̄: ⁊ res parare ⁊ ſerui
re: h̄ facere deberes iuxta vires tu/
as. Poſtea benedictiōe a dña ⁊ ab
alijs recepta diſcedas.

De die ſancti Sabbati. Caplm̄. LXX

M Ane āt facto ſtabat ī domo
ianuis clauſis dña et alie
ſocie eius cū iohe afflicte ⁊
doloroſe tanq̄ꝫ orphane ⁊ plene me
rore nō loq̄ntes ſꝫ memores heſter
ne tribulatiōis ⁊ anguſtie: ſedebāt
ſil̄ aſpiciētes adinuicē rapti: ſic ꝯti
gere ꝯſueuit ī mag̃ p̄ſſura ⁊ calami
tate g̃uatꝭ. Pulſatū fuit ad oſtiū ⁊
timuerūt: q꞉ oīa timebāt: ſecuritas
ei eoꝝ diſceſſerat. Juit āt iohes ad
oſtiuꝫ ⁊ aſpiciēs vidit petꝝ ⁊ dixit:
Petrus eſt. Cui dña. Aperi ei. In/
gredit̄ petrus verecūdus cū ſingul
tibꝫ magnis ⁊ fletibꝫ. Tūc oēs ora
re īcipiunt: nec verbū poterat loq̇.
Poſtea ſucceſſiue veniunt alij di/
ſcipuli. Tandē ceſſante fletu incipi
unt loq̇ de dño ſuo. Dixit g̃ petrus
Ego verecūdor ⁊ ꝯfundor ī me: nec
deberē in vr̄o ꝯſpectu apparere: q꞉
dñm meū q̇ me tm̄ diligebat: dere
liq̇ ſic ⁊ negaui. Sil̄r ⁊ alij diſcipu
li cū ꝑcuſſiōe palmaꝝ ⁊ lachrymis
ſe redarguebāt: q꞉ eū dereliquerāt.
Dña tc̄ dixit. Mgr̄ bonus ⁊ paſtor
fidel̄ receſſit a nob̄: ⁊ nos remanſi
mus velut orphani: ſꝫ ſpero firmit̄
q̄ꝛ cito rehabebimus eū: ⁊ vos ſcit̄
q꞉ benignus ē filius meus benedi
ctus: ipe multū dilexit vos: ⁊ mlt̄ꝭ
me diligebat: nō dubiterꝭ q꞉ bñ re/
cuperabit̄ vob̄: ⁊ libenter remittet
oēm offenſā ⁊ culpā. Tātus āt fuit
ꝑmiſſiōe pr̄is ꝯ eū furorꝭ īpetus: ⁊
ita valuit cuꝫ eo: iō nolite turbari.
Rñdit petrus. Vere ita ē vt dicitꝭ
dña. Nam ego q̇ tm̄mō vidi initia
fui tāto timore ꝑcuſſus ī atrio caꝑ/
phe: q̄ꝛ vix credebā poſſe euadere:
iō eū negaui: nec fui memor v̄boꝝ
q̇bꝫ p̄dixerat hoc mihi q̇uſq꞉ me re
ſpexit. Tunc q̄rit Maria magda/

lena: q̄d ei p̄dixerat? Et rn̄dit a ne/
gatiōe ꝛ narrauit: ꝛ addidit ꝙ alia
plura predixit eis ī cena de paſſiōe
ſua. Dixit dn̄a: vellē audire de his
q̄ dicta vel facta ſunt ī cena p̄ eum.
Et petrus annuit iohi vt ip̄e refer/
ret. Johes āt incepit ꝛ narrat oīa.
Silr ꝛ petrus q̄rit de paſſiōe dn̄i.
Et iohes dicit totū. Et ſic tā de his
q̄ȝ de aliis q̄ fecit dn̄s ieſus cū eis
narrāt adinuicē: mō vnus: mō ali⁹
ꝛ ſic totū diē de ip̄o ſermocinādo p̄
currunt. O q̄ȝ attente auſcultant
iſta verba. O quotiēs dn̄a dicebat
ī narratōe geſtoꝝ: benedictus ſit fi
lius meus. Cogita in q̄ afflictione
erāt. Quid ei ē videre ꝙ dn̄a mūdi
p̄ncipes eccl'iaꝝ: ꝛ oīm ꝑplꝫ du/
ces totius exercitus diuini cultus
ſic afflicti ꝛ timoroſi ſtant recluſi in
q̄dā domuncula neſciētes q̄d face
re debeāt: niſi ꝙ ſe ſic ꝯfortāt ꝛ ꝯfe/
runt ꝺ verb ꝛ factꝫ dn̄i ſui. Dn̄a tn̄
ſtabat mente tranq̄lla ꝛ pacata: qꝛ
certiſſimā ſpem habebat de reſur/
rectiōe filii ſui. Et in ip̄a ſola remā
ſit fides die ſabbi: iō ſpecial'r ei dieſ
ſabbi attribuit. Nō tn̄ poterat ip̄a
dn̄a ꝓp̄t mortē filii ſui letari. Sero
autē facto poſt ſolis occaſum cuȝ
licuit operari: Maria Magdale/
na ꝛ altera Maria venerunt eme/
re aromata p̄ faciēdis vnguentis.
Sero autē p̄cedenti cuȝ redierunt
a ſepulcro dn̄i: ceperūt parare vſq̄ȝ
ad ſolis occaſum: poſtea ſiluerunt.
Nam ſabbatū oportebat cuſtodiri
ab ſolis occaſu diei venerꝫ: vſq̄ȝ ad
aliū ſolis occaſum. Nunc ḡ vadūt
emere aromata ad pothecādū de/
uote corpus dn̄i ſui: eis cōpatientꝫ
ꝛ faciētꝫ eaꝝ voluntatē. Que poſtu
ant aromata: ꝛ eligunt q̄ meliora
p̄nt: ꝛ p̄cio ſoluto redeunt parātes
ſe ad faciēdum vnguēta. Cogita q̄ȝ
diligēter ꝛ deuote laborant p̄ dn̄o
ſuo cū lachrymis ꝛ ſuſpiriis vt me
lius p̄nt. Dn̄a vero ꝛ apl'i reſpiciūt
ꝛ forte iuuant. Quibꝫ factꝫ nocte il
la ſiluerunt. Et hec q̄dā meditatio
deuota fidei ſabbi de dn̄a ꝛ ſocialꝫ
eius ꝛ diſcipulis.

Quid fecit dn̄s Jeſus in ſabbato. Ca. LXXI

Venit autē meditatio q̄d fec
dn̄s Jeſus in ſabbato: vel ī
ip̄o die ſabbi. Nam ſtatī vt
mortuus fuit deſcendit ad inferos
ad ſctōs p̄res ꝛ ſtabat cum eis: et
tunc fuerunt ī gloria. Nā viſio dei
eſt p̄fecta gloria. Cōſidera q̄ȝta fuit
eius benignitas ī infernuȝ deſcen
dere: q̄ȝta charitas ꝛ hūilitas. Po
terat ei vnū angelū ad eos mittere
ꝛ facere ſicut ſeruos ſuos liberari:
ꝛ ſibi p̄ſentari vbi voluiſſet. Sȝ nō
ſuſtinuiſſet hoc amor ſuus: humi/
litas ſua: per ſeip̄m in infernuȝ de/
ſcēdit: nec vt ſuos ſȝ vt amicoſ eos
domin⁹ oīm viſitauit: ꝛ ſtetit ibi cū
eis vſq̄ȝ ad diē dominicā prope au
roram. Cogita ꝛ mirare qualiter iu
bilant ſancti patres in ſuo aduen/
tu: repleti menſa iocunditate: oīni
diſplicētia procul pulſa. Et ſtabāt
in canticis et laudibus coram eo:
Quas laudes potes in hunc mo/
dum meditari: imaginādo eos ac
ſi eſſent in corporibus: ſicut poſt re
ſurrectionē erunt. Similiter aīam
dn̄i noſtri Jeſu. Cum ḡ p̄ſenſerūt
eius aduētuȝ occurrerūt ei gaudē
tes: ſeip̄os exhortātes ꝛ dicētes.

Canticū ſanctoꝝ in limbo. Cap̄. LXXII

Ca. LXXII

Euate capita vr̃a: qꝛ venit
l redẽptio vr̃a. Cõſurge ꝯſur
ge hiꝛl'm: ſolue vincla colli
tui. Ecce ſaluatoꝛ vẽit ſaluare nos
a vinculo. Tollite portas ꝑncipes
vr̃as ⁊ eleuamĩ poꝛte eternales: ⁊ ĩ
troibit rex gl'ie. Et ꝓcidẽtes adoꝛa
uer̃t oẽs. Deinde ſurgẽtes ꝯtinua
uer̃t laudes dicẽtes. Bñdictus q̇
venit in noĩe dñi: ds̃ dñs ⁊ illuxit
nob. Tu es ds̃ ⁊ ſaluatoꝛ nr̃: ⁊ abſ
qꝫ te nõ eſt nob adiutoꝛ: redemiſti
aĩas nr̃as tã diro carceri mancipa
tas. O ineſtimabil' dignitas chari
tatis vt mundũ redimeres aĩaꝫ tra
didiſti: ſedẽtes ĩ tenebris ⁊ vmbra
moꝛtis tam benigniſſime viſitaſti.
Nunc effugaſti tenebꝛas a nob: et
vincula noſtra dirupiſti. Cõtriuiſti
poꝛtas ereas: ⁊ vectes ferreos ꝯfre
giſti. Qui educis vinctos ĩ foꝛtitu
dine: ⁊ electos tuos ĩ leticia: nunc
ãt adoꝛamꝰ te in ſecl'a. Et oẽs ꝓci/
dẽtes adoꝛauer̃t eũ. Tũc rñdit eis
dñs ieſus ⁊ dixit. Attẽdite ꝑpl'e me
us legẽ meã. Pax vob ⁊ leticia eter
na. Ego ei ſum dñs ds̃ vr̃: q̇ eduxi
vos de terra egypti. Vacate ⁊ vide
te qm̃ ego ſum ds̃ q̇ creaui redimi
⁊ ſaluaui vos. In capite libꝛi ſcri/
ptũ eſt de me vt faciã voluntatẽ pa
tris mei: ⁊ ꝓpt' veſtrã ſalutẽ deſcẽdi
Pauꝑ ego ſũ ⁊ ĩ laboꝛibꝫ a iuuẽtu
te mea. Intendebã ad ſaluandas
oẽs gẽtes: ſꝫ filij alieni mẽtiti ſ̄t mi
hi. Amici mei ⁊ ꝓximi mei aduerſũ
me cogitabãt mala. Oẽs vidẽtes
me deriſer̃t me. Et fui flagellatꝰ to
ta die: ⁊ caſtigatio mea ĩ matutis.
Foder̃t ma. me. ⁊ pe. me. dinumera
uerũt oĩa oſſa mea. Deder̃t in eſcã
meã fel ⁊ ĩ ſiti mea potauer̃t me ace
to. Doꝛmiui ⁊ ſepultus ſuꝫ: ⁊ caro
mea requieſcet in ſpe. Ego ãt in te ſpe
raui pr̃ ⁊ adijciã ſuꝑ oẽm laudẽ tuã
Tu es refugiũ meũ a tribulatiõe q̄
circũdedit me. Protexiſti me a cõ/
uentu malignantiũ a multitudĩe
oꝑantiũ iniq̄tatẽ. Attende g̊ dñe ⁊
miſerere mei: ⁊ retribuã eis. Bene
dictũ ſit nomẽ maieſtatꝭ tue ineter
nũ: ⁊ repleat' maieſtate tua oĩs ter
ra fiat fiat. Et ſcti pr̃es. Dñe refu/
giũ factus es nob a gñatiõe in ge/
neratiõnẽ. Niſi qꝛ adiuuiſti me: ſꝑ
habitaſſet in inferno aĩa mea. Sꝫ
memoꝛ fuiſti noſtri dñe ds̃ nr̃: rede
miſti nos in ſanguĩe tuo. Oñdiſti
faciẽ tuã: qꝛ deſiderauimus valde.
Oĩs terra adoꝛet te ds̃ ⁊ pſalmũ di
cat noĩ tuo dñe. Et ꝓcidẽtes adoꝛa
uerunt eũ cũ gaudio magno ⁊ leti
cia. Et in talibꝫ laudibꝫ ⁊ canticis ⁊
iubilatiõibꝫ ſteter̃t in limbo vſqꝫ ꝓ
pe auroꝛã diei dñice ĩ ꝯſpectu ange
loꝝ ibi exñtiuꝫ ⁊ cũ eis iubilantiũ.
Tunc accipit eos dñs educẽs abi
feris ĩ exultatiõe: ⁊ ante eos glorio
ſe ꝓcedẽs: poſuit eos ĩ paradiſo de
liciaꝝ. Aliq̄ vero moꝛula facta cuꝫ
eis: ⁊ cũ helya ⁊ Enoch eũ recogno
ſcentibꝫ adoꝛãtibꝫ ⁊ exultãtibꝫ: di/
xit eis. Tps eſt vt excitẽ coꝛpꝰ meũ
vadã ⁊ reſumã illud. Qui oẽs ꝓci
dẽtes dixer̃t. Ite dñe rex glorioſe: ⁊
cito redite, ſi placet: qꝛ gl'ioſiſſimũ
coꝛpꝰ vr̃m plurimũ affectamꝰ. Ha
bes g̊ q̄ circa dñm Jeſũ ⁊ matrẽ et
diſcipl'os ⁊ ſcõs pr̃es meditari poſ
ſis die ſabbi añ reſurrectõeꝫ. Ber.
dicit de cruce. Meditare inq̇t de/
poſitionẽ coꝛpis xp̃i crucifixi ⁊ vide
ſi aliq̇d eſt ĩ eo qđ nõ oret pro te ad
patrẽ diuinũ: illud caput multipli
ci ſpinaꝝ denſitate vſqꝫ ad cerebꝝ
ꝯfixũ eſt dum ꝯfigitur ſpina: ſpinis

pctõꝝ ait dñs per ꝓpherã. Circũdedit me populus iſte: vt me deleret: vt ne caput tuũ: nec tua vulnerare tur intẽrio. Caligauerũt oculi tui in morte: ⁊ illa luiaria q̃ illuminãt orbẽ: ad horã extincta ſũt. Nõne illꝰ ob tenebrãtibꝫ tenebre facte ſũt ſup vniuerſam terrã: ⁊ illa duo magna luminaria cũ illis ſubmota ſũt? Hoc aũt totũ factũ eſt vt auerterent oculi ne viderẽt vanitatem: ⁊ ſi viderẽt nõ adherẽt. Aures ille q̃ audiũt in celis ſanctus ſctũs ⁊c̃. audierũt in terra demoniũ habes. Et crucifige crucifige eũ. Ut q̃d hoc? Ne aures tue obſurdeſcerẽt ad clamorẽ pauperis: ne reciperẽt auditũ vane detractiõis. Speciosa facies illa ꝑ filijs hoim ſputꝭ illita eſt: afflicta colaphis: addicta deluſiõibꝫ. Sic ei ſcriptũ eſt. Cepeſt ſpuere in eũ: pcutere faciẽ eius: ⁊ illudere eũ dicẽtes Propheti ſa nobis q̃s te percuſſit. Quare hoc? vt facies tua illuiaret illumiata ꝯfirmaret ⁊ diceret ð te: vultus eiꝰ nõ ſũt amplius ĩ diuerſa mutati. Os illud qð docet angelos ⁊ hoĩes qð dicit ⁊ facta ſũt: felle ⁊ aceto potatũ eſt: ⁊ hoc factũ eſt vt veritatẽ ⁊ iudiciũ loqueret os tuũ: ꝯfiteret dñm deũ ſuũ. Manus q̃ formauerũt celos extẽſe ſũt in cruce: clauiſq; pforate duriſſimis: vt tue manus extẽderent ad inopẽ vt dicere poſſis. Aĩa mea ĩ manibꝫ meis ſemp. Qð tenemꝰ in manibꝫ: nõ facile obliuiſcimur. Sic q̃ ſuã aĩam bene imprimit oĩoni: nõ tradat eã obliuioni. Pectus in q̃ ſũt theſauri ſapie ⁊ ſciẽtie abſcõditi lancea vulneratũ eſt: vt pectus tuũ a prauis cogitatiõibꝫ mũdaret: mũdatũ ſanctificaret: ſctificatũ ꝯſeruaret. Pedes illi q̃ꝝ ſcabellũ adorare debemus qm̃ ſanctũ ẽ: dura crucifixiõe ꝯfixi ſũt: ne pedes tui feſtinarent ad malũ: ſꝫ ſpviã mãdatoꝝ dei incederent. Quid plura? ⁊ ipe dixit ꝑ pſalmiſtã. Foderũt manꝰ meas ⁊ pedes meos: dinumerauerũt oĩa oſſa mea. Pro te carnẽ ⁊ aĩam ſuã poſuit: vt tũc corpus ⁊ ſpm̃ vẽdicaret ſibi: toto ſe totũ te cõparauit. Ecce gl'ia et honore coronatꝰ in dextera tue maieſtatꝭ aſſiſtit vultui tuo ꝑ nob. Caro ei ⁊ frater nr̃ eſt. Reſpice dñe in faciẽ xp̃i tui: q̃ tibi obediẽs vſq; ad mortẽ factus eſt: nec deberẽt recedere ob oculꝰ tuis cicatric̃es eius ĩ perpetuũ: vt ſic memineris q̃ꝫ tam ab eo ꝑ pctis nr̃is ſatiſfactionẽ receperis. Utinã appendas pctã nr̃a q̃bꝫ irã meruimꝰ: ⁊ calamitatẽ quã ꝑ nob paſſus eſt innocẽs filius tuus in ſtatera: vt ſic effundas ſuper nos miſcðiã tuã. Grãs tibi dñe referat oĩs lingua ſup pietate tua: q̃ vnico filio cordis tui nõ pepercisti ſꝫ ꝑ nob oĩbꝫ illũ tradidiſti ĩ mortẽ vt q̃ eũ q̃ſi fidelẽ aduocatũ haberemus corã te in celꝭ. Et tibi dñe fortiſſime zelotes q̃d grãꝝ referã: q̃d ꝑ nr̃a ſalute facere debuiſti ⁊ nõ feciſti? Ab imo pedis vſq; ad verticẽ capitis totũ te in aq̃s paſſionũ demerſiſti: vt me totũ de illis extraheres: ⁊ intrauerũt vſq; ad aĩam tuã. Nam aĩam tuã in mortẽ tradidiſti vt meã perditã tibi redderes.

De reſurrectione dñi apparitio prima quõ apparuit matri ſue. Ca. LXXIIII

Ueniens dñs cũ honorabili multitudine angeloꝝ die dñico ſũmo mane: et reſu-

mēs illud corp⁹ ſanctiſſimū ex mo
numēto clauſo: pceſſit v̄tute ꝓpria
reſurgēdo. Eadē āt hora ſūmo ma
ne Maria Magdalena: ⁊ Ma/
ria Jacobi ⁊ Salome: licētia ꝑus
petita a dn̄a: ceperūt ire cū vnguētꝫ
ad monumentū. Dn̄a domi remā
ſit: ⁊ orabat dicēs: Pr̄ piiſſime ſic
ſcitis mortuus eſt fili⁹ meus: ⁊ int̄
latrones crucifixus: ⁊ ego ſepeliui
eū manib⁊ meis: ſꝫ potēs eſtis dn̄s
reddere incolumē. Rogo maieſta/
tē veſtrā vt eū mihi reddatis. Ubi
eſt ip̄e? q̄re tardat tm̄ ad me veni/
re? Remittite eū obſecro mihi: qꝛ
nō q̇eſcit aīa mea niſi videā illū. O
fili dulciſſime q̇d eſt ō te: q̇d agis?
Cur morarꝫ? Rogo te: ne differas
amplius ad me venire. Tu ei dixi/
ſti: Tertia die reſurgā. Nōne fili mi
eſt hodie tertia dies? Nō heri ſꝫ an̄
heri fuit dies illa mala ⁊ amara val
de dies calamitatꝫ merorꝫ tenebra
rū ⁊ caliginis dies ſeparatiōis ⁊ mor
tis. Nūc ḡ fili mi ē hodie tertia dies
Exurge igit̄ gloria mea: ⁊ oē bonū
meū ⁊ redi: ſup oīa deſidero te vi/
dere. Conſolet̄ me tu⁹ reditus: quē
ſic ꝯtriſtauit receſſus. reuertere igi
tur dilecte mi: veni dn̄e Jeſu: veni
ſpes mea: veni ad me fili mi. Ea igi
tur ſic orante ⁊ lachrymas dulciter
fundēte ecce ſubito venit dn̄s Je/
ſus ī veſtib⁊ albis: vultu ſerenus:
ſpecioſus et gaudioſus: ⁊ dixit ei.
Salue ſancta parēs. Et ſtatī illa ſe
vertēs: es tu (inq̇t) filius meus Je
ſus. ⁊ flexis genib⁊ adorauit eū. Et
ille ſil'r flexit genu dicēs. Mr̄ mea
dilectiſſima: ego ſuꝫ: reſurrexi ⁊ ad
huc tecū ſum. Eis āt ſurgētib⁊ ip̄a
cū gaudio amplexās eū: vultū vul
tui applicās fortiter ſtringebat re/
quieſcēs total'r ſup eū: ⁊ ip̄e eā ſu/
ſtētabat. Poſtea ſedētib⁊ ill' ꝑiter:
diligēter ⁊ curioſe intuebat̄ eum in
vultu: in cicatricib⁊ manuū: ⁊ ꝑ to/
tū: querēs ſi oīs dolor ab eo receſſe
rat. Et ille. Reuerēda mat̄ oīs do/
lor a me abceſſit: mortē dolorē ⁊ oēs
anguſtias ſuꝑaui: nec de cetero ali
q̇d ſentiā. Et illa. Bn̄dictus ſit pr̄
tuus: q̇ te mihi reddidit: exaltatū ⁊
laudatū ſit nomē ei⁹ in ſcl'a. Stāt
⁊ colloquunt̄ gaudentes: ⁊ paſcha
ducētes delectabil'r et amabiliter.
Narrat ei Jeſus qual'r ꝓpl'm ſuū li
berauit de inferno ⁊ oīa magnalia
q̄ fecit in illo triduo.

Quō Magdal'. ⁊ alie mulie res iuerūt ad monumentū. Matt. xxviij. Mar. xvi. Luce xxiiij. Ca. LXXIIII

m Aria magdalena ⁊ alie due
Marie ibāt diluculo (vt di
xi) ad monumētū. Dum ḡ
fuerūt extra portā ciuitatis reduce/
bāt ad memoriā afflictiōes ⁊ dolo
res magiſtri ſui: ⁊ ī oīb⁊ locis ī q̇b⁊
notabil'r ꝯ ip̄m vel ꝑ ip̄m aliq̇d fa
ctū fuerat aliq̄ꝫtulū ſuſtinebāt ge/
nuflectētes ⁊ terrā oſculātes: gemi
tus ⁊ ſuſpiria dantes atqꝫ dicētes.
h̄ obuiauim⁹ ei cū cruce ſup collū
qn̄ mr̄ ei⁹ ſemimortua facta fuit.
Et h̄ v̄tit ſe ad mulieres. Hic cru/
cē depoſuit fatigat⁹. Sup iſtū lapi
dē appodiauit ſe parūper. Ibi fuit
vbi ſic crudel'r impulerūt ⁊ fortit̄ ex/
puerūt in eū ⁊ veloci⁹ ambulare ⁊ q̄
ſi currere fecerūt: hic expoliauerūt eū
nudū: ⁊ h̄ ī crucis patibulo affixerūt
Et tc̄ magno clamore ⁊ inundatiōe
lachrymaꝝ: pciderūt ī facies ſuas ⁊
adorauerūt ⁊ oſculate ſūt crucē ad/

huc p̄cioſo ſanguīe rubricatā. De/
in̄ pgentes ꝛ eūtes v̄ſus ſepulcrū
dicebāt. Quis reuoluet nob̄ lapi/
dē ab oſtio monumēti? Et reſpicīē
tes viderūt reuoltū lapidē erat ꝗ ꝑpe
magn⁹ valde: ꝛ angelū dn̄i ſedentē
ſup eū: ꝗ dixit eis. Nolite timere ꝛc̄
vt ī euāgelio. Ille v̄o fraudate ſpe
ſua: qꝛ putabāt corp⁹ dn̄i īuenire:
nō attendētes v̄ba angeli: ꝯterrite
redeūt ad diſcipulos dicētes. Cor/
pus dn̄i ſublatū ē. Tūc ioħes ꝛ pe
trus cucurrerūt ad monumētū. At/
tēde currūt ipi ꝛ magdalena ꝛ ſo/
cie poſt eos. Oēs currūt ad q̄ren/
dū dn̄m ſuū: cor ſuū ꝛ aīa ſua cur/
rit multū fidel'r freq̄nter ꝛ marie.
Cum āt venerūt ad monumētū: aſpi
ciētes ī eo nō inuenerūt corp⁹: ſꝫ vi/
derūt lintheamīa ꝛ ſudariū ꝛ receſſe
rūt: q̄runt dn̄m ſuū ꝛ nō īueniūt: ꝛ
neſciūt vbi ampli⁹ eū querāt: Igit̄
dolētes ꝛ flētes recedūt. Marie v̄o
remāſerūt ibi: ꝛ reſpiciētes ī monu/
mēto viderūt duos angelos ſedētes
ī ſtolis albis: ꝗ dixerūt eis. Quid q̄/
ritis viuētē cū mortuis? Ille āt nec
tunc attenderunt verba eorū: nec
aliquā ꝯſolationē receperūt de viſi/
tatiōe angeloꝝ: qꝛ nō q̄rebāt ange/
los: ſꝫ dn̄ꝫ angeloꝝ. Et ille due ma
rie elōgauerūt ſe territe aliq̄ꝫtulū: et
ſedebāt dolētes. Magdalena ne/
ſciēs ꝗd faceret: qꝛ ſine mgr̄o ſuo vi
uere nō poterat: ꝛ vbi eū nō īuenie
bat vbi eū q̄reret ignorabat: ſtabat
ad monumētū foris plorās. Iteꝝ
ḡ reſpiciēs ī monumētū (qꝛ ſp ſpe/
rabat eū ibi vider̄ vbi eū ſepelierāt)
vidit ipos angl'os ſedētes: ꝗ dicūt
ei. Mulier ꝗd ploras? Quē q̄ris?
At illa. Tulerūt dn̄m meū: ꝛ neſcio
vbi poſuerūt eū. Vide mirabilē opi/
nionē amoris. Paulo an̄ audierat
ab vno angelo: qꝛ reſurrexerat: de/
inde a duobꝫ qꝛ viuebat: nec recor/
dabat̄ qꝛ amor hoc faciebat: qꝛ aīa
ſua erat vbi mgr̄ ſu⁹ erat: neſciebat
cogitare loq̄ vel audire niſi de ipo.
Cum āt ſic ploraret nec curaret de
angelis: mgr̄ ſu⁹ nō potuit ſe am/
plius tenere. Dn̄s ḡ ieſus h̄ refert
mr̄i ſue dicēs ꝙ voluit ire ad ꝯſolā
dū eā. Et mr̄: bn̄ facis: qꝛ multū te
diligit: ꝛ ꝺ tua morte multū doluit
ſꝫ memēto redire ad me: ꝛ ample/
xans dimiſit eam.

Scd̄a apparitio quō appa ruit Marie magdale. Marci vlti. Joh. xx. Ca. LXXV

Venit igit̄ ad monumētū ad
ortū vbi erat magdalena ꝛ
dixit ei. Mulier ꝗd ploras
Et illa adhuc n̄ cognoſcēs vt ebria
amore dixit. Dn̄e ſi tu ſuſtuliſti eū
dic mihi ꝛ ego tollā eū: ſp ei ſpera/
bat audire noua de dilecto ſuo. Et
dixit dn̄s ad eā. Maria. Ipa āt q̄
ſi remiſcēs ꝛ cognoſcēs vocē ei⁹ cū
gaudio dixit. Raboni. i. mgr̄. Dn̄e
vos eſtis quē q̄rebā; q̄re tādiu cela
ſtis? Et currēs ad pedes ei⁹ oſcula
ri volebat. Dn̄s v̄o volēs eā ad ce
leſtia eleuare q̄reret eū in terra am
mō dixit. Noli me tāgere: nōduꝫ ei
aſcēdi ad p̄rēꝫ meū: ſꝫ dic fr̄ibꝫ meis
Aſcēdo ad p̄rēꝫ meū ꝛ p̄rēꝫ v̄rm ꝛc̄.
Et addidit: Nōne p̄dixerā tibi ꝛ ter
tia die reſurgerē: q̄re me ī ſepulcro
q̄rebaſ? ꝛ illa. dico vob̄ mgr̄ ꝙ tāt⁹
dolor ꝺ acerbitate paſſiōis ꝛ mortꝭ
v̄re cor meū repleuerat: ꝙ oīm obli
ta de nihilo recordabar: niſi de v̄ro
corpe mortuo: ꝛ ꝺ loco vbi ſepelie/
rā eū: iō vnguēta h̄ mane detulerā
Bn̄dicta ſit magnificētia v̄ra: qꝛ re
ſurgere ꝛ ad nos redire dignata eſt

Stant igit̃ dilecti cū iocūditate et gaudio maxio. Ipa āt curioſe aſpicit eū ⁊ interrogat de ſingulis: ⁊ reſponſū alacritatꝫ recipit. Nūc igit̃ ⁊ hic ē magnū paſcha. Licet āt dn̄s a ꝓncipio ſic rn̄derit ei: vix tn̄ credere poſſum qn eū familiarit̃ tangeret anteq̄ꝫ ille recederet: oſculando pedes ⁊ manus: ſꝫ diſpenſatoꝛie ſic fecit a ꝓncipio: vel qꝛ talē ſe on̄debat q̄lis erat ī coꝛde ipius: vel qꝛ vt dixi volebat aīaꝫ eius leuare ad celeſtia. Vn̄ Ber. Pie em̄ credi ṗt ꝙ quē ſic amāter ⁊ ſingularit̃ an̄ oēs q̄ ſcripti reperiunt̃ viſitabat ad letificandū eā nō ad ꝯturbandū lactabat. Miſterialr̃ igit̃ nō ꝑtinacit̃ dixit illud verbū: qꝛ nō ꝑtinax nec durus benigniſſimꝰ dn̄s eſt marie diligentibꝫ eū. Poſt aliquā moꝛā dixit dn̄s ꝙ alios opoꝛtet eū viſitare Tunc Magdalena q̄ſi nunq̄ꝫ volēs ab eo diſcedere dixit ei. Dn̄e vt video ꝯuerſatio veſtra nō erit ammodo nobiſcū ſicut cōſueueratis: rogo ne obliuiſcamini mei. Mementote dn̄e beneficioꝝ que mihi ꝯtuliſtis ne pereant: familiaritatis ⁊ dilectōis quā habuiſtis ad me recoꝛdemini dn̄e deꝰ meus. Et dn̄s ad eā. Noli timere ſꝫ ꝯfide ⁊ ꝯſtans eſto: qꝛ ſemper tecū ero. Tunc benedictiōe ab eo accepta: ⁊ chꝛiſto diſcedente venit ad ſocias: ⁊ hec nūciauit eis. Ille vero de reſurrectiōe gaudentes: ſꝫ quia nō viderant eū dolentes recedūt cū ea.

Tertia apparitio qualiter apparuit tribꝫ marijs. Mathei vltimo. Ca. LXXV

c Um ergo iſte tres marie ſimul ꝑgerēt: anteq̄ꝫ venirēt ad ciuitatē apparuit eis dominus dicēs. Auete. Ille vero vltra q̄ꝫ dici poſſet exhilarate: ⁊ ꝓcidentes tenuerūt pedes eius. Hee ſimiliter querūt ⁊ aſpiciūt ⁊ reſpōſum iocunditatis accipiūt ⁊ faciūt magnū paſcha. Dixit eis dn̄s. Dicite fratribꝫ meis vt vadant in galileā: ibi me videbunt ſicut predixi eis. Vides ꝙ magiſter humilitatis vocat diſcipulos fratres. Nunq̄ꝫ hanc virtutē dimiſit. Tu autē ſi de ꝑdictis vis intelligentiā ⁊ cōſolationē habere recoꝛdare de his que ſepe dixit: ſcꝫ vt in om̄ibꝫ locis ⁊ factis ita ſis animo ac ſi pꝛeſens eſſes coꝛpoꝛe.

Quarta apparitio qualiter apparuit Joſeph qui ſepelierat eum: Ex euangelio Nichodemi. Ca. LXXVI

d Iſcedēs aūt dn̄s a marijs apparuit Joſeph q̇ ſepelierat eū. Captꝰ ei erat a iudeis ꝓpt̃ eū ⁊ recluſus ī q̇dā cubiculo diligenter ſigillato: ⁊ poſt ſabbatū eū interficere volebāt. Apparuit āt ei dn̄s ieſus ⁊ faciē eiꝰ extterſit obſequiū dedit: ⁊ ſaluis ſigillis in domū ꝓꝛiā repoꝛtauit.

Quinta apparitio qualiter apparuit Jacobo minori. Cap̄. LXXVII

a Pparuit poſtea etiam dn̄s Jacobo minoꝛi: qui vouerat nunq̄ꝫ mādicare niſi videret eū reſuſcitatū. Dixit ḡ ei dn̄s ieſus: ⁊ his q̇ cū eo erāt. ponite mēſā: dein̄ panē accipiēs bn̄dixit ⁊ dedit ei dicēs. Comedite dilecti frēs mei: qꝛ filius hoīs reſurrexit a moꝛtuis. Sic ait Hieronymus.

Sexta apparitio qualiter apparuit Petro. Luce.xxiiij. Cap̄.LXXVIII

Um aūt Magdalena ⁊ ſo
c cie reuertētes domū narraſ
ſent diſcipul' reſurrectionē
dn̄i: Petrꝰ triſtis: qꝛ dn̄m nō vide
rat: nec qeſcere valēs ob amor' ma
gnitudinē receſſit ab eis: ⁊ ſolꝰ ibat
ad ſepulcꝝ. Neſciebat ei vbi eū ali/
bi inueniret. Dū ḡ iret: dn̄s Jeſus
ei apparuit dicēs. Pax tibi ſymon
Tunc petrus ꝑcutiēs pectꝰ ſuū cū
lachꝛymis ad terrā procidēs dixit.
Dico culpā meā: qꝛ te dereliq̇ ⁊ plu
ries negaui: ⁊ oſculatꝰ ē pedes eiꝰ.
Dn̄s āt eū erigēs oſculatꝰ eſt eū di
xitqꝫ ei. Pax tibi: Noli timere: oīa
pctā dimiſſa ſ'ᵗ tibi. Bn̄ ego ſciebā:
vt p̄dixi tibi. Nūc ḡ vade ⁊ ꝯfirma
fratres tuos: ⁊ ꝯfide qꝛ mortē ⁊ oēs
aduerſarios deuici. Hic ḡ ſil'r fit
magnū paſcha. Stant ⁊ loquunt'
mutuo: ⁊ diligēter Petrꝰ aſpicit eū
⁊ ſingula notat. Bn̄dictiōe ꝓo ac/
cepta rediēs ad dn̄az ⁊ ad diſcipu/
los oīa narrat. Scire āt debes ꝙ
de apparitōe dn̄i facta matri nil ha
bet' in euāgelijs: iō poſui eā an̄ ali/
as qꝛ ſic videt' tenere eccl'ia: vt in le
genda de reſurrectiōe habet'.

Quō dn̄s Jeſus redijt ad ſanctos p̄res. Ca.LXXIX

Ominus Jeſus cū receſſit
d a Petro: nōdum viſitaue/
rat ſctōs p̄res poſt reſurre/
ctionē ſuā: q̄s i paradiſo deliciaꝝ
poſuerat. Redijt ḡ ad eos ꝓcidēs ī
ſtola candida cū ml'titudine ange
loꝝ. Quē in tanta gl'ia aſpiciētes
a lōge cū ingenti gaudio cū canti/
cis ⁊ laudibꝫ ſuſcepeꝛt dicētes: Ec
ce rex noſter venite occurramꝰ ob/
uiā ſaluatori noſtro. Magnū p̄n/
cipiū ⁊ regni eiꝰ nō erit finis. Dies
ſctificatiōis noſtre illuxit nob. Ve
nite oēs ⁊ adorate dn̄m. Et ꝓcidē/
tes ī terra adorauerunt eū. Et poſt
ſurgētes ⁊ ſtantes corā eo reuerēt'
⁊ iocunde cōpleuerūt laudes ſuas
dicētes. Vicit leo de tribu iuda: re
floruit caro tua dn̄e. Adiples nos
leticia cū vultu tuo dn̄e delectatio
nes ī dext'a tua vſqꝫ ī finē. Reſurre
xiſti gloria noſtra: exultabimꝰ ⁊ le/
tabimur in te. Regnū tuū dn̄e re/
gnū oīm ſcl'oꝝ. Dn̄atio tua ī oī ge
neratiōe ⁊ gn̄ationē. Et nō diſcedi/
mus a te reſuſcitabimꝰ ⁊ nos: ⁊ no
mē tuū exaltabimꝰ. Precurſor pro
nob ingreſſus es pōtifex factus in
eternū. Hec eſt dies quā fecit dn̄s
exultemꝰ ⁊ letemur in ea. Cantate
dn̄o canticū nouū: qꝛ mirabilia fec̄
Appropinq̄nte hora veſpertīa dixit
eis dn̄s Jeſus: Cōpatior fratribꝫ
meis q̇ ꝓp' mortē meā ꝯtriſtati ſ'ᵗ ⁊
ꝯterriti ⁊ diſperſi vt oues errantes
⁊ multū deſiderāt me videre. Va/
dam ḡ ⁊ oſtendā me ip̄is. ꝯfortabo
⁊ conſolabor eos ⁊ cito reuertor ad
vos. At illi ꝓcidētes ⁊ adorauerūt
⁊ dixerunt: Dn̄e ſic fiat vt dixiſti.

Septima apparitio: quomodo apparuit duobꝫ diſcipulis euntibus in Emaus. Cap̄.LXXX

Um ḡ ex diſcipulis eiꝰ duo
c irent ad caſtellū emaus q̄ſi
deſperati de ip̄o ⁊ eſſent tri/
ſtes d̾ his q̄ acciderāt ꝯferēdo dn̄s
Jeſus venit ⁊ iunxit ſe illis ī ſpecie
peregrini: ⁊ ibat cū ill' interrogans
eos ⁊ rn̄dens ⁊ ꝯferēs verba ſalu/

bꝛia. Tandē coact⁹ ab eis intrauit cū illis ⁊ manifeſtauit ſe illis. Attē de ⁊ cogita mľtiplicē bonitatē dñi. Pꝛio qꝛ nō potuit ei⁹ feruēs amoꝛ ſuſtinere ſuos ſic errare ⁊ ꝯtriſtari. Uere fidus amicus ē ⁊ fidelis cõmes benign⁹ dñs iunxit ſe ipis q̄rit triſticie cām ⁊ expōit eis ſcripturas iflāmās coꝛda coꝝ ad oēȝ rubiginē extirpādā. Sic q̄tidie fac̄ nobiſcū ſpūalit̄. Si ei in aliq̄ ꝯuati ꝑ plexitate vľ accidia de ipo loq̄mur ſtati adeſt ꝯfoꝛtās ⁊ illuīans coꝛda nr̄a: ⁊ iflāmans ī amoꝛē ſui. Optimū eſt ei remediū ꝯ̄ tales peſtes loq̄ d̄ deo: q̄ȝ dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua ſuꝑ mel oꝛi meo. Siľr ⁊ cogitare de deo. Concaluit coꝛ meū intra me. Scōo ꝯſidera bonitateȝ dei nō ſolū ex amoꝛe vt dixi: ſȝ etiā ex hūilitate ꝓfunda. Attēde q̄lit̄ vadit cum eis dñs oīm. Nōne tibi videt̄ ad p̄moꝛdia humilitatꝭ rediſſe Exēplum ei reliq̄t nob̄ ſiľia faciēdi Sȝ in alio attēde dñi humilitatē: qꝛ nō eſt dedignatus hos diſcipulos inferioꝛis ḡdus. Nō ei erāt iſti de apľis: ſȝ de aliꝭs diſcipulis minoꝛib⁹: ⁊ tñ familiarit̄ iungit ſe eis loquit̄ ⁊ vadit cum eis: nō ſic elati. Nolunt ei loq̄ niſi cum magnatib⁹ ⁊ ꝯuerſari ⁊ ambulare. Itē in alio loco relucet iteꝝ ſua hūilitas. Nā ſi ꝯſideras: videbis q̄ elati nolunt ampulloſa ſua oſtēdere inter paucos: ſȝ dñs cuȝ duob⁹ loquit̄ arcana ſua. Non vilipēdit paucos imo nec vnum. Patet de ſamaritana. Tertio ꝯſidera dñi bonitatē q̄ȝtum ad p̄ſens negociū quō inſtruit diſcipulos in moꝛib⁹ reficit ⁊ ꝯſolat̄: fingit ſe longius ire vt eoꝝ augeat deſideriū vt inuitet̄ ⁊ teneat̄ ab eis

Et poſtea benigne intrat cū eis: panē accipit ⁊ benedixit manib⁹ ſuis ſctis frangit ⁊ poꝛrigit: ⁊ ſeipm e.s reuelat. Et h̄ quottidie facit nobiſcū inuiſibiľr. Nā teneri vult ⁊ inuitari ꝑ deſideria: oꝛōnes aſſiduas: ⁊ deuotas meditatiōes: imo opoꝛtet oꝛare ⁊ nō deficere vt ipe docuit qd̄ ad noſtrā eruditionē fecit. ſ. vt ītendam⁹ ad oꝑa pietatꝭ ⁊ hoſpitalitatꝭ: ⁊ quō nō ſufficit eloq̄a diuina legere vel audire: niſi oꝑe cōple ant̄. Attēde etiā q̄ nō tunc dedit illis diſcipuľ magnā ſui copiā: ſȝ ſtatim poꝛrecto eis pane: euanuit ab oculis coꝝ. Nā alios ꝯſolari volebat cū q̄b⁹ etiā iſtos ꝯſolatus eſt.

Octaua apparitio quō dominus Jeſus apparuit diſcipulis recluſis in die reſurrectionis. Luce. xxiiij. Johannis. xx. Ca. LXXXI

r Edierunt ḡ p̄dicti duo diſcipuli ſtati in hirľm ⁊ iueniētes alios diſcipulos ꝯgregatos abſente thoma: narrauerūt eis: ꝑiterq̄ȝ audierūt qꝛ ſurrexit dñs et apparuit ſymoni. Tunc dñs intrans ad eos ianuis clauſis ſtetit in medio coꝝ dicēs: Pax vob̄. Diſcipuli vero pꝛocidētes ad terram ⁊ ſuā culpā dicentes: qꝛ ſic dereliquerāt ipm alacriter ſuſceperunt. Tunc dñs ait. Surgite frēs mei: qꝛ oīa pctā veſtra vob̄ dimiſſa ſunt Stat igit̄ familiarit̄ inter eos oſtēdit eis manus ⁊ latus: aperuit eis ſenſum vt intelligāt ⁊ cognoſcant reſurrectionē ſuā. Petit ſi habent aliq̄d ad comedendū: ⁊ manducat cū eis partē piſcis aſſi ⁊ fauū mellis. Inſuflat in eos: ⁊ dat eis ſpm̄

ſanctũ. Uides qm̄ oĩa plena ſunt
iocunditate ⁊ ſapiẽtia. Gauiſi ſunt
ergo diſcipuli viſo dño. Letant̃ co
ram eo qui ſic erant prius pauefa/
cti. O q̃ȝ libenter porrexerũt vt co/
mederet: q̃ȝ fideliter ei miniſtrabãt
⁊ q̃ȝ iocunde aſſiſtebant ei. Cogita
dominã eſſe ibi: ⁊ diſcipuli ꝯgrega
bant̃ ad eã: q̄ familiariter ſedebant
iuxta filiũ ſuũ. Dñs autẽ Jeſus de
manibꝫ eoꝝ cibũ reuerenter ſuſci/
pit ⁊ reuerẽter matrẽ honorat corã
diſcipulis. Nec cõmittas Magda
lenã diſcipulã ⁊ apoſtoloꝝ apoſto
lam ꝯſpicere qualiter ad pedes do
mini more ſolito ſedet: diligẽter au
dit verba eiꝰ: ⁊ ſic quid poteſt gau/
dioſe ⁊ toto affectu miniſtrat. O q̄
lis eſt nunc iſta domuncula: et q̃ȝ
glorioſum habitare in ea. Nõne ti/
bi videt̃ in ea magnũ paſcha ſi ali/
quid deuotionis ſentis? Puto ſic.
Sȝ paꝝ ſtetit dñs cum eis: q: erat
quaſi ſero tamẽ forte ipi coegerunt
eum aliquantulũ plus ſtare rogã/
tes ne ſic cito recederet. An nõ cre/
dis ꝙ Magdalena ſedet ad pedeſ
eius tenẽs eum ꝯfidenter ⁊ cũ reue
renti audacia ne diſcederet ita cito
Erat ei indutus veſtibꝫ albiſſimis
glorie ſue: ſic em̄ eum tenebat: non
preſumptuoſe: ſȝ ꝯfidẽter faciebat
ſicut diligens ⁊ dilecta: nec dño di
ſplicebat. Teneri em̄ vult: vt patet
in duobꝫ diſcipulis euntibus in e/
maus. Tandẽ dñs reuerentia ma
tri facta ⁊ ab ea ſimiliter recepta be
nedicens om̄es receſſit ab eis. Jpi
vero de reuerſiõe rogauerunt eum
Remanſerunt autẽ famelici ⁊ ſiti/
bundi de domino ſuo de quo tan/
tam copiã habere ꝯſueuerant: euȝ
ſepe deſiderijs reuocantes. Uidi/
ſti quomõ hodie habuiſti paſcha:
Nam om̄es ſupradicte apparitio/
nes fuerũt in die paſche. Sȝ ſi for/
te audiſti: ſȝ nõ ſenſiſti quia nec for
te paſſionẽ habuiſti. Credo ꝙ ſi in
paſſionẽ ſcires conuerti mentẽ ha
beres vnitã: nec ad varia munda/
na diſperſam. Tunc vero dominꝰ
ieſus redijt ad ſanctos patres qui
coram eo non ocioſe: ſȝ iocundan/
ter laudibꝫ inſiſtebant. Quid autẽ
dixerunt: ipſe noluit reuelare. Tu
autẽ cogita eos quaſi cum corpori
bus: ⁊ recolẽtes beneficia deo gra
tias agebant per ſingulas genera
tiões. Primo offerentes ſe lauda
re euȝ tanq̃ȝ dignũ om̄i laude. Se
cundo recognoſcendo deum ſuũ.
Tertio ẽnumerando ip̄a beneficia.
Quarto exhortando om̄es ad lau
dem. Quinto ip̄m adorando. Jn
quibꝫ eos diligenter et reuerenter
attende: quia om̄ia valde deuota
ſunt ⁊ vtilia: nõ ſolũ ad preſentes
meditatiões: ſȝ ⁊ laudes ⁊ cantica
q̄ ſibi in patria exhibent̃. Jncipiẽs
igit̃ pro ſe Adã ⁊ ſua generatione:
ſtãs corã eo alacrit̃ ⁊ reuerẽter ait.

Canticũ Ade pro ſe ⁊ ſua generatiõe. Ca. LXXXII

e Xultabit cor meũ in ſaluta
ri tuo: cantabo tibi q̄ bona
tribuiſti mihi: et pſallã noĩ
tuo altiſſime. Tu es q̄ feciſti celũ ⁊
terrã mare ⁊ oĩa q̄ in eis ſt̃ in ſapĩa
feciſti. Jmpleta eſt terra poſſeſſiõe
tua. Manus tue fecerunt me. ⁊c̃.
Dediſti mihi intellectũ vt ſeruarẽ
mãdata tua. Oĩa ſubieciſti ſub pe
dibꝫ meis. ⁊c̃. Ego autẽ cum in ho/
nore eſſem nõ intellexi: cõparatꝰ ſũ
iumẽtiſ inſipiẽtibꝫ ⁊ ſil̃is factꝰ ſũ ill̃.

Tranſgreſſus ſum mandatū tuū. Voci maieſtatꝫ tue nō obediui: ꝓpterea repleta ē malꝭ aīa mea ꝛ vita mea ī inferno appropinq̄uit. Circūdederūt me mala q̄ꝝ nō eſt nu. ꝛc̄. Vias tuas dn̄e ineternū cātabo. Exaudiſti de celo ſcō tuo vocē meā Inclinaſti celos ꝛ deſcēdiſti: ꝛ eruiſti aīaꝫ meā de inferno īferiori. Tenuiſti manū dexterā meā: et eruiſti aīaꝫ meā de manu inferi ne periret Proieciſti poſt tergū oīa pctā mea Tu me lauaſti ī ſanguīe tuo: q̄ ego rapui tu exoluiſti. Vias tuas dn̄e ineternū cantabo Venite ḡ filij audite me ꝛ magnificate dn̄m mecū. Cantate canticū. Venite adorem⁹ ꝛ ꝓcidam⁹ ante dn̄m deū noſtrū. Et oēs ꝓcidētes adorauert eum.

Canticū Noe pro ſe ꝛ ſua generatōe. Ca.LXXXIII

t Unc ſurgēs ille ſctūs Noe ſingularit elect⁹ a deo toto orbe terraꝝ ꝓ ſe ꝛ ſua gn̄atiōe ſic fuit dn̄o laudes ꝓſecutus. cōfitebor tibi dn̄e ī toto corde meo ī ꝯſilio iuſtoꝝ ꝛ ꝯgregatōe. Laudabo nomē dei cū cātico ꝛc̄. Cū velles de ſuꝑficie terre delere hoīem quē creaueras: tu dirupiſti fōtes ꝛ torrentes tu ampliaſti fluuios ethan Oīa q̄ voluiſti feciſti ī mari ꝛ ī oībꝫ abyſſis. Tūc auditā feciſti mihi miſericordiā tuā. Diluuiū hītare me feciſti. Miſiſti ō celor accepiſti me Oīa excelſa tua ꝛ fluctus tui ſuꝑ me trāſierūt: nō me demerſit tempeſtas aq̄ qꝛ firmaſti arcā tuā altiſſime. Nūc adieciſti viſitare nos ī pace. Dn̄s nr̄ venit: ſuoꝝ pauperꝝ recordat⁹. Venite ḡ filij et ꝯſiderate oꝑa dei: q̄ꝫ terribilꝭ in ꝯſilijs ſuꝑ filios hoīm. Cantate dn̄o cāticū nouū: qꝛ mirabilia fecit. Et oēs tunc ꝓcidentes adorauerūt eū.

Canticū Abrahe yſaac et Jacob pro ſe ꝛ ſuis generationibus. Ca.LXXXIIII

f Idelis q̄ꝫ ꝛ cūctoꝝ ꝑncipiū ꝛ forma Abraā necnō Yſaac ꝛ Jacob ꝓ ſe ꝛ ſuis gn̄atiōibꝫ ſic cecinerūt. Cōfitebimur tibi ds̄ ꝯfitebimur: ꝛ īuocabim⁹ nomē tuū ꝛc̄. Notā feciſti ī ꝑplꝭis virtutē tuā: redemiſti ī brachio tuo filios iſrael Jacob ꝛ Joſeph. Memores erim⁹ teſtamēti tui ꝛc̄. Nō dimiſiſti hoīem nocere nob: ꝛ corripuiſti ꝓ nob reges. Elegiſti nos hereditatē tuā nomē a ꝑuis tuis aſſumpſiſti. De ſcie nr̄o ſalus oīm factus ē: ꝛ ꝓmiſiſti. Non ei angelū dn̄e: ſꝫ ſemē Abrahe apprehēdiſti. Memor fuiſti verbi ſcti tui. Tu nos glīa noſtra redemiſti. Mōtes iſrlꝭ ramos vr̄os expādite: ꝛ florete ꝛ fruct⁹ facite: qꝛ lux mūdi dn̄s cū potētia vl glīa reſurrexit. Cātate ei cāticū nouū: bene pſallite ei ī vociferatiōe: q̄ timetꝫ dn̄m laudate eū ꝛc̄. Exultemus dn̄m deū noſtrū ꝛ adoremus ſcabellū pedū ei⁹: qm̄ ſanctū eſt. Et oēs ꝓcidētes adorauerunt eū.

Canticū Moyſi et Joſue pro ſe et ſuis generationibꝫ. Cap̄.LXXXV

a Dhuc illi viri ſublimes duces caſtroꝝ ꝛ ꝑplꝭi dn̄i Moyſes ꝛ Aaron: Phinees ꝛ Joſue dn̄m Jeſum ꝓ ſe et generatiōe ſua totaliter laudauerunt. Cantabimus tibi dn̄e: glīoſe ei magnificat⁹ es vehemēter fortitudo ꝛ laus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nr̃a:factꝰ es nob dñe i ſalutē. Nar
rabimꝰ laudes tuas ⁊ mirabilia q̃
feciſti ſigna ĩ manib nr̃is:poſuiſti
pharaonē ⁊ ꝑuos eiꝰ oēs. Abſtuli/
ſti ꝓplm tuū de medio eoꝝ ĩ manu
potenti ⁊ brachio excelſo. Diuiſiſti
mare rubꝝ ĩ diuiſiões:eduxiſti nos
ꝑ mediū eiꝰ. Eduxiſti nos cū argē/
to ⁊ auro:⁊ nō erat ĩ tribub nr̃is ĩ
firmꝰ. dediſti nob māna ad mādu
candū: panē angeloꝝ māducaui/
mus. Eduxiſti ꝓplm tuū ꝑ deſertū
ĩ manib nr̃is. Lex tua ĩmaculata
ꝯuertēs aĩas:quā nob tuo digito
ſcripſiſti:q̃z dulcia faucib nr̃is elo
q̇a tua dū nobiſcū dñe loq̄barꝭ. de
diſti nob ĩ poſſeſſionē terrā gentiū
deſiderabilē. Nūc āt tu ds nr̃ ⁊ le/
gifer:ad tuos ſaluādos deſcēdiſti
Et vos filij videte opa dei:⁊ glĩfica
te nomē eiꝰ. Jubilate deo oĩs t. ⁊c̄.
Et oēs ꝓcidētes adorauerũt eū. Et
ferꝉ ꝙ iſte ē hymnꝰ quē xp̄s dixit in
cena cū diſcipulꝭ qñ dr. Et hymno
dicto exierũt in montē oliuaꝝ.

Canticū David ⁊ alioꝝ ꝓ/ phetaꝝ pro ſe ⁊ ſua genera/ tione. Ca.LXXXVI

p Oſt hec David rex ꝓpli dñi
ac ꝓphaꝝ eximiꝰ ⁊ pſalmoꝝ
⁊ cāticoꝝ p̄cipuꝰ ꝯpilator ta
li cātico ꝓ ſe ⁊ ſua gñatiōe deū ho/
norauit. Deꝰ canticū nouū cātabo
tibi:ĩ pſalterio decacordo pſallā ti/
bi:q̇ das ſalutē regib ⁊c̄:Memor
fuiſti dñe david ⁊ oĩs māſuetudis
eiꝰ Suſtuliſti eū d gregib ouiū ⁊
regē dñz vnxiſti eū. ſ. h ereditat tue
Feciſti ei nomē grāde ⁊ p̄cinxiſti eū
ꝟtute ad bellū. iuraſti mihi nec me
fruſtratꝰ es:d fructu vētrꝭ mei na/
ſci ſꝑ ſit filia mea bñdicta ꝑ cꝰ ſacꝝ

vteꝝ trāſiſti. Jnetnū nō obliuiſcar
iuſtificatiões tuas ⁊c̄. Mltiplica/
ſti ſuꝑ me miãz tuā. Prophetā me
iſrl dediſti. Ad hāc vocē iunxerũt ſe
eſaias:hieremias:ezechiel:daniel:
⁊ oēs ꝓphe ad david:⁊ laud ſoluē/
das dño:⁊ ſilr cū ipo deīceps dixerũt
Jncerta ⁊ occlta ſapiē tue manife/
ſtaſti nob. Audiebamꝰ q̃ loq̄barꝭ ĩ
nob:magnifica nob reuelabas. Ex
pectauimꝰ ſalutare tuū dñe:vt añ
nob ꝓmiſiſti. Ecce nūc faciē tuā dñ
dis:ades q̇ nobiſcū loq̄barꝭ. Oēs
g̊ ei genu flectamꝰ:qꝛ ipē ē dñs ds
nr̃. Et oēs ꝓcidētes adorauerũt eū.

Canticū Eſdre: Neemie: ⁊ ceteroꝝ de tranſmigratiōe babilonis. Ca.LXXXVII

p Reterea illi viri excelſi Eſ/
dras:neemias:⁊ ceti d trāſ
migratiōe babylonis:tales
laud dño exoluerũt. Cōfitebimur ti
bi dñe ĩ toto corde nr̃o:laudabimꝰ
mirabilia tua. Deꝰ ĩ ſcōvia tua q̇s
ds magnꝰ ⁊c̄. ſz ĩ hūilitate nr̃a me/
mor fuiſti nr̃i. Oēs gētes plau. ⁊c̄:
Nos āt ꝓpls tuꝰ ⁊ oues paſcue tue
laudamus te. Et oēs ꝓci. ado. eū.

Canticū Symeonis: Jo/ hānis baptiſte:⁊ eoꝝ q̇ fuerũt tpe xp̄i. Ca.LXXXVIII

c Um aūt nō ſolū de antiq̇s
p̄ribvel gñatiōib:ſz d ipiꝰ
dñi Jeſu tpe plres int ſctōs
pr̄es p̄us ĩ limbo:⁊ nc̄ ĩ ꝑadiſo ter
reſtri eſſent ſymeō ⁊ iohēs baptiſta
ſacratiſſimi ĩnocētes:⁊ felix ille la/
tro cū dño ieſu crucifixo:volētes ⁊
ipi laud dño exoluere:ſic dixerũt. Cō
fitebimur tibi dñe ꝑm iuſticiā tuā:
⁊ noĩ tuo pſallemꝰ. Deꝰ tu docuiſti
nos a iuuētute nr̃a:⁊ vſq̧ nūc ꝓnū

ciabim⁹ mirabilia. Tu es agnus q̇
toll' pctã mũdi: tu es q̇ oim miſer;
Sic audiuim⁹ ſic te vidim⁹ ocl'is
nr̃is. Ex ore ĩfantiũ ꝛ lactantiũ pfe
ciſti laudẽ. modicũ ei laborauim⁹
ꝛ multã gl'az ꝯtuliſti nob. Et vidi/
mus gl'iaz tuã q̃ſi vnigeniti a pr̃e:
plenũ grẽ ꝛ ṽitat;. Et oẽs ꝑ. ad. eũ.

Canticum angolorum. Ca. LXXXIX

Uia vo nõ ẽ viſibile ꝙ a lau/
q de dñi ceſſarẽt ãgeli ſci (q̃ꝝ
ibi erat mltitudo copioſa)
cũ h̃ ſit p̃cipue eoꝝ officiũ vt reſtau
ratiõis ſue recognoſcãt bñficiũ: ꝛõ
ipi exultãtes corã dño totalit' iubi
lauert. All'a all'a al'. Te decet laus
te decet hymn⁹: ꝛ tibi reddet' votũ
in hir'lm. Hymnũ tibi dñe cãtabi/
mus ꝺ cãtic; ſyõ. exaltare ſup celoſ
ds ꝛc̃. Cõfeſſionẽ ꝛ decorẽ induiſti
Dia p te facta ſt' all'a all'a. Exalta/
ſti vt gygas ꝛc̃. Cũ eſſes rex nr̃ añ ſe
cula: te feciſti paupẽ all'. Minora/
ſti te paulomin⁹ a nob vt nr̃as rui
nas repares all'. Benigne feciſti in
volũtate tua ſyõ: vt edificaret' ſup/
na hir'lm al. al. Hitantes i domo
tua i ſcl'a ſcl'oꝝ laudẽt te al. Et per
oẽs vicos tuos cãtabit' al. Tu fac;
ãgelos tuos ſpũs: ꝛ miſtros tuos
ignẽ vrentẽ. Tu numeras multitu
dinẽ ſtellaꝝ. Bñdi. angeli dñi dño
Laudate eũ oẽs angeli ei⁹. Adorãt
te oẽs angeli tui al. Et plura alia q̃
obmitto. Tũc oẽs ꝓcidẽtes adora
uerũt eũ. In talib; cãtic; ꝛ laudib;
ſtabant oẽs ſcti pr̃es ꝛ angeli corã
dño qñ erat cũ eis reuerẽter alacri
ter ꝛ deuote: ꝛ q̃ſi gl'oſi ꝛ bti ꝯtinue
iubilabãt. Aſpice g̃ eos: ꝛ cũ leticia
ꝯgratulare eis; ꝛ attende q̃ dicũt: ꝛ
diſce deum laudare ꝛ venerari: ꝛ ei
grãs agere: bñficia ſua regnoſcere
ꝛ toto affectu ſtude ad illã gloriã p
tigere vbi ſp cũ tã nobili mltitudie
i ꝯſpectu dei tui i laudib; pſeueres

Nona apparitio quõ appa ruit. xi. diſcipul' ianuis clau ſis. Johis. xx. Ca. XC

Ouenierẽ ãt die octauo re/
a ſurrectõis itex apparuit do
min⁹ ieſus ianuis clauſis
diſcipulis: ꝛ erat thomas cũ eis q̇
p̃ma die nõ fuerat. Et cũ alij narra
rẽt ei ꝙ dñm viderãt: rñdit. Niſi vi
dero i manib; ei⁹ fixurã clauoꝝ ꝛc̃.
nõ credã. Dixit g̃ paſtor bonus de
ſuo grege puſillo ſollicit⁹. Pax vo
bis. Deinde dixit thome: infer digi
tum tuũ huc ꝛ vide: et noli eſſe icre
dulus ſ; fidelis. Tũc thomas ꝓci/
dẽs tetigit cicatrices ꝛ dixit. Dñs
me⁹ ꝛ ds meus. Hoiez vidit ꝛ deũ
credidit. Dixit etiã ſuã culpã ꝺ h̃ ꝙ
dereliquerat eũ ſic alij dixert. Dñs
ãt erigẽs eũ dixit. Noli timere: oia
dimiſſa ſt' tibi. Hoc aũt de thome
dubitatiõe pmiſſũ eſt diſpẽſatorie:
vt euidẽtiorib; argumẽtis reſurre/
ctio dñi ꝓbaret'. ꝯſidera bẽignitatẽ
ꝛ hũilitatẽ ac feruentẽ amorẽ eius
quõ mõſtrauit thome ꝛ alijs diſci/
pulis vulnera ſua: vt tolleret oẽm
obſcuritatẽ a cordib; eoꝝ ad ipoꝝ
ꝛ noſtrã vtilitatẽ. Reſeruauit aũt
ſibi dñs cicatrices vulneꝝ ꝓpt' tris
marie vt fidẽ faceret apl'is de reſur
rectiõe: vt ipas oñdat pr̃i: qñ vult
placare eũ ꝛ interpellare ꝓ nob: eſt
ei aduocatus nr̃. Et vt eas oñdat
reprobis i die iudicij. Stat igit' do
minus ieſus cũ matre ꝛ diſcipulis
ſuis p aliquã morã loq̃ns ꝺ regno

deí. Et ípí cū eo ī leticia magna au
diētes illa verba excelſa: ⁊ aſpicien
tes faciē eius plenā gaudio ⁊ deco
re. Attēde eos circūſtantes: ⁊ dñaȝ
familiarius iuxta eū: magdalenā
vero ſꝑ ad pedes eius. Sta igiť tu
mente reuerēter ⁊ iocūde a lōge: ſi
forte mia motus: faciat te vocari.
Tandē dixit eis vt vadāt in galileā
ī montē thabor (vt dr) ⁊ ibi appare
bit eis: ⁊ bñdictōe data diſceſſit ab
eis. Ipi vero remāſerūt vt ꝓus fa/
melici ⁊ ſitibundi de ipo: ſed pluri/
mū ꝯfortati.

Decima apparitio facta di ſcipulis in galilea in monte thabor. Matth. vl. Ca. XCI

p Oſt hec diſcipulis ad dictū
locū thabor ꝑgētibꝫ iterū ap
paruit eis dñs dicēs. Data
eſt mihi oīs ptās in celo ⁊ in terra
Ite docete oēs gētes baptiſantes
eos in noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti: do
cētes eos ſeruare q̄ mandaui vob.
Et ꝯfortemini qr ego ſum vobiſcū
oībꝫ diebꝫ vſqꝫ ad ꝯſūmationē ſcl'i.
Adorauerūt aūt eum in ſuo aduētu
cū magna iocūditate. Manifeſta
uit aūt eis q̄liter eſt dñs oīm. Dat
eis mandatū de ꝑdicādo ⁊ formā
baptiſādi: ⁊ vigorē ꝑmaximū cū di
xit ꝙ ſꝑ erit cū eis Uides q̄ꝫtā iocū
ditatē dat eis ⁊ q̄ inſignia charita
tis. His igiť dictis ꝑ dñm Jeſum
⁊ data bñdictiōe diſparuit ab eis.

Undecima apparitio facta ſeptē diſcipulis piſcantibus in mari: ⁊ comedit dñs Jeſus cū eis. Johis vltimo Capl'm. XCII

d Iſcipuli vero adhuc remā/
ſerunt in galilea. Fuerunt
aūt quadā die piſcatum ad
mare tyberiadis ſeptē ex eis: ⁊ per
totam noctē nihil ceperūt. Mane
aūt facto dñs apparuit eis: ⁊ ſtetit
in littore maris. Querēs igiť dñs
Jeſus ſi aliquid cepiſſent: dixerūt
ei. Non. Dixit eis. Mittite in dex/
terā nauigij rhete: ⁊ inuenietis. Mi
ſerunt igiť ⁊ ceperunt magnā copi
am piſciū. Dixit tunc Johānes pe
tro. Dñs eſt. Tūc Petrus nudus
exiſtens ſuccinxit ſe tunica: ⁊ feſti/
nans venit per mare. Alij vero na/
uigio venerunt. Et cum deſcendiſ/
ſent: viderunt piſcem poſitū ſupra
prunas. Dñs em̄ hoc eis paraue/
rat. Fecit etiā accipi de piſcibꝫ eorū:
⁊ aſſari. Et ſimul cū eis comedens
fecit cōuiuiū cum eis in littore ma
ris ⁊ ꝯſuete miſericordie ⁊ humili/
tatis more miniſtrās: panē porre/
xit eis: ⁊ piſcem fregit et dedit eis.
Stant reuerenter ⁊ alacriter iſti cū
dño ſuo pariter comedētes aſpiciē
tes faciē eius deſiderabilē ⁊ iocun/
dam: ⁊ exultant in cordibꝫ ſuis. Ac
cipiunt eſcas de ſacratiſſimis ma/
nibꝫ eius ⁊ reficiunť nō minus ſpi
ritualiter q̄ꝫ corporaliter. O quale
ꝯuiuiū eſt iſtud. Attende vt cū eis
paſcaris cogitādo q̄ꝫ vtilia ſunt et
pulcra iſta. Nam completo iſto ſo
lenni ꝯuiuio dixit dñs Petro. Di/
ligis me plus his? Dixit ei. Dñe:
tu ſcis qr amo te. Dñs dixit. Pa/
ſce agnos meos. Et iterū ſic interro
gās: recōmendauit ei gregē ſuum.
In q̄ charitatē ⁊ benignitateȝ dñi
ſolitā ꝯſidera. Aperte vides q̄ꝫ dili
gēter impꝛimit reiterat: affectuoſe re
cōmēdat aīas nr̄as petro. iterū dñs

poſt hec p̄dixit petro mortē ſuā di/
cēs. Cū eſſes iunior cinge. &c. decla
rās q̄ morte eēt moritur⁹: q2 ꝑ paſ/
ſionē cruc꜒ clarificatur⁹ eſſꝫ deū. Et
cū ꝺ iohe petr⁹ q̄reret: h̄ āt q̇d dn̄s
rn̄dit. Sic eū volo manere donec
veniā. q. d. Nolo ꝙ ꝑ viā paſſiōis
me ſeq̄t̄: ſꝫ in ſenio ꝛ ꝯtēplatiōe q̇e/
ſcat: q̄ꝫuis alij diſcipl̄i vix intellige
rēt ꝙ n̄ moreret̄. Sꝫ h̄ nō erat ma/
gnū donū cū ſit meli⁹ diſſolui ꝛ eſſe
cū xp̄o. Attēdiſti q̄ꝫ multa dicta fa
ctaq̄ꝫ ſi͛t ꝛ magnifica ī hac apparitio
ne. Poſt hec diſparuit dn̄s ab eis
ꝛ more ſolito redijt ad ſctōs pr̄es:
diſcipuli ꝟo cū magno gaudio re/
māſerūt. Et poſtea redeūt hirl̄m.

Duodecima apparitio q̄li ter apparuit dn̄s pluſq̄ꝫ q̇n/gētis fribꝫ ſil̄. Ca. XCIII

Treꝫ apparuit dn̄s Jeſus
i vltra q̄ꝫ q̇ngēt꜒ fratribꝫ ſil̄:
ſꝫ q̄ loco: vl̄ qn̄: nō ē ſcriptū
Et ſtās in t̄eos: loquēſq̄ꝫ de regno
dei mag̃: eos iocūditate impleuit.
Habes igit̄. xij. apparitiōes dn̄i p⁹
reſurrectionē vſq̄ꝫ ad aſcēſionē abſ
q̄ꝫ duabꝫ cū aſcēſiōe ꝓxime dicēdis
Et ſic fuer̄t. xiiij. Scire tn̄ debes ꝙ
ī euāgelijs nō ſi͛t ſcripte niſi. x. Nā
ꝙ apparuit matri nō ē ſcp̄tū ī aliq̄
loco: ſꝫ ſic credit̄. Quō āt apparuit
ioſeph: legit̄ ī euāgelio nichodemi
quō etiā iacobo minori: ſcribit apl̄s
ad corinth. De q̇ngēt꜒ fribꝫ ſcribit
idē apl̄s. Alie ꝟo ſcribunt̄ ī euāge.
Potes ēt meditari ꝺ pl̄ibꝫ. Nā ꝟi/
ſil̄e eſt ꝙ dn̄s benign⁹ ſepe matrē
ꝛ diſcipl̄os viſitabat: ꝛ magdalenā
dilectā diſcipulā ꝯfortās ꝛ exhila/
rās eos q̄ ſic vehemēt̄ ꝺ paſſiōe ſua
fuerāt ꝑterriti. Qꝺ ēt btūs Aug⁹.
ſentit dicēs: de tp̄e p⁹ reſurrectionē
nō oīa ſcp̄ta ſi͛t. Crebra erat ei⁹ ꝯuer
ſatio cū eis. ꝛ forte ip̄i ſcti pr̄es ma
xīe abraā ꝛ q̇bꝫ facta fuit ꝓmiſſio ꝺ
filio dei veniebāt cū eo ad viſitādū
illā ſuā gl̄ioſaꝫ filiā. ſ. matrē dn̄i ꝓ
eis ꝛ oībꝫ grāꝫ īuenit ꝛ genuit redē
ptorē. O q̄ꝫ letanter eā aſpiciebāt ꝛ
reuerēter ſe ei īclinabāt: ꝛ oī q̄ pote
rāt bn̄dictiōe colebāt: q̄ꝫuis nō vi/
derent̄ ab ea. Cogita ſolitā benigni
tatē charitatē ꝛ hūilitatē dei. Vnꝺ
facim⁹ mētionē ꝙ iſta ī oībꝫ factis
eius relucēt ꝙ poſtq̄ꝫ reſurrexerat:
adhuc ꝑegrinari ꝑ q̄draginta dies
voluit: vt ſuos diſcipulos ꝯfirma
ret ꝛ roboraret. Digne nēpe p⁹ tot
annoꝝ curricula: poſt tot labores
ꝛ afflictiōes: p⁹ tā ignominioſaꝫ et
acerbā mortē poterat triunphator
ad ſuā gl̄aꝫ remeare: ꝛ ꝑ ſuos ange
los ꝯfirmare ꝛ ꝯfortare apl̄os pro
ſuo nutu. Sꝫ h̄ nō patit̄ charitas
ſua: ſꝫ ꝑſonal̄r voluit ꝯuerſari cuꝫ
eis ꝑ. xl. dies: apparēs eis ī multis
argumēt꜒ ꝛ loquēs ꝺ reg̃ dei. ꝓ eis
fec̄ h̄ ꝛ ꝓ nob̄ ſꝫ nō aduertim⁹. Di/
lexit et diligit valde: nec diligit̄ ad
talē ꝛ tm̄ ignē nō ſolū calefieri ſꝫ ar
dere deberemus.

De aſcenſiōe dn̄i. Actuū. i. Cap̄. XCIIII

Jrca dn̄i aſcēſionē te eſſe vi
c gilē oportet: vt ſi vnq̄ꝫ toto
mētis conatu te pn̄tē exhi/
buiſti verb̄ ꝛ fact꜒ ei⁹ nūc ml̄to ma
gis facias. Nā hec ſolēnitas ſupat
oēs alias: vt infra clari⁹ oñdaꝫ. ſal
tē h̄ aīet te ad attētionē quō nūc a/
ſcēſurus corꝑali pn̄tia cōpleto ſue
ꝑegrinatiōis curſu opat̄: vn̄ ꝟba ꝛ
facta ei⁹ ſi͛t attēti⁹ ꝯſiderāda. Que
libet aīa fidel̄ dꝫ ſpōſum ſuū deū ꝛ

dn̄m ſuū, in ei⁹ diſceſſu diligētiſſi-
me obſeruare: ꝛ q̄ ꝑ eū dicunt ꝛ ſiūt
mēte vicerosi⁹ amplecti ꝛ ei ſe deuo
tius ꝛ hūilius recōmēdare ac tota
lit' aīm ſuū ab alijs retrahere. Die
igit. xl. a reſurrectiōe ſciēs dn̄s ie-
ſus q: venit ei⁹ hora vt trāſeat ex h̄
mūdo ad patrē: cū dilexiſſet ſuos ī
finē dilexit eos. Accipiēs igit de pa
radiſo treſtri ſcōs pr̄es ꝛ illas oēs
ſctās aīas ꝛ bn̄dicēs enocb ꝛ helie
ibi remanētib; ꝛ adhuc viuētib; ve
nit ad diſcipl'os ſuos q̄ erāt ī cena
culo ī mōte ſyō cū matre ꝛ alijs. Et
apparēs eis voluit añ diſceſſū ſuū
prādere cū ill' in ſignū memoriale
dilectiōis ꝛ gaudij. Qib; igit ſil' co
medētib; cū leticia magna ī h̄ vlti
mo ꝯuiuio dn̄i ſui: dixit eis dn̄s ie-
ſus: Tps ē vt reuertar ad eū q̄ me
miſit: vos āt manere ī ciuitate do-
nec induamī ꝟtute ex alto: q: infra
paucos dies replebimī ꝟtute ſpūſ-
ſcti ex alto: vt vob̄ ꝓmiſi. poſtea ibi
tis ꝑ vniuerſū orbē predicātes euā
geliū meū: ꝛ baptiſantes credētes:
ꝛ eritis mihi teſtes vſq; ad vltimū
terre. Exprobrauit āt incredulitatē
eoꝝ: q: his q̄ viderāt eū reſurrexiſ-
ſe nō crediderāt. ſ. angelis ſuis. h̄
nūc marie fac̄ cū p̄dicandū eſſe di-
cebat. q. d. Multomag; vos debe
bat; angelis credere: ꝛ anteq̄ȝ vide
ritis me: q̄ȝ gētes q̄ credēt vob̄ p̄di
cātib;. nō me viderūt. Fec̄ autē h̄ vt
ſuū defectū cognoſcēres. hūiliores
eſſent: oñdens eis ī diſceſſu ſuo q̄ȝ
tū placebat ei hūilitas q̄ſi eā pecu
liarit' recōmēdaret eis. Querētib;
āt eis ꝺ futur; tpib; noluit eis rn̄de
re: q: nō expediebat eis. Strās igit
comedūt: loquunt: ꝺ pn̄tia dn̄i ſui
gaudēt: ſ; turbant de receſſu eius.

Tāta amoris dulcedie ꝛ magnitu
dine diligebāt eū: q꞉ ꝟba de receſſu
ſuo nō poterāt equo tolerare aīo.
Quid āt de matre iuxta eū prāden
te: q̄ ſup oēs ſic intenſe eū amabat.
An nō credis q: ad hec ꝟba diſceſ-
ſus ſui marie dilectiōis tacta ꝛ cō-
mota dulcedie reclīaret caput ſuū
ſup filiū ſuū: ꝛ recūberet ſup pect⁹
eius. Nā ſi iohes fecit ī cena: mlto
magis meditari potes ꝺ ip̄a. Vn̄
ſuſpirās cū lachrymis dicebat ꝛ ro
gabat eū dicēs. Fili mi ſi diſcedere
vis: duc me tecū. Dn̄s aūt ꝯſolās
eā: dicebat. Rogo mat' chariſſima
ne moleſte feras diſceſſū meū q: va
do ad patrē. Te āt hic remanere ex
pedit ad tps ad ꝯfirmādū credētes
poſtea veniā ꝛ aſſumā te ad gl'iam
meā. Ad quē mr̄. Fili dulciſſime fi-
at volūtas tua. Nā ego nō ſolū re-
manere ſ; ꝛ mori para ſū ꝓ aīab; ꝓ
q̄b; tu mortuus es: ſ; eſto memor
mei. Dn̄s āt eā diſcipulos ꝛ mag-
dalenā ꝯſolabat dicēs. Nō turbet
cor vr̄m neq; formidet. Nō relinq̄ȝ
vos orphanos: Vado ꝛ venio ad
vos ſꝑ ero vobiſcū. Tādē dixit eis
vt vadāt ī montē oliueti: q: inde vo
lebat aſcēdere: ꝛ tunc diſparuit ab
eis. Mater g° ꝛ alij ſine mora iuerūt
ad dictū montē q̄ eſt ꝓpe hirl'm ad
vnū miliare: ꝛ ibi iteꝝ apparuit eis
Ecce hodie habes duas apparitio
nes. Amplexat⁹ eſt matrē: valefa-
ciēs eis: ꝛ mater eū. Diſcipuli āt ꝛ
magdalena ꝛ oēs alij ꝓcidentes ꝛ
lachrymātes: oſculati ſt pedes ei⁹.
Ip̄e āt erigēs eos: benigne oſcula
tus eſt. Erāt autē inuiſibil'r ſancti
pr̄es q̄ liberter ꝛ reuerēter intuebāt
dominā: ꝛ bn̄dicunt: ꝑ quā tāta be
neficia ſt aſſecuti. Quō etiā ītuent

illos excellētes pugiles ⁊ duces ex
ercitus dn̄i q̄s inter oēs elegit dn̄s
ad pugnandū ⁊ vincendū dyabo/
lū. Tandē cunctis myſterijs cōple
tis: cepit dn̄s Jeſus eleuari ab eis
⁊ aſcēdere ꝓpria v̄tute ſua. Tūc mr̄
⁊ oēs alij ꝓciderūt in terrā: Et dixit
dn̄a. Fili mi benedicte memoꝛ eſto
mei: qꝛ ꝓpter diſceſſum nō poterat
lachꝛymas ↄtinere. Gaudebat tn̄
valde: qꝛ filiū ſuū cernebat tā glo/
rioſe celos petere. Sil'r ⁊ diſcipuli
dicebant. Dn̄e ꝑ te dimiſimus oīa
memoꝛ eſto noſtri. Ip̄e aūt eleua/
tis manib9 facie ſerenus ⁊ gaudēs
moꝛe regio coꝛonatus: ⁊ oꝛnatus:
triūphaliter referebat̄ in celū: ⁊ be/
nedicēs eis dixit. Conſtātes eſtote
⁊ viriliť agite: qꝛ ſemꝑ ero vobiſcū.
Aſcēdebat aūt ducēs ſecū illā mul
titudinē nobilē: iter pandēs ante
eos vt predixerat ꝓpheta micheas.
Dn̄s itaqꝫ glorioſus aſcendebat ⁊
precedebat eos: viā eis oſtendēs. ⁊
ip̄i cantātes ⁊ iubilātes leti ſeque/
bant̄ eū dicētes. Cantemus dn̄o q̄
aſcendit ſuꝑ occaſuꝫ: dn̄s nomē il/
li. Benedict9 es dn̄e q̄ ſaluas ſpe/
rantes in te: deducēs ꝓpl'm tuū in
exultatiōe: ⁊ electos tuos in leticia
Aſcendis in altū: ꝓſpeꝝ iter faciēs
nob̄. Educis ī foꝛtitudine vinctos.
In ↄſpectu angeloꝝ tibi pſallem9
Gloꝛia laus ⁊ honoꝛ tibi ſit xp̄e rex
redēptoꝛ. Interim aūt michael' pre
poſitus paradiſi peragēs nuncia/
uit q̄ dn̄s aſcēdebat. Ecce beatoꝝ
ſpirituū oꝛdines ſeriatim ꝑ acies
ſuas ei occurrerūt. Unus ex eis nō
remanſit q̄ nō veniret obuiā dn̄o
ſuo: ⁊ inclinātes cū oī qua poterāt
reuerētia tanto dn̄o deducebāt eū
cū hymnis ⁊ canticis ineffabilib9.

Quis ei poſſet cantus ⁊ iubilos q̄
ab ip̄is fiebāt explicare? Aduenerūt
ḡ principes ↄiuncti pſallētib9: dicē
tes all'a all'a all'a: qꝛ victoꝛiā glorio
ſe feciſti. Nunc tibi regnāti pangi/
mus eſſe melos. All'a benedictus
es q̄ ambulas ſuꝑ pēnas ventoꝝ
all'a. Dignus es dn̄e oī lauderꝫ ho
noꝛe al. Ecce aſcendūt oēs trib9 tri
bus dn̄i: vt ↄfiteant̄ dicant all'. In
his ⁊ ſil'ib9 dn̄m honoꝛabant corā
ip̄o exultantes ⁊ ei feſtū honorificū
celebrātes. Et quis poſſet hoc gau
diū enarrare qd̄ tam beatiſſimi ſpi
ritus q̄ꝫ ſancti p̄res habuerūt cū ſi/
bi occurrerūt. Superni ḡ ſpūs dn̄o
prius reuerētia exhibita: ⁊ canticis
expletꝫ cū magna leticia dicebant.
Principes ꝓpl'oꝝ bene vos veniſſe
gratulemur all'. Pſallite igit̄ deo
noſtro al. Pſallite ei qui aſcendit
ſuꝑ celū celi ad oꝛientē all'a. Cuſto
des ⁊ adiutoꝛes nr̄i gaudiū ⁊ paxvo
bis al. Pſallite vos regi noſtro al.
Similiter aūt ſe exhoꝛtantes ↄdice
bant ſimul. Nos capiet vꝛbs vene
randa al. Et ſancti p̄res reſponde/
bant alacriter. Principes ꝓpl'i dn̄i
all'a. Uides igit̄ q̄ oēs pſallebāt ⁊
iubilabāt. Nam iuxta ꝓphetā. Aſcē
dit deus in iubilatiōe: ⁊ dn̄s in vo
ce tube. Aſcendebat aūt dn̄s ieſus
ꝓ ↄſolatiōe matris ⁊ diſcipuloꝝ: q̄
uſqꝫ videre poterāt eū. Et tunc nu
bes ſuſcepit eū ab oculis eoꝝ: ⁊ in
momēto cū oīb9 angelis predictis
⁊ ſanctis patrib9 fuit ī patria. Sic
ei dicit ſanctus ꝓpheta. Ponis nu
bem aſcenſum tuū: dn̄e qui ambu
las ſuper pennas ventoꝝ. Penne
ventoꝝ dicunt̄ ſūmitates ventoꝝ:
ſcꝫ partes ille que precedūt ⁊ velo/
ciores ſūt. Et ille velocius aſcendit

ex quo nubē interpoſuit. Stabant aūt mater: diſcipuli: Magdalena ⁊ alij genib⁹ flexis: ⁊ intuebanť in celū euntē illū quouſqꝫ poterant. O quid erat videre dn̄m ſic glorioſe aſcendentē. Et q̄d ſi poſſet audire ⁊ videre illos beatiſſimos ſpūs: ⁊ aīas ſanctas cū eo pariter aſcendentes ⁊ incedētes. Forte pre gaudio fuiſſet aīa talis a corpore ſeparata: ⁊ cū eis aſcendiſſet. Cum igiť vultib⁹ adhuc eleuatis aſpicerent: ecce duo angeli ſteterūt iuxta illos in veſtib⁹ albis dicētes. Uiri galilei quid ſtatis aſpiciētes in celum? ſic veniet queadmodū vidiſtis euꝫ euntē in celū. Redite ergo in ciuitatē: ⁊ expectate ſicut dixit vob̄. Attende quomō de illis erat ſolicit⁹. Nam ſtatim vt euanuit ab oculis eoꝝ: miſit angelos ſuos ne nis ibi ſtantes fatigarenť: ⁊ vt ꝯſolarenť: audiētes angelicū teſtimoniū ꝯcordare ſecū de aſcenſiōe dn̄i. Audit⁹ igiť his verb̄: dn̄a rogauit humiliter ip̄os angelos: vt eam recōmendarent filio ſuo. Illi vero vſqꝫ ad terrā inclinati: libenter ſuſceperūt mandatū eius. Similiter apoſtoli magdalena ⁊ oēs alij dixerūt illis. Illis itaqꝫ diſparētib⁹ ip̄i reuerſi ſť in ciuitatē ad montē ſyō: ibiqꝫ morabanť expectantes vt dn̄s Jeſus mandauerat eis. Dn̄s autē Jeſus cū vniuerſa predicta felici ⁊ magnifica multitudine aperiens ianuas paradiſi: vſqꝫ tunc humano generi clauſas intrauit triūphaliter et glorioſe: gaudioſe ac reuerenter: et patri genuflectēs ait. Pater gratias ago tibi q̄ mihi dediſti victoriā de oīb⁹ aduerſarijs meis. Ecce amicos noſtros q̄ capti tenebanť: tibi rep̄ſento. Sꝫ fratrib⁹ ⁊ diſcipulis meis quos in mūdo reliqui: p̄miſi mittere ſpiritūſanctū. Rogo mi pater vt impleas p̄miſſionē meam: et eos tibi recōmendo. Tunc pater erigēs eum fecit ſedere a dextris ſuis ⁊ dixit. Benedicte fili mi: oēm poteſtatē dedi tibi de iſtis diſcipulis tuis ⁊ de miſſiōe ſpūſſancti: pro tuo velle diſpone. Oēs aūt ſancti patres ⁊ beatiſſimi ſpūs qui adorantes p̄ciderāt in facies ſuas corā patre ſurgētes reinceperūt cātica ⁊ iubilāt corā deo laudes. Si em̄ Moyſes ⁊ Aaron poſt tranſitū maris rubri cecinerūt corā dn̄o dicentes, Cantemus dn̄o ⁊c̄. quātomagis modo cunctis aduerſitatib⁹ ſuperat⁹. Similiter cū Dauid deducebat arcā dei in hieruſalē: ſi totus p̄pl's canebat legitime ⁊ Dauid cū cantorib⁹ cytharā percutiebat: ⁊ oēs corā dn̄o laudabāt: quātomagis nunc faciebāt qui vere ſť corā dn̄o in tanto gaudio ꝯſtituti? Et refert Johānes ꝙ audiuit in celo centū quadragita quattuor milia ſic cytharedoꝝ cythariſantiū in cytharis ſuis ⁊ cantabāt quaſi canticū nouū ante ſedē dei ⁊ agni: q̄d cūqꝫ gaudiū illud ſignificet. Ergo ipſum multomagis hodie cōtigiſſe meditabor. Om̄es igiť ibi conſtituti pſallunt: om̄es exultāt: om̄es letanť: om̄es cantant: oēs gaudēt: om̄es iubilāt: om̄es manib⁹ plaudunt: om̄es choriſant: oēs iocundanť: oēs tripudiant. Uere nunc in ſuperna hieruſalē audiť canticū leticie: ⁊ per oēs vicos eius cantať et diciť ab vniuerſis all'a. Nunq̄d ab origine mūdi tale feſtū ⁊ tantū paſcha tanq̄ꝫ ſolēne fuit celebratū,

Nec vnq̄z erit forte: niſi poſt diē iu
dicij: cū oēs electi tibi ꝑſentabunt
cū corporibꝫ glorificatis. Propte/
rea dixi tibi in ꝑncipio: ꝙ hec ſolen
nitas oībꝫ ꝯſideratis ſupereminet
cunctis. Percurre per ſingula ⁊ vi
debis ſi veꝝ loquor. Magnū pa/
ſcha ⁊ ſolenne eſt incarnatio dn̄i ⁊
initiū oīs boni noſtri: ſꝫ hoc nobis
nō ſibi. Nam ip̄e tunc in thalamo
vteri virginalis incluſus eſt. Ma
gnū etiā paſcha natiuitatis dn̄i: ſꝫ
illud: nob: non ſibi. Compatiendū
eſt ꝙ ad tantā paupertatē vtilita/
tem ⁊ penuriā natus eſt. Magnū
eſt quo ad nos feſtū eius paſſio: qꝛ
tunc oīa peccata deleta ſunt. Nihil
em̄ (vt ait Gregꝰ) nob naſci profuit
niſi redimi ꝓfuiſſet. Sꝫ ꝓpter tor/
menta duriſſima ⁊ mortē turpiſſi/
mā quā ſuſtinuit: nec ſibi fuit nec
nob ibi materia gaudij: ſꝫ triſticie ⁊
meroris. Magnū ⁊ ſolēne feſtū eſt
veꝝ paſcha reſurrectōis dn̄i noſtri
tam pro nob qꝛ ip̄e glorioſus triū/
phator apparuit: ⁊ nos iuſtificati
ſumꝰ. Venerabilis igit̄ dies mul/
tum: ideo in ip̄o ſingulariter can/
tat eccleſia. Hec eſt dies quā fecit
dn̄s. Et ſm̄ Auguſtinū: Hec dies
ſanctior eſt alijs: intellige de prece
dentibꝫ. Nam hec dies aſcenſiōis
maior ⁊ ſanctior videt̄: qꝛ licet reſur
rexit dn̄s. Adhuc tamē peregrinat̄
in terris adhuc eſt clauſa ianua pa
radiſi adhuc ſancti patres nō iue/
runt ad patrē que oīa in aſcenſiōe
completa ſunt. Et ſi bene inſpicis
quicq̄d deus fecit vſqꝫ modo: fecit
vt ꝑueniret ad hanc diē: ⁊ ſine hac
die erāt imperfecta oīa opera ſua.
Nam celū: terra: ⁊ oīa que in eis ſūt
facta ſunt ꝓpter hoīem homo autē
ꝓpter gloriā habendā. Ad ip̄m vſqꝫ
nunc nullus poterat ꝑtingere poſt
pctm̄ q̄ztumcunqꝫ iuſtus. Vides
igit̄ q̄z magnificus ⁊ mirificus eſt
dies iſte. Silr̄ magnū paſcha val/
de dies penthecoſtes: ⁊ eū multū
ſolēniſat eccleſia. Et rō eſt: qꝛ tunc
ſummū donū. ſ. ſpm̄ ſanctū recipit
ſꝫ illud nob: nō ſibi. Sꝫ hodiernꝰ
dies aſcenſiōis eſt ꝓpe feſtū ſolēniſ
ſimū dn̄i noſtri Jeſu xp̄i: qꝛ hodie
incipit ſedere ad dexterā patrꝭ: ⁊ re
quiē capit a peregrinatiōe ſua. Et
eſt feſtū ſupernoꝝ ciuiū: qꝛ nouū
gaudiū ſuſcipiunt de dn̄o ſuo: quē
ante ibi in humanitatis forma nō
viderāt: ⁊ qꝛ ꝑmo incipiunt reſtau
rari ruine eoꝝ in tanta multitudi/
ne beatoꝝ. Et etiā ꝓprie feſtū illoꝝ
egregioꝝ patriarchaꝝ ꝓpheraꝝ et
aiaꝝ ſanctaꝝ: qꝛ ad ſupernā hodie
patriā primitꝰ venerunt. Si ergo
facimus feſtū de aliquo migrante
ad celos: q̄ztomagis de tot milibꝫ
ſꝫ ⁊ q̄ztomagis de ſancto ſanctoꝝ.
Eſt etiā feſtum dn̄e que filiū regali
dyademate coronatū ſic vidit tan/
q̄z veꝝ deū ſuper excelſa aſcendere
Et eſt feſtum noſtrū quia humana
natura hodie ſuper celos eſt exal/
tata: quia niſi chriſtus aſcendiſſet:
illud donū: ſcilicet ſpiritūſanctū ꝑ
quo ſic merito ſolēniſamus recipe
re nequibamus. Unde dicebat di
ſcipulis ſuis. Expedit vobis vt ego
vadā. Si eī nō abiero paraclitus
nō veniet ad vos. vn̄ Ber. Solēni
tas iſta chariſſimi gl'oſa ꝯſūmatio
ē: ⁊ adipletio aliaꝝ ſolēnitatū: ⁊ fe
lix clauſura totiꝰ itinerarij dn̄i nr̄i
ieſu xp̄i filij dei viui. Merito ſolē/
nitas diei huiꝰ agit̄: qꝛ ſol celeſtis
iuſticie nr̄is ſe ꝑſentauit obtutibꝫ.

Magna q̊ʒ leticia et exultatio qn̄
ꝯſciſſo ſacco leticia circūdatꝰ eſt: ⁊
nr̄e dedicauit exordia reſurrectōis
Uerūtn̄ q̇d mihi ex ſolēnitatib᷑ iſtꝭ
ſi ꝯuerſatio nr̄a detinet̃ i terris. Di
co igit̃. Nō multo minꝰ mihi tole/
rabilior videt̃ hꝰ exilij habitatio q̄ʒ
gehēna. Deiñ ait: Niſi abiero para
clitus nō veniet ad vos. Uides ne
quēadmodū et ceteraꝝ ſolēnitatū
ea quā hodie celebramꝰ: ⁊ ꝯſūma/
tionē habeat ⁊ fructū declaret ⁊ au
geat grāʒ. Sic̃ ei bona opa eiꝰ q̇ ꝓ
nob̄ natus ē: ita eius q̊ʒ aſcēſio ꝓpt̃
nos facta ē: ⁊ fac̄ ꝓ nob̄. Hucuſqʒ
Ber. Manifeſte ḡ vides ꝙ ſolēni/
or eſt dies illa oīb᷑ alijs: ⁊ oīs q̇ be
ne diligeret dn̄ʒ ieſū: hodie magis
laudaret q̄ʒ i aliq̄ die anni. Un̄ ip̄e
dicebat diſcipul̄ ſuis. Si diligeretꝭ
me gauderetꝭ vtiqʒ q꞉ vado ad pa/
trē: Et ꝓpt̃ea credo me recte dixiſſe:
q꞉ nunq̄ʒ i p̄ria fuit aliq̄ dies tm̄ ſo
lēniſata vt iſta. Durauit āt gaudiū
⁊ exultatio tāti feſti vſqʒ ad diē pē/
thecoſtes. Aſcenſio eī dn̄i fuit hora
ſexta. Nā p̄mo comederat hora ter
tia cū diſcipul̄ ſuis: q̄ʒuis igit̃ ī pa
tria oēs exultarēt vltra q̄ʒ dici poſſꝫ
tn̄ p̄ma die. ſ. vſqʒ ad aliā ſextā ho/
rā: angeli fecer̄t ſingulare feſtuʒ: ⁊
dn̄s ieſus oſtēdit ⁊ fecit eis aliquā
familiaritatē ſingl̄arē ⁊ ꝯſolationē
Scd̄a die fecerūt archangeli. Ter
tia die ꝟtutes. Quarta die ptātes.
Quīta die p̄ncipatus. Sexta dn̄a
tiōes. Septīa throni. Octaua che
rubin. Nona ſeraphin. Hi ſr̄ nouē
ordines angeloꝝ: ⁊ ſic hec duraue
rūt vſqʒ ad ſextā ſabbi vigilie pen/
thecoſtes. Et ex tc̄ fecerūt feſtū ſcti
p̄es vſqʒ ad horā tertiā diei dn̄ice.

De miſſione ſpūſſancti.

Actuū. ij. Ca. XCV

Tunc his ꝯpletꝭ dixit dn̄s ie
ſus p̄ri. Pr̄ mi recordare ꝓ
miſſi mei qd̄ feci frib᷑ meis
de ſpūſctō. Rn̄dit pr̄. Fili multū ḡ
tū habeo ꝓmiſſuʒ. Dicūt ḡ ad ſpm̄
ſcm̄. Rogamꝰ te vt deſcēdas ad di
ſcipulos nr̄os ⁊ eos repleas: ꝯſole
ris: robores ⁊ inſtruas: ⁊ cumulū
virtutū ⁊ gaudiū ꝯferas eis. Et ait
ſpūſſctūs. Ecce ego paratꝰ ſum. Et
ſtatī venit ⁊ deſcēdit repēte ī liguis
igneis ſuꝑ. cxx. diſcipulos ſil̄ ꝯgre/
gatos: ⁊ eos repleuit oī gaudio: cu
ius ꝟtute diſcipuli vegetati: docti:
accēſi: ⁊ illuīati: totū orbē ꝯcuſſer̄t:
⁊ ꝓ magna ꝑte ſibi ſubiecer̄t. Deiñ
ſuꝑni ciues laudauer̄t ⁊ ſꝑ laudāt
deū ⁊ hn̄t dies leticie: ⁊ nunq̄ʒ deeſt
ibi ſolēnitas ⁊ grāꝝactio ⁊ vox lau
dis. Scriptū eſt eī. Bt̄ī q̇ hītant in
domo tua ⁊c̄. Feſtinemꝰ igit̃ nos ī
gredi ī illā requiē vbi tāta ſuꝑabū/
dat indeſinēt̃ leticia: ⁊ ad p̄riaʒ no/
ſtrā totꝭ conatib᷑ ſuſpiremꝰ. Odia
mus hꝰ mūdi miſeri ⁊ putridi cor/
poris nr̄i cōpagē: ⁊ eiꝰ curā nō faci
amus ī deſiderijs: qn̄ nos h̄ detiet
incarceratos ⁊ ꝑegrinos a tāto bo
no: dicamuſqʒ cū apl̄o. Infelix ego
hō q̇s me liberabit a corꝑe mortis
hꝰ. Et iteꝝ. q̄ʒdiu ſumꝰ in h̄ corꝑe
ꝑegrinamur a dn̄o: cupio diſſolui
⁊ eſſe cū xp̄o. Deſideremꝰ corꝑis re
ſolutionē: ⁊ eā ꝯtinue poſtulemꝰ a
dn̄o. Et q꞉ ꝑ noſmetip̄os eā cū ſa/
lute ꝯſeq̇ nō valemꝰ: interim ſaltē
moriamur mūdo ⁊ pōpis ac ꝯcupi
ſcētijs eiꝰ. Abſtrahamꝰ corde forti
⁊ ꝑſeuerāti ab his reb᷑ caducꝭ: mi/
ſeris: breuib᷑ ⁊ leuib᷑. Fugiamꝰ cō
ſortiū tale haꝝ viſibiliū reꝝ: q̄ vul
nerāt ⁊ interficiūt aīas nr̄as. Aſcē/

damus aũt mẽte cũ dño: aut poti⁹ ad dñm: ⁊ cũ ipo ſit in celis ↄuerſatio nr̃a: vt ſic faciẽtes nõ ex toto ſimus peregrini ⁊ aduene: ſ3 in tpe viſitatiõis nos ad ſe dignet̃ aſſumere: ipe de q̃ loq̄mur dñs nr̃ Jeſus xp̃s: q̄ eſt ſup oĩa ds benedict⁹ ⁊ laudabilis in ſcl'a ſcl'oꝝ: Amẽ.

¶ Explicit liber aureus de vita xp̃i ꝑ ſanctũ Bonauenturã doctorẽ ceraphicũ editus ſiue cõpoſitus.

Tabula capitulorũ in libro preſenti ↄtentorũ.

De meditatiõib⁹ que precedũt incarnationẽ. j
De ↄtentiõe int̃ miãz ⁊ veritatẽ. ij
De his que poſtea in celo ↄtingere potuerunt. iij
Incipiũt meditatiões vite dñi Jeſu de incarnatiõe. iiij
Quõ dña nr̃a iuit ad eliſabeth. v
Quomõ ioſeph voluit eam occulte dimittere. vj
De natiuitate dñi nr̃i ieſu xp̃i. vij
De circũciſiõe dñi. viij
De epiphania dñi. ix
Que fcã ſũt i p̄ſepio p⁹ oblationẽ. x
De purificatiõe Marie. xj
De fuga dñi in egypto. xij
De reditu dñi ab egypto xiij
Quomõ puer Jeſus remanſit in hieruſalem. xiiij
Quid fecit dñs Jeſus a duodecio anno vſq3 ad p̄ncipiũ triceſimi anni vite ſue. xv
De itinere dñi ad baptiſmũ. xvj
De ieiunio ⁊ tentatiõe dñi. xvij
De apertiõe libri i ſynagoga. xviij
De p̄ma vocatiõe apl'oꝝ. xix
De miraculo facto ad nuptias. xx
De ſermone dñi in mõte. xxj
De ſeruo cẽturiõis ⁊ filio reguli. xxij
De paralitico miſſo ꝑ tectũ. xxiij
De ſocru ſymonis petri. xxiiij
De dormitiõe dñi i nauicula. xxv
De filio vidue ſuſcitato. xxvj
De puella ſuſcitata. xxvij
De ↄuerſatõe marie magda. xxviij
Quõ iohes baptiſta miſit diſcipulos ſuos ad xp̃m. xxix
De morte iohis baptiſte. xxx
De locutõe dñi cũ ſamarita. xxxj
Qualit̃ dñs ieſus fuit ductus vſq3 ad ſupciliũ mõtis. xxxij
Qualit̃ dñs ieſus ſanauit quendã habentẽ manũ aridã. xxxiij
De multiplicatiõe panũ. xxxiiij
De fuga dñi qñ turba voluit eũ facere regem. xxxv
Quõ dñs orauit in mõte. xxxvj
De muliere chananea. xxxvij
Quõ aliqui ex verbis dñi ſcandaliſati ſunt. xxxviij
De retributõe relinq̄ntiũ oĩa. xxxix
Qualit̃ dñs ieſus q̄ſiuit a diſcipulis q̄d dicerẽt de chriſto. xl
De tranſfiguratiõe domini in mõte thabor. xlj
Qualit̃ dñs ieſus duab⁹ vicib⁹ eiecit vẽdentes ⁊ emẽtes i tẽplo. xlij
De probatica piſcina. xliij
Quõ diſcipuli vellebãt ſpicas propter famẽ. xliiij
De miſterio marthe ⁊ marie. xlv
Diſtinctio ↄtemplationũ. xlvj
De impedimẽtis ↄtemplatõis: ⁊ q̄ vita alteri preferat̃ xlvij
Quõ dñs predixit iudeis q̄ eccleſia deuolueret̃ ad gẽtiles. xlviij
Quõ iudei volueꝛ̃t capere dñm ieſum in ſermone. xlix
De ceco in hierico illuĩato. l
Quõ dñs intrauit domũ zachei. lj
De ceco a natiuitate illuĩato. lij
Quõ abſcondit ſe dñs ieſus exiẽs

Tabula.

de templo. liij
Quō alia vice iudei voluerunt la/
pidare Jeſum. liiij
De reſurrectiōe laſari. lv
De maledictiōe ficus. lvj
De mlr̄iere ī adultrio dep̄hēſa. lvij
De ꝯſpiratiōe iudeoꝝ ꝯ dn̄m. lviij
Qualiť dn̄s rediJt bethaniā. lix
De aduētu dn̄i in hieruſalē ſuper
aſellum. lx
Quō dn̄s ieſus mortē ſuā predixit
matri ſue. lxj
De cena dn̄i. lxij
De paſſiōe dn̄i in generali. lxiij
Meditatio paſſōis ī hoꝛ mat. lxiiij
Quō principes duxerūt ieſum ad
Pylatum. lxv
Meditatio paſſiōis ad tertiā. lxvj
Meditatio paſſiōis ad ſextā. lxvij
De mora nr̄e dn̄e iuxta crucē. lxviij
Meditatio paſſiōis in hora com/
pletoꝛij. lxix
De die ſabbati. lxx
Quid fecit dn̄s in ſabbo. lxxj
Canticū ſctōꝝ patꝝ ī limbo. lxxij
De reſurrectiōe dn̄i ꝑma apparitio
quō apparuit matri ſue. lxxiij
Quō magdalena ⁊ alie mulieres
iuerunt ad monumentū. lxxiiij
Scd̄a apparitio quomō apparuit
Magdalene. lxxv
Tertia apparitio quō apparuit tri/
bus marijs. lxxvj
Quarta quō appa. ioſeph. lxxvj
Quinta quomō apparuit Jacobo
minori. lxxvij
Sexta quō apparuit petro. lxxviij
Quō dn̄s rediJt ad ſcōs p̄res. lxxix
Septima quō apparuit duob9 di/
ſcipulis euntib9 emaus. lxxx
Octaua quō apparuit diſcipulis ī
cluſis in die reſurrectiōis. lxxxj
Cāticū ade ꝓ ſe ⁊ ſua gn̄atōe. lxxxij
Canticū noe ꝓ ſe ⁊ ſua genet. lxxxiij
Canticū Abrahe Yſaac ⁊ Jacob ꝓ
ſe ⁊ ſuis generatiōib9. lxxxiiij
Canticū moyſi ⁊ ioſue. lxxxv
Cāticū dauid ⁊ alioꝝ ꝓphaꝝ. lxxxvj
Canticū eſdre ⁊ neemie ⁊ ceteroꝝ
de trāſmigratiōe babilonis. lxxxvij
Canticū Symeonis et Johannis
baptiſte. lxxxviij
Canticū angeloꝝ. lxxxix
Nona apparitio quō apparuit diſci
pulis ianuis clauſis. xc
Decima apparitio facta diſcipulis
in galilea. xcj
Undecima apparitio facta piſcan
tibus. xcij
Duodecima apparitio facta quin/
gentis ſimul. xciij
De aſcenſiōe dn̄i. xciiij
De miſſiōe ſpūſſancti. xcv

Finis.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg